

תפ"ח 47080/10/14 - מדינת ישראל, באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים נגד סאמר דוויק, אחמד עוידה, מוחמד עסילה

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 47080-10-14 מדינת ישראל נ' דוויק ואח'

לפני: כבוד השופט דוד מינץ
כבוד השופט כרמי מוסק
כבוד השופטת עירית כהן

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
ע"י ב"כ עוה"ד אביה גליקסברג-בניטה
ועמית לוי

נגד

הנאשמים

1. סאמר דוויק
2. אחמד עוידה
3. מוחמד עסילה ע"י ב"כ עוה"ד יעקב
קמר ומירב זמיר

הכרעת דין^[1]

מספר פסקאות פסקאות 1-25

כותרת א. הקדמה

1-3	פתיחה
4	כתב האישום
5-7	תיקון כתב האישום
8-9	תשובת הנאשמים לכתב האישום
10-11	הטענות המקדמיות
12-25	החלטת בית המשפט מיום 16.2.15 בטענות המקדמיות
פסקאות 26-105	ההליכים הנוספים - גביית העדות המוקדמת
26-36	ב. עדותו של ג'נידי
37-103	חקירתו הראשית של ג'נידי (עד תביעה מס' 1)
104-105	הערכת עדותו של ג'נידי בשים לב לחקירתו הנגדית ולראיות הנלוות
פסקאות 106-125	סיכום עדות ג'נידי
	ג. מעמדו של ג'נידי כשותף לדבר עבירה או כעד
	מדינה

עמוד 1

פסקאות 126-211

126-177

178-186

187-203

204-206

207-211

פסקאות 212-225

פסקאות 226-330

226-274

275-293

294-313

314-330

פסקאות 331-385

331-343

344-361

362-377

378-385

פסקאות 386-410

פסקאות 411-433

ד. הראיות הנוספות

הימצאות הרכב בזירת העבירה

עדויות של זיאד קסאס (עד תביעה מס' 2)

עדויות של מועתז דקידק (עד תביעה מס' 3)

השיחה שהתקיימה בין ג'נידי לבין נאשם 2

(ת/48)

ה"עטווה"

ה. כשרות הסרטונים

ו. גרסת הנאשמים

נאשם 1

נאשם 2

נאשם 3

שקרי הנאשמים

ז. מעורבות הנאשמים באופן פרטי

נאשם 1

נאשמים 2 ו-3

עבירת ביצוע בצוותא

הרשעה בסיוע והוראות סעיף 184 לחסד"פ

ח. מחדלי חקירה והתנהלות המשטרה

ט. תקציר הכרעת הדין

י. סיכום

א. הקדמה

פתיחה

החלטנו להרשיע את נאשם 1 בעבירת רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), בעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 לחוק בנסיבות סעיף 335(א)(1) לחוק ובעבירת הדחה בחקירה, לפי סעיף 245(א) לחוק; לזכות את נאשם 2 מעבירת רצח ומעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, אך להרשיעו בעבירת סיוע לרצח ולעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 300(א)(2) וסעיף 333 בנסיבות סעיף 335(א)(1) לחוק בצירוף סעיף 31 לחוק וכן להרשיעו בעבירת הדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק; לזכות את נאשם 3 מעבירת רצח ומעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות וכן מעבירת הדחה בחקירה, אך להרשיעו בעבירת סיוע לרצח ולעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 300(א)(2) וסעיף 333 בנסיבות סעיף 335(א)(1) לחוק בצירוף סעיף 31 לחוק.

כתב האישום

1. בכתב האישום נאמר כי במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, לפני יום 2.10.14, ועל רקע סכסוך משפחתי, החליטו שלושת הנאשמים לרצוח את מאג'ד דוויק (להלן: "המנוח") כנקמה על רציחתו של זיאד דוויק (להלן: "זיאד"), אביו של נאשם 1, על ידי אדם בשם מהאדי דוויק. המנוח היה אחיו של מהאדי והיה רשום כעד תביעה במשפטו של זה האחרון. לצורך הרצח, הצטיידו הנאשמים באקדח אחד או יותר ובכובעי גרב.

2. וכך מסופר: ביום 1.10.14 בסמוך לשעה 21:00 אספו נאשמים 1 ו-2 את מוחמד ג'נידי (להלן: "ג'נידי") מביתו בא-רם ברכב מסוג רנו פלואנס בצבע לבן, רכב אשר שייך לסוחר מכוניות בשם זיאד קסאס (להלן: "קסאס") אשר נאשם 1 שאל אותו ממנו כשבועיים קודם לכן. הם נסעו משם לכפר ענאתא, ובכניסה לכפר פגשו את נאשם 3 ואדם נוסף בשם פריד שוויקי (להלן: "שוויקי"). נאשם 3 ושוויקי הגיעו לענאתא ברכבו של נאשם 1 מסוג פורד קונקט, ושתי הקבוצות החליפו ביניהן את כלי הרכב. סמוך לשעה 23:00 נסעו נאשמים 1 ו-2 עם ג'נידי ברכב הפורד למסעדת "סת אל-שאם" בענאתא (להלן: "המסעדה"). לאחר שסעדו שם, התקשר נאשם 1 לנאשם 3 וביקש ממנו שייפגש עמם, לג'נידי אמר נאשם 1 כי יש להחנות את רכב הפורד בבית הוריו בענאתא. לאחר מספר דקות הגיעו לאיזור המסעדה נאשם 3 ושוויקי ברכב הרנו, וכולם נכנסו לרכב הרנו באופן הבא: נאשם 3 ישב בכיסא הנהג ונאשם 2 ישב לידו. שלושת האחרים: נאשם 1, ג'נידי ושוויקי, התיישבו במושב האחורי. בסביבות השעה 24:00 נסעו כל החמישה לכיוון חנות נעלי ספורט בענאתא, שם היה המנוח. במרחק של כעשרים מטר מהחנות, ביקש נאשם 1 מנאשם 3 לעצור את הרכב וזאת במטרה לארוב למנוח ולירות בו למוות עם יציאתו מהחנות. נאשמים 1 ו-2 החליפו את מקומותיהם ברכב באופן שנאשם 1 ישב במושב הקדמי ליד הנהג. כשהבחינו הנאשמים במנוח יוצא מהחנות, החלו להתקדם לעבר פתח החנות, שם עצר נאשם 3 את הרכב, נאשם 1 יצא ממנו עם כובע גרב לראשו וכשהוא רעול פנים ניגש לרכבו של המנוח וירה מספר יריות לעבר פלג גופו העליון מטווח קצר. לאחר הירי חזר נאשם 1 לרכב אשר נמלט מהמקום בנסיעה מהירה. בעת ההימלטות, כיסה נאשם 2 את פניו עם כובע גרב וירה מספר יריות מבעד לחלון הרכב.

3. לאחר הרצח ביצעו הנאשמים פעולות כדי לטשטש את מעשיהם. הם קראו לאדם בשם מועתז דקידק (להלן: "דקידק") שהגיע אליהם עם רכב מסוג גולף, באופן שנאשמים 1 ו-2, ג'נידי ושוויקי נסעו ברכב הגולף, בעוד שנאשם 3 נסע לבדו ברכב הרנו. כל החמישה נפגשו במגרש המכוניות של קסאס בכפר עקב, שם השאירו את רכב הרנו ששימש אותם באירוע הירי. בסמוך לשעה 00:30 השליכו נאשמים 1 ו-2 פריטי לבוש לפח אשפה הסמוך לאחת הכניסות למגרש המכוניות. מביתו של קסאס נסעו כולם ברכב הגולף לכיוון ביתו של ג'נידי. בשעה 2:00 לערך, חזר נאשם 3 לביתו של קסאס וביקש ממנו לבוא איתו לביתו של נאשם 1. השניים נסעו לביתו של נאשם 1, שם מסר נאשם 1 לקסאס את מפתחות רכב הרנו, ביקש מקסאס שיגיש תלונו במטרה בה יטען כי רכב הרנו נגנב ושלא יספר לאיש כי נאשם 1 השתמש בו. מספר ימים לאחר הרצח התקשרו נאשמים 1 ו-2 לג'נידי והורו לו לא לספר על הרצח.

תיקון כתב אישום

4. כתב האישום תוקן ביום 25.11.14, לפי הודעת ב"כ המאשימה. במסגרת התיקון, הוחלף מיקום הנאשמים 2 ו-3 בכותרת כתב האישום המתוקן, כך שאחמד עוידה (אשר נרשם בכתב האישום המקורי כנאשם מס' 3) נרשם כנאשם מס' 2, ומוחמד עסילה (אשר נרשם בכתב האישום המקורי כנאשם מס' 2) נרשם כנאשם מס' 3. ביום 25.5.15 תוקן כתב האישום בשנית, בהסכמה. במסגרת תיקון זה, הוספה הטענה כי מוחמד עבידו, אשר ישב ליד המנוח בעת הירי, נפצע ברגליו כתוצאה מהירי. ארבעה כדורים פגעו ברגליו, נגרמה לו פציעה שהצריכה טיפול רפואי, הוא סובל מאז מצליעה ולא שב לעבודתו עד ליום 20.5.15. כך, במסגרת כתב האישום המתוקן, הואשמו הנאשמים גם בעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

תשובת הנאשמים לכתב האישום

5. תשובת הנאשמים לכתב האישום ניתנה ביום 5.2.15. הנאשמים כפרו בכך שהירי היה מעשה מתוכנן של נקמה וברקע המפורט בכתב האישום. לטענתם, האמור לגבי הסכסוך המשפחתי שהיווה לכאורה את הרקע לרצח אינו מדויק ואינו רלוונטי לעבירות המיוחסות להם, ועניינו של מהאדי דוויק, אשר הואשם ברצח זיאד, אביו של נאשם 1, טופל על ידי

מערכת המשפט. הם הסכימו לאמור בכתב האישום, לפיו הוגש לבית משפט זה כתב אישום כנגד מהאדי וטארק בעבירות רצח וחבלה בכוונה מחמירה. כן הסכימו שהמנוח היה אחיו של מהאדי, והיה רשום כעד תביעה בכתב האישום שהוגש נגד מהאדי וטארק. הם הוסיפו כי המנוח היה אדם מסוכן, השתתף במעשה הרצח של אביו של נאשם 1 וגם ירה באותו אירוע בנשק חם. האישום כנגד מהאדי וטארק הסתיים בעסקת טיעון לפיה הושתו 18 שנות מאסר בפועל על מהאדי וזאת בשל טענת התביעה שהיו קשיים ראייתיים בהוכחת האשמה, למרות שמהאדי "הוציא להורג" ממש את זימד לעיני כל, בה בשעה שזימד היה עסוק בהעמסת בנו הפצוע, טארק על רכב פינוי.

6. בהתייחס לפרק הרצח שבכתב האישום, נאשם 1 כפר מכל וכל בנטען כנגדו ושלושת הנאשמים טענו כי לא הייתה להם כל תכנית לרצוח את המנוח. הם יצאו לבלות באותו ערב את חג עיד אל-אדחא בכפר ענאתא ובאופן מקרי נודע להם שהמנוח באזור. אך גם אם האמור בכתב האישום היה נכון אודות נאשם 1, נאשמים 2 ו-3 הופתעו בדיוק כפי שהופתע ג'נידי ולכן לא הייתה שום סיבה להגיש נגדם כתב אישום כפי שלא הוגש כנגד ג'נידי. אם נפגשו זה עם זה, הם עשו כן במטרה לבלות ולבצע קניות עבור החג ולא הייתה מטרה אחרת עובר לפגישתם. הם כפרו בכך שנאשמים 1 ו-2 נסעו למסעדה בענאתא והחנו את רכב הפורד בבית הוריו של ג'נידי ולאחר מכן אסף אותם נאשם 3 ברכב הרנו. כן הוכח שסדר הישיבה ברכב. כן כפרו הנאשמים בהחלפת המקומות ברכב והם הוסיפו שגם אם האמור בכתב האישום היה נכון, החלפת המקומות ברכב אינה מצביעה על כוונה כלשהי לבצע עבירה או על קידום מטרה פסולה. הנאשמים כפרו בכך שראו את המנוח יוצא מחנות הנעליים והתקדמו עם הרכב בנסיעה לעבר החנות. נאשמים 2 ו-3 כפרו בטענה שהם ארבו למנוח ברכב וטענו כי גם אם האמור בכתב האישום היה נכון, לפיו נאשם 3 עצר את הרכב, דבר זה לא נעשה על ידו לצורך ביצוע עבירה, כי אף לפי המתואר בכתב האישום, נאשם 3 לא ידע ולא היה לו חלק במעשה שעשה נאשם 1, ככל שעשה. נאשם 3 גם כפר בטענה שפתח בנסיעה מהירה ונמלט מהמקום. שלושת הנאשמים כפרו בטענה שהמנוח נפטר כתוצאה מהיריות המתוארות בכתב האישום, ובשארית כתב האישום שייחס למי מהם טשטוש ראיות ועבירת הדחה בחקירה.

7. על כל אלו, נאשמים 2 ו-3 הוסיפו כי גם אם האמור בכתב האישום נכון, ניתן היה להאשימם לכל היותר בעבירה של סיוע לרצח ולא בעבירה של ביצוע בצוותא וזאת משום שהם לא קשרו קשר ביניהם באופן שלכל אחד מהם היה חלק בתכנית והיווה חלק אינטגרלי ממנה, שלא הייתה יכולה להתבצע בלעדיו. אף לפי האמור בכתב האישום לא נאמר דבר ברכב לפני המעשה על רצח או על כוונה לרצוח ולכן ישיבתם של נאשמים 2-3 ברכב לא הייתה פעולה מסייעת ולא ביצוע בצוותא של מעשה העבירה. לפיכך, בהיעדר ידיעה מוקדמת של כל אחד מיושבי הרכב, לא ניתן לייחס לנאשמים 2 ו-3 את ביצוע העבירה בצוותא חדא עם נאשם 1 כשם שלא יוחס ביצוע כאמור לג'נידי אשר היה עמם ברכב.

הטענות המקדמיות

8. בנוסף למתן תשובה לכתב האישום, הנאשמים העלו טענות מקדמיות לפסילת כתב האישום. לטענתם נפלו מספר פגמים בכתב האישום שמונעים מהם יכולת להתגונן כנגדו. בקליפת האגוז, נטען שמספר סעיפים בכתב האישום אינם מפורטים דיים, שכן מדובר בהם על כל הנאשמים כיחידה אחת מבלי שקיים פירוט מה מיוחס לכל אחד מהם בנפרד. למשל, בסעיף 4 נאמר כי "גמלה בלבם של הנאשמים לרצוח את המנוח", ובסעיף 5 נאמר כי הנאשמים "הצטיידו באקדח, אחד או בשניים, בכובעי גרב המכסים את הפנים" מבלי שקיימת התייחסות פרטנית לכל אחד מהנאשמים, ומבלי שקיים פירוט מי מהם הוא זה שהצטייד באקדח או בכובע גרב. בסעיף 10 לכתב האישום נאמר כי "נודע לנאשמים כי המנוח נמצא בתוך חנות הנעליים", ובסעיף 12 נאמר כי "משהבחינו הנאשמים במנוח יוצא מפתח חנות הנעליים ומתיישב ברכבו, החלו להתקדם בנסיעה לעבר פתח החנות".

9. טענתם השנייה של הנאשמים הייתה כי המסופר בכתב האישום, אף אם יוכח כנכון, אינו מקים ואינו מייחס לנאשמים 2 ו-3 עבירת רצח. לטענתם, כדי לייחס לנאשמים אלו ביצוע בצוותא של עבירת רצח עם נאשם 1, יש להוכיח כי הייתה קשירת קשר בינם לבין נאשם 1 לפיו לכל אחד מהם היה חלק בהוצאה לפועל של התכנית, שבה היו חייבים ליטול חלק אינטגרלי, אשר בלעדיו היא לא הייתה יוצאת אל הפועל. ברם במקרה זה ולפי המתואר בכתב האישום, נאשמים 2 ו-3 לא קידמו את התכנית במאומה ובמעשיהם הם אפילו לא הגיעו לכדי סיוע לנאשם 1 במעשה הרצח, אשר לפי הנטען ביצעו לבדו. לו אכן היה נטען, למשל, כי אחד מהנאשמים מסר לנאשם 1 את האקדח או ירה באקדח משלו כדי לתת חיפוי לנאשם 1 או לו היה נטען כי אחד מהנאשמים קיבל הוראה מנאשם 1 להסיעו למקום הרצח או למלט אותו ממנו, היה ניתן להאשים בסיוע, לפני המעשה או לאחריו. אך לא כך נטען בכתב האישום. לפי כתב האישום נאשמים 2 ו-3 המתניו לנאשם שעה שלא ידעו מראש אם בכוונתו לרצוח את המנוח, דבר שאינו מהווה לא ביצוע בצוותא ולא סיוע.

החלטת בית המשפט מיום 16.2.15 בטענות המקדמיות

10. באשר לניסוח כתב האישום ולמחיקת סעיפים ממנו נקבע כי כתב האישום מובן ואין בו פגם העולה כדי השמטת פרט ענייני המהווה יסוד מיסודות העבירה או פרט חיוני להצגת התנהגות הנאשמים או הנסיבות שאפפו אותה. כן נקבע כי לא נפל פגם בסעיפים הכלליים של כתב האישום הואיל וסעיפים אלו מפרטים את חלקו של כל אחד מהנאשמים בנפרד, לאחר ייחוס פעולות מסוימות לשלושתם ביחד.

11. באשר לטענה כי העובדות המתוארות בכתב האישום לא יכולות לבסס הרשעה בעבירת רצח בעניינם של נאשמים 2 ו-3 כמבצעים בצוותא, נקבע כי אכן חלקו של כל נאשם על פי כתב האישום שונה מחברו. ברם אין לומר כי האמור בכתב האישום אינו מגלה על פניו את יסודות עבירת הרצח כנגד נאשמים 2 ו-3, כל אחד לפי חלקו. גם העובדה שלא הוגש כתב אישום כנגד ג'נידי לא שינתה דבר לעניין זה ועל כן נדחתה הטענה.

ההליכים הנוספים - גביית העדות המוקדמת

12. טרם הוגש כתב האישום כנגד מי מהנאשמים, ביקשה המאשימה ביום 28.10.14 לקיים הליך בהתאם לסעיף 117(א) (לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ)) של גביית עדות מוקדמת מג'נידי שהיה כאמור נוסע ברכב ועד מרכזי שבחקירותיו במשטרה הפלילי את הנאשמים בביצוע העבירות המיוחסות להם. בזמן הגשת הבקשה היה ג'נידי עצור לצורך חקירה וטענת המאשימה לביסוס בקשתה הייתה כי מרכז חיו הוא בכפר א-רם שבצפון מזרח ירושלים, שם מתגוררת משפחתו ויש יסוד להניח שלא ניתן יהיה להביאו לעדות במהלך המשפט, משום שמדובר בשטח B שאינו מצוי בשליטה בלעדית ישראלית. כמו כן, נוכח מרכז חיו של ג'נידי באותו מקום, קיים חשש שיעתיק את מקום מגוריו לשטח A המצוי בשליטה בלעדית של הרשות הפלשתינית. נימוק נוסף לתמיכת הבקשה היה כי מופעלים לחצים מגורמים שונים להניא את ג'נידי ממסירת עדות וקיים חשש כי אמצעי לחץ, איום, הפחדה והבטחת טובת הנאה, ימנעו את עדותו. ביום 2.11.14 ניתנה החלטת בית המשפט (כב' השופט א' דראל) למחוק את הבקשה בשל נימוקים שונים, בתוכם העובדה שבמועד הגשת הבקשה טרם הוגש כתב אישום כנגד הנאשמים. במסגרת אותה החלטה נקבע כי המאשימה תוכל לחזור על בקשתה לאחר הגשת כתב אישום או בשל שינוי נסיבות.

13. ואכן, משהסתיימה החקירה המשטרתית וכתב האישום הוגש ביום 6.11.14, חזרה המאשימה על בקשתה לשמיעת העדות המוקדמת. ביום 18.12.14 קבע בית המשפט (כב' השופט כ' מוסק) כי לאור קיומו של חשש אמיתי כי

אם העד לא ימסור את עדותו בזמן קרוב, קיים סיכוי גבוה כי בשלב מאוחר יותר הוא לא יתייצב למתן עדות, מטעמים הקשורים במקום מגוריו, טיב העבירות והלחצים המופעלים עליו, ולכן התמלאו התנאים הקבועים בחוק לגביית עדות מוקדמת.

14. העדות המוקדמת לא נשמעה לפני כב' השופט מוסק כדן יחיד, ובאותו יום מונה מותב תלתא (ובתוכו כב' השופט מוסק) שישמע את העדות. משמונה ההרכב, ביום 19.11.14 הגיש ב"כ הנאשמים בקשה "לעיון חוזר" בהחלטה על גביית העדות המוקדמת אשר נדחתה באותו יום על ידי ההרכב. ביום 20.11.14 אשר נקבע לשמיעת העדות המוקדמת, טען בפנינו עו"ד קמר, בא כוחם של הנאשמים דהיום, כי טרם הגיע עם הנאשמים להסכמה בדבר ייצוגם בהליך העיקרי וכי ייצגם רק בהליך הנוגע לבקשה לגביית העדות המוקדמת. לפיכך, הורינו לסנגוריה הציבורית להתייצב לדיון ולייצג את הנאשמים בהליך. הסנגוריה הציבורית הודיעה לבית המשפט ביום 21.11.14 כי המערערים מעוניינים להיות מיוצגים על ידי עו"ד קמר בלבד וכי בכל מקרה נדרש לה זמן נוסף להכנה לקראת הדיון. לאור זאת נקבע כי גביית העדות המוקדמת בחקירה ראשית בלבד תשמע ביום 23.11.14, כאשר החקירה הנגדית תעשה בשלב מאוחר יותר והסנגוריה הציבורית תדאג למינוי סניגור לכל אחד מן הנאשמים. על ההחלטה ההיא הגישה הסנגוריה ערעור לבית המשפט העליון יחד עם בקשה לעיכוב ביצוע שמיעת העדות. בקשה זו נדחתה בהחלטה מיום 21.11.14, בשל סד הזמנים בה הוגשה.

15. ביום 23.11.14 נשמעה העדות המוקדמת של ג'נידי בחקירה ראשית, במהלכה נכח נציג הסנגוריה הציבורית באולם אך זה לא נטל חלק פעיל בחקירה בטענה כי הנאשמים סירבו לשתף עמו פעולה. בהמשך העדות אף ביקשו הנאשמים לצאת בהפגנות מאולם המשפטים, ועמדו על כך, חרף אזהרת בית המשפט שלא יעשו כן. לאחר שמיעת העדות המוקדמת, ביום 24.11.14 קבענו כי חקירתו הנגדית של ג'נידי תתקיים ביום 7.12.14, ואפשרנו לנאשמים שהות נוספת על זו שכבר ניתנה להם, על מנת להסדיר את ייצוגם על ידי סניגור פרטי או על ידי סניגור ציבורי.

16. נוכח האמור, הגישה הסנגוריה הציבורית בקשה לקבוע דיון דחוף בבית המשפט העליון בערעור על ההחלטה בנוגע לייצוג הנאשמים, וביום 2.12.14 קבע בית המשפט העליון כי הדיון יתקיים לפנינו ביום 7.12.14. לפיכך, ביום 3.12.14 פנתה הסנגוריה בשנית לבית משפט זה בבקשה לדחות את מועד חקירתו הנגדית של העד עד לאחר הדיון שיתקיים בבית המשפט העליון. ביום 4.12.14 דחינו את הבקשה. בצהרי יום שישי 5.12.14, הגישה הסנגוריה בקשה דחופה לבית המשפט העליון לעיכוב הדיון בבית משפט זה, במסגרתה ציינה כי הנאשמים אינם משתפים עמה פעולה ולכן עלול להיווצר מצב שבו הם לא יהיו מיוצגים בייצוג בעל משמעות בעת שמיעת העדות המרכזית בתיק. באותו יום הורה בית המשפט העליון על דחיית הדיון לפני בית משפט זה. ברם, לאחר הגשת בקשה לעיון חוזר שהוגשה מטעם המאשימה ביום 7.12.14, ניתנה החלטה נוספת של בית המשפט העליון לפיה בוטלה ההחלטה לדחיית שמיעת העדות ונקבע כי עדותו של ג'נידי תישמע בחקירה נגדית במועד שנקבע על ידי בית משפט זה (ע"פ 7894/14 הסנגוריה הציבורית נ' בית המשפט המחוזי בירושלים (פורסם ביום 7.12.14)).

17. יצוין כי בהחלטת בית המשפט העליון נקבע שהאופן שבו התנהלה הסנגוריה הציבורית בהליך עורר קשיים של ממש ולא הניח את הדעת. כן נקבע כי אין לאפשר לנאשם לעצור את ההליך נגדו לפרק זמן ארוך שעלול לפגוע בהליך עד אשר יגיע להבנות עם הסניגור שבו הוא חפץ. אף ייתכנו נסיבות בהן יש להעדיף את ייצוגו של נאשם בידי הסנגוריה הציבורית, למרות שהנאשם מתנגד לכך, על פני אי ייצוגו כלל, אם כי ייצוג כפוי מסוג זה אמור להיות חריג. יתר על כן, הליך של גביית עדות מוקדמת ככלל, יש לקיים על אתר ולעיתים הדבר עלול לחייב ייצוג של הנאשם שלא על ידי עורך דין שאת שירותיו הספיק לשכור. לפיכך, הוחלט כי בהתחשב בכך שהנאשמים לא שיתפו פעולה עם הסנגוריה, אך העד

אינו מוכן להישאר פרק זמן נוסף בשטח ישראל ובהתחשב בכך שעדותו נדחתה כבר בשבועיים, פרק זמן שהיה אמור לאפשר לסנגוריה להתכונן כראוי לעדותו, אין לדחות את הדיון שנקבע בבית משפט זה ועדותו תשמע עוד באותו יום.

18. בדיון שהתקיים בבית משפט זה ביום 7.12.14, אליו זומן העד לחקירה נגדית, הודיע הסניגור הציבורי כי אין בכוונתו להציג לעד שאלות במסגרת החקירה הנגדית. נוכח כך, קבענו כי הסתיים שלב העדות המוקדמת וקבענו את התיק לתזכורת במעמד העד ליום 8.3.15. אין צריך לומר שהתנהלות הסנגוריה הציבורית שיבשה את ההליך לפני בית משפט זה. התייצבותה לפני בית משפט זה תוך הימנעות מלשתף פעולה עם חקירת העד במופגן, לא כיבדה את בית המשפט העליון ולא את בית משפט זה. התנהלות מעין זו אינה כפי שמצופה מכל סנגור, ודאי מהסנגוריה הציבורית האמורה למלא את תפקידה בממלכתיות. הדברים האמורים בעייתיים עוד יותר בתיק זה בו התייצב הסנגור הציבורי המחוזי בעצמו וסירב כאמור לשתף פעולה.

19. במהלך הדיון שהתקיים באותו יום, ביקש בית המשפט לקבל את עמדת הסניגוריה הציבורית באשר לתום שמיעת עדותו של ג'נידי, כולל עניין חקירתו הנגדית ולא נתקבלה תשובה סדורה. עם זאת, נוכח המצב שנוצר ונוכח עמדת ב"כ המאשימה שהצהירה שתעשה כל מאמץ להביא את העד בשנית, השאיר בית המשפט פתח לשמיעת חקירתו הנגדית של העד במועד מאוחר יותר. וכך היה. העד אכן התייצב לישיבת התזכורת שנקבעה ליום 8.3.15 ונתבקש וגם התחייב להתייצב לחקירתו הנגדית ביום 7.5.15 שאכן התקיימה במועד זה.

20. אלא שבכך לא תמו תלאות הדרך בכל הנוגע לעדות המוקדמת, ועם ייצוג הנאשמים על ידי סנגור פרטי, בא כוחם דהיום, טענו הנאשמים לפסלות ההרכב כולו, כמו גם לפסלותו הספציפית של כב' השופט מוסק מלישב בדיון בתיק העיקרי ומלדון בבקשתם לביטול החלטתו להתיר גביית עדות מוקדמת בתיק, בשל חשש למשוא פנים, בין היתר בשל כך שבקשת מעצרו של הנאשמים הובאה בתחילה לפניו. בקשות אלה נדחו בהחלטות מיום 11.1.15 שלפיהן לא פסלנו עצמנו מלדון בתיק, לא ההרכב כולו ולא כב' השופט מוסק באופן ספציפי.

21. הנאשמים ערערו לבית המשפט העליון כנגד החלטות ההרכב והשופט מוסק שלא להיפסל מלישב בדיון. הערעורים נדחו מבלי שהתבקשה תגובת המאשימה, לאחר שנקבע כי טענות הנאשמים למשוא פנים של ההרכב אשר התבססו על החלטות דיוניות שהתקבלו במסגרת ההליך, אינן יוצרות כשלעצמן חשש למשוא פנים ומקומן של טענות כנגד החלטות כאמור, אינו במסגרת ערעור פסלות כי אם בערעור לפי סדרי הדיון הרגילים בפלילים. גם לא ניתן לראות בהחלטות שניתנו העדפה ברורה של המאשימה או הקלה של ההרכב בדרישות כלפיה, וגם מכך אין להסיק חשש למשוא פנים. גם טענת הפסלות בעניין כב' השופט מוסק לא התקבלה, בנסיבות בהן העביר את הדיון וההכרעה בבקשת המעצר לשופט אחר מיד עם קבלת הבקשה לעדות מוקדמת. כן הודגש כי אין חשש למשוא פנים בכך שנחשף השופט מוסק בדיון בודד להארכת מעצר בו ישב, לעברו הפלילי של אחד הנאשמים אשר היה מעורב בעבירות רכב, בו לא הוגשו ראיות, וכי חשיפה זו אינה יוצרת חשש ממשי למשוא פנים. מה גם, טענת הפסלות כלפי השופט מוסק לא הועלתה בהזדמנות הראשונה.

22. בין לבין, הגישו הנאשמים בקשה לעיון חוזר בהחלטה להעיד את ג'נידי עדות מוקדמת. הבקשה נדחתה והנאשמים הגישו ערר על החלטת הדחייה לבית המשפט העליון (ע"פ 588/15 דוויק נ' מדינת ישראל) אשר החליט ביום 26.1.15, כי דין הערר להימחק על הסף משהחלטה נשוא הערר אינה אלא החלטת ביניים שאינה נתונה לערר. על החלטה זו הגישו הנאשמים לבית המשפט העליון בקשה לעיון חוזר ולאחר מכן חזרו ממנה והבקשה נמחקה.

23. לשלמות התמונה יצוין כי ביום 8.3.15 הגישה המאשימה בקשה להורות לב"כ הנאשמים להתייחס לשאלת קיומו או אי קיומו של ניגוד עניינים בייצוג שלושת הנאשמים על ידו. לאחר קבלת תגובת ב"כ הנאשמים בה טען כי לא קיים כל ניגוד עניינים בייצוג, ניתנה ביום 11.3.15 החלטה בה התקבלה עמדתה העקרונית של המאשימה לפיה מעניינה לוודא את תקינות ההליך באמצעות מתן ייצוג הולם לנאשמים, אולם נקבע כי לא הייתה בידי בית המשפט יכולת לבקר, לעת ההיא, את החלטת הנאשמים שייצגו על ידי סנגור אחד.

ומכאן לגופו של עניין.

24. בסופו של יום, לא הייתה מחלוקת כי המנוח מצא את מותו כתוצאה מקליעים שספג בגופו (דברי ב"כ הנאשמים, עמ' 2289 לפרוטוקול). כך גם עולה מ"חוות דעת מומחה" הפתולוגית (ת/43) מיום 17.2.15 ומדו"ח אט"ן וטופס הכרזה על מוות (ת/31). גם אין מחלוקת כי יחד עם המנוח שנהרג כתוצאה מהירי, נפצע מוחמד עבדו שישב לצדו ברכב. ב"כ הצדדים הגישו רשימת עובדות מוסכמות במקום עדותו של עבדו (ת/14) לפיהן עבדו יצא עם המנוח מחנות נעליים בשכונת דחיית אל סאלם (בענאתא), ושניהם נכנסו לרכב לבן מסוג פאסט שנת 2008. עבדו ישב במושב הנהג, ולפני שהניע את הרכב, החל ירי מצד ימין לכיוון החלון הימני, היכן שישב המנוח. עבדו נפגע ברגלו מארבעה כדורים, הוא צלע על ירכו ובאותה שעה טרם שב לעבודתו. עבדו לא ראה את היורה.

25. אם כן, השאלה העיקרית השנויה במחלוקת בין הצדדים הינה בעניין מעורבות הנאשמים באירוע. בעוד שלטענת הנאשמים אין להם ולא היה להם כל קשר לאירוע, הרי שלטענת המאשימה הנאשמים גמלו בלבם לרצוח את המנוח, ביצעו פעולות הכנה שונות לצורך מימוש תכניתם, כגון הצטיידות באקדח ובכובעי גרב. נאשם 1 ירה במנוח ושאר הנאשמים ביצעו פעולות שונות שנועדו לטשטש את מעשה הרצח.

ב. עדותו של ג'נידי

חקירתו הראשית של ג'נידי (עד תביעה מס' 1)

26. העד המרכזי מטעם המאשימה שמסר את עדותו היה כאמור ג'נידי. עד זה נחקר כמפורט, בחקירה ראשית במסגרת עדות מוקדמת שנמסרה על ידו ביום 23.11.14 (עמ' 61-105). במסגרת עדות זו הוא העיד כי ביום 4.10.14 (כך העיד, אך ליתן מאן דפליג שמדובר ביום 1.10.14) חזר מעבודתו יחד עם בן דודו של נאשם 1 אל עבר ביתו בשכונת א-רם. נאשם 1 התקשר אליו וביקש ממנו להתלוות אליו כדי לקנות בגדים לחג (עיד אל-אדחא ("חג הקורבן")) שחל באותם ימים. הוא ניסה להתחמק בטענה שברצונו לאכול בביתו, אך נאשם 1 התעקש שיצטרף אליו ויאכלו יחד במסעדה. כשהגיע לביתו, מצא כי נאשמים 1 ו-2 ממתינים לו ליד הבית. הוא נכנס לביתו, החליף את בגדיו והצטרף אל הנאשמים לנסיעה לענאתא ברכב מסוג פורד. כאשר הגיעו לענאתא הם פגשו בנאשם 3 ובשוויקי. נאשם 3 לקח את רכב הפורד ואמר שהוא הולך להביא כסף, ואילו ג'נידי הצטרף לנאשמים 1 ו-2 לבילוי במסעדת "סת אל-שאם" (אשר תקרא להלן: "המסעדה").

27. לאחר שיצאו מהמסעדה, כאשר ג'נידי כבר נכנס לרכב, נאשם 1 ונאשם 2 שוחחו מחוץ לרכב, ונאשם 1 התקשר לנאשם 3. לאחר מכן נאשמים 1 ו-2 נכנסו לרכב, ומשם נסעו לעבר חניית בית הוריו של ג'נידי בענאתא. לאחר שהחנו את הרכב, הגיע אליהם נאשם 3 יחד עם פריד שוויקי ברכב רנו ונאשמים 1 ו-2 וג'נידי נכנסו לתוכו. לפי תיאורו את סדר הישיבה ברכב הרנו, נאשם 3 ישב במושב הנהג, נאשם 2 ישב ליד הנהג, נאשם 1 ישב במושב האחורי בצד

שמאל מאחורי הנהג, ג'נידי ישב באמצע המושב האחורי ושוויקי ישב מימינו. ג'נידי ערך שרטוט של אופן הישיבה בתוך הרכב (ת/16). לאחר מכן נאשם 1 הורה לנאשם 3 להסתובב במקום. נאשם 3 עצר בקרבת המקום בו היה המנוח באותה עת. ג'נידי שאל את נאשם 3 מדוע עצר והוא ענה לו שהוא רוצה לצפות בדבר מה. לאחר שתי דקות ביקש נאשם 1 מנאשם 2 לצאת מהרכב ולהחליף עמו מקום. הם התחלפו במקומותיהם באופן שבו נאשם 1 התיישב ליד נאשם 3 שנהג כאמור ברכב ואילו נאשם 2 התיישב במושב האחורי. או אז, נאשם 1 הורה לנאשם 3 להתקדם קמעה. לאחר שהרכב התקדם, עטה נאשם 1 כובע גרב שחור על ראשו ועל פניו, ירד מן הרכב וירה על רכב אחר. ג'נידי לא שם לב אם באותו שלב נאשם 3 כיסה את פניו בכובע גרב. לאחר מכן חזר נאשם 1 לרכב והורה לנאשם 3 לנסוע מהמקום ולא לעצור. הרכב החל בנסיעה ואז שמע ג'נידי קול של ירי מצידו השמאלי - מקום מושבו של נאשם 2. נאשם 3 נהג ברכב והמשיך לנסוע לעבר שכונת כפר עקב שבקצה הצפוני של העיר.

28. כאשר הגיע הרכב לכפר עקב, ירדו יושבי הרכב, ונאשם 3 החנה אותו בחלקת אדמה באזור ביתו של קסאס. נאשם 1 התקשר לבן דודתו, דקידק כדי שיבוא לאסוף אותם ברכבו. כשהגיע אותו דקידק עם רכב גולף לכביש ליד ביתו של קסאס, ג'נידי, נאשמים 1 ו-2 ושוויקי נכנסו לרכבו ונסעו יחדיו למגרשו של קסאס בו החנה נאשם 3 את רכב הרנו. שם הורידו נאשמים 1 ו-2 את הז'קטים שהם לבשו וזרקו אותם לפח אשפה וחזרו לרכב הגולף של דקידק. לפני שנכנסו בשנית לרכב הגולף, אמר נאשם 1 לג'נידי שאם יספר על האירוע הוא "יפיל את הכל עליו" והבהיר לכל החבורה לבל ידברו עם איש על מה שקרה, גם אם ישאלו על כך. משם נסעו ברכב הגולף ג'נידי, נאשמים 1-3, שוויקי ונהג הרכב דקידק לא-רם, מרחק כארבעים עד חמישים דקות נסיעה ובזמן הנסיעה לא דיברו ביניהם. לאחר שהגיע הרכב לא-רם, ג'נידי הלך לביתו.

29. במסגרת עדותו הוצגו לג'נידי מספר סרטונים המתעדים חלקים שונים של האירוע. דיסק הסרטונים סומן כמוצג ת/2 (לאחר מכן שונה וסומן ת/47 מפאת סימון כפול). בסרטון מספר 1 (החל מדקה 22:58) ג'נידי העיד כי הוא רואה את רכב הפורד הלבן שבתוכו ישב, מגיע אל המסעדה בענאתא. בהתייחס לסרטון מספר 2 (מדקה 10:58) ג'נידי העיד כי הוא רואה את רכב הפורד הלבן, כאשר החנו אותו ליד המסעדה לפני שסעדו בה. הוא זיהה את עצמו ואת נאשמים 1 ו-2 יורדים מהרכב ומשם נכנסים למסעדה. הוא תיאר מה לבש כל אחד מהם: נאשם 1 לבש ז'קט בצבע אפור ומכנסיים בצבע כחול מבד "כמו כותנה" וחבש כובע לראשו; נאשם 2 לבש ז'קט בצבע שחור ומכנסי ג'ינס; והוא עצמו לבש מכנסיים בצבע כחול וחולצה שחורה.

30. בסרטון מספר 3 (מדקה 10:59) ג'נידי העיד שהוא רואה את המסעדה, רואה את עצמו נכנס אליה יחד עם נאשמים 1 ו-2, ואת שלושתם מזמינים אוכל. לאחר מכן הגיע אדם בשם "סדאם" (שלאחר מכן התברר ששמו הישוא סלימאן), בן דודתו של נאשם 1, וכולם התיישבו ליד שולחן. הוא זיהה את נאשם 2 מדבר בטלפון, בעוד שנאשם 1 נראה יושב לידו. בהתייחס לסרטון מספר 4, המשיך ג'נידי ותיאר את כל החבורה סועדת במסעדה עד אשר בדקה 11:19 זיהה את נאשם 1 כשהוא נראה במסעדה לבדו, לאחר ששאר בני החבורה יצאו ממנה.

31. בסרטון מספר 9 (מדקה 23:19) ג'נידי זיהה את רכב הפורד, את עצמו יוצא מהמסעדה, אחריו סדאם, אחריו נאשם 2 ולבסוף גם נאשם 1. ג'נידי זיהה את הנעליים שנעל נאשם 1 לרגליו, שהיו נעלי ספורט מסוג נייק בצבע לבן. כשהוצג סרטון מספר 11, ג'נידי תיאר שרואה כביש שעולה לכיוון דחיית אל-סאלם בענאתא ולצדו חנות מזון וכן את רכב הרנו מסתובב וחוזר, ולבסוף עוצר. לאחר שעצר רכב הרנו, תיאר ג'נידי כי ראה שירדו ממנו נאשמים 1 ו-2. הוא העיד כי רואים בסרטון כיצד נאשם 1 החליף את מקום ישיבתו ברכב עם נאשם 2, כך שנאשם 1 מתיישב ליד מושב הנהג. לשאלה איך ידע שמדובר בנאשמים 1 ו-2, השיב שהוא מכיר אותם, היה איתם באותה עת ברכב וגם ידע מה הם לבשו.

כן העיד כי הוא רואה את הרכב עוצר ליד בית משפחת אבו אל חלאווה, סמוך לחנות הוילונות וחנות הנעליים ממנה יצא המנוח. אז תיאר ג'נידי כי הרכב התקדם עוד קצת בכביש. זאת, לדבריו, לאחר שנאשם 1 אמר לנאשם 3 "תתחיל לרדת קצת", "כאילו תיסע קצת".

32. לגבי סרטון מספר 12 (משעה 23:50) ג'נידי העיד כי הוא רואה אדם נכנס לחנות נעליים ולידה חנות וילונות מצד אחד ומספרה מצדה השני, וכן רכב מסוג ג'טה לבן שזיהה אותו כרכב שבתוכו ישב המנוח. הוא סימן מהיכן הגיע רכב הרנו והיכן עצר. הוא זיהה את רכב הרנו ליד הבית ואת המנוח נכנס לרכב הג'טה. לאחר מכן זיהה את נאשם 1 יוצא מהרכב, נעמד מחוצה לו ויורה על מישוהו. לשאלה איך הוא מזהה כי מדובר בנאשם 1, ענה "שהייתי איתם ברכב". לגבי סרטון מספר 13 הוא תיאר את רכב הרנו וכי הוא רואה ירי באוויר בעת ההימלטות.

33. לגבי סרטון מספר 14 (מדקה 00:28) ג'נידי העיד על כך שהוא רואה את רכב הרנו ואת חלקת האדמה ליד ביתו של קסאס, כאשר בתוך הרכב ישב נאשם 3. בהתייחס לסרטון מספר 18 (דקה 09:29:27) הוא העיד כי נצפה רכב הגולף (בתוכו, כך העיד, ישבו דקידק, נאשמים 1 ו-2, שוויקי והוא עצמו), וכי רואים את נאשמים 1 ו-2 יורדים ממנו ולאחר מכן את רכב הגולף ממשיך בנסיעה. העיד כי בשלב זה נאשמים 1 ו-2 הורידו את הז'קטים שלהם וזרקו אותם לפח האשפה. לאחר מכן רואים בסרטון את נאשמים 1 ו-2 רצים.

34. בסרטון מספר 15, העיד כי ראה את רכב הרנו ואת נאשם 3 יורד ממנו. בהמשך לכך נראה רכב הגולף וכן הוא עצמו יורד ממנו, כאשר דקידק נוהג ברכב הגולף. בשלב זה הוא יצא מרכב הגולף כדי לעבור לרכב הרנו ולקחת ממנו את מכשיר הטלפון הנייד שלו וביקש מנאשם 3 שיביא לו את המכשיר. אחרי שנכנס לרכב הגולף, נראים נאשמים 1 ו-2 כשהם נכנסים אף הם לרכב, כאשר נאשם 3 נוסע ברכב הרנו ומחנה אותו "למטה", בעוד שרכב הגולף ובתוכו דקידק, שוויקי, נאשמים 1 ו-2 והוא עצמו נוסע אל המקום בו החנה נאשם 3 את רכב הרנו. רכב הרנו נשאר בחלקת האדמה של קסאס ליד ביתו בכפר עקב.

35. בנוסף, ג'נידי העיד כי בימים שלאחר האירוע דיבר עם משפחתו של המנוח וסיפר להם על הרצח. בעקבות זאת החל לקבל שיחות טלפון מאימות מנאשמים 1 ו-2 שהורו לו לא לספר דבר על האירוע ובמידה ויציגו לפניו תמונות אודותיו, עליו להכחיש שמדובר בנאשמים, כי אם באנשים אחרים הדומים להם. כאשר קיבל זימון למשטרה ונחקר, הוא סיפר את כל פרטי האירוע ונעצר לצרכי חקירה למשך 19 יום בחשד לשותפות בעבירות.

36. במסגרת עדותו גם הושמעו לג'נידי מספר שיחות טלפון מוקלטות (סומנו ת/3, שלאחר מכן שונו וסומנו ת/48, מפאת כפל הסימון) לגביהן העיד כמפורט להלן: אודות שיחת טלפון (מוקלטת ולא מתומללת) עם אחיו של נאשם 1, בה ביקש ג'נידי מהאח לשכנע את נאשם 1 לספר מי היה שותף לאירוע. האח השיב לו לא לספר שום דבר ולא לצאת מביתו; אודות שיחת טלפון נוספת (שיחה 0006, מוקלטת ומתומללת) שקיים ג'נידי עם נאשם 2 ובה אמר לנאשם 2 שהם עירבו אותו בסיפור שהוא לא שותף בו. נאשם 2 השיב לו שהוא לא יודע על מה הוא שח ולא מבין את טרוניתו. ג'נידי המשיך לנסות לשכנע את נאשם 2 שיש תמונות וראיות לגבי האירוע ונאשם 2 ענה שבתמונות רואים אנשים דומים להם אך אין המדובר בהם וכן הורה לג'נידי שלא ישוחח עם איש על מה שהיה. ג'נידי ביקש מנאשם 2 שיגיד לנאשם 1 לספר על האירוע ונאשם 2 השיב שהוא לא מבין על מה הוא מדבר. במהלך השיחה ניסה נאשם 2 לשכנע את ג'נידי להיפגש עמו. כן העיד ג'נידי אודות שיחה נוספת (מוקלטת ולא מתומללת) שקיים עם נאשם 1 בה ביקש ממנו שיספר על האירוע, אך נאשם 1 מצדו השיב שאינו יודע על מה ג'נידי מדבר ובמידה ולא ישוחח עם איש על האירוע לא יאונה לו כל

רע.

יצוין כי באותו שלב של הדיון, דיסק הסרטונים כמו גם תמליל שיחות הטלפון נתקבלו רק על תנאי, לאחר שתוכח קבילותם לפי הדיון. עם זאת, ייאמר כבר עתה כי בסופו של יום נאשם 2 הודה בחקירתו בבית המשפט כי הוא זה ששוחח בשיחה 0006 (מתוך ת/48) עם ג'נידי ואף אישר את תוכן השיחה, כך שחרף טענותיו הרבות של ב"כ הנאשמים בעניין זה, לא קיימת מניעה כלשהי לקבל תמליל שיחה זו כראיה, עליה גם יורחב בהמשך.

הערכת עדותו של ג'נידי בשים לב לחקירתו הנגדית ולראיות הנלוות

37. נקדים את המאוחר ונאמר שלא ראינו מקום לפקפק באמיתות גרעין עדותו של ג'נידי לפיה הוא אכן היה במסעדה עם נאשמים 1 ו-2 לפני הרצח (עניין אשר גם אושש לבסוף על ידי נאשמים 1 ו-2 עצמם על דוכן העדים). הוא נסע ברכב הרנו יחד עם שלושת הנאשמים כאשר נאשם 3 נוהג בו. נאשמים 1 ו-2 החליפו מקומותיהם ברכב ולאחר מכן נאשם 1 יצא ממנו וירה אל תוך הרכב בו היה המנוח. לאחר הירי, נאשם 3 המשיך בנסיעה ונשמעו יריות מצדו השמאלי של הרכב, ממקום מושבו של נאשם 2. זאת, חרף אי דיוקים שעלו מדבריו, כמו גם אי התאמה מסוימת בין עדותו לבין עדותו של חוסני אחיו (להלן: "חוסני") אשר שמע את הגרסה מפיו של ג'נידי בסמוך לאירוע.

ראשית, בנוגע לאופן גביית עדותו של ג'נידי, אשר עדותו הראשית נגבתה כאמור בעדות מוקדמת.

38. גביית מוקדמת של עדות מתאפשרת מכוח הוראות סעיף 117(א) לחסד"פ, כאשר התנאים הנקובים בסעיף נועדו לאזן בין האינטרסים השונים: האינטרס הנוגע למתן אפשרות לנאשם להתגונן כנגד החשדות המכוונים כלפיו; הצורך לשמר עדויות חשובות לבירור האשמה (ע"פ 4345/08 **אולמרט נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.5.08)).

39. ואומנם, גביית עדות מוקדמת עשויה להעמיד קושי בפני נאשם או נחקר, מעבר לקושי הרגיל העומד בפניו במהלך הרגיל של ניהול המשפט הפלילי. כך, תנאי הסעיף מייחדים את הליך העדות המוקדמת אך למקרים בהם קיים צורך ממשי בהליך זה (ע"פ 4345/08 בעניין **אולמרט**, שם). כך, על הנאשם להיות נוכח במהלך גביית העדות, אלא אם החליט בית המשפט אחרת מטעמים מיוחדים שירשמו (סעיף 118 לחסד"פ). בנסיבות בהן חלה חובת מינוי סנגור לפי הוראות סעיף 15א לחסד"פ, יש אף למנות סנגור לנאשם. עם זאת, עדות מוקדמת אשר נגבתה ללא שמונה סנגור, גם כאשר קיימת חובת מינוי סנגור, אינה פסולה כראיה, אלא הדבר עשוי להצדיק הזמנת העד בשנית אל דוכן העדים (כך לפי סעיף 121(א)(2) לחסד"פ. ראו גם: ע"פ 632/83 **הרוש נ' מדינת ישראל**, פ"ד לט(1) 253 (1985)). כמו כן יתכן שהדבר ישפיע על המשקל שניתן לעדות המוקדמת (סעיף 122 לחסד"פ).

40. בהליך זה עמד בית משפט על מינוי סנגור לנאשמים ואף ניסה למנוע את יציאת הנאשמים מהאולם בעת שנגבתה העדות כמצוות סעיף 118 לחסד"פ. ברם, הנאשמים עמדו על כך שברצונם לצאת מהאולם ויצאו ממנו בהפגנתיות. נציג הסנגוריה הציבורית שהתייצב לדיון אף הודיע כי אין הוא מסוגל לספק הגנה אפקטיבית לנאשמים אשר אינם משתפים עמו פעולה ואין בכוונתו להציג שאלות לעד במסגרת החקירה הנגדית.

41. ב"כ הנאשמים עמד על ליקויים אלו בסיכומיו וטען שבשל קיומם יש לפסול את כל העדות של ג'נידי ואף את

ההליך כולו. אלא שאין מקום לשעות לטענות אלו, ולו בשל העובדה שהנאשמים הם אלו שביקשו לשבש במתכוון את ההליך. הסנגוריה הציבורית הייתה נוכחת בזמן עדותו הראשית של העד, ניתנה לה הזדמנות לחקור אותו בחקירה נגדית ובסופו של דבר נחקר העד בחקירה ארוכה וממושכת במשך שעות רבות מאוד על ידי הסנגור שמונה לבסוף לשביעות רצונם המלאה של הנאשמים, ואף הוחזר לדוכן העדים פעם נוספת על פי בקשה מיוחדת של הסנגור.

42. נעיר כי כפי שנפסק בעניין ע"פ 5628/97 **מדינת ישראל נ' הסנגוריה הציבורית** (פורסם בנבו, 24.9.97):

"נקודת המוצא של חוק סדר הדין הפלילי היא, כי ייצוגו של חשוד או נאשם בידי סניגור הוא תמיד לטובתו, והשקפה זו עומדת ביסוד החובה למיניו סניגור בין אם נאשם או חשוד מעוניין בייצוג ובין אם לאו. אכן, ייצוג הניתן לחשוד או נאשם ללא נוכחותו וללא מתן הנחיות לסניגור לצורך קביעת קו הגנתו במשפט, הוא ייצוג שלוקה בחסר. אולם, מידת הפגיעה הצפויה לחשוד מגביית עדות ללא ייצוג כלל, עולה על מידת הפגיעה שהוא צפוי לה מייצוג חסר כאמור."

43. ובאשר לנסיבות גביית העדות המוקדמת. במהלך חקירתו הנגדית של ג'נידי, אכן התעורר ספק מסוים אם היה "צורך ממשי" בהעדתו המוקדמת. אלא שנתברר כי היה יסוד מוצק להשמעת גרסתו בבית המשפט בהקדם האפשרי.

44. ואומנם, ג'נידי העיד כי מותר לו לגור בישראל (עמ' 223) וכי הוא עובד בישראל. בעבר, עבד במוסך במודיעין ובמועד מסירת עדותו עבד במוסך בתל-אביב אליו הוא נסע מידי יום (עמ' 224-225). הוא אישר שבזמן מעצרו, לא הייתה לו מניעה לבוא לחקירה משטרתית בישראל אם היו נותנים לו לשוב לביתו, והוא אף ביקש מהחוקרים שיתנו לו לעשות כן ולחזור לצורך המשך חקירתו (עמ' 404). לשאלת ב"כ הנאשמים אם קיימת מניעה שישוּב לבית המשפט כדי להיחקר על עדותו, השיב שאינו יכול לעשות כן, אך זאת רק מפני שעליו ליטול חופשה מהעבודה (עמ' 224). עם זאת, ג'נידי העיד שנאשמים 1 ו-2 איימו עליו אחרי הרצח (עמ' 398), אף אם כיום הוא "חי את החיים שלו בחזרה" (עמ' 225). כמו כן, במהלך חקירתו של נאשם 2 במשטרה מיום 27.10.14 (ת/א, עמ' 3) הוא טען כי אינו משתף פעולה עם חוקריו מפני שהוא "מגן על עצמו" וכי שתיקתו גם מגנה על משפחתו (ראו גם עמ' 3354). כך גם נאשם 3 כשנשאל מדוע הוא מוכן לזהות את נאשם 1 כאדם שהיה עמו ברכב הרנו ואינו מוכן לזהות מעורבים אחרים, השיב כי אם יצביע על כאלו שהיו בקרבת נאשם 1 באותו לילה, ניתן יהיה לבוא אל בני משפחותיהם ב"טענות" (עמ' 3543-3545). עדויות אלה מלמדות אם כן כי מתן עדות על ידי מי שהיה בקרבת נאשם 1, כולל ג'נידי, באותו לילה, העמידו אותו בסכנה ולכן היו רגילים מוצקות לסברה כי קיימת דחיפות רבה בהשמעת עדותו של ג'נידי בפני בית המשפט בהקדם האפשרי.

45. כמו כן, איננו מטילים דופי כלשהו בהתנהלותה של ב"כ המאשימה. אדרבה, ראינו לנכון לשבח את התנהלותה אשר נאלצה לעמוד נוכח התקפות מילוליות חסרות רסן בלתי פוסקות מטעם ב"כ הנאשמים כלפיה, אשר גם הטיח בה עלבונות אישיים קשים כולל בעניין יושרתה.

ומכאן לדיון לגופה של העדות.

46. ב"כ הנאשמים טען בדבר אינטרסים שונים שעמדו לטענתו בבסיס מתן עדותו המפלילה של ג'נידי. בעיקר האינטרס הנוגע לקשר ולמגעים שניהלו ג'נידי ובני משפחתו עם משפחת המנוח לאחר הרצח. כך, לפי הטענה לג'נידי

ולבני משפחתו היה עניין מוגבר ביצירת קשר עם בני משפחת המנוח על מנת למנוע את האפשרות שאלה האחרונים ייפגעו בו. לדברי ב"כ הנאשמים לאינטרס זה הצטרף האינטרס ה"טבעי" של משפחת המנוח להפלייל את מי שלטענתם אחראי לרצח. לטענתו, עדותו של ג'נידי אינה אלא עדות "קנויה" ש"נתפרה" לפי הזמנה ברורה של משפחת המנוח, וניתנה תחת הנחיה מפורשת מצד משפחת המנוח כי עליו להפלייל את הנאשמים, על מנת להינצל מנקמה. סימוכין לתזה זו ביקש ב"כ הנאשמים לבסס על כך שג'נידי אישר כי ממשפחת המנוח הועבר מסר לפיו כל מי שהיה עם נאשם 1 באותו לילה אחראי לרצח, ושאין חולק כי הוא, ג'נידי, היה עמו באותו לילה ועל כן היה מצוי באותה עת בסכנה גדולה (עמ' 244). בכך גם תומכת עדותו של חוסני, אחיו של ג'נידי אשר אישר שהמסר של משפחת המנוח היה שמבחינתם כל החמישה שהיו ברכב אחראים לרצח אלא אם יוכח אחרת (עמ' 946). (חוסני גם העיד שג'נידי אמר לו שמשפחת המנוח מחפשת אחריו ומאיימת עליו כי הוא היה מעורב או שותף ברצח, שהם דורשים "עטווה" (הסדר ביניים של השכנת שלום בתיווך מכובדי הקהילה), ושבשל כך ג'נידי הסתגר בביתו ימים ארוכים אחר הרצח (עמ' 939)).

47. כך, לפי הטענה, גם המגעים להסדרת ה"עטווה" בין בני משפחתו של ג'נידי לבין בני משפחת המנוח עשויים להצביע לכאורה על התלות שנוצרה בין ג'נידי לבין משפחת המנוח, והאופן בו תפס ג'נידי אותם כגורמים אשר מאיימים עליו (או על בני משפחתו הקרובה) בדרך שחייבה אותו לפעול על מנת לרצותם בהקדם (על טיבה של ה"עטווה" כראיה בפני עצמה שעשויה לבטא "ראשית הודאה" נרחיב בהמשך). כך, ג'נידי עצמו העיד כי אחיו חוסני יצר קשר עם בני משפחת המנוח כדי להגיע להסדר עמם על מנת להימנע מנקמה (עמ' 260), וכי דרך חוסני ודוד המנוח נוהל משא ומתן לצורך קידום ה"עטווה" (עמ' 261-262).

48. ואולם, ג'נידי מצדו הכחיש בעקביות את טענת ב"כ הנאשמים שבני משפחת המנוח "דחקו" אותו למסור את העדות המפלילת, כמו גם את הטענות כי פרטי העדות הונחו בפיו על ידי בני משפחת המנוח. הוא הדגיש שלא ראה את הסרטונים שהוצגו לפניו בתחנת המשטרה לפני כן, והכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שבני משפחת המנוח הראו לו אותם קודם לכן שצפה בהם בתחנה (עמ' 263-264). הוא גם עמד על ניתוק הקשר הנטען בין נסיבות הסדרת ה"עטווה" לבין מתן עדותו המפלילת את הנאשמים במשטרה, והכחיש פעמים רבות את טענת ב"כ הנאשמים שה"עטווה" נעשתה בתנאי שיספר את סיפור הדברים במשטרה ושיפלייל את הנאשמים (עמ' 372, 266).

49. במהלך חקירתו הנגדית של ג'נידי הוא נשאל אודות אירועים נוספים אשר יתכן ועמדו אף הם ברקע לאינטרסים צדדיים שהיו לו בהפללת הנאשמים או בנקיטת עמדה בסכסוך המשפחתי, אירועים אותם ציין ב"כ הנאשמים גם בסיכומיו. כך העיד ג'נידי כי חתונה שהייתה אמורה להיערך בין אחותו לבין נאשם 3 בוטלה. הוא שומר בשל כך טינה לנאשם 3, אולם כעסו התעורר רק בעת שעמד על דוכן העדים, בעקבות פרטים נוספים שנתגלו לו על ביטול החתונה, דווקא מפיו של ב"כ הנאשמים (עמ' 230-232). ג'נידי גם העיד כי היה לו סכסוך כספי עם נאשם 1 בעניין קניית רכב, כאשר ג'נידי רכש ממנו רכב בסכום של 62,000 ₪ באמצעות שיקים שחלקם לא כובדו על ידי הבנק בעקבות מעצרו (עמ' 241-243). הוא הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שהשיקים לא כובדו עוד לפני המעצר ושנאשם 1 כעס עליו על כך עוד לפני המעצר, ועמד על כך שה"חוב" לנאשם 1 נוצר רק עקב המעצר (עמ' 243). מנגד, הוא גם העיד על סכסוכים מינוריים שהיו לו עם משפחת המנוח. כך התברר כי אמו של המנוח הייתה חייבת לאמו של ג'נידי סכום של 40 ₪ (עמ' 232), והתברר כי לג'נידי היה סכסוך כספי עם מוחמד דוויק (המכונה גם "בטא"), אחיו של המנוח (עמ' 234). למעט עניינים פשוטים ערך אלו, הוא העיד כי הוא בסך הכל חי בשלום עם שני הצדדים.

50. בחקירתו הנגדית של חוסני, אחיו של ג'נידי (להלן: "חוסני"), אשר נחקר פעמיים בחקירה נגדית, נוכח בקשת ב"כ הנאשמים לחוקרו לאחר שקיבל לידיו את תמליל גביית הודעתו במשטרה, עלו קשרים מסויימים בין משפחת המנוח

לבין ג'נידי לפני הרצח. כך, אישר חוסני שהוא היה חבר של המנוח (עמ' 937). אם כי הוא חזר על טענת ג'נידי עצמו, שג'נידי היה חבר של "שני הצדדים" (עמ' 938).

51. אינטרס צדדי נוסף שעלה על ידי ב"כ הנאשמים במהלך החקירה הנגדית היה מעורבותו של ג'נידי בעבירת פריצה בתקופה שקדמה לאירוע הרצח שבתיק זה (עמ' 333-335). כך, לטענת ב"כ הנאשמים ג'נידי היה מעורב בפריצה יחד עם הישאם סלימאן (אותו אדם אשר הוזכר לעיל כשותף לנאשמים בסעודתם במסעדה). באותו אירוע, השניים ברחו ממקום הפריצה, ובעוד שהמשטרה רודפת אחריהם, ג'נידי נטש את רכבו ובו נותרו מסמכיו האישיים (עמ' 334). ב"כ הנאשמים טען שזו הסיבה שבגינה לא יכל ג'נידי להיכנס לשטחי ישראל בתקופה שקדמה לאירוע הרצח. ברם, ג'נידי הכחיש לחלוטין את הטענה כי היה מעורב באירוע פריצה, וטען כי רכבו נגנב יחד עם ציוד אישי שהיה בו (עמ' 334). הוא אישר כי התלונן במשטרה על אירוע הגניבה רק אחרי יומיים-שלושה, והסביר כי עשה כן מפני שחיפש עד אז את הרכב בעצמו (עמ' 335). הוא טען שלא יכל ללכת לעבוד בעיר מודיעין באותה תקופה מכיוון שברכב שנגנב הייתה גם תעודת הזהות שלו, אך הכחיש כי "ברח לשטחים" ושהמשטרה חיפשה אותו באותה תקופה (עמ' 335). גם חוסני נשאל על אירוע זה והוא אישר את דברי אחיו אחד לאחד (עמ' 2238).

52. בעניין זה יצוין כי אגב חקירתו הנגדית של נדים שיחה (עד תביעה מס' 10) בעל חנות היוילונות לידה התרחש הרצח, התברר כי הייתה לו היכרות מסוימת עם אירוע זה. העד אישר בחקירתו הנגדית כי הוא מכיר היטב את ג'נידי (עמ' 2334), ואישר כי הוא מכיר את סיפור ההימלטות של ג'נידי מהמשטרה, בקווים כלליים. הוא גם ציין כי אינו זוכר מי סיפר לו על כך.

53. לסיכום פרק זה, נראה כי הטענה בדבר קיומם של אינטרסים צדדיים שעמדו לג'נידי להפללת הנאשמים לא הוכחה. אירועים אלה מעברו של ג'נידי, אף אם היו מוכחים, לא סביר כי הם שהניעו אותו לפעול כנגד הנאשמים ולטפול עליהם אשמה כה חמורה של רצח בכוונה תחילה. מדובר באירועים מינוריים בלבד. כך גם נראה לנו שמרחיק לכת ביותר לסבור כי על סכסוך כספי סביב רכישת רכב, ג'נידי יפליל את שלושת הנאשמים בביצוע עבירת רצח. מה גם שסכסוך זה התגלע רק לאחר שג'נידי נעצר ומסר את גרסתו, כפי שגם הודה לבסוף נאשם 1 כשעלה על דוכן העדים, שכן כאמור השיקים לא כובדו בשל מעצרו של ג'נידי בתיק זה. אדרבה, כפי שטענה ב"כ המאשימה, התנהלותו הכספית של ג'נידי אשר בסופו של יום עמד על פירעון החוב מצביעה על יושרו ולא על רצונו להפליל את מי מהנאשמים באירוע חמור שלא נטלו בו כל חלק.

54. זאת ועוד, גם אם סיפור זה היווה בסיס לרצונו של ג'נידי להפליל את נאשם 1, הוא אינו משמש בסיס כלשהו לרצונו להפליל גם את נאשמים 2 ו-3. אין צריך לומר כי אם הטענה הייתה רצינית, לא עמד בפני ב"כ הנאשמים כל קושי לתמוך אותה בהגשת אותם שיקים שלא כובדו, דרכם ניתן היה להוכיח שהם לא כובדו לפני מעצרו של ג'נידי, כדבריו. אך דבר זה לא נעשה. ומעל לכל זה, שעה שנאשם 1 עלה על דוכן העדים ושינה את גרסתו מקצה אל קצה, הוא אף אישר בפה מלא כי רק לאחר שג'נידי נעצר לא כובד השיק שנמסר על ידו כאמור, ומכל מקום לאחר ששוחרר ממעצרו הוא השלים את כל התשלומים עליהם סיכמו (עמ' 3199, 3202).

55. הדברים האמורים נאמרים על דרך הקל וחומר בכל הנוגע לסכסוך כספי פעוט הערך והאפסי בסך של ₪ 40 שהיה קיים לכאורה בין אמו של ג'נידי לבין אמו של המנוח עליו לא סיפר ג'נידי בחקירתו במשטרה, המצביע כביכול על חוסר מהימנותו וקיומו של אינטרס שלא לחשוף את כל הנתונים הרלוונטיים אודות היחסים שבינו ובין בני משפחתו לבין

משפחת המנוח. קשה עד בלתי אפשרי לייחס משמעות לטענה מעין זו.

56. כן התקשנו לראות בביטול החתונה בין אחותו של ג'נידי לבין נאשם 3 סיבה שתניע אותו להפליל את הנאשמים והתקשנו עד מאוד לראות קשר כלשהו בין הפריצה הנטענת המיוחסת לג'נידי עם אותו הישאם סלימאן לבין הרצון של ג'נידי להפליל מי מהנאשמים בתיק זה.

57. כך גם לעניין הקשר שנוצר עם בני משפחת המנוח, הרי שאך טבעי הוא שבני משפחתו של ג'נידי, אשר היו מוטרדים מהאיום המרחף מעל ראשו, יצרו קשר עם משפחת המנוח כדי להבטיח שג'נידי לא ייפגע. בהקשר זה, מגעים עם בני משפחת המנוח כמו גם השתתפות ב"עטווה", אין בהם כשלעצמם כדי להביא את עדותו של ג'נידי למעמד של עדות "קנויה" אשר מהימנותה דלה.

58. על כל אלה יש לזכור, כפי שגם הבהירה בצדק ב"כ המאשימה בסיכומיה, כי טענת הנאשמים על כך שג'נידי המציא את הגרסה לפיה הנאשמים הם אלו אשר היו מעורבים ברצח המנוח וכי הוא היה עד לרצח אשר לא התבצע על ידם, אינה מתיישבת עם דרך ההגיון שכן עדות זו העמידה אותו בסיכון משמעותי שגם הוא יועמד לדין, אף אם ניתן היה להעלות על הדעת כי ג'נידי יעשה כן תוך תקווה שיוכר כעד מדינה (דבר אשר הדעת תינתן עליו בהמשך). איש לא היה תוקע לו כף כי בבוא היום הוא יזכה בהטבה בלבוש חסינות מפני הגשת כתב אישום נגדו ברצח שהוא השתתף בו.

לסיכום הדברים, לא נמצא כי הוכח אינטרס כלשהו אשר עמד בבסיס גרסתו של ג'נידי המפלילה את הנאשמים.

59. נימוק נוסף לטענת ב"כ הנאשמים לכך שיש ליתן משקל מוגבל לעדותו של ג'נידי בשל מהימנותה הגבולית, ניתן למצוא לדעתו בכך שבעת חקירתו במשטרה הוצגו לו הסרטונים מהזירות השונות, באופן שהיה בו כדי להשפיע עליו ועל סיפור הדברים כפי שתואר על ידו. כך, בחקירתו הנגדית התברר כי מקצתם של פרטים אשר תיאר בחקירתו במשטרה, תוארו על ידו רק בעקבות הסרטונים אשר הראו לו במהלך חקירתו. ואומנם, ג'נידי אישר שיתכן שאחרי שצפה בסרטונים במשטרה תיאר פרטים שונים מאלה שתיאר בפעם הראשונה שנחקר, עוד לפני שצפה בסרטונים (עמ' 276-278). כך אישר כי קיימים פרטים אשר תיאר בחקירתו שזכרם רק לאחר שצפה כאמור בסרטונים (עמ' 424-425). אלא שיש לדחות את הטענה כי קיים פסול גורף בהצגת סרטונים בפני עד בעת חקירתו במשטרה (ראו למשל: תפ"ח (ת"א) 1021/06 **מדינת ישראל נ' דוידוב** (פורסם בנבו, 10.9.07); ת"פ (ת"א) 57319-12-12 **מדינת ישראל נ' עיסא** (פורסם בנבו, 6.2.14)). הצגת סרטונים בפני עד במהלך חקירתו המשטרית אינה פעולה אשר בפני עצמה משליכה על הערכת מהימנותו הכללית של עד.

60. אלא מאי, ב"כ הנאשמים טען כי פריטי מידע מסוימים "נשלפו" על ידי ג'נידי מתוך ה"זיכרון" רק לאחר שצפה בסרטונים, ולא מתוך תיעוד מדויק של האירוע באופן ספונטני, ויש אכן צדק בטיעון זה. שכן מקום בו הובהר בסופו של יום על ידי ג'נידי כי תיאר פריטי מידע מסוימים על אף שלא הבחין בהם במו עיניו בזמן אמת, אלא בשל "השלמות" שלאחר מעשה, בין אם בשל צפייה בסרטונים ובין אם השלמות שנעשו "מכוח ההיגיון", אין לקבוע ממצאים עובדתיים הנוגעים לפרטים אלה בהתבסס על עדות זו לבדה. כך נטען כי ג'נידי "השלים" פרטי מידע בדיעבד וזאת בכל הנוגע לפרטים הבאים: צבע הבגדים שלבשו הנאשמים בליל הרצח; הטענה כי הנאשמים זרקו את בגדיהם לפח האשפה לאחר האירוע; והעובדה שנאשם 2 ירה באוויר לאחר הרצח.

61. באשר לזיהוי צבעי הבגדים שלבשו הנאשמים - ג'נידי אישר כי הוא ידע לתאר את צבעי הבגדים שלבשו הנאשמים רק אחרי שצפה בסרטונים (עמ' 277-278). זאת בשונה מתיאור צבע בגדיו של שוויקי, אותו ידע לפרט עוד טרם הראו לו את הסרטונים, אולי בשל כך ששוויקי ישב לידו ברכב (עמ' 379-380). כן אישר שלפני שצפה בסרטונים אמר לו החוקר "אם אני אראה לך את הוידאו אתה תצליח לזכור את הצבעים של הבגדים?" ושאלן הבחין בצבעים רק בעקבות הצפייה בסרטונים (עמ' 423-423).

אלא שאין בכך שג'נידי לא ידע לתאר מה היו צבעי הבגדים שלבשו הנאשמים כדי לערער על מהימנותו, שהרי גם לפי גרסת הנאשמים (המעודכנת) הם בילו עם ג'נידי באותו ערב. מכל מקום, שאלת צבע הבגד שלבש מי מהנאשמים אינה שאלה מכרעת לענין אימות זיהוי הדמויות על ידו. לא ניתן לקבל את טענת ב"כ הנאשמים שהדגיש בסיכומיו כי העובדה שג'נידי לא הבחין בפרטי הלבוש של הנאשמים אשר שהו עמו במשך מספר שעות באותו ערב ולא ידע לתארם לפני שצפה בסרטונים מעידה על חוסר מהימנותו. אין לתמוה על כך שג'נידי לא זכר בחלוף כשבועיים ממועד האירוע את פרטי הלבוש או צבעי הבגדים של כל אחד מהנאשמים, או אפילו את פרטי הלבוש שהוא עצמו לבש באותו מועד.

62. עם זאת מצאנו ממש בטענת ב"כ הנאשמים בכל הנוגע לזריקת הבגדים על ידי נאשמים 1 ו-2 לפח האשפה במגרש החנייה שליד ביתו של קסאס. בענין זה, ג'נידי אכן העיד שתיאור זריקת הבגדים לפח האשפה אחרי הרצח, נעשה רק אחרי שצפה בסרטונים (עמ' 278). הוא אישר שלמעשה הוא לא ראה את הנאשמים זורקים את הבגדים, אלא ראה אותם יוצאים מהרכב לעבר "שטח בנוי כזה" בזמן שהוא נותר להמתין ברכב. לפני שצפה בסרטונים, הוא אף חשב שהנאשמים השאירו את הבגדים ברכב (עמ' 278, 353-354). הוא גם העיד שאמר "בזמן אמת" למשטרה שהוא הבחין בזריקת הבגדים לפח האשפה רק בעקבות הצפייה בסרטונים (עמ' 278). בענין זה אפוא, יש אכן להתעלם מחלק זה של עדותו, מפני שאינו פרי עדות בלתי אמצעית כאשר לא ברור כלל ועיקר מתוך צפייה בסרטונים שנאשמים 1 ו-2 אכן זרקו דבר מה לפח האשפה.

עם זאת, גם חלק זה של העדות אינו פוגע כשלעצמו במהימנותו של ג'נידי. זאת על אחת כמה וכמה שעה שג'נידי, לפי עדותו, טען כי אמר בזמן אמת לחוקר המשטרה שלא ראה את הנאשמים עושים כן, אלא רק לאחר שצפה בסרטון (עמ' 278). משמעות הדבר תילקח בחשבון בהמשך בעת הערכת חלקם של הנאשמים בביצוע מעשה העבירה, וזאת בשל המשקל שייחסה ב"כ המאשימה לזריקת הבגדים.

63. ובאשר לטענת ב"כ הנאשמים בענין עדותו של ג'נידי בכל הנוגע לכך שנאשם 2 ירה באוויר מיד לאחר הרצח. ג'נידי הסביר שלאחר הירי שבוצע על ידי נאשם 1, הוא הוריד את ראשו למטה לבין ברכיו, תוך כדי שהוא מכסה אותו עם ידיו על מנת שלא יזהו אותו. עם זאת, הוא הצליח להזיז באותה עת את ראשו מצד לצד (381-382). הוא שמע יריות מצד שמאל שלו (עמ' 380), יריות שהיו קרובות אליו, אך לא ידע להגיד אם היריות היו מקדמת הרכב או מכיוון המושב האחורי. הוא אכן אישר במהלך חקירתו הנגדית שרק לאחר שצפה בסרטון, הבין שמדובר ביריות שהגיעו מתוך הרכב, מהמושב האחורי, אך עמד על כך שהיריות הגיעו מצד שמאל שלו אף לפני שצפה בסרטונים (עמ' 399-400, 473).

64. לפיכך, גם בענין זה אין כדי להשליך על מהימנותו של ג'נידי. הדברים שנאמרו על ידו בהקשר זה לאחר שצפה בסרטון לא נאמרו בסתירה לדברים שנאמרו על ידו לפני שראה את הסרטון. תיאור הדברים לפיו הוריד את ראשו וטמן אותו בין ידיו באותו רגע שנשמעו קולות הירי שיצאו ממשקו של נאשם 1, ולכן לא יכל לראות מהיכן מקור הירי הנוסף מתוך הרכב, מתקבל על הדעת. גם בענין זה, וכפי שנאמר לעיל, השלכות חלק זה של העדות בכל הנוגע למעורבותו

של נאשם 2 באירוע תילקחנה בחשבון בהמשך.

65. שאלה נוספת התעוררה סביב כובעי הגרב שנטען כי חבשו הנאשמים. ב"כ הנאשמים עמד על הסתירות שהוא מצא לטענתו בדבריו של ג'נידי וחוסר העקביות שבגרסתו בנקודה זו באופן המערער, כך נטען, את מהימנותו. ואכן, אין צריך לומר כי חבישת כובעי גרב על ידי מי מהנאשמים בזמן הרצח מלמדת באופן חד-משמעי על מעורבות אותו נאשם בביצוע העבירות. מכאן חשיבותה של העדות בנקודה זו.

66. ראשית, באשר לשאלת עיתוי חבישת כובע הגרב על ידי נאשם 1. במהלך חקירתו הנגדית, העיד ג'נידי כי נאשם 1 חבש לראשו את הכובע הנלווה ל"קפוצ'ון" שלבש באותו ערב, אך כאשר חזר נאשם 1 לרכב לאחר הירי, הבחין ג'נידי כי נאשם 1 חובש בנוסף לכובע הקפוצ'ון גם "מסכה" שכיסתה את פניו. הוא הבהיר שלא הבחין בכובע על פניו של נאשם 1 כאשר זה יצא מהרכב (עמ' 311-312, 350-351). לעומת זאת, ב"כ הנאשמים הקריא מתוך חקירתו של ג'נידי במשטרה, שם טען שיתכן כי נאשם 1 שם את המסכה על פניו עוד בהיותו ברכב, כאשר החליפו נאשמים 1 ו-2 את מקומותיהם. במענה לכך ג'נידי הסביר כי בשל כך שנאשם 1 חבש גם את כובע הקפוצ'ון לראשו, יתכן כי הוא לא שם לב באופן מדויק לרגע שבו נוסף גם כובע הגרב מתחת לכובע הקפוצ'ון (עמ' 351). עוד הסביר שכאשר הוא העיד במשטרה כי יתכן ונאשם 1 חבש את המסכה עוד לפני שיצא מהרכב, הוא אמר זאת "לפי ההגיון", והוא לא ראה זאת במו עיניו (עמ' 470).

67. בעניין זה נראה כי גרסתו של ג'נידי בנוגע לעיתוי המדויק בו חבש נאשם 1 מסכה לפניו אינה לוקה בסתירות חדות, אלא לכל היותר באי בהירות קלה. ה"סתירה" הנטענת אינה סתירה של ממש, שכן לפי החומר שעומד לנגד עיני בית משפט עולה כי ג'נידי הבהיר היטב כי הבחין במסכה כאשר חזר נאשם 1 לרכב, והעלה את האפשרות המסויגת שנאשם 1 חבש את כובע המסכה כבר בתוך הרכב. הוא הותיר אפשרות זו אך בגדרי אפשרות סבירה, כזו שנלמדת על דרך ההגיון. משכך, "סתירה" זו אינה מהווה סתירה של ממש שבעקבותיה יש להסיק מסקנות בדבר חוסר מהימנותו של ג'נידי גם בעניין זה. כך או כך, די ברור שנאשם 1 חבש כובע לראשו וכיסה בו את פניו.

68. ובאשר לשאלה האם חבשו נאשמים 2 ו-3 כובעים לראשם או מסכות על פניהם. ראשית, יובהר כי ג'נידי היה עקבי וברור בעניין השאלה האם ומתי חבש נאשם 2 כובע לראשו. ג'נידי טען במהלך חקירתו הנגדית כי נאשם 2 לא חבש כובע לראשו בעת שירד נאשם 1 מהרכב (עמ' 363). הוא גם אישר במהלך החקירה הנגדית כי הבחין שנאשם 2 חובש כובע לראשו רק כאשר החל להישמע הירי מכיוונו (עמ' 363). על אף שג'נידי הוריד את ראשו למטה בין ברכיו עם הישמע היריות הראשונות, הוא טען שהוא סובב את ראשו על צידו באופן שהתאפשר לו להבחין בכובע שחבש נאשם 2 לראשו באותה עת (עמ' 363). גרסה זו גם עולה בקנה אחד עם תמליל חקירתו הראשונה של ג'נידי מיום 13.10.14, מתוכו הקריא ב"כ הנאשמים, וממנו עולה כי ג'נידי סיפר כי "כולם" "כיסו את פניהם" אך מייד אח"כ תיקן את דבריו ואמר שלא שם לב אם נאשם 2 חבש כובע, אלא רק אחרי שנאשם 1 חזר לרכב הוא הוציא את הכובע וחבש אותו לראשו (עמ' 361).

69. ובאשר לנאשם 3, ב"כ הנאשמים הקריא מתוך תמליל חקירתו של ג'נידי מיום 2.11.14, ממנו עלה כי לגרסת ג'נידי נאשם 3 לא שם כובע לראשו (עמ' 468). בחקירה הנגדית, ג'נידי הבהיר שהוא שהתכוון שהוא לא שם לב לכך אם לנאשם 3 היה כובע, וכך אף מסר בחקירתו (עמ' 469) וזאת לעומת חקירתו הראשונה במשטרה מיום 13.10.14 בה טען ג'נידי כאמור כי "כולם" הוציאו כובעים (עמ' 361), גרסה שאף עולה בקנה אחד עם גרסתו של חוסני, אחיו של

ג'נידי, ששמע מאחיו את קורות אותו לילה (עמ' 962-963, 909).

70. לסיכום פרק זה, נראה אכן כי מדבריו של ג'נידי עולה חוסר בהירות מסוימת בסוגיית חבשת הכובעים והמסכות על ידי מי מהנאשמים. אלא שלגבי נאשם 1, לא היה לג'נידי ספק כי זה חבש כובע ומסכה, לכל הפחות עם חזרתו לרכב; לגבי נאשם 2, קיימת עדות ברורה כי זה חבש כובע לאחר שחזר נאשם 1 לרכב; לגבי נאשם 3, ג'נידי לא יחס לו חבשת כובע בשלב כלשהו למעט אותה אמרה כללית לפיה "כולם" חבשו כובעים. מכאן כי בניגוד לטענת ב"כ הנאשמים בדבר סתירות חדות בגרסאותיו של ג'נידי בנוגע לשאלת חבשת כובעי הגרב על ידי מי מהנאשמים, לא נמצא בדבריו של ג'נידי סתירה של ממש שיש בה להשליך על מהימנותו.

71. ב"כ הנאשמים הצביע במסגרת חקירתו הנגדית של ג'נידי על סתירות נוספות ועל אי עקביות בגרסתו אשר יש בהן לטענתו כדי לפקפק במהימנותו. כך למשל, במהלך חקירתו הנגדית של ג'נידי, הסתבר כי במהלך חקירתו במשטרה ביום 19.10.14, הוא טען כי לאחר הירי במנוח, נאשם 1 הורה לנאשם 2: "תירה תירה". לעומת זאת, בחקירתו הנגדית בבית המשפט אישר כי לא נאמר דבר לאחר הרצח, ובפרט לא נאמר לנאשם 2 כי עליו לירות (עמ' 450-451). כשנשאל לפרש סתירה זו, לא נתן תשובה ברורה (עמ' 452). ואכן, לכאורה, בהקשר זה, קיימת סתירה בין הגרסה שמסר תחילה במשטרה לבין הגרסה שמסר על דוכן העדים בבית המשפט.

72. בהקשר זה, נראה כי הגרסה שניתנה על ידי ג'נידי בחקירה הנגדית, לפיה לא זכר אם נאשם 1 נתן הוראה לנאשם 2 לירות בכלי הנשק, הינה תשובה המטיבה עם נאשם 2. לו אכן היה מבקש להפליל את נאשם 2 מבלי שהיה כל עוול בכפו, קרוב לוודאי שהיה חוזר על הדברים שאמר במשטרה ללא סייג. במקרה שכזה, לא הייתה לו שום סיבה לסייג את הדברים בפני בית המשפט. עובדה זו מגבירה את האמון שיש לתת בגרסתו.

73. בנוסף על כל האמור, הובא אחיו של ג'נידי, חוסני למתן עדות. חוסני העיד כי שמע על הרצח לראשונה כשחזר מביקור בטורקיה ביום שלישי שלאחר הרצח (ביום 7.10.14) (עמ' 907). כך לדבריו, לאחר שנודע לו על הרצח הוא נסע לביתו שבארם, שם שוחח עם הוריו ועם ג'נידי אודות האירוע (עמ' 908). הוא תיאר את סיפור הדברים כפי ששמע מפי אחיו ג'נידי באותו זמן. כך, לטענתו, ג'נידי סיפר לו על כך שהוא - ג'נידי, יחד עם נאשמים 1 ו-2, ישבו במסעדה בענאתא ואכלו ארוחת ערב. אחר כך יצאו כולם מהמסעדה. אז הגיעו נאשם 3 ושוויקי ברכב מסוג פורד קונקט. נאשם 3 החנה את רכב הפורד וכל החבורה נכנסה לרכב הרנו. הם הגיעו לדחייאת א-סאלם, שם ראו את המנוח. נאשם 1 ירד מהרכב ואמר ליושבי הרכב "תשימו כולם שיהיה לכם רעול פנים", ירה מחוץ לרכב, נכנס לרכב בחזרה, ואז נשמע ירי מכיוון צד שמאל של הרכב (עמ' 909). כאשר שמע חוסני את הסיפור יוצא מפיו של ג'נידי הוא "השתגע" והתקשר ל"מכובדים" שיגיעו כולם לברר כיצד לסיים את "הסיפור הזה". ה"מכובדים" הגיעו ואמרו שביום שישי תתקיים "עטווה" בחברון ואחד ה"מכובדים" לקח את ג'נידי לחברון, והוא סיפר כל מה שקרה לו שם (עמ' 910-911).

74. בחקירתו הנגדית הכחיש חוסני את טענת ב"כ הנאשמים שתיאור התרחשות האירוע על ידו כפי ששמע מפי אחיו, מפורט בהרבה מהסיפור ה"מקורי" שמשתקף מסיפורו של ג'נידי עצמו, כפי שעלה הן מהודעותיו של ג'נידי במשטרה והן מעדותו על דוכן העדים בבית המשפט. חוסני עמד על כך שהוא סיפר רק את מה שאחיו סיפר לו במקום (עמ' 954). כך, הסתבר במהלך חקירתו הנגדית של חוסני כי הוא תיאר בפרוטרוט שלושה אירועים אשר לא הוזכרו כלל בסיפור הדברים כפי שתואר על ידי ג'נידי. הראשון, זיהויו של המנוח במהלך הנסיעה; השני, שיחה שהתקיימה בין נאשם 1 לבין ג'נידי בסמוך לביצוע הרצח; השלישי, הוראה שניתנה על ידי נאשם 1 ליושבי הרכב לכסות את פניהם.

75. כך, התברר במהלך עדותו של חוסני כי זה העיד במשטרה שג'נידי אמר לו שבזמן שהם נסעו ברכב הרנו, נאשם 1 ראה לפתע את המנוח. חוסני הבהיר בעדותו כי אכן כך אמר לו ג'נידי והוא לא "המציא" את הדברים. עוד התברר שחוסני סיפר במשטרה שג'נידי תיאר לו חילופי דברים שנערכו בינו לבין נאשם 1 בעת שפתח נאשם 1 את דלת הרכב, לפני שירד ממנו וביצע את הרצח. כך, נטען כי ג'נידי שאל את נאשם 1 לאן הוא הולך, ונאשם 1 ענה לו שהוא רוצה לירות במנוח. ג'נידי בתגובה ביקש ממנו שלא יסבך אותם ונאשם 1 צעק עליו שלא יתערב כי זה "לא קשור אליו" (עמ' 961-963). זאת ועוד, במסגרת חקירתו של חוסני בבית המשפט ביום 17.11.15, לאחר שנמסרו תמלילי חקירתו לידי ב"כ הנאשמים, גם התברר כי חוסני אמר במשטרה כי ג'נידי גם סיפר לו כי במסגרת השיחה שהתנהלה בינו לבין נאשם 1 בסמוך לרצח, נאשם 1 גם אמר לו שהוא מתכוון לירות במנוח ברגליו (עמ' 2208-2209), ואז מייד אחר כך תיקן חוסני את גרסתו ואמר שהכוונה לירות במנוח ולא ברגליו (עמ' 2210). עוד התברר כי חוסני אמר במשטרה כי ג'נידי סיפר לו שלפני שנאשם 1 יצא מהרכב לירות במנוח, הוא אמר ליושבים בו לכסות את פניהם (עמ' 962). כך גם התברר כי מתוך הודעתו של חוסני במשטרה עולה כי הוא אמר שהם הורידו רעלות פנים "אשר הכינו לפני", אם כי לגבי הביטוי הנוגע להכנת הרעלות, טען חוסני על דוכן העדים כי לא אמר זאת במשטרה ואולי "הבינו לא טוב" (עמ' 964).

76. חרף האמור, במסגרת חקירתו בבית המשפט, חוסני עמד על כך שאחיו לא סיפר לו יותר פרטים מאשר אלו שפירט ג'נידי עצמו במהלך חקירתו במשטרה ועל דוכן העדים, ואם אכן עולה כך מחקירתו שלו, אזי יתכן שהחוקרים לא הבינו אותו כהלכה (עמ' 2202). באשר לדיבורים שלפני הרצח, חוסני עמד על כך שג'נידי טען לפניו שלא היו דיבורים כלשהם שקדמו לרצח (עמ' 2202). כשנשאל כיצד הדבר מתיישב עם דבריו שג'נידי סיפר לו שנאשם 1 אמר שהוא מתכוון לירות במנוח ברגליו, סיפק הסברים שונים. תחילה ענה שלא היו חילופי דברים למעט "במשך שניות" בודדות לפני הרצח (עמ' 2209). אחר כך הכחיש שאמר במשטרה שג'נידי טען לפניו שנאשם 1 אמר לו שהוא הולך לירות ברגליו של המנוח (עמ' 2211). ולבסוף הכחיש גם את טענת ב"כ הנאשמים שבגרסה שמסר במשטרה הוא סיפר על דברים שלא התרחשו באמת, על מנת "למצוא חן" בעיני המשטרה ועל מנת להדגיש את ההבדל בין אחיו לבין הנאשמים, ועמד על כך שסיפר כל מה שסיפר לו אחיו (עמ' 2220).

77. ג'נידי מצדו, אשר הוחזר לחקירה נוספת בבית המשפט לבקשת ב"כ הנאשמים, נימק את הפער בין הדברים שסיפר בעצמו לבין הדברים שסיפר אחיו בשמו, בכך שיתכן כי אחיו הבין את הדברים אחרת (עמ' 2779, 2781). כך הכחיש ג'נידי את העולה מסיפור הדברים של אחיו לפיו הוא עצמו סיפר לאחיו כי נאשם 1 ביקש לירות ברגליו של המנוח; כי התקיימה שיחה בינו לבין נאשם 1 לפני הרצח (במסגרתה אמר לו נאשם 1 "אל תתערב" והורה לנוכחים ברכב לכסות את פניהם); וכי הוא סיפר לו על סוג האקדח ממנו ירה נאשם 1 (עמ' 2783-2786). ג'נידי גם חזר על כך שהם לא התבקשו להכין דבר לפני שיצאו לדרך (עמ' 2788), בניגוד לנטען על ידי חוסני.

78. אף אם נניח כי סיפור הדברים כפי שמתואר על ידי חוסני כולל פרטים שלא נאמרו על ידי ג'נידי בחקירתו במשטרה, לא נראה לנו בהתחשב במכלול הדברים, כי העובדה שגרסתו של חוסני אינה תואמת את הגרסה שמסר ג'נידי במשטרה, יש בה כדי לפגוע במהימנותו של ג'נידי וזאת בנוגע לגרעין עדותו. אף אם היינו מגיעים למסקנה כי הדברים שנאמרו על ידי ג'נידי בזמן אמת לחוסני, הם כפי שחוסני תיארם, ניתן היה לכל היותר להסיק מכך כי בעת שמסר ג'נידי עצמו את גרסתו במשטרה, השמיט פרטי מידע אשר היה בהם פוטנציאל גבוה להועיל להפלת הנאשמים וסיבוכם אך בד בבד היה מפליל את עצמו במעשה הרצח, דבר שמדרך הטבע לא היה מעוניין בו.

79. דברים אלה מתיישבים על דרך ההגיון ואינם רחוקים כלל מהמציאות. פשיטא שרצונו הטבעי של ג'נידי היה להתנער מכל ידע מוקדם על רצון הנאשמים או מי מהם לרצוח את המנוח. אין חולק כי מתן הודאה בבית המשפט או

למצער במשטרה של ג'נידי שהוא ידע עובר לביצוע הרצח שהייתה בכוונת נאשם 1 לרצוח את המנוח, הייתה מסבכת אותו במעורבות בביצוע העבירות. לכן, בסופו של יום, השאלה מה סיפר ג'נידי לחוסני בכל הנוגע לדיבור שיצא מפיו של נאשם 1 בסמוך למועד האירוע, אינה מובילה בהכרח למסקנה המעידה על מהימנותו או חוסר מהימנותו של ג'נידי לעניין עצם התרחשות האירוע.

80. בנקודה זו יש אף לתמוה על הניסיון לקעקע את מהימנותו של ג'נידי על ידי עימות עדותו עם הדברים שנאמרו לחוסני אחיו על ידו לכאורה, גרסה המסבכת את הנאשמים באירוע באופן חריף בהרבה מהאופן בו מסבכת אותם הגרסה שנשמעה מפיו של ג'נידי עצמו. בכך, טענת הנאשמים מבטאת "אחיזה בחבל משני קצותיו". מצד אחד, הם טוענים כי עדותו של ג'נידי אינה מהימנה, שכן הוא סיפר לאחיו דברים אחרים מאלה שסיפר במשטרה ובבית המשפט. אך מצד שני, אותו סיפור שסיפר ג'נידי לאחיו (אותו לכאורה ג'נידי "הסתיר" מהמשטרה) הוא סיפור דברים אשר מסבך אותם במעשה באופן משמעותי ביותר.

81. הוסיף ב"כ הנאשמים בסיכומיו וטען כי העובדה שגרסתו של חוסני על ההתרחשות, כוללת פרטים נוספים מעבר לאלה שתוארו על ידי ג'נידי, אך מבטאת באופן נחרץ את מעורבותו של מוחמד דוויק, אחיו של המנוח בגיבוש סיפור הפללת הנאשמים. כך נטען שבמטרה לחלץ את ג'נידי מכל עונש, בחר חוסני "להמציא" סיפור דברים המפליל את הנאשמים באופן נחרץ אף יותר מזה ש"המציא" ג'נידי, והכל במטרה "לרצות" את מוחמד דוויק ומשפחתו ולהוציא את ג'נידי חף מכל פשע. אלא שגם טענה זו קשה לקבל. לא בנקל ניתן לקבל את הטענה כי סיפור הדברים המפורט שסיפר חוסני לא נבע מאי-דיוקים ואי-הבנות כלשהן, אלא בכוונת מכוון שנועדה להוציא את ג'נידי נקי וזכאי. שהרי אם כך, ואכן סיפור המעשה "הומצא" מתחילתו ועד סופו, העובדה שחוסני בחר "להמציא" סיפור המפליל את אחיו אף מעבר לפרטים שזה מסר, אינה עולה בקנה אחד עם הטענה שהסיפור "הומצא" לצורך ניקיון של ג'נידי. העובדה שמוחמד דוויק ובני משפחתו חפצו אף הם בהרשעת הרוצחים אינה מספקת הסבר מספק בהקשר זה ל"המצאת" הדברים כאמור. מה גם, צודקת ב"כ המאשימה כי מפלט השיחות שהופק לגבי מספר הטלפון של דוויק והוגש על ידי ב"כ הנאשמים (וסומן 3/3) עולה כי בתקופה הרלוונטית שוחח דוויק עם חוסני לראשונה רק ביום 27.10.14, כשבועיים לאחר שמסרו ג'נידי וחוסני את גרסתם במשטרה, וזאת באופן המחליש את הטענה בדבר ההשפעה שהייתה לדוויק על הגרסאות שנמסרו במשטרה על ידם.

82. במאמר מוסגר ולו כדי לעמוד על טבעו של מוחמד דוויק (שהיה גם עד תביעה מס' 13), נספר כי דוויק הוא כאמור אחיו של המנוח והיה שחקן מרכזי בכל ההתרחשויות שלאחר הרצח. הוא נשלח לדבריו על ידי מוכתר הכפר, מר דאוד אבו עסב "לחקור" את אירוע הרצח ולתור אחרי האשמים בו. הוא זה שהלך לברר האם יש מצלמות באזור הרצח, הוא איתר את הרכב בו נטען כי נסעו הנאשמים והוא זה שמסר את שמו של ג'נידי למשטרה. הוא זה שסיפר למשטרה על מעורבותו של ג'נידי באירוע לאחר שראה את ג'נידי באחד מסרטוני האבטחה של קסאס, אם כי לא זכר מתי דיווח על כך למשטרה (עמ' 769-770). במהלך חקירתו הנגדית סיפר דוויק כי ידע את זהותם של החמישה שישבו ברכב, כבר כאשר קיבל את דיסק הסרטונים ממגרשו של קסאס, ביום שני ה- 6.10.14 (עמ' 735, 854). אך הוא עמד על כך כי לא היה לו כל קשר עם ג'נידי, קל וחומר שלא ניסה להשפיע עליו או על הדברים אשר מסר במשטרה, בדרך זו או אחרת. כך הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי הוא הראה לג'נידי את הסרטונים טרם שנחקר במשטרה (עמ' 762-763), כמו גם את הטענה כי הוא ומשפחתו "לימדו" את ג'נידי מה לומר במשטרה (עמ' 768). הוא הכחיש שהוא או משפחתו איימו על ג'נידי, ואת הטענה שבמהלך ה"עטווה" שהתקיימה בחברון ניתנה לג'נידי ההבטחה שהוא ישוחרר מכל אחריות לרצח אם יפליל את הנאשמים במשטרה (עמ' 764). דוויק ביצע בפועל, בהיותו אחיו של המנוח ובעל אינטרס מובהק בהבאת האשמים ברצח לדיון, חלק מפעולות החקירה שהיה על משטרת ישראל לבצע כאשר לטענת

ב"כ הנאשמים, הפללת הנאשמים מבוססת על הסיפור שבדה דוויק מלבו, משום שרצה "לקשור" בין סיפור הרצח של זיאד לבין רצח המנוח. כך, לפי הנטען, אם דוויק היה מוכיח כי רוצחי המנוח הם אותן דמויות שקשורות לזיאד שנרצח על ידי אח המנוח, משפחת המנוח הייתה משוחררת מכל אחריות לרצח זיאד ונקיה מכל חוב כספי כלפי משפחתו.

83. בהקשר זה, דוויק העיד בנוגע לאירועי הרצח הקודם של זיאד, רצח אשר עמד כאמור ברקע לאירוע נשוא כתב האישום. כך לדבריו, במסגרת ריב בין המשפחות הגיעו לביתו מספר אנשים, ביניהם זיאד המנוח, טארק (אחיו של נאשם 1) ונאשם 2, כאשר הריב התגלגל לכדי אירוע אליים. בסופו של האירוע, ירה טארק באחיהם של מוחמד דוויק ושל המנוח, מהאדי, בעקבות זאת נורה טארק בעצמו על ידי מהאדי ונפצע, וזיאד נרצח. אחרי הירצחו של זיאד, משפחתו של דוויק שילמה במסגרת "עטווה" שהייתה אמורה להימשך שנה, סכום של 20,000 דנר (עמ' 534), וזהב בשווי של כ- 50,000 ₪ (עמ' 541). דוויק העיד שבחלוף כמעט שנה, התכנסו המשפחות ל"עטווה" נוספת. לטענתו, הוא שמע שבני משפחתו של זיאד דרשו סכום של 130,000 דנר, והוחלט להמשיך את הדיון "אחרי החג" (עמ' 541). הוא אישר כי בסופו של יום, לא שולם הסכום שנדרש על ידי בני משפחתו של זיאד (עמ' 546).

84. דוויק הכחיש נחרצות את טענת ב"כ הנאשמים כי הוא שיתף פעולה עם המשטרה בתיק הרצח הקודם של זיאד והם בתמורה סייעו לו בפרשה זו (עמ' 2862). כמו כן הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי הוא היה משתף פעולה של המשטרה (עמ' 2871).

85. דוויק גם הכחיש מכל וכל כי היה לו אינטרס בהפללת בני משפחתו של זיאד דווקא. כך, הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שהייתה צריכה להיות נקמה על רצח זיאד, זאת מכיוון שכבר סוכם על "עטווה" (עמ' 740). אומנם כאמור הוא אישר שה"עטווה" נדחתה ושמשפחתו לא שילמה את כל הכסף שנדרשה לשלם, אבל הכחיש שהדבר גרם למתח בין המשפחות (עמ' 740), אם כי לבסוף אישר שהיו איומים כלשהם בין המשפחות (עמ' 741). בעדותו בבית המשפט ביום 3.12.15 אישר שאמר בחקירתו במשטרה ביום ראשון (5.10.14) בערב, שנאשם 1 הוא החשוד העיקרי בעיניו מפני שהיה סכסוך בינו לבין המנוח והיו איומים מצד נאשם 1 להרוג את המנוח (עמ' 2906-2907). תחילה הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שאמר בחקירה כי גם קסאס הוא אחד מהחשודים, אך אחר כך אישר שאמר זאת (עמ' 2907), והסביר שהוא היה אחד החשודים העיקריים מפני שהיה בעל הרכב (עמ' 2908). כן אישר שכאשר נחקר במשטרה באותו יום ראשון, כבר דיבר עם קסאס שהסביר לו שהרכב היה אצל נאשם 1 באותו לילה והוא גם הקליט את השיחה, אך לא העביר את השיחה המוקלטת לידי החוקרים כי ההקלטה לא הייתה בידיו (עמ' 2909-2910).

86. גם מוכתר הכפר, דאוד אבו עסב הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שהיה לו אינטרס להשתיק את הרצח, מכיוון שרצח המנוח "סגר" את הסכסוך בין המשפחות, מכיוון שבעקבות הרצח שילמה משפחת המנוח את המחיר על רצח זיאד. אך הוא אישר שאחרי הרצח הוחזרו 20,000 דנר ששולמו על ידי משפחת המנוח במסגרת ה"עטווה", על הרצח של זיאד (עמ' 991).

87. ללא קשר אפוא להערכת מהימנותו של ג'נידי, השתכנענו שיש רגליים מוצקות לסברת ב"כ הנאשמים, חרף הכחשתו הגורפת של דוויק, שהיה לו עניין ואינטרס מובהק בהפללתם של הנאשמים ברצח אחיו. מוכתר הכפר, אבו עסב, אף אישר כאמור את הקשר האמיץ בין הירצחו של זיאד אביו של נאשם 1 לבין רצח המנוח בתיק זה. נזכיר כי אין מחלוקת שהרוצח של זיאד, מהאדי, הינו אחיו של המנוח והירצחו של המנוח משתלב היטב בפסיפס הנקמות הקיימות בין המשפחות היריבות. דברים אלה משתלבים יפה עם הסברה שמידע על זהותם של הרוצחים הגיע אל דוויק, בדרך

אשר לא הובהרה לבית המשפט, וזה הצליח לאתר את כל הגורמים הנוספים שהיו מעורבים ברצח, כגון ג'נידי וקסאס, כמו גם איתור רכב הרנו, בכוחות עצמו.

88. ובנוגע לשאר עדותו של ג'נידי ואי-הדיוקים הנוספים שנתגלו בה. באופן דומה, גם אי-דיוקים אלה, בנוגע למספר עניינים בשולי האירוע, או למקומות בהם "השלים" את תמונת הסיפור באמצעות ההגיון, אינם יוצרים פגם במהימנותו בכל הנוגע לגרעין הסיפור המתייחס למעורבות מי מהנאשמים באירוע. גרסתו של ג'נידי שזורה אכן השמטות שונות, אך הדבר נעשה כדי להרחיק את עצמו ממעגל המעורבים באירוע וכפועל יוצא מכך טשטשה גם את מעורבות נאשמים 2 ו-3 (מעורבות אשר עשויה לסבך אף אותו עצמו במעשה). אותה מגמה הובילה אותו להשמיט גם את הנטען על ידו במהלך חקירתו במשטרה, כי נאשם 1 הורה לנאשם 2 במילים: "תירה תירה".

89. ובשולי הדברים, ב"כ המאשימה גם ביקשה בסיכומיה להסתמך על תרגיל חקירה במסגרתו הוקלטה שיחה בין ג'נידי לבין נאשם 1 (ת/49) שבה לפי הנטען נאשם 1 איים על ג'נידי לבל יספר את האמת. מלבד העובדה כי ההקלטה הינה משובשת מאוד ומכאן כי גם התמליל אודות אותה שיחה הינו בעייתי (השיחה אף תומללה פעמיים, פעם אחת על ידי המאשימה ופעם נוספת על ידי מזכירות בית המשפט), לא מצאנו כי יש בנטען על ידי ב"כ המאשימה כי נאמר בשיחה זו ("תיזהר, נאכל אותה כולנו" או "רק אם תחזיק מעמד תלך הביתה...") משום ראיה שנאשם 1 הדיח את ג'נידי לשבש את החקירה.

90. ויצוין כי בתום חקירתו הנגדית של ג'נידי ביקשה ב"כ המאשימה להגיש את הודעותיו במשטרה, אך ב"כ הנאשמים התנגד לכך. בהחלטה מיום 21.6.15 נקבע כי אין מקרה זה נמנה מבין המקרים שעל בית המשפט לקבל את הודעות העד לעיון על פי בקשת המאשימה. לפיכך, וכפי שנראה לעיל, הציטוטים מהודעותיו של ג'נידי במשטרה הובאו מתוך חקירתו הנגדית מפי ב"כ הנאשמים ולא מתוך ההודעות עצמן.

91. אך בכך לא תם הדיון סביב עדותו של ג'נידי, שכן ב"כ הנאשמים עמד על חקירתם של חוקרי המשטרה אשר גבו ממנו את גרסתו. בהתאם לכך, החוקר אריסן סעיד (עד תביעה מס' 26), אשר היווה חוליה מרכזית בצוות החקירה של אירוע הרצח ואשר חקר את ג'נידי ממושכות (יחד עם חוקרים נוספים), נחקר ארוכות על ידי ב"כ הנאשמים על דוכן העדים. ברם, ועל אף אריכות הדברים, עדותו של אריסן לא תמכה בטענות הנאשמים. אם בכלל, עלו מתוך עדותו של אריסן נתונים שלא לטובת הנאשמים, במיוחד הקביעה שג'נידי לא היה עד מדינה ולפיכך לא נדרש סיוע לעדותו. מכל מקום נוכח הדגש ששם ב"כ הנאשמים על עדותו של אריסן נתייחס לדברים גם אנחנו.

92. אריסן עמד על כך שג'נידי נחקר תחת אזהרה, כחשוד במעורבות ברצח, כמו שאר החשודים (עמ' 1471). אריסן עמד על כך שלא הובטח לג'נידי דבר (עמ' 1613-1614), וכי ג'נידי לא זכה ליחס משופר בשל מעמד מיוחד שהוקנה לו, אלא מדובר היה ביחס מכוון כחלק משיטת חקירה שננקטה על ידו (עמ' 1496, 1594). אריסן גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי הוא ידע מראש שג'נידי מגיע במעמד של עד שבא לדבר ולשתף פעולה (עמ' 1503). כך הכחיש את הטענה כי הוא "התרפס" בפני ג'נידי (עמ' 1619), והוא עמד על כך שיחסו לג'נידי נבע מכך שרצה לקנות את אמונו בלבד (עמ' 1622). אריסן גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שג'נידי נעצר למשך שלושה שבועות על מנת ש"ישפץ" את הודעותיו שוב ושוב, לשביעות רצון חוקריו (עמ' 1593). הוא אישר שכל חקירה של ג'נידי הייתה מתועדת בתיעוד חזותי, גם בוידאו. הוא גם אישר שנתן לג'נידי קפה לפני תחילת חקירתו, ושלפעמים עישן אתו סיגריות בחצר, אך הכחיש שדיבר איתו באותן הזדמנויות על עניינים הקשורים לחקירה, וטען שעשה זאת רק על מנת לרכוש את אמונו.

לשאלה למה לא יצא לחצר לעשן סיגריה עם הנאשמים האחרים, השיב שלא ראה כל מקום לכך (עמ' 1931-1932).

93. בתגובה לטענת ב"כ הנאשמים לפיה לא הטיח אריסן בג'נידי דברים ולא חקר אותו באופן רציני כפי שנחקרו שאר הנאשמים, ענה כי הראה לג'נידי סרטונים וכי שאל אותו שוב אם היה תכנון לרצח (עמ' 1943-1947), אם כי לבסוף גם אישר שבמהלך אותה חקירה אכן לא שאל את ג'נידי אף שאלה שבמסגרתה הטיח בו טענות כחשוד ברצח (עמ' 1947).

94. ב"כ הנאשמים הטיח כלפי אריסן, וגם הרחיב בעניין זה בסיכומיו, כי במסגרת היחס המיוחד לו זכה ג'נידי, לא הוטחה בו כיאות הבעייתיות שבגרסתו והתהיות העולות ממנה. כך למשל, בעניין הפערים שעלו בין גרסתו לגרסת חוסני באשר לאירועי אותו ערב כפי ששמע אותם מג'נידי לכאורה (עמ' 1536); בעניין חוסר העקביות בנוגע לשאלה האם חבשו הנאשמים כובעים אם לאו (עמ' 1565); בעניין העובדה שג'נידי תיאר כי נאשם 1 הוציא אקדח שהחביא מתחת לז'קט על אף שאין זכר לכך בסרטון (עמ' 1566); בעניין תיאורו של ג'נידי את מיקום החלפת המקומות ברכב במרחק של כ-20 מטרים ממקום הרצח (כאשר בפועל מדובר היה במרחק קצר בהרבה) (עמ' 1585); בעניין הערכת הזמן שחלף לדעת ג'נידי מהשעה בה אכלו במסעדה לבין הרצח (בעוד שג'נידי בחקירתו במשטרה אמר שחלפה כחצי שעה, מהסרטונים עלה כי מדובר בפרק זמן של שלוש שעות) (עמ' 1613); בעניין הפרטים שג'נידי תיאר רק לאחר שצפה בסרטונים (עמ' 1607); ובעניין טענתו של ג'נידי כי נאשם 1 לא שוחח בטלפון במהלך כל אותו ערב על אף שהתברר מפלטי השיחות שהוצאו כי הוא דווקא שוחח באותו ערב בטלפון לא מעט (עמ' 2039-2040).

95. ואכן, אריסן אישר כי לא תמיד הוטחו בג'נידי הסתירות שעלו מדבריו וכי אינו זוכר מדוע ג'נידי לא עומת עם כל הנתונים שפורטו לעיל (עמ' 1536, 1585, 1607). עם זאת, טען כי ג'נידי אכן נשאל שאלות הבהרה רבות המתייחסות לסתירות שעלו כביכול מגרסתו (עמ' 1566). לעתים ג'נידי גם "תיקן" את עדותו בצורה המתקבלת על הדעת (עמ' 1565). אכן, בעניין היריות שנורו באוויר לאחר הרצח, הודה אריסן כי יתכן והיה מקום לבחון את גרסתו של ג'נידי לעומקה בנקודה זו (עמ' 1616). מכל מקום אריסן הכחיש בנחרצות את טענת ב"כ הנאשמים כי ג'נידי לא נחקר בתקיפות כמו שנחקר בדרך כלל חשוד ולא עומת עם הסתירות שבגרסתו אך בשל החשש "להפסיד" אותו כעד או להרגיזו (עמ' 1510, 1535).

96. באשר להנחת העבודה שעמדה בבסיס חקירת הרצח, אריסן אישר כי אכן הנחת העבודה הייתה כי הרצח בוצע כנקמה על הרצח של זיאד על ידי אחיו של המנוח (עמ' 1498), ושלא ידוע לו שהיה אפיק חקירה אחר מלבד זה שנאשם 1 היה הרוצח (עמ' 1499). כן אישר שהרקע לזימונו של ג'נידי לחקירה התבסס על מידע שהגיע ממחמד דוויק, וכי בנסיבות העניין היה קיים חשש מובנה שמדובר בנתונים שהועברו לפי משאלת לבו של דוויק (עמ' 1511), וחרף זאת לא בדק את הקשרים שבין שתי הדמויות (עמ' 1530) או את קשריו של ג'נידי עם משפחת המנוח (עמ' 1517).

97. אריסן גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים אודותיה גם הרחיב בסיכומיו, כי עדותו של ג'נידי לא נבחנה בזירות ובקפדנות בכוונת מכוון (למשל המפגש מיום 21.10.14 שהתקיים בין השניים ולא תועד באופן חזותי). כן הכחיש את הטענה כי לא נחקרו במתכוון אנשים נוספים שגרסתם הייתה עשויה לפגוע במהימנות גרסתו של ג'נידי. למשל, אותם אנשים ששוחחו עמו באותו לילה או אנשים שהשתתפו במפגש ה"עטווה" בחברון (עמ' 1524).

98. אריסן גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי הוא "שם בפיו" של ג'נידי תשובות לשאלות אותן הוא נשאל במהלך החקירה (למשל, כאשר נשאל ג'נידי אם נאשם 1 לבש ז'קט מסוג "טרנינג" ואם לבש מכנס מסוג "ג'ינס") (עמ' 1576), או כי ג'נידי שינה את תשובתו לפי אי שביעות רצונו של אריסן מהתשובה המקורית (עמ' 1583 - שינה תשובתו מ"לא" ל"לא זוכר"). הוא גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי מטרת הצגת הסרטונים לג'נידי הייתה "לשפץ" את גרסתו, ואף להכתיב לו גרסה מדויקת יותר (עמ' 1600). הוא עמד על כך שהמטרה הבלעדית של הקרנת הסרטונים בפני ג'נידי הייתה על מנת שיזהה את האנשים שמופיעים בהם (עמ' 1969-1970).

99. אריסן גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי הוא ניסה "לשכנע" את ג'נידי כי יספר שהיה דיבור ותכנון בין הנאשמים לפני הרצח על מנת שניתן יהיה להעמידם לדין. כך למשל, למרות שג'נידי היה עקבי בגרסתו כי לא היה כל תכנון לפני הרצח, אריסן טען בפניו כי בעדות קודמת שלו הוא סיפר על תכנון לרצח, וזאת, לטענת ב"כ הנאשמים, למרות שג'נידי לא אמר כן מעולם (עמ' 1960-1961). כך גם לטענת ב"כ הנאשמים חוסר הזהירות המכוונת ביחס לגרסתו של ג'נידי באה לידי ביטוי מלא בחקירתו של ג'נידי מיום 22.10.14, חקירה אשר לא תועדה באופן מלא. לגבי חקירה זו קיים אך ומזכר אף ללא תיעוד בטופס גביית הודעה מטעם עד. רק בדיעבד התברר כי גם חקירה זו הוקלטה ואף לבסוף תומללה. אריסן טען כי הדברים שנאמרו באותה חקירה לא היו "חדשים", ולכן לא נכתבה הודעה מסודרת לגביה על ידו. אף המזכר שנכתב אודותיה, נכתב רק ביום למחרת.

100. ככלל אפוא מעדותו של אריסן לא נלמד פרט חדש בנוגע לאירוע או שנוגע לחקירתו של ג'נידי מלבד העובדה, הידועה זה מכבר, כי ג'נידי לא עומת עם אי-דיוקים מסוימים שעלו מהודעותיו, למעט במספר מקומות בודדים. אריסן עמד על כך שמאחורי ההתנהלות העדינה עם ג'נידי מצד חוקרי המשטרה לא עמדה כוונה ברורה ומכוונת להימנע מעימותים עם ג'נידי על מנת להפיס את דעתו ושלא לאבד את עדותו. ואכן יתכן שחקירתו של ג'נידי לא הייתה ממצה ואף יתכן שאריסן התנהג כלפיו ביתר זהירות הואיל וג'נידי שיתף פעולה עם המשטרה. אלא שטענה זו כשלעצמה אין בה כדי לפגוע כמלוא הנימה בעצם העדות של ג'נידי ואין בה די כדי לראות בג'נידי כעד מדינה בכך ששיתוף הפעולה שלו עם המשטרה קנה לו חסינות כביכול כנגד הגשת כתב האישום נגדו. יש גם להבחין בין טכניקות בחקירה ודלות החקירה מצד אחד, ומתן הבטחה לג'נידי שינוקה מעוון אם ישתף פעולה, מצד שני. טבעי בהחלט ומקובל עלינו שעד אשר משתף פעולה יזכה ביחס אחר מהמשטרה מהיחס שיזכה לקבל עד "סרבן", בין שמדובר בעד שבאופן פוטנציאלי יכול להפוך לעד מדינה, ובין אם מדובר בעד מסוג אחר. אין ספק כי במקרה זה עדותו המפלילה של ג'נידי הייתה עדות חשובה ומדרך הטבע חוקרי המשטרה ביקשו לשמר אותה. עדותו של אריסן לפיה לא התקיימה חקירה "סמויה" שלא הוקלטה בחדר החקירות גם מקובלת עלינו.

101. לא השתכנענו אפוא שהייתה כוונת זדון בחקירתו של ג'נידי בנסיון של חוקרי המשטרה להביא להפללת הנאשמים. על פי החומר שהונח בפנינו עולה כי כל מה שאמר ג'נידי בחקירה, נאמר מיוזמתו. כאמור, היה זה ב"כ הנאשמים שלא הסכים להגשת הודעותיו של ג'נידי ועל אף שהתנגדותו התקבלה מהטעם שקבלת ההודעות כראיה על פי בקשת המאשימה לא הייתה מוצדקת באותה שעה, הרי שהיעדר עיון בכל ההודעות מתחילתן ועד סופן הותיר את הרושם שחוקרי המשטרה לא הניאו את ג'נידי מלמסור גרסת אמת.

102. אך גם חקירתו של אריסן לא הניחה את דעתו של ב"כ הנאשמים והוא ביקש לחקור גם את החוקר יוני איגוס אשר חקר אף הוא את ג'נידי במשטרה. חוקר זה אישר כי היה צריך לאמת את עדותו של ג'נידי על ידי חקירת עדים נוספים (עמ' 1191), אך הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי במהלך חקירתו במשטרה ג'נידי נשאל שוב ושוב שאלות שחזרו על עצמן על מנת ש"ישנה" את גרסתו באופן שיהלום את סיפור המעשה באופן טוב יותר, ומהימנותו תגבר (עמ' 1191).

1249). גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי ג'נידי לא נשאל שאלות על תמיהות שעלו מגרסתו, על מנת שלא לפגוע בגרסתו (עמ' 1269-1970). איגוס גם הכחיש את הטענה כי לג'נידי הוצגו שוב ושוב סרטונים על מנת לשפר את גרסתו ו"להזכיר" לו סיטואציות מהאירוע אף שלא היה נוכח בהם (עמ' 1253).

103. בסופו של יום, אף מעדותו של איגוס לא ניתן לחלץ מידע חדש בנוגע לעדותו של ג'נידי. אכן, גם מעדות זו עולה כי ג'נידי לא עומת עם תהיות שעלו מעדותו, אך לא ניתן לקבוע יותר מכך. אומנם ב"כ הנאשמים הצביע על מספר מקרים מהם עלה כי החוקרים "הדריכו" את ג'נידי במידה מסוימת כדי שימסור פרטי מידע, גם אם לא נודעו לו פרטים אלה מידיעתו האישית (כך בכל הנוגע לסוג הכובע שחבש נאשם 1; בנוגע לתיאור השלכת בגדי הנאשמים על ידי הנאשמים לפח האשפה; והמשפט שנאמר לכאורה על ידי נאשם 1 לנאשם 2 לפני שירה באוויר). ברם, המדובר בפרטי מידע בודדים ושוליים ביחס לסיפור הדברים המלא שתואר על ידי ג'נידי והם לא חרגו ממהלך של חקירה משטרתית שגריתית. מכל מקום, אין באמור כדי להשליך על מהימנותו הכללית של ג'נידי בנוגע לגרעין עדותו המרכזית, כאמור.

סיכום עדות ג'נידי

104. סופו של יום, עדותו של ג'נידי נתקבלה על דעתנו וניתן לבסס עליה לבדה את הרשעתו של נאשם 1 בכל העבירות המיוחסות לו ואת הרשעתם של נאשמים 2 ו-3 בעבירות בהן נמצאה אשמתם, כמו גם את סיפור המעשה בכללותו כפי שפורט בכתב האישום. לא השתכנענו כי הוא מסר את עדותו מפחד או כתוצאה מהשפעה פסולה מטעם משפחתו של המנוח ובכלל זה ממחמד דוויק. אנו דוחים את סברות הקונספירציה שנרקמה בין משפחת המנוח לבין ג'נידי שלפיה הוטל על ג'נידי תפקיד מרכזי להפליל את הנאשמים, קונספירציה שלטענת ב"כ הנאשמים נטלה בה המשטרה חלק מרכזי. חקירת המשטרה של ג'נידי הייתה רגילה כפי שמצופה מחקירת עד בלתי אמצעי לביצוע פשע חמור אשר מדרך הטבע חשוד גם הוא בהשתתפות באותו מעשה.

105. מתוך העדות ניתן לקבוע את העובדות הבאות: ג'נידי היה עם נאשמים 1 ו-2 במסעדה והם חברו לאחר מכן לנאשם 3 ושוויקי. כל החמישה נסעו ברכב הרנו לעבר החנות בה היה המנוח כאשר נאשם 3 נוהג ברכב. בשלב מסוים לפני שהגיעו לחנות החליפו נאשמים 1 ו-2 מקומות, ונאשם 1 עבר לשבת לצד הנהג. נאשם 1 יצא מהרכב וירה לתוך הרכב בו שהו המנוח ועבדיו. נאשם 1 חבש קפוצ'ון לראשו וכיסה את פניו בכובע. לאחר חזרתו של נאשם 1 לרכב, נאשם 2 חבש אף הוא כובע לראשו ולאחר מכן נשמעו יריות אקדח מכיוונו של נאשם 2. החבורה כולה נמלטה מהזירה והגיעה למגרש ביתו של קסאס. בקרבת מקום פגשו החמישה במועתז דקידק אשר הגיע למקום עם רכב גולף. רכב הרנו נותר במגרשו של קסאס ורכב הגולף הסיעם מהמקום. כמו כן, נאשמים 1 ו-2, כל אחד בשעתו וכל אחד בסגנונו ביקשו להניא את ג'נידי לספר למשטרה על אירוע הרצח.

לא ניתן לקבוע מתוך עדותו של ג'נידי כי נאשם 1 שוחח עם מי מיושבי הרכב על כוונתו לרצוח את המנוח ואם היה זה נאשם 2 אשר ירה מתוך הרכב לאחר הרצח.

ובשולי הדברים נציין כי העובדות הנוגעות להימלטות מהזירה באמצעות רכב הרנו נקבעות שלא כמו שפורט בסעיף 17 לכתב האישום, לפיו הנאשמים נסעו ברכב הגולף של דקידק לכפר עקב, בעוד שנאשם 3 נהג ברכב הרנו. גרסה זו שונה מגרסתו של ג'נידי לפיה כאמור כל החמישה נסעו כולם ברכב הרנו עד לכפר עקב, ורק בקרבת מקום למגרש החניה של קסאס עברו לרכב הגולף של דקידק (עמ' 69).

ג. מעמדו של ג'נידי כשותף לדבר עבירה או כעד מדינה

106. לטענת ב"כ הנאשמים, נוכח העובדה שג'נידי הינו "עד מדינה" אין בעדותו לבדה כדי להרשיע מי מהנאשמים הואיל ויש צורך לתמוך את העדות בראיה מסייעת אשר לא קיימת. מכאן אפוא לעניין זה.

107. המאשימה הכחישה כי מדובר בעד מדינה וכי נערך עמו הסכם של עד מדינה. טענות ב"כ הנאשמים לעניין היות ג'נידי עד מדינה אשר הובטח לו כי לא יוגש נגדו כתב אישום נסמכו בעיקר על האופן בו בוצעה חקירתו של ג'נידי במשטרה, התנאים ה"משופרים" להם זכה במהלך חקירותיו והיחס המיוחד שקיבל, אשר מעידים לפי הטענה כי המשטרה לא התייחסה לג'נידי כאל "חשוד", אלא כאל עד במעמד מיוחד אשר לבסוף שוחרר ממעצר והוגדר חף מפשע.

108. לפי סעיף 54א לפקודת הראיות, התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות") בית המשפט לא ירשיע נאשם על סמך עדותו היחידה של שותפו לעבירה, אלא אם מצא בחומר הראיות דבר לחיזוקה; ואולם אם היה השותף עד מדינה - טעונה עדותו סיוע. בפסיקת בית המשפט נקבע זה מכבר כי הגדרת עד מדינה מורכבת משלוש דרישות: שותפות לאותה עבירה; מתן או הבטחה של טובת הנאה; זיקה בין מתן טובת הנאה לבין מתן העדות (ע"פ 7450/01 אבו ליטאף נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.7.07); ע"פ 3197/07 עיאט נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 26.11.07)). תמורה המובטחת לעד עבור מתן עדות, אינה מעידה כשלעצמה על היותו "עד מדינה", ואינה מוציאה את סיווגו של העד אל מעבר לגבולות "עד מעוניין", אשר עדותו אינה טעונה סיוע או אף תוספת ראייתית מכל סוג שהוא, אלא אך נדרשת זהירות מיוחדת בהערכת מהימנותו (ע"פ 638/87 רדעי נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 297 (1989)). אף תקווה או ציפייה סובייקטיבית של עד כי מתן גרסה תביא לתוצאה רצויה מבחינתו, אינה הופכת אותו לעד מדינה כל עוד לא נמסרה הגרסה בתגובה להבטחה שניתנה לו או לטובת הנאה שניתנה לו (ע"פ 2932/00 אלמקייס נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 102 (2001)).

109. ב"כ הנאשמים התייחס באריכות הן במהלך החקירות הנגדיות והן במהלך סיכומיו, בעניין התנאים להם זכה ג'נידי בחקירתו במשטרה והיחס שניתן לו בעת החקירה. כך הוצעו לו שוב ושוב כוסות קפה וסיגריות ואף הוצעה לו האפשרות לשוחח עם בני משפחתו בטלפון. לכך גם מצטרפת הטענה שג'נידי התפלא כשנאמר לו במהלך החקירה שהוא "חשוד" (עמ' 303-304). ג'נידי מצדו טען כי אך לא הבין את המילה "חשוד" שנאמרה בשפה העברית והכחיש כי התפלא על כך. הוא אישר שהיו "מאוד נחמדים" אליו בחקירה, אך הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שהוא ידע שהוא "לא באמת" חשוד (עמ' 274-275). כן הכחיש את הטענה שנאמר לו על ידי המשטרה שאם הוא יעזור להם, הם יעזרו לו (עמ' 278-279 לפרוטוקול). ג'נידי עמד על כך שהבין היטב שהוא חשוד (עמ' 279).

110. שנית, נסמך ב"כ הנאשמים על האופן בו הוזמן ג'נידי לחקירה אשר מצביע על כך שהמשטרה לא ראתה בו חשוד אמיתי בביצוע העבירות. הוא נחקר לראשונה רק ביום 13.10.14, בחלוף כשבועיים מהמועד בו אירע הרצח. הוא זומן באמצעות הטלפון ולאחר מכן גם נשלח אליו פקס' (ההזמנה הוגשה וסומנה ת/35). מי שטיפל בזימונו למשטרה היו אחיו ודודו (עמ' 373-374). כאשר נחקר רס"מ פואד כהן על נסיבות זימונו של ג'נידי לחקירה, הוא סיפר כי התקשר תחילה לאחיו של ג'נידי (ביום 1.10.14) וזה מצדו הפנה אותו לדבר עם דודו, אבו הייתם. חוסני, אחיו של ג'נידי העיד כי הגיע יחד עם ג'נידי לחקירתו הראשונה במשטרה (ביום שני, 13.10.14), אליהם הצטרפו גם קרובי משפחה נוספים. הם המתינו בתחנת המשטרה עד שג'נידי יסיים למסור את עדותו ויוכל ללכת לביתו, כפי שנמסר להם בשיחת הטלפון יומיים-שלושה קודם לכן, כאשר הזמינו חוקרי המשטרה את ג'נידי למסירת עדותו (עמ' 943). חוסני אף העיד כי רק כאשר

ג'נידי סיים למסור את הודעתו, הודיעו חוקרי המשטרה למלוויו שהוא יצטרך להישאר במשטרה (עמ' 945).

111. שלישית, ב"כ הנאשמים טען כי ביטוי לכך שג'נידי סבר כי מובטחת לו טובת הנאה נמצא גם בכך שבחקירתו הנגדית אישר ג'נידי שהבין שבתמורה לכך שהוא משתף פעולה ושהחוקרים מאמינים לגרסתו שהוא לא קשור לסיפור הרצח, הוא אמר להשתחרר ממעצר (עמ' 436). ב"כ הנאשמים אף האריך בחקירתו לגבי האירוע בו התפרץ ג'נידי בבכי במהלך מסירת הודעתו במשטרה ביום 15.10.14. לפי הטענה ניתן למצוא בהתפרצות בכי זו ביטוי ברור לכך שג'נידי סבר עד אז, בהתאם למצג שהוצג לו על ידי חוקרי המשטרה, כי הוא נקי מכל חשד, ואז לפתע גילה כי הוא בכל זאת מעורר את חשדם של החוקרים.

112. ב"כ הנאשמים אף ביקש לראות במועד שבו ביקש ג'נידי לדבר עם עורך דין (במהלך הודעתו במשטרה מיום 21.10.14), ובסירובו להיחקר בימים שלאחר מכן (ביום 22.10.14 וביום 26.10.14) (עמ' 290) כמועד שבו חל משבר בין חוקרי המשטרה לג'נידי, לאחר שהבין שחוקרי המשטרה "הפרו" את ה"הסכם" עמו (עמ' 288). ג'נידי מצדו, הכחיש זאת.

113. במהלך חקירתו הנגדית של ג'נידי הדגיש ב"כ הנאשמים כי בהודעתו במשטרה מיום 20.10.14, נמצא ביטוי נוסף ל"מעמדו" של ג'נידי וזאת בשל תנועות ידיו בעת שהקריא לו החוקר את אזהרת החשוד. ג'נידי, כך נטען, עשה תנועות בידיו כאילו אינו מבין מה קורה (עמ' 418, שורות 12-16). ג'נידי הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי הוא התפלא על האזהרה והכחיש גם את הטענה כי אזהרה זו נעשתה כביכול בניגוד למה שהיה "מוסכם" ביניהם (עמ' 418, שורות 17-18). הוא גם העיד שאמר לחוקר אריסן שהוא אינו מעוניין להתעמת עם נאשם 1 אבל אם יבטיחו לו שישחררו אותו באותו יום, הוא יסכים לעימות (עמ' 426). בסופו של יום, ולאחר התייעצות עם עורך דינו, סירב ג'נידי לעימות ומעצרו הוארך ביום 21.10.14 פעם נוספת (עמ' 427-428). גם במהלך חקירה מיום 22.10.14 (שתועדה תחילה במזכר ולבסוף תומללה הקלטתה) עולה כי אריסן "הרגיע" את ג'נידי כי הוא לא יושב בכלא "עד סוף הימים", ולא ידע להסביר מדוע אמר זאת (עמ' 2006). כאשר נשאל ג'נידי מדוע במהלך חקירתו מיום 26.10.14 הסכים לפתע להארכת מעצרו, זאת כאשר מספר ימים קודם לכן סירב לכך נחרצות, ענה שעשה כן בגלל שנמאס לו לצאת ולהיכנס לדיונים בבית המשפט (עמ' 2846). ג'נידי הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי הסיר את התנגדותו להארכת מעצר רק ביום 26.10.14 מכיוון שאז כבר נודע לו שהוגשה בקשה להעדתו והוסבר לו שכל עוד הוא לא יעיד הוא יישאר במעצר (עמ' 2847).

114. ב"כ הנאשמים ביקש למצוא בסיס לטענתו גם בעדותם של עדי תביעה אחרים. כך, בסיכומיו הצביע על עדותו של דאוד אבו עסב, מוכתר הכפר, אשר העיד כי הבין שג'נידי ביקש להיות עד מדינה. אבו עסב העיד שאף נאמר לו כך על ידי מוחמד דוויק (עמ' 999) (מוחמד דוויק מצדו טען שאינו זוכר אם אמר כך (עמ' 3017)), אך יתכן שמשפחתו אמרה כך לאבו עסב (עמ' 3018)). ועוד, אבו עסב עצמו אף סיפר על כך שג'נידי ביקש להיות עד מדינה לחוקר משטרה שהתקשר אליו, אך הוא לא זכר את שמו או מתי התנהלה השיחה, ואותו חוקר אמר לו שג'נידי יבוא להסגיר עצמו למשטרה, ואז המשטרה תסייע לו (עמ' 997-998).

115. מנגד, חוסני אחיו של ג'נידי הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שהוא רצה לעזור למשטרה על מנת שיואשמו הנאשמים ואחיו ישוחרר. חוסני גם הכחיש בעדותו את טענת ב"כ הנאשמים שהוא "שיקר" על מנת שישוחרר אחיו, והכחיש שאמר במשטרה שאח שלו עוזר ויעזור למשטרה "במה שהם רוצים" (עמ' 953). חוסני גם נשאל בחקירתו

הנגדית בנוגע לגרסתו של אבו עסב, וענה שאינו יודע מי הוא אבו עסב ואינו מכיר את טענתו של אותו איש לפיה הוא דיבר עם חוקר משטרה ואמר לו שג'נידי רוצה להיות עד מדינה (עמ' 2240). גם ג'נידי עצמו עמד על כך שאינו מכיר את אבו עסב וגם אינו מכיר את הטענה כי אדם זה דיבר עם חוקר משטרה אודותיו (עמ' 2794-2795). ג'נידי גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי "היו אנשים שניהלו משא ומתן עם המשטרה" לגבי התנאים שבמסגרתם הוא יגיע להעיד במשטרה (עמ' 2794). ג'נידי גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שחוסני אמר לו שיש בידיו הקלטות במכשיר הטלפון הנייד של שיחות עם המשטרה שבמהלכן הובטחו לג'נידי הבטחות אם יגיע למשטרה (עמ' 2795-2796). לשאלת ב"כ הנאשמים האם ג'נידי בירר אם לא יוגש נגדו כתב אישום לפני שהגיע להעיד בבית המשפט, ענה שלא עשה כן (עמ' 2796).

116. בעניין זה ביקש ב"כ הנאשמים, שעה שנחקר חוסני על דוכן העדים, כי חוסני ימסור את מכשיר טלפון הנייד שלו לבדיקה כדי שיהיה אפשר להוציא ממנו את אותן שיחות שהוקלטו, בהן נשמעות כביכול אותן הבטחות שניתנו לחוסני על ידי המשטרה כי אחיו ישוחרר אם יפליל את הנאשמים. באותו מעמד נעשתה בדיקה אם קיימות הקלטות של אותן שיחות, שהתקיימו לפי הטענה לפני למעלה משנה ממועד הבדיקה ונתברר שהן לא קיימות עוד במכשיר. בנסיבות אלו החלטנו ביום 22.11.15 שלא קיימת תשתית ראיתית ולו לכאורית המספקת כדי להורות לחוסני למסור את מכשיר הטלפון הנייד האישי שלו כדי לחדור לקבצים אשר נחקרו ממנו. קבענו כי פרט לאמירות כלליות של ב"כ הנאשמים, אשר נשמעו לפנינו במעמד צד אחד באולם בית המשפט, לא קיימת כל תשתית המאששת את הטענה כי העד הקליט שיחות אשר היה להן רלוונטיות להגנת הנאשמים, מה גם שהעד התנגד לכך וטען כי הדבר יפגע בפרטיותו.

117. כאמור, חוקרי המשטרה שהיו מעורבים בחקירתו של ג'נידי עמדו על כך שהוא נחקר כחשוד לכל דבר ועניין (כך בעדותו של אריסן (עמ' 1613-1614) וכך גם בעדותו של רפ"ק יגאל אלמליח (עמ' 1070-1071)). אלמליח שעמד בראש צוות החקירה (תחילה בוצעה החקירה על ידי מחוז ש"י של המשטרה ולא תחת הנחייתו, אך כעבור מספר ימים הועברה למחוז ירושלים ולטיפולו) טען במלוא התוקף כי ג'נידי זומן לחקירה והוצא נגדו צו חקירה כחשוד לכל דבר ועניין, והוא נחקר כמו כל חשוד אחר בתיק רצח.

118. אדרבה, אלמליח העיד כי נוכח העובדה שהראיה הפוזיטיבית הראשונה הנוגעת לזהות היורה ניתנה על ידי ג'נידי, בתחילה החשוד העיקרי היה דווקא ג'נידי (עמ' 1115-1116). כן טען כי במסגרת הגרסה הראשונית שמסר ג'נידי הוא תיאר את סיפור הדברים באופן מפורט כך שגם לא היה כל אינטרס לתת לו איזושהי הטבה (עמ' 1070-1071). הוא לא הועמד לבסוף לדין רק מכיוון שבסופו של יום, ולאחר התייעצות עם הפרקליטות, הוחלט שאין מספיק ראיות להעמידו לדין (עמ' 1072). אלמליח אף הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שג'נידי הגיע למשטרה רק לאחר שנעשה איתו תיאום בנוגע לתנאים שבהם הוא יגיע לחקירה (עמ' 1113), והכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שהיה הסכם שבתמורה לשיתוף הפעולה עמו הוא אומנם יעצר אבל לבסוף ישוחרר (עמ' 1123). אלמליח עמד באופן חד משמעי על כך שלא הייתה כל הבטחה ממנו או על דעתו לג'נידי (עמ' 1114).

119. סיכומי של דבר, אין מחלוקת כי לא נחתם עם ג'נידי הסכם עד מדינה פורמלי. מהראיות גם עולה באופן חד משמעי כי מבחינה אובייקטיבית לא הובטחה לו כל טובת הנאה. טענת ב"כ הנאשמים כי נעשה "הסכם" לא פורמלי עם ג'נידי, הסכם שנוצר במחשכים ובמסתורים, במסגרתו היה על ג'נידי להפליל את הנאשמים, ובתמורה קנה לעצמו את החרות שלא יועמד לדין לא הוכחה. עיון בראיות מוביל למסקנה חד-משמעית כי חוקרי המשטרה לא הבטיחו לג'נידי טובת הנאה כלשהי, אף לא באופן "סמוי". גם אם הוצעו לג'נידי קפה וסיגריות מספר פעמים במהלך החקירה, ואף הוצע לו לשוחח עם קרובי משפחה, רחוקה הדרך מכאן כדי לבסס קיומה של "טובת הנאה" והדבר רחוק מני ים

מקבלת טובת הנאה שבעקבותיה ניתן להגדיר את ג'נידי כ"עד מדינה". העובדה שנהגו חוקרי המשטרה בג'נידי "בעדינות" יחסית או באופן שאינו עוין, אין בה די כדי לקבוע כי מאחורי תנועות ידיים של הושטת קפה (או אף סיגריות) מתחבאת טובת הנאה מובטחת. אף העובדה שג'נידי העיד כי הוא הבין שבתמורה לכך שישתף פעולה וכי יוכח שהוא אינו קשור לפרשה אזי הוא ישוחרר ממעצרו (עמ' 435), אין בה כדי לבסס את הטענה כי אכן הובטחה לו טובת הנאה כלשהי. גם אם ציפה לכך או אף ייחל בכל לבו לכך ששיתוף הפעולה מצדו עם המשטרה יביא לשחרורו בהקדם, אין די בכך כדי לקבוע כי הוא בבחינת "עד מדינה".

120. גם לא השתכנענו שהמשטרה ניהלה משא ומתן עם אחיו של ג'נידי, חוסני, וקיימה איתו שיחות טלפון רבות בעניין. למעט העלאת טענות קונספירציה בלתי מבוססות בעניין זה, לא הונחה תשתית ראייתית כלשהי המאמתת ולו לכאורה קיום משא ומתן מעין זה. הוא הדין לגבי טענתו של אבו עסב כי נודע לו שג'נידי ביקש להיות עד מדינה והוא גם ניהל שיחה על כך עם חוקר משטרה. גם לטענותיו של אבו עסב לא נמצא כל בסיס ראייתי.

121. בפסיקת בתי המשפט הוכרו מקרי ביניים בהם דובר בעד אשר אינו שותף לדבר עבירה, אך גם אינו "עד מדינה" אלא "עד מדינה לשיטתו", אשר בשל אמונתו הסובייקטיבית של העד כי הוא במעמד של "עד מדינה", מתעורר החשש למהימנותו. במקרה כזה חוזקה של התוספת הראייתית הנדרשת תלויה במיקומו של העד בתוך סיווג הביניים, ותנוע בין חיזוק ברף התחתון לבין סיוע ברף העליון (ע"פ 7450/01 בעניין **אבו ליטאף**, שם; ע"פ 9141/10 **סטואר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.4.14)). אלא שעיון בחומר הראיות כאמור מגלה כי אף "עד מדינה לשיטתו" אין כאן. אך מתבקש כי עד המשתף פעולה עם חוקריו ייטה לחשוב כי תצמח לו מכך טובה. אלא שאין די בתקווה טבעית וצפויה של העד שכתוצאה משיתוף הפעולה יומתק דינו במידה מסויימת כדי להגדירו כעד מדינה. גם לא עלה בידי ב"כ הנאשמים להוכיח כי ג'נידי אף סבר באמונה מבוססת וברורה כי הוא במעמד של "עד מדינה" באופן המבסס, אף למצער "עד מדינה לשיטתו".

122. יתר על כן, אף אם תתקבל טענת ב"כ הנאשמים כי ג'נידי "הופתע" כאשר הוזהר "לפתע" כחשוד וביום 15.10.14 אף פרץ בבכי וסרב להיחקר במשך מספר ימים כי סבר שחוקרי המשטרה "הפרו" את ה"הסכם" שסוכם לכאורה עמו, אין בכך כדי לתמוך בטענה לקיומו של "הסכם" עד מדינה, או בטענה שג'נידי סבר בלב שלם כי קיים הסכם כזה ("עד מדינה לשיטתו"). אדרבה, אף אם בתחילת הדרך יתכן כי סבר שממתן העדות תצמח לו טובת הנאה ברורה, הרי שלאחר שהבין ש"ההסכם" עמו הופר ושהוא חשוד לכל דבר ועניין, אין ספק כי גם ג'נידי הבין שאין לו עוד כל מעמד מיוחד אף לשיטתו.

123. ובשולי הדברים נציין כי לא ראינו משמעות לטענות ב"כ הנאשמים בעניין פערי הזמן בין יציאותיו של ג'נידי מתאי מעצרו לשם חקירתו לבין כניסותיו לתא מעצרו בשובו מהחקירה, כאילו נחקר באותם זמנים ללא תיעוד או ניתנו לו באותן שעות הטבות הסמויות מן העין. הטענות נטענו ללא ביסוס ראייתי וג'נידי הכחיש אותן אחת לאחת (עמ' 2800-2854). ספק בעינינו אם ג'נידי הבין כלל לאן חתר ב"כ הנאשמים בשאלותיו בעניין זה ולו בשל כך, לא נראה לנו שקיימת סיבה שישקור בעניין זה.

124. על כל אלה יש להוסיף, ואולי אף מוטב היה שהדברים יאמרו בראשית הדיון מבחינת סדר החשיבות, שכלל לא הוכחה שותפותו של ג'נידי לביצוע העבירות. ב"כ הנאשמים אף לא טען כי ג'נידי שותף לעבירה, שכן לטענת הנאשמים לא בוצעה כל עבירה על ידם, קל וחומר שלא היה ג'נידי שותף לה. נהפוך הוא, נוכח מסקנתנו (אשר תפורט בהמשך)

לפיה גם נאשמים 2 ו-3 לא היו שותפים בביצוע העבירות אלא מסייעים בביצוען, אין מקום לפקפוק באשר לחלקו של ג'נידי כשותף בביצוע העבירות כאמור. לא הוגשה ראיה כלשהי ממנה עולה כי ג'נידי ידע מראש על התוכנית לרצוח את המנוח ולא הוגשה כל ראיה ממנה ניתן להסיק כי חבר יחד עם הנאשמים לעשות כן. בכל מקרה לא עלה מחומר הראיות שחלקו של ג'נידי עלה על חלקו של נאשם 3 אודותיו ידובר להלן. גם מסתבר כי שיקול דעת הפרקליטות להימנע מלהגיש כתב אישום כנגד ג'נידי היה שיקול דעת נכון וסביר.

125. לסיכום סוגיה זו, אין לראות בג'נידי לא כשותף לדבר עבירה, ודאי לא כ"עד מדינה" ואף לא כ"עד מדינה לשיטתו". לפיכך לא נדרשת תוספת ראייתית כלשהי לעדותו. אך למעלה מכך, אף אם היינו סוברים כי נדרשת תוספת ראייתית מפלילה מסוג חיזוק או אפילו סיוע לעדותו של ג'נידי, נמצאו די ראיות מסוגים אלו כפי שיפורט להלן.

ד. הראיות הנוספות

הימצאות הרכב בזירת העבירה

126. דוויק אשר כאמור נטל חלק מרכזי בחקירה, הבין את חשיבות מציאת הרכב אשר הוביל את הנאשמים לזירה ושימש אותם להימלטות ממנה והוא העיד כי פעל לאחר הרצח לאיתורו של רכב הרנו. כאשר הסתובב באזור הרצח בשעות הבוקר למחרת האירוע, פנה אליו אדם וסיפר לו שאחיו הקטן בשם אמיר סלאמה ראה את חמש הספרות של הרכב ממנו יצא רוצח המנוח, והוא זוכר את הספרות. ספרות אלה הועברו לדוויק והוא החל לחפש אחר הרכב לפי הספרות שניתנו לו עד אשר ראה אותו "פתאום" על הכביש, במגרש של קסאס (עמ' 551). איתור הרכב במגרשו של קסאס ארע ביום שישי, ה-14.10.3, בסביבות השעה 11:00-12:00 בצהריים (עמ' 736). לאחר שדוויק מצא את הרכב, הרכב צולם, והתמונות נשלחו לחוקר באמצעות תוכנת ה"ווטסאפ" (התמונות הוגשו וסומנו ת/15). כשנשאל דוויק מדוע לא העביר לחוקר משטרה את ספרות הרכב על מנת שהם יאתרו אותו, ענה שלא ידע אם ספרות הרכב המופיעות על הרכב הן אכן ספרות אמיתיות ו"חוקיות" ואם ניתן לאתר את הרכב על בסיס ספרות אלה בלבד (עמ' 2879).

127. תיאור שונה במקצת נשמע מפיו של זכריה אבו חומוס (עד תביעה מס' 4), חברו של דוויק אשר עזר לו לאתר את הרכב ואשר גם הוא, כמו דוויק, דחה את טענת ב"כ הנאשמים שהם ידעו מראש היכן הרכב נמצא, והכחיש את הטענה שהם ידעו שמדובר ברכב של קסאס לאחר שפרצה השמועה שקסאס סיפר שנאשם 1 נהג ברכב באותו לילה (עמ' 870). הוא הבהיר כי הם אכן יצאו מכיוון ירושלים ל"שטחים" עד ש"תתגלה" להם "רנו לבנה" (עמ' 880). אלא שעד זה טען כי מספר הרישוי של הרכב נודע להם לאחר שצפו בסרט האבטחה שתיעד את הרצח, ובו ניתן היה לזהות שמדובר ברנו בצבע לבן, וכן את מספר הרישוי שלה (עמ' 881).

128. תיאור נוסף בנוגע לאופן מציאת הרכב נשמע מפיו של חמיס עבד אלבארי (עד תביעה מס' 8) שהצטרף אף הוא לדוויק בחיפוש אחר הרכב (עמ' 1021). גם הוא, כמו דוויק, סיפר כי בסרט האבטחה של החנות לא ניתן היה לראות את מספר הרישוי של הרכב (עמ' 1005-1006), וכי הם קיבלו את המידע על ספרות הרכב מה"ילד" (אמיר סלאמה) שאמר שראה את כל האירוע כמו גם את חמש ספרות הרישוי של הרכב (עמ' 1008). ברם, עד זה אישר שהסיבה שנסעו לכפר עקב הייתה בגלל שהם חשדו בנאשם 1 וידעו שיש לו חבר שהוא בעל מגרש מכוניות בכפר עקב, כאשר "על הדרך" חיפשו את הרכב גם במגרשי מכוניות בא-רם (עמ' 1025-1026).

ומכאן לעדותו של אמיר סלאמה אשר לפי הטענה כאמור, ראה את הרצח כמו גם את רכב הרנו והביא לידיעת דוויק, כפי שזכר, חלק מספרות הרכב.

129. אמיר סלאמה הינו אדם צעיר כבן 20 שנה. במהלך עדותו בבית המשפט הוא עמד על כך שאינו זוכר דבר, זולת העובדה שמסר לחוקר המשטרה בתחנה שתי ספרות מלוחית הרישוי של הרכב (עמ' 1651). בנוגע לקורות אותו יום בו אירע הרצח, הוא העיד כי נהג ברחוב דחיית אל-סלאם במונית מסוג מרצדס בצבע צהוב ששייך ל"משרד ענאתא" (עמ' 1661). הוא לא הצליח להתקדם בנסיעה כי הכביש היה חסום בגלל רכב בצבע לבן שעמד בדרכו (עמ' 1661-1662). אז הבחין בשתי ספרות הרכב (עמ' 1665). למחרת התקשר אליו חוקר משטרה בשם משה שאמר לו שעליו להגיע למחסום כדי להיחקר (עמ' 1665). בתחנת המשטרה סיפר לחוקר כי הוא זוכר שתי ספרות ממספר הרישוי של הרכב שראה, ספרות 1 ו-3 והחוקר סיפר לו על שאר ספרות הרכב, כמו גם שסוג הרכב הינו רנו (עמ' 1655, 1666). הוא נחקר פעם אחת בלבד במשטרה (עמ' 1666), ולא זכר כמה זמן חלף מאז אותו אירוע ועד שנחקר (עמ' 1672). הוא עמד על כך שאינו זוכר דבר נוסף (זאת על אף שמספר דקות קודם לכן סיפר למעשה כי נקרא למשטרה יום למחרת האירוע (עמ' 1665)).

130. לגבי המידע שמסר בחקירתו במשטרה, כי ראה מישהו שירד מהרכב הלבן, מוציא אקדח ומתחיל לירות, ענה שהוא "לא זוכר" (עמ' 1675). הוצג לפניו סרטון מספר 12, בו מתועד הירי. הוא הצביע על רכב שנראה בתמונה וטען כי זה אכן רכבו (עמ' 1692). אך גם כשהראתה לו ב"כ המאשימה את קטע הסרט בו מתועד הירי במנוח, טען כי לא ראה כלום, אלא רק "אוטו יורד" (עמ' 1693). חוקר המשטרה הוא זה שסיפר לו מה מספר הרכב, סוג הרכב ומי היה בתוכו (עמ' 1698). גם לגבי הפרטים אותם סיפר במשטרה אודות הרצח, כי ראה אדם שיצא מהרכב הלבן וירה באקדח, טען כי החוקר סיפר לו זאת ("הוא סיפר לי והכניס לי מילים והוא היה רושם", עמ' 1699). לשאלת ב"כ המאשימה השיב כי לא סיפר דבר אודות הירי, גם לא אחרי שחוקר המשטרה סיפר לו על כך מצדם (עמ' 1702). לאחר שעומת עם העובדה שסיפר במהלך החקירה על הירי, טען כי החוקר ("מישהו קירח") סיפר לו על כך כשהכניס אותו לתחנת המשטרה, בזמן שהיו במדרגות, ולכן סיפר זאת גם בחקירתו (עמ' 1702-1703).

131. סלאמה גם טען שאינו מכיר את מוחמד דוויק, אלא שרק לאחר החקירה פגש אותו בתחנת המשטרה, כאשר זה שאל אותו למה הוא לא סיפר על מה שקרה, והוא ענה לו שהוא לא יודע כלום (עמ' 1708-1709). לשאלת ב"כ המאשימה מדוע, אם כן, סיפר במהלך החקירה כי הוא נפגש עם מוחמד דוויק למחרת האירוע, ענה שהחוקר הוא זה ששאל אותו למה הוא לא סיפר על מפגש עם דוויק (עמ' 1713). עם זאת, בהמשך עדותו סיפר כי היה עוד מפגש בינו לבין דוויק לפני האירוע בסמוך לתחנת המוניות בענאתא שבו היו ביניהם רק חילופי דברים סתמיים (עמ' 1716-1717).

132. נוכח השינוי בגרסתו של סאלמה בבית המשפט לעומת הגרסה שמסר במשטרה ואי נכונותו להשיב כהלכה לשאלות ב"כ המאשימה, הוא הוכרז עד עוין (עמ' 1678). לאחר מכן הודעתו במשטרה, תמלילי החקירה והדיסקים המתעדים אותה הוגשו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות כראיה קבילה (עמ' 1737).

133. ואכן, בהודעתו של סלאמה מיום 5.10.14 שעה 16:56 (ת/25) הוא סיפר כי באותו יום רביעי בשעה 24:30 בלילה, הוא נהג לבדו במונית של אחיו בדחיית אל-סאלם בענאתא. באותו זמן, רכב מסוג רנו בצבע לבן חסם את דרכו ולא נתן לו להמשיך בנסיעה (שורות 5-6). הכביש היה צר, אך לא היו כלי רכב נוספים שהתעכבו בגלל רכב הרנו (שורות 56-59). מאותו רכב יצא איש מכיוון המושב שליד הנהג, ניגש לרכב מסוג פאסט בצבע לבן שעמד בצד ימין של הכביש,

שלף אקדח והתחיל לירות לכיוון צד ימין של אותו רכב (שורות 7-8). היורה ירה מתוך "אקדח של 14 כדורים", ממנו ירה את כל הכדורים ו"אפילו ירה באוויר". לאחר הירי חזר היורה לרכב הרנו שנסע לכיוון ענאתא החדשה (שורות 9-10). כשהתחיל הרכב בנסיעה, הסתכל על מספר הרישוי שלו ושם לב לכך שהספרות האחרונות הן 79, והאמצעיות הן 166. הוא לא זכר את הספרות הראשונות (שורה 11). לאחר מכן הוא נסע מהמקום והלך לביתו. שם פגש באחיו, מוסא וסיפר לו את מה שראה (שורות 12-13). למחרת בבוקר ביום חמישי, נודע לו מהאינטרנט שהמנוח נרצח. הוא הבין שהיריות שראה בליל אמש היו קשורות לדיווח על רצח המנוח, לכן הלך לספר על כך למוחמד דוויק שהיה באותה שעה ליד "המשרד של המוניות" בענאתא. דוויק שאל אותו אם הוא מוכן למסור עדות במשטרה, והוא ענה בחיוב (שורות 13-16). לשאלה האם אדם אחר שמע את מה שהוא סיפר לדוויק, ענה בשלילה. לפי גרסתו, כשהוא סיפר את הדברים לדוויק הם עמדו בצד לבדם. לשאלה האם יש לו היכרות מוקדמת עם דוויק, ענה בחיוב, והסביר שדוויק היה מגיע לשטוף את רכבו בעסק המשפחתי של אביו של סלאמה. לשאלה האם נכונים הדברים שסיפר דוויק, לפיהם באותו יום רשם אדם אחר שהיה עם דוויק את מספר הטלפון הנייד של סלאמה על מנת שניתן יהיה ליצור איתו קשר, השיב בחיוב (שורות 24-29).

134. סלאמה טען בהודעתו שאיננו יכול לזהות את האדם שהוא ראה יורה, מכיוון שאותו אדם היה רעול פנים והוא ראה אותו רק מהגב. הוא יכל אך לתאר שהיה לו כיסוי פנים בצבע שחור, וקפוצ'ון שחור, ושהיה רזה וגבוה (שורות 33-36). לשאלה מדוע רצה לזכור את ספרות הרכב, ענה ש"בגלל הירי", אך לא ידע להסביר למה לא מסר מידע זה למשטרה (שורות 42-45). כן אישר שאם דוויק לא היה מבקש ממנו למסור עדות במשטרה, לא היה עושה זאת (עמ' 46-47). לשאלה אם הוא מסוכסך עם מישהו, השיב בשלילה (שורות 52-53).

135. מתמליל חקירת סלאמה במשטרה מיום 5.10.14 (ת/24), כאשר תיקון עמ' 13 ו-33 לתמליל הוגש בנפרד וסומן (ת/24(1)) המחזיק 34 עמודים, עולה כי במרבית החקירה שוחחו שני החוקרים, מוטי כהן וקובי גאנץ בינם לבין עצמם ובינם לבין סלאמה בעוד שהדברים שנאמרו מפיו של סלאמה עצמאית הינם מעטים. סלאמה תיאר כי נהג ברכב מרצדס צהובה של אחיו (עמ' 3), כאשר מכונית ה"רנו" "סגרה" את הדרך (עמ' 4, שורות 1-3). הוא סיפר שיצא אדם מהרכב, והוא ראה אז ירייה. סלאמה ענה בחיוב על שאלת החוקר האם האדם שיצא מהמכונית הוא זה שירה (עמ' 6, שורות 32-33). אחר כך תיאר מכונית מסוג "פאסט" לבנה (לאחר מכן תיקן לרכב מסוג "רנו") וסיפר שהאדם שירה יצא קודם לכן מרכב זה (עמ' 8 שורות 23-24). הוא תיאר כי היורה ירה הרבה פעמים מ"אקדח ארבע עשרה" (עמ' 11, שורות 20,22), אחר כך התחיל לירות באוויר (עמ' 11, שורה 34) ולבסוף חזר לרכב ה"רנו". הוא הבחין כי הרכב נסע לכיוון ענאתא (עמ' 12-13). לגבי רישום ספרות הרכב על ידו, הוא תיאר כיצד הסתכל על מספר הרכב (עמ' 13, שורה 24 (מתוך: ת/24(1)), שהיה "צהוב" (עמ' 13, שורה 26, 36 (מתוך: ת/24(1)), והבחין בחמש מספרות הרכב: 79 ו-166 (עמ' 13, שורות 36-37 (מתוך: ת/24(1)). עוד עולה מתמליל החקירה כי בכל מקום שבו ענה סלאמה "מימין" תיקנו אותו חוקריו כי הכוונה לשמאל (למשל, עמ' 4 שורות 27-28; עמ' 5, שורות 17-21), וכן להיפך.

136. באשר לשאלת ההיכרות המוקדמת של סלאמה עם מוחמד דוויק, מהתמליל עולה כי כאשר הוא נשאל אם היה לדוויק את מספר הטלפון הנייד שלו לפני שפגש אותו למחרת הרצח, השיב בשלילה, ורק אחר כך תיקן והשיב בחיוב וזאת עוד "מהימים של השטיפה" (עמ' 19, שורות 34-37; עמ' 20, שורות 5-7, 28). עוד עולה כי סלאמה נשאל האם יתכן ודוויק ביקש ממנו שיספר את מה שקרה, והשיב בשלילה (עמ' 36, שורות 4-6). במהלך חקירתו הנגדית על ידי ב"כ הנאשמים חזר על הדברים, הגם שלא ידע להגיד אם מוחמד דוויק היה את מספר הטלפון שלו או לא (עמ' 1749-1750). עם זאת, הוא עמד על כך שלא נפגש עם דוויק בנוגע לאותו אירוע, וגם לא נפגש עם מישהו שקשור אליו (עמ' 1709).

137. עוד בחקירתו הנגדית על ידי ב"כ הנאשמים סיפק סלאמה גרסאות שונות אודות קורות ליל הרצח. תחילה טען שבאותו לילה הוא נשאר לישון בביתו, לא הסתובב ברחוב, לא הלך לעבוד וגם לא היה לו באותה עת רישיון נהיגה (עמ' 1757-1758). כך טען שהלך מהעבודה לביתו ומביתו לעבודה ולא הסתובב ברחוב (עמ' 1857). לשאלה אם אכן לא היה כלל ברחוב באותה עת, מדוע לא אמר לשוטרים שאין לו מושג באיזה אירוע מדובר, ענה שהוא לא הבין את שפת העברית בה דיברו החוקרים. הוא עמד על כך גם לאחר שהובהר לו כי כל החקירה לא התנהלה בשפה העברית כי אם בערבית (עמ' 1758-1759).

138. בהמשך חקירתו הנגדית על ידי ב"כ הנאשמים, טען סלאמה שבאותו הלילה בו אירע הרצח, הוא היה בדרכו מהעבודה לביתו, כאשר "קרה מה שקרה" (עמ' 1863, שורות 19-25). הוא גם עמד על כך, ואף התעקש לדייק, שהוא נהג ברכב בדרכו הביתה, ולא הלך ברגל (1863-1864). כשנשאל האם אמר אמת כשהעיד בפני בית משפט שבאותו זמן בו אירע הרצח הוא שהה בביתו וישן בו, השיב בשלילה והסביר שאינו זוכר מה אמר קודם לכן (עמ' 1868). אחר כך חזר שוב על גרסתו ששהה בבית באותו זמן ושמע את היריות מביתו (עמ' 1874-1875).

139. סלאמה גם עמד על כך שלא סיפר לאיש ביום חמישי שלאחר האירוע על הרצח או על ספרות הרכב שראה. הוא טען כי ידע את ספרות הרכב, סוג הרכב ומספר הרכב מכך שאנשים דיברו על כך ודרך המצלמות של ענאתא (עמ' 1886-1887, 1856). הוא גם עמד על כך שאף אדם לא איים עליו או שילם לו כסף בתמורה לדברים שיאמר (עמ' 1887). לשאלת ב"כ הנאשמים מדוע לא הלך לספר למשטרה על הרצח שראה, ענה "כי לא ידעתי", ולאחר מכן אמר שאם היה הולך למשטרה לספר את מה שראה, חוקרי המשטרה היו חושבים שהוא "מסתלבט" עליהם, וש"המשטרה לא תאמין לי" כי "אין הוכחה, אין וידאו" (עמ' 1893).

140. באשר לנסיבות הגעתו לתחנת המשטרה, חזר סלאמה על גרסתו לפיה למחרת האירוע התקשר אליו חוקר בשם משה וביקש כי יגיע למחסום. אותו משה התקשר אליו שוב ואמר לו להגיע לתחנת המשטרה במעלה אדומים. שם אכן פגש את מוחמד דוויק שאמר לו שלא יפחד ושיספר על צבע הרכב ופרטים נוספים שהוא זוכר מהרכב (עמ' 1743-1746). מאוחר יותר במהלך חקירתו הנגדית טען שאינו זוכר כלל כמה זמן אחרי שהתרחש האירוע הוא נקרא לתחנת המשטרה (על אף שקודם לכן סיפר כאמור כי נקרא להגיע לתחנת המשטרה למחרת האירוע) (עמ' 1751-1752).

141. סלאמה גם תיאר את אשר אירע לו כשהגיע לתחנת המשטרה ועוד טרם נחקר בה. כך טען כי לאחר שהגיע לתחנה ובמהלך הזמן שבו עלה במדרגות בדרך לחדר החקירות, החוקר משה סיפר לו על הרכב ועל האירוע ואמר לו שהוא רוצה להראות לו את הרכב (עמ' 1749). כאשר נכנס לתחנת המשטרה פגש את מוחמד דוויק, אשר יחד עם החוקר, סיפרו לו אודות ספרות הרישוי של רכב הרנו, מה עליו להגיד בחקירה והם גם הציעו לו לטענתו לראות את הרכב שעמד באותו זמן בחצר התחנה (עמ' 1858-1859). במסגרת זו יצוין כי גם מוחמד דוויק נשאל על כך כשהוחזר למתן עדות בבית המשפט ביום 3.12.15. דוויק אישר כי פגש את סלאמה לאחר שנחקר במשטרה וגם הסיע אותו לבית אחותו (עמ' 2938-2940). אך כשנשאל אם פגש אותו בכניסה לתחנה ביחד עם החוקר משה והם הראו לו את רכב הרנו, ענה שאינו זוכר (עמ' 2940-2041). עם זאת, הוא הכחיש נחרצות את טענת ב"כ הנאשמים כי הוא אמר לסלאמה מה לומר וגם הכחיש נחרצות את הטענה ששילם לסלאמה כדי שימסור עדות מפלילה במשטרה (עמ' 2942). לשאלה מדוע החזיר את סלאמה לביתו לאחר החקירה, ענה שעשה כן מכיוון סלאמה הגיע למשטרה בגללו והוא הרגיש מחוייבות להחזיר אותו לביתו (עמ' 2943).

142. סלאמה גם אישר את טענת ב"כ הנאשמים שכאשר נשאל במהלך חקירתו במשטרה מי נורה והוא ענה על השאלה במילים: "על מג'די, הנה הוא" (עמ' 6, שורה 39), היה זה רק לאחר שהראו לו באותה עת תמונה של המנוח (עמ' 1875 לפרוטוקול). כמו כן, על אף שבמהלך חקירתו במשטרה סיפר כי חלון רכב הפאסט היה פתוח "קצת" (עמ' 11, שורה 15), הוא אישר את טענת ב"כ הנאשמים שהוא לא ראה אף אחד שירה לעבר חלון רכב פתוח (עמ' 1878 לפרוטוקול).
143. באשר לזיהוי המונית שנראתה בסרטון, סלאמה זיהה את המונית כמונית של משפחתו, בשל קיומה של מדבקה בחזית הרכב. גם כאשר ב"כ הנאשמים טען לפניו שלא ניתן לראות בסרט את המדבקה, סלאמה עמד על כך שהוא מכיר את המונית (עמ' 1890-1891). סלאמה גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שהיו עדויות של אנשים שטענו שמי שנהג במונית סימן לנאשמים באמצעות אורות מהבהבים כי המנוח יצא מהחנות ונכנס לרכבו וכי נאמר לו שאם יבוא ויספר שראה את הרצח אז "יעזבו אותו בשקט" (עמ' 1891) (כפי שעלה מעדותו של מוחמד דוויק, בלבו של דוויק עלה החשד שמי שהיה ברכב של סלאמה סימן לנאשמים באמצעות אורות מהבהבים שהמנוח נמצא בחנות הנעליים, חשד שהתבדה, עמ' 838-841; 2944-2946).
144. בשולי הדברים, נציין כי במהלך חקירתו הנגדית, ב"כ הנאשמים הראה לסלאמה את מספר הרישוי של הרכב הפרטי שלו, וביקש ממנו לזכור את הספרות וכן ביקש ממנו לחזור על שתיים מתוך הספרות לאחר מספר שניות. סלאמה לא הצליח לחזור על אף אחת מהספרות (עמ' 1754-1755). כמו כן, לשאלת ב"כ הנאשמים אם סלאמה ראה בעבר מקרה של יריות, ענה כי "זאת הפעם הראשונה והאחרונה שאני רוצה לראות" (עמ' 1753, שורה 2).
- עד כאן תיאור עדותו של סלאמה בבית המשפט ומכאן נעבור לנסיבות גביית הודעתו על ידי חוקר המשטרה, מרדכי כהן.
145. רס"ב מרדכי כהן (עד תביעה מס' 30), העיד על נסיבות חקירתו של סלאמה. הוא הבהיר שבעת החקירה חלק מהדברים שסיפר סלאמה לא היו ברורים (עמ' 2369). הוא עמד על כך שהסיבה שלא נרשמה שעת סיום החקירה הנכונה על גבי ההודעה הכתובה של סלאמה הינה כי נפלה טעות בתום לב, והכחיש נחרצות את טענת ב"כ הנאשמים שהדבר נעשה בכוונה (עמ' 2375). כהן גם הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים כי בכוונת מכון הוא לא חשף את העובדה שחקירת סלאמה הוקלטה (עמ' 2396-2397). הוא גם נשאל האם הוא יודע דבר מה בעניין הטענה שאחד החוקרים הראה לו את הרכב ו"שתל" לו את הגרסה בפיו וענה שאינו יודע על כך דבר (עמ' 2516). נקדים את המאוחר ונאמר שענין הטעות שנפלה לגבי רישום שעת סיום החקירה אינו בעל משמעות כלל, חרף העובדה שב"כ הנאשמים טען בנחרצות שהשטת שעת סיום החקירה מוכיחה שההודעה מזוייפת. לא מיניה ולא מקצתיה.
146. בחקירתו גם נשאל כהן אודות החקירה של מוחמד דוויק אשר עמדה ברקע לחקירת סלאמה. כהן עמד על כך שלא היה נוכח בחקירתו של דוויק וגם לא זכר אם קרא את הודעתו (עמ' 2378, 2496). כשנשאל כיצד ידע מהי גרסתו של דוויק, שכן במהלך חקירתו של סלאמה עימת את סלאמה עם מידע שסופר על ידי דוויק, ענה שאינו זוכר (עמ' 2496).
147. כהן אישר בעדותו שלא עשה מאמצים למנוע מפגש בין דוויק לבין סלאמה עובר למתן עדותו של האחרון וזאת כדי למנוע השפעה אפשרית על גרסתו של סלאמה (עמ' 2380, 2382). כן עלה שכהן לא בדק אם היו קשרים קודמים בין דוויק לבין סלאמה ואם לאיש מהם היה את מספר הטלפון הנייד של חברו (עמ' 2494-2495), וגם לא אם נפגשו

לאחר הרצח (עמ' 2394-2393).

148. כהן גם נחקר רבות באשר לאופן בו נתנו החוקרים אמון בטענתו של סלאמה כי זכר את מספר רישוי רכב הרנו. לשאלת ב"כ הנאשמים אם בחן האם סלאמה אומר אמת, על ידי כך שהראה לו מספר הרשום על דף וביקש ממנו לזכור אותו, ענה שלא בחן אותו באופן הזה, אלא שביקש ממנו שירשום לו את ספרות הרכב שהוא זכר והוא אכן רשם אותם, גם אם בסדר הפוך (עמ' 2431). אלא כשהוקרן באולם בית המשפט סרטון החקירה של כהן, הצביע ב"כ הנאשמים על כך שעל שולחן חדר החקירות הונח מסמך לא ברור ונטען על ידו כי מדובר ברישיון רכב (עמ' 2399-2400). לאחר מכן נצפו החוקרים כשהם יוצאים מהחדר כאשר סלאמה נותר בו לבדו והמסמך נותר על השולחן אחרי שהחוקר קובי גאנץ הניח אותו שם (עמ' 2401). מאוחר יותר, לאחר שחזרו החוקרים לחדר, לקח כהן את המסמך ו"הניף" אותו באוויר (עמ' 2401). כשנשאל כהן על ידי ב"כ הנאשמים מה פשר המסמך שהונח על השולחן על ידי גאנץ, ענה שאינו יודע (עמ' 2402) ואינו זוכר מה טיבו של אותו מסמך (עמ' 2481). כהן סיפר שהוא רק זוכר שהייתה לו שיחת טלפון לפיה היה עליו לצאת מחוץ לחדר באמצע החקירה (עמ' 2402-2403).

149. לשאלת ב"כ הנאשמים מדוע לא נבדקה האפשרות שסלאמה כלל לא יכל לראות את מספר רכב הרנו שחסמה אותו, בהיותה ממוקמת בזווית לרכב בו שהה, סיפק כהן תשובות שונות ולא ברורות (עמ' 2499, 2458, 2461, 2463).

150. כהן גם נשאל בנוגע לפערים שונים העולים מהשוואת ההודעה הכתובה לתמליל חקירתו של סלאמה. הוא הכחיש כי נכתבו בהודעה דברים שונים מאלו שנאמרו על ידי סלאמה בכוונת מכוון, וחזר על כך שהדברים עלו על הכתב במסגרת "תשאול" ותומצתו. כך למשל, בין היתר נשאל מדוע לא ציין במסגרת ההודעה הכתובה שסלאמה תיאר כי הירי בוצע לעבר חלון פתוח (עמ' 10 שורה 38 לתמליל) והוא ענה כי מדובר בעדות שאך באה לתמצת את הדברים שנאמרו (עמ' 2486). כהן הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שבכוונה הושמט במסגרת ההודעה הפרט הנוגע למצב החלון, וזאת על מנת שלא יתגלה כי עדותו של סלאמה סותרת את האמת שכבר הייתה ידועה באותה עת לפיה בזמן הירי החלון היה במצב סגור (עמ' 2486).

151. כאמור, ב"כ המאשימה ביקשה שהודעתו של סלאמה במסגרת חקירתו במשטרה תתקבל כראיה לפי סעיף 10א לפקודת הראיות ונעדיפה על פני הגרסה המתעתעת שמסר בבית המשפט. כידוע, לפי סעיף 10א לפקודה נדרשים שלושה תנאים לקבילותה של אמרת חוץ של עד: א. שמתן האמרה הוכח במשפט; ב. שנותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחוקרו; ג. שהעדות שונה מן האמרה בפרט מהותי או שהעד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תוכנה. בענייננו, נראה כי אין מקום לספק כי מתקיימים שלושת התנאים. מתן האמרה הוכח; סלאמה העיד במשפט ונחקר על ידי שני הצדדים; בעדותו חזר בו מהפרטים שמסר באמרה, ועמד על כך שאינו זוכר פרטים מהותיים. בנסיבות אלו, יש לראות בהודעה ת/25, בתמליל ת/24 (וכן ת/24(1)) ובדיסק החקירה ת/26 כראיות קבילות.

152. אלא שבכך לא סגי ולצורך הסתמכות על ממצאי האמרה שמסר סלאמה במהלך חקירתו במשטרה, יש להידרש לבחינה נוספת ומדוקדקת יותר של האמרה עצמה כפי שנגבתה במשטרה, לנסיבות מתן האמרה ולהתנהגותו של העד על דוכן העדים והכל בהתאם להוראות סעיף 10א(ג) לפקודה. "קבילות האמירה לחוד ושאלת אמינותה ומשקלה של האמרה לחוד" (ע"פ 803/80 **אבוטבול נ' מדינת ישראל**, פ"ד לו(2) 523 (1981); דנ"פ 4390/91 **מדינת ישראל נ' חאג' יחיא**, פ"ד מז(3) 661 (1993)).

153. למעשה, אף אם הייתה מתקבלת טענת ב"כ הנאשמים כי סלאמה מסר גרסה שקרית במשטרה, הרי שאין בכך כדי להוכיח כי גרסתו על דוכן העדים הייתה אמיתית יותר ולא נבעה אף היא מחששותיו ומפחדיו, הפעם פחד מפני גורמים אחרים המעוניינים בהשתקתו. הרושם שנתקבל היה שהפחד והבהלה שאחזו בסלאמה ניווטו את התנהלותו ועמדו כחוצץ מפני האפשרות שיוכל לספר את אשר אירע באמת באופן חופשי. החשש מפני המצב הבעייתי בו נדרש ליתן עדות מפלילה כנגד הנאשמים ולרצות בכך את אלו המעוניינים בהרשעתם מצד אחד ולרצות את הנאשמים ולהכחיש את עדותו המפלילה במשטרה מצד שני, היה ניכר על פניו. גם אביו שנכח בעת מתן עדותו של סלאמה באולם המשפטים הטיח בקול את חששותיו מפני פגיעה אפשרית בבנו (עמ' 1712). במובן זה, הן הגרסה שמסר העד במשטרה, והן הגרסה (או שמא יש לומר, הגרסאות) שנמסרו על דוכן העדים דורשות בחינתן בזהירות.

154. כאמור, על דוכן העדים סלאמה הכחיש מכל וכל כי היה עד לאירוע רצח כלשהו, וגם טען כי חוקר המשטרה הכתיב לו את הגרסה שכביכול מסר במשטרה. הוא גם סיפק הסברים שונים וסותרים למעשיו באותו ערב. אלא שפיו של סלאמה הכשילו מספר פעמים באופן שהותיר "פתח הצצה" להתרחשות האמיתית לה היה עד. מספר "פליטות פה" תמימות ומקומות בהם השיח לפי תומו, אינם מותירים הרבה ספק כי הוא אכן היה נוכח באירוע הירי, חרף הכחשתו הגורפת בעניין זה על דוכן העדים.

155. כך, כאשר נשאל סלאמה אם אכן לא ראה דבר, כיצד הסכים להעיד על הרצח שלא ראה במשטרה, השיב: "אני לא רואה, אני לא רואה, אני הייתי איתם" (עמ' 1863). או כאשר נשאל אם ראה בעבר מקרה של יריות, ענה "זאת הפעם הראשונה והאחרונה שאני רוצה לראות" (עמ' 1753). גם במקומות נוספים, עמידתו העיקשת והאיתנה לתאר כיצד אירעו הדברים במדויק, בד בבד עם הכחשתו הגורפת לפיה כלל לא היה נוכח בזירה, מצביעים באופן בולט על ה"סיפור האמיתי" המתחבא מאחורי חילופי הגרסאות. כך, הוא דיפק והבהיר חזר והדגש במהלך חקירתו הנגדית על ידי ב"כ הנאשמים כי באותו זמן בו אירע האירוע הוא נהג ברכב בדרכו לביתו, ולא הלך ברגל (עמ' 1864-1863). דווקא התעקשותו על פרט שולי יחסית בסיפור הדברים (פרט שאף מערב אותו בסיטואציה שטען כי כלל לא היה נוכח בה) יש בה משום גילוי "אותות האמת" המבהירות כי הוא אכן נכח במקום, וידע להעיד לגבי האופן המדויק בו התקדם ברחוב (ברכב, ולא ברגל). גם כשנשאל כיצד הדבר מתיישב עם טענתו שהוא כלל לא היה שם באותו זמן, לא ידע כיצד לענות.

156. כך גם כאשר לכך שסלאמה התעקש לזהות את רכב המונית הנראית בסרטון הירי באופן ברור כרכב המונית השייך למשפחתו. הוא דיפק ועמד על כך שאכן מדובר במונית המוכרת לו כחלק ממוניות המשפחה. אף כאשר ב"כ הנאשמים טען כי לא ניתן לראות את המדבקה המעידה שמדובר ברכב השייך לעסק המשפחתי, חזר סלאמה ועמד על כך שהוא מכיר את הרכב ויודע במה מדובר (עמ' 1891-1890). גם כאן, העובדה שסלאמה התעקש לדייק לגבי פרט אשר מערב אותו באירוע אשר לטענתו לא היה לו כל קשר בו, מצביעה באופן נחרץ על נכונות הגרסה לפיה הוא היה נוכח באירוע הירי.

157. גם האופן בו הסביר סלאמה מדוע לא פנה למשטרה, מעיד כי אכן היו דברים מעולם. כך, כשנשאל מדוע לא סיפר על הרצח למשטרה, ענה שהמשטרה לא הייתה מאמינה לדבריו (עמ' 1893-1892). זאת בניגוד לסברה על דרך ההיגיון לפיה מי שלא היה עד לרצח יסביר כי לא פנה למשטרה משום שלא היה עד לשום אירוע שבגיניו נדרש לפנות למשטרה. חרף זאת, גם כאשר ב"כ הנאשמים "הזכיר" לו את גרסתו: "אבל אתה לא ראית כלום", חזר סלאמה על כך שהמשטרה לא הייתה מאמינה לו (עמ' 1893), דבר המצביע באופן חד-משמעי על כך שהוא היה עד לרצח אך סבר כי המשטרה לא תיחס לו אמינות.

158. אכן, כאמור עדותו של סלאמה אינה נקייה מקשיים. למשל, העובדה שהעיד על ירי של 14 כדורים או למצער אקדח בעל מחסנית המחזיקה 14 כדורים. קשה עד בלתי אפשרי לסבור שסלאמה יכל להבחין בסוג הנשק או במספר הכדורים שהיו במחסנית שלו. כמו כן, למרות שהמשטרה כאמור, לא הגיעה לזירה ולא אספה את התרמילים, הדעת נותנת שלא נורו 14 כדורים, שכן נאספו לכל היותר ארבעה תרמילים מהזירה. כמו כן, עיון בחוות דעת הפתולוגית (ת/43) ולוח הצילומים שלאחר הרצח במחסום בכניסה לכפר (ת/30) מגלה כי נורו הרבה פחות מ-14 כדורים (לפי התמונות בת/30, על גופת המנוח נמצאו 7 פצעי ירי). כמו כן, למשל, עדותו של סלאמה בכל הנוגע למצב חלון הרכב אם כפתוח אם כסגור אף היא בעייתית, שכן בתמונות הרכב לאחר הרצח (ת/30) נראים סימני חדירה של קליעים בחלון הרכב, דבר המצביע על כך שהחלון היה במצב סגור. עם זאת כאמור, לא מקנן בליבנו ספק שסלאמה נכח כאמור באירוע ואי הדיוקים שבהודעתו במשטרה, אינם אלא בעניינים שוליים שאינם פוגעים בגרעין עדותו.

159. מכל האמור יוצא אפוא כי יש לקבוע כי סלאמה נכח באותו זמן בזירה, וטענתו על דוכן העדים לפיה לא נכח כלל באירוע, אינה אלא גרסה מאוחרת שנועדה לסייע לו להתחמק ממעורבות כלשהי מהמצב אליו נקלע. מכאן, כי בהיבט זה, יש להעדיף את גרסתו של סלאמה כפי שמסר במשטרה לפיה רכב רנו לבן אכן היה הרכב ממנו יצא הרוצח ובאמצעותו גם נמלט מהזירה, על פני זו שנמסרה בבית המשפט.

160. עם זאת, מצפייה בדיסק החקירה ומקריאת ההודעה שנגבתה במהלך חקירתו במשטרה ותמלילה וכן מעדות החוקר, עולה כי לא ניתן לקבוע כממצא עובדתי שסלאמה אכן הספיק לחרות בזכרונו את מספר רישיון רכב הרנו בזמן אמת. סימני שאלה רבים מהדהדים באשר לתיאור התפתחות התרחשויות הדברים כפי שנטען, ומטילים ספק במהימנותו של סלאמה בעניין זה.

161. ההתרשמות העולה מעדותו של סלאמה על דוכן העדים אינה מאפשרת לקבוע כי הוא בעל יכולת זכרון כה יוצאת דופן, אשר אפשרה לו "לצלם" בזכרונו את מספר הרישוי של הרכב ולהעבירו למוחמד דוויק מאוחר יותר, מבלי שהעלה מספר זה על הכתב בדרך כלשהי. גם אם לא נמצא כי יש אמת בטענה לפיה חוקר המשטרה ודוויק סיפרו לסלאמה בעת כניסתו לתחנת המשטרה אודות הרכב ואף ביקשו ממנו לצפות בו, וחרף העובדה שלא השתכנעו מטענת ב"כ הנאשמים כי זוית העמדת רכבו ביחס לרכב הרנו מנע ממנו לראות את מספר הרישוי, אכן מתעוררים, כאמור, סימני שאלה משמעותיים באשר לאפשרות כי מספר רישיון הרכב "נחרת" בזכרונו של העד באופן אותנטי. על אחת כמה וכמה שמסקנה זו מתחזקת נוכח עדותו של מוחמד דוויק, כפי שתפורט להלן.

162. כאמור, דוויק מצדו הכחיש על דוכן העדים מכל וכל את הטענה כי הוא שם את הדברים בפיו של סלאמה. כן הכחיש את הטענה כי שילם לסלאמה על כך (עמ' 816). מנגד, ניתן למצוא אינדיקציות שונות לכך שיתכן כי הודעתו של סלאמה במשטרה כללה פרטי מידע מסוימים אשר נמסרו לאחר מעורבות והנחיה מסוימות של דוויק.

163. ראשית, דוויק לא סיפר לחוקרי המשטרה על סלאמה בהזדמנות הראשונה שהייתה לו לעשות כן, ואף לא סיפק הסבר עקבי מדוע לא עשה כן. אין ספק שדוויק אשר "ניהל" את החקירה היה ער לחשיבות עדותו של סלאמה והדעת נותנת כי היה גורם לכך שסלאמה ימסור את עדותו למשטרה בהזדמנות הראשונה. כך, על אף שדוויק אישר כי הוא פגש בסלאמה כבר למחרת הרצח, היינו ביום חמישי (2.10.14) בסביבות השעה 12:00 בצהריים (עמ' 804) ואת הודעתו הראשונה במשטרה מסר באותו יום בשעה 17:30, הוא סיפר לחוקרי המשטרה אודות המפגש עם סלאמה רק במסגרת ההודעה שמסר במשטרה שלושה ימים מאוחר יותר, ביום ראשון ה- 5.10.14. אז גם סיפר לחוקרי המשטרה

שפגש בסלאמה ביום שישי (3.10.14) (עמ' 847). דוויק מצדו תירץ באמתלות שונות מדוע פעל כך. תחילה טען שהוא דווקא סיפר באותו יום חמישי על סלאמה, אך חוקרי המשטרה מצדם "לא רשמו" זאת (עמ' 804); אחר כך טען שלא היה יכול למסור שם של אדם לפני שבירר את העניין עם בני משפחתו (עמ' 806); לבסוף טען שכן סיפר אודות סלאמה במסגרת ההודעה השנייה שמסר במשטרה באותו יום חמישי, אך רק בשעה 23:00 בלילה (עמ' 810). כשהוחזר דוויק לדוכן העדים ביום 3.12.15, שוב טען שפגש את סלאמה רק ביום שישי (עמ' 2881), וכשהזכיר לו ב"כ הנאשמים כי הוא עצמו טען שהפגישה הייתה ביום חמישי, אמר "אז לא זוכר", ו"לא זוכר אם זה יום חמישי או יום שישי" (עמ' 2882).

164. בנקודה הנוגעת למועד הפגישה עם סלאמה, עדותו של דוויק לוקה אפוא באי-דיוקים. הנה כי כן, כשסיפר דוויק את סיפור הדברים המפורט, הוא העיד כי החיפוש אחר הרכב החלו כבר ביום חמישי, למחרת הרצח (עמ' 551) (וכך גם עולה למשל מתוך עדותו של חמיס עבד אלבארי (עמ' 1024-1025)), וזאת לפי פרטי המידע שהיו ברשותו, לרבות מספר ספרות רישוי של הרכב שנמסר לו לטענתו מסלאמה. על כן, בנקודה זו, נראה כי הגרסה שמסר במשטרה, לפיה פגש בסלאמה רק ביום שישי, נועדה לספק הסבר מדוע לא סיפר לחוקרי המשטרה על הפגישה כבר במסגרת ההודעה שמסר במשטרה ביום חמישי, ואין להסתמך עליה. ממכלול הדברים עולה אפוא כי הפגישה עם סלאמה אכן התרחשה ביום חמישי ודוויק לא סיפר עליה לחוקרי המשטרה בהזדמנות הראשונה שהייתה לו לעשות כן, מסיבות השמורות עמו.

165. קיימים גם "חורים" מסויימים בטענתו של דוויק לפיה הוא לא הכיר את סלאמה לפני כן. כך, במהלך חקירתו במשטרה מיום 5.10.14 דוויק אישר כי אינו יודע את שמו של סלאמה (המכונה בחקירה "הילד"), אלא אך "מכיר אותו בפנים". לעומת זאת, כשהוחזר דוויק לדוכן העדים ביום 3.12.15 אישר שכבר ידע באותה חקירה את שמו של סלאמה, אך סירב למסור את שמו מכיוון שחשש שסלאמה יפחד לספר שראה את ספרות הרכב (עמ' 2995-2996).

166. כמו כן, למרות שדוויק טען שלא היה לו את מספר הטלפון הנייד של סלאמה ושגם לא שוחח איתו במהלך חקירתו באופן ישיר (עמ' 834-836), מפלט השיחות של דוויק שהוגש על ידי ב"כ הנאשמים (וסומן נ/3) עולה כי ביום החקירה (5.10.14) דוויק אכן התקשר לסלאמה שמונה פעמים בשעות: 12:12, 13:13, 13:40, 13:42, 13:45, 14:28, 14:52, 14:53.

167. פקפוק נוסף בגרסתו של דוויק, עולה לכאורה מגרסתו האחרונה שהועלתה על ידו לראשונה כאשר הוחזר לדוכן העדים ביום 3.12.15, אז טען כי היו עוד אחרים אשר ראו את מספר הרכב, מלבד סלאמה, וגם הם מסרו לו את מספר הרכב. דוויק הסביר ש"הרבה אנשים" מסרו לו את מספר הרכב, אבל הוא לא רוצה לחשוף את זהותם והוא מסר רק את שמו של סלאמה כי "הוא רצה" לעשות זאת (עמ' 2888). כשנשאל פעם נוספת מדוע לא מסר את שמותיהם של האנשים האחרים שלכאורה ראו את מספר הרכב, חזר לכאורה לגרסתו המקורית: "אמיר סלאמה ראה את המספר, זה מה שיש לי" (עמ' 2893).

168. יתר על כן, בעדותו בבית המשפט דוויק נשאל האם נכונה הגרסה לפיה הוא והשוטר משה סיפרו לסלאמה אודות הרכב עובר לחקירתו של סלאמה. תשובתו של דוויק הייתה מפתיעה בכך שלא שלל זאת מכל וכל אלא טען כי "אינו זוכר" (עמ' 2940-2041). הציפייה הייתה שבעניין מהותי מעין זה המשמיט את הקרקע מתחת לגרסתו של דוויק, לפיה סלאמה זכר את ספרות הרכב בעצמו מבלי שאיש הושיט לו עזרה על כך, תינתן תשובה חד-משמעית וברורה שלא הוא ולא חוקר משטרה הראו לסלאמה את הרכב לפני חקירתו באופן שהעדותו שתמסר בחקירה תהיה נקייה ולא

"מושתלת".

169. יש לומר אפוא כי מעדותו של דוויק אכן עולים מספר סימני שאלה באשר למהימנות ואותנטיות המפגש שנטען על ידו עם סלאמה לאחר הרצח. נמצא כי דוויק לא סיפר לחוקרי המשטרה על סלאמה בהזדמנות הראשונה שהייתה לו לעשות כן, והוא גם לא נתן הסבר על כך, אלא אך התפתל בניסיונות "להתאים" את המועד בו פגש את סלאמה למועד בו סיפר על כך במשטרה. כך גם נמצא כי התשובות שנתן דוויק בנוגע לשאלת מידת היכרותו המוקדמת עם סלאמה היו בלתי עקביות ומשתנות. ולבסוף גם העלה גרסה נוספת מתעתעת לפיה היו אנשים נוספים אשר ראו את מספר הרכב, גם עליה לא עמד בעקביות. אומנם, סימני שאלה אלה אינם מצביעים בהכרח על שקריות גרסתו של סלאמה, כי שהה במקום בזמן הרצח ואף צפה בו על כורחו כפי שגם פורט לעיל, אם כי מוסיפים הם תהיות נוספות בנוגע לשאלה האם אכן אירע המפגש ה"ספונטני" בין דוויק לסלאמה לאחר הרצח, שבמסגרתו, כך נטען, נמסרו לדוויק מספר ספרות רישוי הרכב. אלא שכפי שנראה בהמשך, אין בקביעה זו כדי להשליך באופן אמיתי על השאלה האם אכן רכב הרנו האמור הוא זה שהיה בזירת הרצח.

170. לשלמות התמונה יצוין כי החוקר שמואל פיאמנטה (עד תביעה מס' 37) העיד על הנסיבות בהן נודע לו על כך שרכב הרנו היה מעורב באירוע. הוסכם על ידי ב"כ הצדדים שהתמונות שצולמו על ידי חמיס עבד אלבארי, חברו של דוויק, והוגשו לבית המשפט (ת/15) הן תמונות שהועברו לידי החוקר פיאמנטה באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שלו (עמ' 1832). הוא העיד כי ביום שישי, 3.10.14, דוויק התקשר אליו וטען שמצא רכב שיכול להיות ששימש ברצח אחיו. הוא ביקש מדוויק כי ישלח אליו את תמונות הרכב באמצעות תוכנת "ווטסאפ". דוויק אכן שלח אליו את התמונות, בהן נראה כי מספר הרכב הוא "3066797" (עמ' 1830). פיאמנטה הנחה את דוויק להתרחק מהרכב ולא לבדוק למי הוא שייך. ביום ראשון, 5.10.14, הגיע דוויק לתחנת המשטרה ומסר שבעל הרכב הוא קסאס וכן מסר את מספר הטלפון של קסאס (עמ' 1831). פיאמנטה התקשר לקסאס וביקש ממנו להגיע לתחנה. קסאס מצדו אמר שיגיע בתוך חצי שעה והוסיף כי אין לו קשר לרצח (עמ' 1831). פיאמנטה טען כי לא הייתה לו אפשרות להגיע ולגרור את רכב הרנו מכפר עקב בשל הרגישות הביטחונית במקום ומכיוון שלא קיבל אישור מצה"ל להיכנס למקום (עמ' 1831).

171. לסיכום יש לומר כי היה זה דוויק אשר פעל ועמל למציאת רכב הרנו, בהתבסס על מידע שהגיע אליו אודות הרכב שהיה מעורב באירוע. לא התברר מהיכן הגיעו פרטי הרכב לדוויק. כנראה "עוף השמיים הולך את הקול" בדבר מעורבות הרכב, וקול זה הוביל את דוויק וחבורתו אל עבר מגרשו של קסאס. עדותו של דוויק ש"פתאום" נמצא הרכב במגרשו של קסאס, ללא מידע מוקדם, בלתי מתקבלת על הדעת. הסבירות שרכב הרנו אשר היה מעורב ברצח ימצא באופן אקראי בתוך אלפי מכוניות המצויות במזרח ירושלים והמכוניות הרבות מסוג רנו המצויות בה, רחוקה מאוד מהמציאות. ודאי נוכח המרחק הקיים בין מגרשו של קסאס בכפר עקב בקצה הצפוני של ירושלים לבין כפר ענאתא הנמצא במרחק ניכר ממנו.

172. כאמור לעיל, אבו חומוס אשר חיפש יחד עם דוויק את הרכב, לא סיפר כלל על סלאמה שמסר את ספרות הרכב לדוויק. אדרבה, מעדותו של עבד אלבארי (אדם נוסף שהיה שותף לחיפושים אחרי הרכב) עולה תמונה ברורה יותר, אשר מתיישבת באופן מלא יותר גם עם דרך ההיגיון. לפיה, בניגוד לתיאור מעורר התמיהה של דוויק, החיפוש אחרי הרכב במגרשו של קסאס לא נעשה באופן מקרי, כי אם בהתבסס על החשד למעורבותו של נאשם 1 באירוע הרצח.

173. סופו של יום, לא השתכנענו שפרטי הרכב התקבלו מאמיר סלאמה, למרות שהשתכנענו שסלאמה היה במקום

בעת האירוע וראה רכב רנו לבן משתתף בו. מכל מקום, אין חולק כאמור כי רכב הרנו "נמצא" על ידי דוויק והוא גם זה שדיווח למשטרה על הימצאותו במגרש החניה של קסאס. הוא הגיע אל מגרש המכוניות של קסאס יחד עם "צוות חקירתו", ועדותו של פיאמנטה אישרה גם את גרסתו של דוויק לפיה הוא התבקש לשלוח את תמונות הרכב לפיאמנטה.

174. עדותו של סלאמה על הימצאות רכב רנו לבן בזירה מחזקת את עדותו של ג'נידי בעניין. זאת ועוד, רס"מ נמרוד סוסתיל (עד תביעה מס' 29) העיד כי נתבקש לבדוק קיומם של שרידי ירי ברכב והוא העביר את הממצאים לטיפול חקירות ימ"ר ירושלים (ת/23) (עמ' 1396). המסמך החתום על ידו בו כתב כי "נדגמו שרידי ירי", הוגש וסומן ת/22. דגימת שרידי הירי אשר הועברה כאמור לטיפול ימ"ר ירושלים, נבדקה על ידי פקד אלעד יזרעאלי (עד תביעה מס' 47), ממחלקת המחקר בחטיבת המודיעין במשטרת ישראל, אשר בתקופת הכנת חוות הדעת שימש כמומחה לבדיקות שרידי ירי במעבדת סימנים וחומרים בחטיבת הזהיו הפלילי במשטרה (חוות דעתו הוגשה וסומנה ת/42). בחוות הדעת נכתב כי נמצא חלקיק אחד שניתן לזהות כשריד ירי. עוד נכתב כי לדעתו, הימצאות של שריד ירי מצביעה על האפשרויות הבאות: כי בתוך הרכב, מתוכו החוצה, לתוכו מטווח קרוב או בסמוך מאוד אליו (כשחלונות הרכב או דלתותיה פתוחים) נורו יריה או יריות; כי האזורים מהם נאספו המדגמים באו במגע עם אדם או חפץ שהיו מזהמים בשרידי ירי. בשולי חוות הדעת צוין כי להימצאותו של שריד ירי בודד יש לייחס ערך ראייתי מוגבל.

175. בעדותו, הסביר פקד יזרעאלי כי ההערה לפיה יש לייחס לשריד הירי הבודד "ערך ראייתי מוגבל" נכתבה מכיוון שקיים סיכוי קטן ששריד הירי נמצא ברכב כתוצאה מ"זיהום" של מגע עם שוטרים ברכב וכיו"ב (עמ' 2282). לשאלת ב"כ הנאשמים האם בסביבת מקום בו היה ירי ייתכן ויימצאו חלקיקי ירי גם במקומות שאינם קשורים לירי, ענה כי זמן קצר אחרי הירי ייתכן כי יימצאו שרידי ירי גם בסביבת המקום בו היה הירי, בטווח של מטרים ספורים סביב מקור הירי (עמ' 2284). הוא אישר כי הטווח אינו תחום ברדיוס מסוים, ויתכן כי יהיה מושפע מרוח חזקה או מפעילות פיזית אחרת (עמ' 2284). עם זאת, הוא סירב להסכים לטענת ב"כ הנאשמים כי במקרה בו נמצא שריד ירי בודד, אזי לפי ההיגיון מקור הירי בוצע ממרחק של כמה מטרים, וטען כי הוכח שאפילו על היורה עצמו יימצאו לעתים שרידי ירי ספורים בלבד, וזאת אף בסמוך למועד הירי (עמ' 2285).

176. פקד יזרעאלי אישר כי חלקיקי הירי אינם נעלמים מעצמם, ואם יאוחסנו בתנאים מתאימים הם יעמדו על כנם לתקופות מאוד ארוכות. הוא אישר כי כפי שגם מופיע בחוות הדעת עצמה, אם בוצע ירי ברחוב וחלון הרכב שעבר בסמוך לירי היה פתוח, יתכן שיתגלו שרידי ירי ברכב. עוד אישר כי לא ניתן במקרה זה לדעת היכן ברכב נמצא שריד הירי, שכן המדגמים נלקחו מכמה מקומות ברכב. כן אישר כי לא ניתן לאמוד את "גילו" של שריד הירי (עמ' 2286-2287). בחקירה חוזרת העיד כי שריד הירי עשוי להיעלם ממשטח מסוים אם נוקה המשטח או נוגב, בדומה לחלקיק אבק. יש לציין בהקשר זה כי קסאס סיפר בעדותו כי לפני שהביא את הרכב למשטרה, הוא שטף וניקה אותו (במהלך יום חמישי בבוקר), וזאת מכיוון שלדבריו נהוג לשטוף את המכוניות לכבוד החג (עמ' 648).

177. ניתן לקבוע אפוא ברמה די גבוהה של ודאות שרכבו של קסאס הוא זה אשר נצפה על ידי סלאמה בזירת האירוע. העובדה שנמצא ברכב, חרף שטיפתו, שריד ירי, ולו בודד, מצביעה על כך שרכב זה היה במרחק מטרים ספורים ממקום שבו בוצע ירי, בין אם בוצע מתוך הרכב ובין אם בוצע בסמוך לו. לפיכך, צירופן של הראיות מלמד, הן מהודעתו של סלאמה בעניין הימצאותו של רכב רנו לבן בזירת האירוע והן מקיומם של שרידי ירי ברכב, כי רכב הרנו של קסאס הוא הרכב אשר היה בזירה. ראיות אלו הן בבחינת ראיות עצמאיות מסבכות ומהוות סיוע לכל דבר לגרסתו של ג'נידי.

אך למעלה מכך, גם עדותו של זיאד קסאס תומכת במסקנה האמורה. ועל כך להלן.

עדותו של זיאד קסאס (עד תביעה מס' 2)

178. אין חולק כי רכב הרנו הלבן אשר בו נסעו הנאשמים בליל האירוע היה בבעלותו של קסאס, בעל מגרש מכוניות, והוא זה שנתן לנאשם 1 לעשות בו שימוש בתקופה שקדמה לאירוע הרצח. קסאס העיד אודות האירועים שקדמו לרצח המנוח והאופן בו הגיע רכבו לידי נאשם 1. הוא סיפר כי הוא מכיר את נאשם 1 בעניין עסקי גז. שבוע עד עשרה ימים לפני עיד אל-אדחא, נאשם 1 התקשר אליו ואמר לו שהוא מעוניין למכור את רכבו, רכב מסוג ב.מ.וו. שקסאס התעניין בו בעבר. בשל העובדה שנאשם 1 היה חייב לו סכום כסף עבור גז שהוא סיפק לו בעבר, הם סיכמו שנאשם 1 יתן לו את הרכב חלף הכסף שהיה חייב לו (עמ' 631). כאשר קסאס בא לקחת את ה.מ.וו, נאשם 1 ביקש ממנו שעד שיחלוף החג הוא יתן לו להשתמש ברכב אחר כרכב חלופי והוא אכן לקח ממנו את רכב הרנו הלבן.

179. אין מחלוקת כי באותו יום רביעי בצהריים, נפגשו נאשם 1 וקסאס אצל עדנאן חרחש (עד תביעה מס' 12, אשר לא העיד בסופו של דבר), בעל מגרש מכוניות בגבעה הצרפתית, ושם הוסכם כי רכב הרנו ישאר בחזקתו של נאשם 1 (ב"כ הצדדים הגיעו להסכמה לפיה ביום הרצח משעה 14:30 ועד לשעה 17:30 בערך שהה נאשם 1 בעסקו של חרחש). עוד העיד קסאס כי לאחר מפגש זה הוא נשאר בעסקו של חרחש, בעוד שנאשם 1 יצא ממנו והלך לדרכו (עמ' 635). בסביבות השעה 21:00-21:30 לערך, ראה את נאשם 1 יוצא מכיוון רמאללה, עם רכב הרנו. הוא הבחין כי ברכב נמצאים שני אנשים נוספים, אבל לא זיהה אותם בשל החשיכה (עמ' 634).

180. ובאשר לאירועים שהתרחשו בליל הרצח. קסאס העיד כי אחרי שהגיע לביתו באותו ערב הוא הלך לישון בסביבות השעה 23:00. בשעה 02:30 "גינג'י" (נאשם 3) הגיע לביתו וטען שנאשם 1 מבקש לדבר איתו. כששוחח עם נאשם 1, ביקש זה מקסאס שיגיע אליו באופן דחוף (עמ' 635-636). הוא נסע יחד עם נאשם 3 לא-רם, וכשהגיעו לשם, נאשם 1 נכנס לרכב (רכב אחר של נאשם 1) ונתן לקסאס את מפתחות הרנו (עמ' 642). נאשם 1 ביקש ממנו שלמחרת בבוקר יגיש תלונה במשטרה על גניבת רכב הרנו. כששאל את נאשם 1 היכן הרכב, ענה לו שהוא ליד ביתו (של קסאס). לאחר מכן חזר קסאס לביתו והלך לישון (עמ' 643).

181. למחרת היום, ב-7:30 בבוקר צלצל נאשם 1 בפעמון ביתו. נאשם 1 שאל אותו אם הוא אכן הגיש תלונה שהרכב נגנב. קסאס הסביר לו שאין בכוונתו להגיש תלונה. כששאל את נאשם 1 אם "קרה משהו" או אם הוא "עשה משהו", נאשם 1 לא סיפר לו דבר (עמ' 643). קסאס טען שנאשם 1 נראה "רועד" ו"לחוץ" (עמ' 645-647). נאשם 1 הלך לדרכו והתקשר אליו מספר פעמים לאחר מכן (עמ' 643). בינתיים, קסאס הבין מהאינטרנט שאדם נרצח, והוא התחיל לחשוש שמא קיים קשר לנעשה עם רכבו לרצח. לפיכך הוא פנה לעורך דין (עו"ד מיכאל עירוני) שיעץ לו שלא יעשה כלום בינתיים אם הוא אינו יודע דבר (עמ' 643). ביום שישי שמע כי פרצה השמועה שרכבו היה מעורב ברצח המנוח (עמ' 644). ביום שישי בערב, בסביבות השעה 17:00-18:00 לערך שוחח איתו מוחמד דוויק. קסאס הסביר לו שאין לו קשר לרצח, ושהוא רק נתן את רכבו לשימוש נאשם 1 (עמ' 644). לשאלת ב"כ הנאשמים אם היה לו קשר עם נאשם 1 אחרי אותה שיחה בבוקר, ענה שנאשם 1 התקשר אליו כמה פעמים ורצה לוודא שהוא הגיש תלונה במשטרה (עמ' 645). אחרי שבוע בערך, רצה נאשם 1 גם להיפגש איתו בעניין החוב הכספי. באותה שיחה שאל קסאס את נאשם 1 אם הוא קשור לרצח המנוח והוא השיב לו בשלילה (עמ' 650).

182. בנוגע למגעים ולשיחות שהתקיימו בין קסאס לבין מוחמד דוויק אחרי רצח המנוח, קסאס עמד על כך שהייתה ביניהם שיחה בודדת אחת בלבד ביום שישי שלאחר הרצח, במהלכה הבהיר לדוויק כי לא היה מעורב באירוע (עמ' 671-672, 675). קסאס הכחיש מכל וכל טענה כי הופעל עליו לחץ מצד דוויק לגשת למשטרה, או כי השיחה נהלה באווירה של איומים או הפחדות. הוא גם עמד על כך שדוויק השתכנע שהוא אכן לא היה קשור לרצח (עמ' 672-673).
183. יצוין בהקשר זה, כי דוויק עצמו העיד כי אמר לקסאס בשיחה ביניהם שהוא אשם, ושעליו "להביא" את מי שנהג ברכב (עמ' 756, 832-833). הוא אישר כי קסאס חוייב על ידי ה"מכובדים" לשלם במסגרת ה"עטווה" 1,000 דולר למשך שישה חודשים ואחר כך עוד 1,000 דולר למשך שישה חודשים נוספים (עמ' 2914-2915, 754-755). דוויק הכחיש את טענת ב"כ הנאשמים שהוא אמר לסובביו כי קסאס מבחינתו אשם, ואם הוא רוצה להוציא עצמו ממעגל האשמים חלה עליו האחריות להפליל את נאשם 1 (עמ' 831).
184. לבסוף יצוין כי דוויק אישר שביום שישי לאחר הרצח בשעה 22:30 בלילה קסאס התקשר אליו, אך הוא לא ידע לומר אם קסאס היה מפוחד. דוויק גם לא הכחיש, אך גם לא אישר, כי קסאס התחנן על נפשו באותה שיחה (עמ' 833-834). דוויק אישר שקסאס סיפר כי יש בידו סרטים שיכולים להוכיח את חפותו, שהוא גם הציע להעביר את הסרטונים לידי ואכן הוא העביר העתקים מהסרטונים לידי דוויק, למשפחתו של נאשם 1 ול"מכובדים" (עמ' 834, 2917).
185. בתמצית אפשר לומר כי מתוך עדותו של קסאס עולה כי נאשם 1 ביקש ממנו להגיש תלונת שקר במשטרה על גניבת רכב הרנו. עובדה זו כשלעצמה מוכיחה כי נאשם 1 ביקש להדיח את קסאס שישבש את החקירה והיא אף מצביעה על רצונו של נאשם 1 להצניע את מעורבותו ברצח כמו גם את השימוש שנעשה ברכב לצורך כך. יש גם בהתרשמות קסאס שנאשם 1 היה "רועד" ו"לחוץ", כדי להצביע על כך שנאשם 1 היה מעורב במעשה לא כשר וביקש לטשטש את מעורבותו באותו מעשה.
186. אכן, ב"כ הנאשמים האריך בסיכומיו כי אין ליתן משמעות לכך שקסאס התרשם כי נאשם 1 היה "לחוץ". לטענתו ניתן לייחס "לחוץ" זה לשעה המאוחרת בה נפגשו, לתאונת הדרכים עם רכב הרנו שנטען כי נגרמה על ידי נאשם 3 (עליה ידובר להלן) שהטרידה את מנוחתו, או מכך ש"לא נעים" היה לו להטריח את קסאס. אלא שגם אם היה בנימוקים אלה כדי להצדיק את המצב הנפשי הלחוץ שבו היה נתון נאשם 1, אין בהם כדי להצדיק במאומה את בקשתו מקסאס שיגיש תלונה שקרית למשטרה. למעלה מן הצורך נציין כי לא התרשמנו שהפריע לנאשם 1 להורות לנאשם 3 להסיע את קסאס מביתו בכפר עקב לעבר בית אחותו של נאשם 1 בא-רם בשעות הקטנות של הלילה. לו אכן טובתו ושלומו של קסאס היו עומדים בראש מאווי של נאשם 1 ובשל הטרדתו היה "לחוץ", הרי שדבר לא מנע ממנו לדבר עם קסאס על אירוע התאונה, כאשר גם לשיטתו הוא עצמו הגיע למגרשו של קסאס בשעות המוקדמות יותר, בסביבות השעה 24:00. אם בכלל, התרשמנו שליבו של נאשם 1 היה גם כלפי קסאס.

עדויות של מועצת דקידק (עד תביעה מס' 3)

187. מועצת דקידק (עד תביעה מס' 3), בן דודו של נאשם 1, נחקר במשטרה פעמיים, ביום 31.10.14 וביום 4.11.14. במהלך חקירתו מיום 4.11.14, סיפר כי הסיע את הנאשמים מביתו של קסאס לבית משפחתו של נאשם 1, באמצעות רכב הגולף שברשותו. בעדותו בבית המשפט טען כי אינו זוכר דבר ממה שקרה בליל הרצח, מכיוון ששתה

אלכוהול באותה תקופה (עמ' 2062). הוא סיפר ששמע אודות הרצח רק ביום המחרת (עמ' 2065). כשעלה על דוכן העדים, הוא נשאל אם אמר אמת במשטרה וענה שאינו זוכר במדויק את מה שאמר בחקירה, מכיוון שהופעל עליו לחץ וגם איימו עליו שהוא ייכנס לבית הסוהר וכי אביו ואמו ייעצרו (עמ' 2078). גם משפחת המנוח איימו עליו ועל משפחתו וחיזקו את האיום בכך שהוא נעצר ומואשם ברצח (עמ' 2079). הוא עמד איתן בדעתו שאינו זוכר מה שאמר בחקירה וזאת גם לאחר שב"כ המאשימה הזכירה לו כי בחקירה השנייה במשטרה (מיום 4.11.14) מסר גרסה שונה לחלוטין מהגרסה הראשונה שמסר (ביום 31.10.14) (עמ' 2081-2082).

188. לשאלת ב"כ המאשימה אם הוא זוכר שסיפר בהודעתו השנייה כי נאשם 1 התקשר אליו ביום רביעי בלילה ואמר לו שהוא צריך הסעה, ענה ש"אולי" זו האמת, אבל הוא "לא זוכר" (עמ' 2083). גם לשאלה אם הוא זוכר שאמר שהשיחה התקיימה בסביבות השעה 00:15 או 00:30 באותו לילה ענה שכל מה שאמר בחקירה יכול להיות נכון, אבל הוא "לא זוכר" (עמ' 2086). הוא גם לא זכר שלא הסכים לחתום על הודעתו מיום 31.10.14 (עמ' 2092). לשאלה אם זכר שחתם על הודעתו מיום 4.11.14 לאחר שהחוקרים הקריאו לו את ההודעה, השיב שאינו זוכר מה היה בדיוק על אף שנזכר שחתם ואישר כי זו אכן חתימתו (עמ' 2093). הוא גם לא זכר שהחוקרים הראו לו סרטון בו נראים נאשמים 1 ו-2 זורקים "משהו" ליד פח האשפה (עמ' 2093). הוא גם לא זכר מדוע "תיקן" את החוקרים במהלך חקירתו אלא טען שוב ש"אינו זוכר" (עמ' 2095-2096). גם כאשר הוצגו לפניו שלוש תמונות של רכב גולף אפור, אשר נטען על ידי ב"כ המאשימה כי הם נמצאו במכשיר הטלפון הנייד שלו, טען שאינו זוכר (עמ' 2097). גם לא זכר כלל כי במסגרת חקירתו הראו לו סרטונים (עמ' 2102).

189. נוכח אי נכונותו לשתף פעולה בחקירתו בבית המשפט, גם דקידק הוכרז עד עוין. הודעתו ותמלול חקירתו מיום 31.10.14 הוגשו לצורך עימות גרסה (ת/37; ת/38), וכן הוגשו תמלול הודעתו במשטרה מיום 4.11.14 (ת/39), הודעתו במשטרה (ת/40) ודיסק חקירתו (ת/41) (עמ' 2091), לפי סעיף 10א לפקודת הראיות (עמ' 2114). כך גם הוגשו (על תנאי) תמונות רכב הגולף שהוצאו ממכשיר הטלפון הנייד שלו (ת/41). עם זאת, יצוין כי נוכח העובדה כי דקידק הודה בחקירתו השנייה כי הוא הסיע את הנאשמים בליל האירוע, לא קיימת בכל מקרה משמעות לתמונות רכב הגולף וניתן להתעלם מהן.

190. מחקירותיו של דקידק במשטרה עלה כי בשתי החקירות הוא אמר דבר והיפוכו. בחקירתו הראשונה מיום 31.10.14 עמד על כך שאין לו כל קשר לרצח ושהוא שהה בביתו ואצל שכנו, אבו-אחמד, בליל הרצח עליו נודע לו רק למחרת היום. הוא עמד על כך שלא נהג ברכב באותו זמן ושכלל לא היה לו רישיון נהיגה. במהלך אותה חקירה הופעל עליו לחץ כבד מצד החוקרים אשר עמדו על כך שהוא משקר ואינו דובר אמת, איימו עליו שהוא "ישלם את המחיר" על חוסר שיתוף הפעולה עמם ושבגלל "התנהגותו" הוא לא יקבל רישיון נהיגה (למשל, עמ' 22). החוקרים גם הגיבו בגיחוך כאשר ביקש לעשן סיגריה (עמ' 26).

191. לעומת זאת, בחקירתו מיום 4.11.14 סיפר דקידק כי ביום "רביעי או חמישי" התקשר אליו נאשם 1, אחרי חצות הלילה וביקש ממנו להסיעו. כשנשאל אם מדובר ביום שבו בוצע הרצח, אישר שיום לאחר מכן התברר לו כי אכן באותו לילה אירע הרצח (עמ' 2, שורות 32-30 לתמליל החקירה). הוא אישר שנאשם 1 ביקש ממנו לקחת אותו מכפר עקב (עמ' 3, שורות 1-3) לביתו בא-ראם והוא הגיע לשם עם רכב הגולף (עמ' 3, שורות 10-11). כשהגיע למקום, הוא ראה גם את ג'נידי ואת נאשמים 2 ו-3 והסיע אותם לביתו של נאשם 1. במהלך החקירה נמצאו תמונות של רכב הגולף במכשיר הטלפון הנייד שלו (ת/41), אך הוא טען כי לא צילם את רכב הגולף המופיע בתמונות מעולם (עמ' 6). הוא פירט כי אסף את הנאשמים ליד ביתו של קסאס, שם חנה ליד הבית רכב מסוג רנו בצבע לבן שהוא זיהה כרכבו של

קסאס. הוא אסף את ג'ינדי ואת נאשמים 1 ו-2 ואחרי שהם נכנסו לרכב הוא נסע לכיוון נאשם 3 (המכונה בחקירה "ג'ינדי") שעמד בתוך חניית ביתו של קסאס. כשהגיע אליו, נאשם 1 ביקש ממנו שיתן לו לצאת מהרכב, וגם ג'ינדי יצא ממנו והם שוחחו עם נאשם 3. לבסוף כולם חזרו לרכבו והוא הסיע אותם לא-ראם, לביתם הישן של הורי הוריו של נאשם 1.

192. בחקירתו על ידי ב"כ המאשימה, טען דקידק שאין לו סכסוך כלשהו עם מי מהנאשמים ואין לו כל עניין להפליא מי מהם או להרע להם באופן כלשהו (עמ' 2106-2107). הוא עמד על כך שאינו זוכר דבר, גם כאשר נטען כי בפלט השיחות של מכשיר הטלפון הנייד של נאשם 1 נמצא כי התקיימה שיחה בינו לבין נאשם 1 ביום 2.10.14 בשעה 00:16 (עמ' 2113). לגבי תמונות רכב הגולף שנמצאו במכשיר הטלפון הנייד שלו, אמר שיכול להיות שהוא גם בעל רכב הגולף המופיע בתמונות, אבל הוא "אינו זוכר" (עמ' 2116).

193. בחקירתו הנגדית על ידי ב"כ הנאשמים אישר דקידק כי בזמן החקירה הראשונה במשטרה (ביום 31.10.14 בשעה 22:30) היה מאוד עייף ושנלקח לחקירה אחרי יום עבודה שהתחיל בשעה 5:00 בבוקר. על אף שביקש להיוועץ עם עורך דין, לאחר שהחוקרים שוחחו עם ב"כ הנאשמים שאמר שאינו יכול להגיע בגלל השעה המאוחרת, חקירתו בכל זאת נמשכה (עמ' 2118). כן טען כי היה נתון ללחץ, איומים וניבולי פה וכי במשך החקירה כולה היה אזוק בידיו וברגליו (עמ' 2132). הוא אישר שאמר לחוקר שהוא למד על הרצח מפרסומים באינטרנט אבל טען שאינו יודע אם גם סרטונים שהוציא מוחמד דוויק הופיעו באינטרנט (עמ' 2132). הוא חזר על כך שאינו זוכר מה שאמר ומה מתוך מה שאמר נכון (עמ' 2132). כן אישר שאמר לחוקר שבאותו לילה הוא שוחח עם נאשם 1 על ענייני עבודה (עמ' 2133). מהתמליל עולה שלא הוקראה לו הודעתו והוא סירב לחתום עליה חרף הנוסח הקבוע המציין בסוף ההודעה (עמ' 2135). הוא גם אישר שאינו יודע לקרוא בשפה העברית.

194. דקידק גם אישר לב"כ הנאשמים כי פחד ממשפחת המנוח אשר האשימו אותו שהסיע את הנאשמים בליל הרצח, וגם פחד שמעצרו יוארך. לשאלה אם הסכים לשתף פעולה כדי שיוכל להשתחרר מהמעצר ענה שהיה מוכן לעשות כל דבר כדי שישתחרר. הוא אישר שכאשר השתחרר ממעצר הדבר הוכיח למשפחת המנוח שהוא לא היה קשור ברצח (עמ' 2144). כן אישר שה"מכובדים" איימו עליו שהם יודעים על מעורבותו ברצח, אבל שמוחמד דוויק עצמו וחבריו לא איימו עליו, וגם שלבסוף לא שולם לגביו "עטווה" (עמ' 2144-2146). לקראת סוף עדותו, כשנשאל אם עזר לנאשם 1 ולחבריו והסיע אותם לאחר הרצח, ענה: "בטח שעזרתי לו אבל לא בכוונה" ומיד אחר כך המשיך: "אני לא זוכר. ואם עזרתי לו לא בכוונה לעזור לו" (עמ' 2147, שורות 2 ו-3).

195. ג'ק כהן (עד תביעה מס' 41) החוקר שגבה את הודעתו של דקידק מיום 4.11.14 העיד כי במהלך הזמן בו המתין דקידק בתחנת המשטרה לחקירה, דיבר איתו החוקר איגוס ואז התגלו לדבריו "דברים חדשים" בעקבותיהם הוא התבקש לחקור את דקידק תחת אזהרה (עמ' 2605). הוא תיאר כי החקירה התנהלה באופן חופשי ובשיתוף פעולה מלא מצד דקידק (עמ' 2610).

196. בחקירתו הנגדית כהן עמד על כך שדקידק נחקר כחשוד, ולראיה הצביע על העובדה שהוא נחקר באזהרה, אך הוא אישר כי לא הטיח בו את מעורבותו בביצוע העבירות עצמן (עמ' 2619). כהן סיפק הסברים מגוונים לשאלה מדוע לא תועדה החקירה באופן חזותי. תחילה טען שלא היה צורך בכך מכיוון שההקלטה הייתה סמויה; אחר כך ענה שהחקירה הייתה מתועדת והוא לא ציין זאת מסיבה כלשהי; לבסוף הסביר שהחקירה הייתה מתועדת כדין אלא שמכשיר

הוידאו לא נראה לעין (עמ' 2652-2653, 2655). מכל מקום, כהן הכחיש מכל וכל את טענת ב"כ הנאשמים כי דיסק החקירה "הועלם" מהתביעה בכוונה תחילה (עמ' 2662).

197. כהן גם נשאל בנוגע לאופן בו נחקר דקידק. ב"כ הנאשמים הטיח בו כי "הכתיב" לדקידק את הפרטים המהותיים, ובין היתר את הפרטים הבאים: כי הסיע את הנאשמים ביום הרצח; כי אסף אותם מכפר עקב; כי הם נסעו כולם ברכב מסוג גולף. כשנשאל מדוע עשה כן, הסביר כהן כי רצה לכוון את דקידק לספר את מה שכבר סיפר קודם לכן לחוקר איגוס (עמ' 2665-2666, 2671); כי דקידק יכל לענות "כן" או "לא" בתשובה לשאלותיו (עמ' 2670-2671); ש"מה שהיה צריך לתקן" דקידק תיקן אותו ומה שהוא "לא צריך לתקן" הוא לא תיקן (עמ' 2672).

198. בנוגע למספר פערים בין ההודעה הכתובה לתמליל, הסביר כהן כי בהודעה הכתובה באה לידי ביטוי רק העדות המתומצתת ואין בכך כל פגם ומכל מקום העד סיפר את הדברים מיוזמתו ואף תיקן אותו מספר פעמים כשהיה צורך לעשות כן (עמ' 2666-2667).

199. לסיכום עדותו של דקידק, יש לקבוע כי התקיימו הנסיבות לקבלת ההודעה שנמסרה על ידו במשטרה ביום 4.11.14 לפי סעיף 10א לפקודת הראיות. מתן האמרה הוכח; דקידק העיד ונחקר על ידי שני הצדדים; ודקידק עמד על כך שאינו זוכר את תוכנה של הגרסה שמסר במשטרה.

200. אכן, דקידק גם נחקר במשטרה ביום 30.10.14, כשהוא נתון לגידופים, קללות ואמירות קשות ובאותה חקירה הוא הכחיש כל קשר לסיפור. אלא שסיפור הדברים העולה מחקירתו מיום 4.11.14 עולה בקנה אחד עם סיפור הדברים של ג'ינדי ובמכלול דברים הסיפור עקבי, רצוף ובעל הגיון פנימי. על דוכן העדים כאמור, דקידק עצמו ציין כאשר נשאל אם עזר לנאשם 1 ולחבריו והסיע אותם לאחר הרצח, ענה: "בטח שעזרתי לו אבל לא בכוונה" ומיד אחר כך המשיך: "אני לא זוכר. ואם עזרתי לו לא בכוונה לעזור לו" (עמ' 2147, שורות 2 ו-3). דברים אלה מצביעים באופן כן ואמיתי על אותנטיות הגרסה שנמסרה במשטרה במסגרת ההודעה השנייה, חרף האופן הבוטא והבעייתי בו בוצעה חקירתו הראשונה.

201. חיזוק נוסף לסיפור הדברים כפי שסופר על ידי דקידק בחקירה מיום 4.11.14 ניתן למצוא גם בפלט השיחות של מספר הטלפון הנייד שרשום בבעלותו של נאשם 1 (ת/46) (לגביו התקשה נאשם 1 לספק תשובה ברורה לשאלה מי החזיק בו באותו לילה, אך כפי שנראה להלן אין ספק כי מכשיר זה היה אכן בחזקתו) וממנו עולה כי בליל הרצח, בשעה 00:16:15 אכן בוצעה שיחה יוצאת ממכשיר הטלפון הנייד של נאשם 1 למספר הטלפון הנייד שמסר דקידק.

202. הגם כי במקומות מסוימים ובנוגע למספר פרטים מהותיים מתמליל החקירה אכן עולה כי חוקרי המשטרה "הזכירו" לדקידק את אשר היה מצופה ממנו לומר, הן בנוגע למיקום ממנו נאספו הנאשמים (כפר עקב), והן בנוגע לעובדה שמדובר ברכב הגולף, לא נמצא כי בכללם של דברים יש כדי לקעקע את האותנטיות של גרסתו כפי שנמסרה בהודעתו השנייה במשטרה מיום 4.11.14. כך גם אם נתגלע אי-דיוק מסוים באופן בו פורטה גרסתו במהלך חקירתו השנייה במשטרה (כגון העובדה שבמהלך חקירתו במשטרה השמיט תחילה את העובדה שגם שוויקי נכח ברכב), אין מדובר בסתירות שיש בהן כדי לקעקע את הגרסה.

203. יתר על כן, כאשר עלו נאשמים 1 ו-2 על דוכן העדים הם תיארו באופן העולה בקנה אחד עם התיאור של דקידק את הסעתם ברכב הגולף (חרף העובדה כי עמדו בסירובם לספר מי היה אותו בעל רכב הגולף), ואך עמדו על כך שנפגשו איתו בענאתא בעוד שלפי גרסתו הוא אסף אותם מכפר עקב. אין קושי אמיתי אפוא להסתמך על ממצאי ההודעה שנמסרה על ידי דקידק במשטרה בהיותה משתלבת עם סיפור הדברים של ג'נידי ואף עם סיפור הדברים "המעודכן" של הנאשמים עצמם, בשינויים כלשהם. מכל מקום, לענין הפערים שבין גרסת הנאשמים (לפיה נסעו נאשמים 1 ו-2 ברכב הגולף מענאתא לכפר עקב) לבין גרסתו של דקידק (לפיה הסיע את הנאשמים רק בהגיעם לכפר עקב), גרסתו של דקידק משתלבת באופן מדויק עם גרסתו של ג'נידי, והיא גם מתקבלת על הדעת.

השיחה שהתקיימה בין ג'נידי לבין נאשם 2 (ת/48)

204. שיחה שהתקיימה בין נאשם 2 לבין ג'נידי (ת/48, שיחה 0006) אשר הוקלטה על ידי החוקרים, משמשת אף היא סיוע משמעותי לגרסת ג'נידי למעורבות הנאשמים ברצח. במהלך עדותו בבית המשפט אישר נאשם 2 כי הוא מזהה את קולו בשיחה (עמ' 3398). באותה שיחה, בתשובה לכך שג'נידי מטיח בו כי: "אם ידעתי שהוא הולך להרוג ככה לא הייתי יורד" (תורגם על ידי מתורגמנית בית משפט: "אם הייתי יודע שהוא יורד בכוונה שהוא יהרוג, לא הייתי יורד" (עמ' 3404)), ענה נאשם 2: "טוב עכשיו, מה ירדתי ולא ירדתי, תבוא עכשיו אני אראה אותך". ובהמשך: "איפה שאתה הולך אל תגיד כלום, אל תיתן לאף אחד ממה שיש לך". חרף העובדה שנאשם 2 טען כי אינו יכול לספק הסבר אודות תוכן השיחה, הוא אישר על דוכן העדים כי אכן אמר לג'נידי באותה שיחה שלא יספר את מה שהוא יודע (עמ' 3404). חרף העובדה שלגרסת נאשם 2 הוא לא היה נוכח כלל באירוע רצח ומדובר ב"המצאה" של ג'נידי, כאשר מטיח בו ג'נידי את עובדת היותם עדים "לכוונה להרוג", נאשם 2 אינו מגיב כפי שהיה מצופה שגיב כמי שטוען כי ג'נידי בדה ממוחו את סיפור הרצח, אלא כועס עליו ומורה לו שלא יספר על כך דבר. אין הוא מביע תמיהה מתבקשת (לו היה מדובר בסיפור ש"הומצא" כנטען על ידי ג'נידי) על איזה "הריגה" ג'נידי מדבר, אלא בתגובה להאשמות שמטיח בו ג'נידי כאמור הוא מורה לו במפורש שלא יגיד דבר.

205. ב"כ הנאשמים אכן הלן בסיכומיו על כך שלא הוכחה קבילות ההקלטה. אלא שכאמור נאשם 2 זיהה את קולו ואישר בפה מלא כי הוא הדובר בשיחה. מכאן שאין מקום ליתן כל משקל לטענה בדבר קבילותה. מה גם שג'נידי עצמו אישר את השיחה ואת תוכנה.

206. שיחה זו מצטרפת למארג הראיות המצביעות על מעורבותם של הנאשמים בביצוע העבירות ומהווה ראיה המסבכת משמעותית את הנאשמים במעורבותם כאמור, ואת נאשם 2 במעורבות בעבירה של הדחה בחקירה, ותומכת באופן ברור בעדותו המפלילה של ג'נידי.

ה"עטווה"

207. ב"כ הנאשמים לא המעיט בחקירות העדים השונים אודות ה"עטווה". אכן, בסופו של יום, לא נטען על ידי מי מהצדדים כי יש ליתן משקל ראייתי כלשהו ל"עטווה". עם זאת, ראינו לנכון גם להתייחס לעניין זה ולשאול האם העובדה שנמצא כי מי מהנאשמים וג'נידי הודו כי היו מגעים בין בני משפחתם לבין בני משפחת המנוח במסגרת מסורתית של "עטווה" מעידה, ולו במידת מה, על מעורבותם באירוע.

208. כאמור, ג'נידי אישר בעדותו שאחיו יצר קשר עם משפחת המנוח כדי להגיע להסדר, שוחח עם דוד המנוח וניהל

משא ומתן עמו ואף תיאם עמו פגישה, והכל על מנת להימנע מנקמה (עמ' 261-260). בהמשך, התקיימה פגישה בעיר חברון ביום 12.10.14 אז סוכם על תנאי ה"עטווה" (עמ' 262, 371). גם חוסני, אחיו של ג'נידי, תיאר מצדו את ההתארגנות לקראת ה"עטווה" בחברון (עמ' 910), לה קדמה יצירת הקשר עם משפחת המנוח ומשא ומתן שניהל עם המשפחה (עמ' 910). בהערת אגב יצוין כי חוסני אף העיד במהלך חקירתו הנגדית, כי על אף שהכחיש את הטענה כי הוא "מנהל" את הבעיות הכספיות של הבית בתור האח הבכור, אם יש בעיה "באמת גדולה" אז זו "בעיה של כל המשפחה" (עמ' 936).

209. בעניין זה, אביו של נאשם 2, באסם עוואדה (עד תביעה מס' 5) העיד כי נעשתה אליו פנייה לצורך קיום "עטווה" אך הוא סרב לשתף פעולה עם הפונים בטענה שבנו אינו קשור לעניין וגם לא הראו לו כל ראיה שקושרת את בנו לאירוע (עמ' 1357-1358). אומנם, עבדאללה עלקם (אחד מה"מכובדים" שהיו מעורבים בעניין העטווה) אמר לו שבסרטונים ניתן לראות את בנו מעורב באירוע, אך הם לא נתנו לו לצפות בסרטונים עצמם (עמ' 1359). הוא עמד על כך שלא שילם את הסכום שנדרש לשלם לכאורה במסגרת ה"עטווה", אך אישר שהיו אחרים ששילמו בשבילו את הסכום שנדרש ממנו, סך של 2,000 דיןר (עמ' 1359). יצוין כי בניגוד לעדות זו, מוחמד דוויק מצדו טען שעבור נאשם 2 שולם סכום של 5,000 דיןר (עמ' 857).

210. באשר למעורבות נאשם 1 במסגרת ה"עטווה", זה טען במסגרת הודעתו במשטרה מיום 22.10.14, כי לא היה לו כל חלק בהליך, דודו ניהל אותו, ושמו גם לא הוזכר בו (עמ' 20, שורה 24; עמ' 21, שורה 12).

211. כך או כך, נראה כי לא ניתן לראות בכך שהובעה נכונות כלשהיא לקחת חלק ב"עטווה" מצד ג'נידי או מצד מי מהנאשמים אף אם שולם תשלום כלשהו בשמם, בסיס ל"ראשית הודאה". ראשית, לא נטען כי מי מהנאשמים או ג'נידי השתתפו בעצמם במסגרת ה"עטווה". כל שנטען הוא כי הייתה מעורבות מצד בני משפחתם להסדרת העניין. שנית, יש ליתן לקיומה של "עטווה" משקל נמוך, בהתחשב בתפיסת "האחריות השבטית" העומדת בבסיסה (ראו: ע"פ 4514/10 **דיבה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 3.9.12)) ובכך שמדובר בחברה בה קיימת הנחת יסוד לפיה, אם לא ישולם הסכום הנתבע על ידי ה"מכובדים", הנקמה בא תבוא. מה גם, שהעובדה שה"מכובדים" רואים באנשים מסוימים כמעורבים באירוע, ומשכך מתעורר חששם של אלה כי דמם יישפך בשל נקמה שעשויה להגיע, אין בה כדי להצביע על מעורבותם ה"אמיתית" של מי מהם באירוע, ודאי לא ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט הפלילי.

ה. כשרות הסרטונים

212. בין הצדדים נתגלעה מחלוקת קשה באשר לשאלת קבילות כל הסרטונים אשר תיעדו את הרצח ואת האירועים שקרו סביבו, והועברו בראש ובראשונה על ידי מוחמד דוויק למשטרה. בעוד שב"כ הנאשמים עמד על אי קבילותם של כל הסרטונים וגם הנאשמים עצמם בזמן חקירתם במשטרה העלו טענות שונות הנוגעות לעריכה שבוצעה בסרטונים ועמדו על כך שהם אינם הדמויות הנצפות בהם, ג'נידי אישר לאורך כל עדותו כי הוא מזהה את אשר נצפה בסרטונים והם אכן תיעדו את מהלך האירועים שהתרחש במציאות. מכל מקום, חרף עמדתו העקבית של ב"כ הנאשמים לאורך כל ההליך בדבר אי קבילות הסרטונים, כשעלו הנאשמים על דוכן העדים הם אישרו למעשה כי 25 סרטונים מתוך 28 שהוגשו, הם סרטונים שמשקפים מציאות אמיתית שהתרחשה והם הדמויות המופיעות בהם, והלכה למעשה רק שני הסרטונים שתיעדו את הרצח עצמו (סרטונים מס' 12 ו-13) כמו גם הסרטון בו תיאר ג'נידי כי נראית בו החלפת מקומות הישיבה ברכב בין נאשמים 1 ו-2 (סרטון מס' 11) נותרו במחלוקת. לפיכך אין צורך בדיון בעניין קבילות כל הסרטונים למעט שלושת הסרטונים המפורטים. אדרבה, נוכח האמור, הסרטונים האחרים איבדו למעשה מחשיבותם הואיל

והמתועד בהם אינו עוד שנוי במחלוקת. לפיכך הדיון על קבילות הסרטונים יתמקד אך בעניין הסרטונים שבמחלוקת.

על הורדת הסרטונים והאופן בו התגלגלו לידי המשטרה העידו מספר עדים.

213. מר נדים שיחה, בעל חנות הוילונות הסמוכה לזירת הרצח העיד כיצד קרובי המנוח לקחו ממנו את מערכת ה-D.V.R. של מצלמות האבטחה של עסקו (עמ' 2320). באשר לאירועי ליל הרצח סיפר כי באותו זמן הוא היה באבל בשל פטירת סבו והחנות הייתה סגורה. עם זאת, באותו לילה, בסביבות השעה 23:00-24:00, כאשר בא לחנות ופתח את דלתותיה על מנת להתכונן לקבלת סחורה שאמורה הייתה להגיע לחנות, הוא שמע קולות של יריות. לאחר מכן שוחח עם אחיו בטלפון שאמר לו לסגור את החנות ולעלות לביתו (עמ' 2321). למחרת היום, בסביבות השעה 11:00-12:00, הגיעו "קרובים של משהו" שהוא אינו מכיר, וביקשו לעיין במצלמות. תחילה סירבו אביו ואחיו הבכור לתת להם להיכנס לעסק, אך לאחר מכן הסכימו כי אחד מהם יכנס לחנות. אותו אדם "פתח" את המצלמות וביקש להוריד את הצילומים על דיסק-און-קי עבורו. אביו של שיחה סירב לעשות כן ללא החלטה של המשטרה (עמ' 2321-2322). בשעות הצהריים פגש שיחה אדם נוסף ליד החנות שביקש ממנו שוב להוריד את הסרטים מהמצלמות לדיסק-און-קי, ושיחה סירב. בשלב מאוחר יותר באותו יום, כאשר שיחה לא שהה בחנות בשל האבל על סבו, התקשר אליו אדם אחר, שהוא אינו יודע את זהותו, אלא כ"איש ששייכים לבעיה" שאמר לו לבוא לחנות ולהוריד לו את הסרטים לדיסק-און-קי. בשיחה זו הוא השיב שיוכל לבוא רק "אחרי התפילה של הערב". הוא אכן הגיע לחנות עם מי שהתקין לו את המצלמות בחנות, מר מראון איברהים (עמ' 2323). לאחר שרוענן זכרונו הוא אישר כי סיפר במשטרה כי מי שביקש ממנו להוריד את הסרטונים הוציא דיסק-און-קי חדש מהקופסא (עמ' 2325). הוא גם אישר כי המשטרה לקחה את ה"רסיבר" של המצלמות רק יומיים לפני שנחקר (היינו, ביום 20.10, כאשר הוא נחקר ביום 22.10) (עמ' 2326-2327).

214. בחקירתו הנגדית, שיחה הכחיש כי הסכים לתת לאותם אנשים לצפות בסרטוני המצלמות רק בגלל שפחד או בגלל שאיימו עליו (עמ' 2329). הוא סיפר כי החליט למסור את הסרטונים מכיוון שלא רצה שיחשבו שהוא מסרב למסור את המצלמות מכיוון שיש בהן דבר מפליל. הוא הוסיף כי אותו האיש שלקח את הסרטונים אמר לו שהוא יקח אותם למשטרה (עמ' 2332).

215. ככל הנראה, אותו "איש" אשר הוריד את הסרטונים מהחנות היה מוחמד דוויק או איש מטעמו. ואכן, במהלך חקירתו הנגדית של דוויק, הרחיב ב"כ הנאשמים בעניין המועד המדויק שבו הוא הוריד את הסרטונים מהחנות הסמוכות למקום בו בוצע הירי ומסר אותם למשטרה. כך, נטען כי על אף שהסרט הראשון הורד על ידי דוויק כבר ביום חמישי (2.10.14), הוא נמסר לידי המשטרה רק ביום ראשון (ה-5.10.14). כלומר, במשך מספר ימים "הוחזק" הסרטון בשליטתו של דוויק עוד טרם נצפה על ידי חוקרי המשטרה.

216. דוויק גם אישר כי למחרת הרצח בשעה 10:00 בבוקר ניגש לבעלי החנות באיזור וביקש מהם לראות את הסרטונים ממצלמות האבטחה שלהם (עמ' 618). הוא גם הוריד את הסרטונים באמצעות "חבר של החנות" (עמ' 619) (הוסבר על ידי ב"כ הנאשמים, ואושר על ידי דוויק, שהכוונה לבעל החנות (עמ' 723)). כן הסביר כי לא היה בחנות כשהועתקו הדיסקים מכיוון שהיה במשטרה באותו זמן וההעתקה בוצעה ביום שישי, ה-3.10.14, בשעה 16:00 על ידי אחיו (עמ' 724). כן טען כי לו אכן היו הדיסקים בידיו כבר בחקירה הראשונה, היה מוסר אותם למשטרה כבר אז (עמ' 722).

217. לשלמות התמונה יצוין כי חמיס עבד אלבארי (עד תביעה מס' 8), חברו של דוויק סיפר על האופן שבו פעל יחד עם דוויק להורדת הסרטונים מהמצלמות של החנות הסמוכה למקום האירוע. כך, תיאר כיצד למחרת הרצח, בשעה 10:00 בבוקר חיפש את המצלמות בחנויות הסמוכות עם דוויק. הוא הסביר שבמקום נמצאת חנות נעליים וחנות שטיחים ווילונות הסמוכות זו לזו, וליד כל אחת מהן ניצבת מצלמה (עמ' 1010). הוא העיד כי דוויק שלח את הסרט לחוקר שהורה לו להמשיך להביא את הסרטים כי הוא לא יכול להיכנס למקום (עמ' 1006), ועל כן הם המשיכו לחפש סרטים נוספים (עמ' 1007). עוד סיפר כי בבדיקות ובחיפושים שנערכו באותו לילה השתתפו גם זכריה אבו חומוס, דוד שלהם בשם אימד, ומרוואן אחיו הקטן של המנוח (עמ' 1012).

218. אין מחלוקת אפוא כי כל הסרטונים (למעט הסרטונים ממגרשו של קסאס) הורדו לראשונה על ידי מוחמד דוויק וחבריו ולא על ידי המשטרה. מעדותו של רס"ל אליעזר גפן (עד תביעה מס' 23) עולה כי רק ביום 21.10.14, בחלוף כמעט שלושה שבועות ממועד הרצח הוא הגיע לחנות הסמוכה למקום האירוע ולקח את ה-D.V.R של המצלמות (עמ' 1164-1165). אותו חוקר אישר בחקירתו הנגדית כי הוא לא "איש טכני", שהוא לא מבין בנושא של הקלטות, סרטים ובדיקות מכשירים מבחינה טכנולוגית, והוא בפשטות ניתק את ה-D.V.R. שהיו מחוברים למחשבים (עמ' 1169). רס"מ פואד כהן (עד תביעה מס' 21) תיאר אף הוא את האופן בו נתפסו הסרטונים, לאחר שביום 20.10.14 הוצאו צווי חיפוש למחשבים של החנויות הסמוכות לאירוע. בעקבות זאת, ביום 21.10.14 הם נסעו לאיזור בו בוצע הרצח, ובהתאם למפה שהודפסה מהמחשב של המשטרה (הוגשה וסומנה ת/36) ניגשו למחשבים של החנויות תפסו את ה-D.V.R. של ההקלטות, ככל שהצליחו למצוא אותם.

219. במסגרת הדיון בבית המשפט, הוגש בהסכמה מזכרו של רס"מ יעקב זנו מיום 5.10.14 אשר קיבל את הדיסק-און-קי ממוחמד דוויק שכלל סרטים שלדבריו הורדו ממצלמות האבטחה של חנות המכולת הסמוכה לאירוע הרצח, והעבירו לחוקר המחשבים של המשטרה יורם אפרתי (סומן ת/33). כמו כן הוגש (וסומן ת/27) מזכרו של רמ"פ יורם אפרתי אשר תיאר כי ביום 2.10.14 בשעה 23:00 בלילה הוא פגש בתחנה את מוחמד דוויק ואת החוקר נסים לוי שמסר לו כרטיס זיכרון שהיה במכשיר הטלפון הנייד של דוויק, וממנו הועתקו קבצי שמע. הוגש גם מזכרו של החוקר אפרתי מיום 5.10.14 (הוגש וסומן ת/28) לפיו באותו יום קיבל מהחוקר יעקב זנו דיסק נשלף ובו צילומים שנטען על ידי מוחמד דוויק כי הורדו על ידו, והוא העתיקם.

220. בנוסף קיים כאמור סרטון נוסף השנוי במחלוקת והוא סרטון המתעד לפי גרסת ג'נידי את החלפת המקומות בין נאשמים 1 ו-2 ברכב הרנו (סרטון מס' 11). אלא שיש לציין כי ב"כ המאשימה לא הבהירה מאיזו מצלמה צולם סרטון זה, ממילא לא הובאו לעדות בעלי המצלמות וגם לא נטען כי ה-D.V.R. של אותה מצלמה נבדק ונמצא תקין על ידי המשטרה.

221. חרף מחדליה המשמעותיים של המשטרה בעניין הוצאת הסרטונים, ב"כ המאשימה ביקשה בסיכומיה להישען על פסיקה המדגישה את המגמה הכללית בדיני הראיות למעבר מבחינת קבילות הראיות לבחינת משקלן. אכן, לפי ההלכה הנוהגת ביחס לתנאי קבילות סרטי הקלטה נדרשת ההוכחה בין היתר: כי מכשיר ההקלטה פעל כהלכה; כי האדם שטיפל בהקלטה ידע את מלאכתו; ההקלטה גופה מהימנה ונכונה; ההקלטה נשמרה כראוי ואין מקום לחשש לשינוי תוכנה (ע"פ 869/81 שניר נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(4) 169 (1984); ע"פ 2608/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(6) 267 (2005)). אך במקרים רבים באה לידי ביטוי מגמת ההגמשה המבקשת להעדיף בחינה מהותית על פני קבילות "טכנית", והפסיקה גם הדגישה כי אף פגמים וליקויים הקוטעים את ההקלטה אין בהם בהכרח כדי לפסול את קבילות ההקלטה (ע"פ 2801/95 קורקין נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 791 (1998)).

222. אלא שבענייננו, יש להידרש לנסיבות המקרה הייחודיות ובמיוחד לכך שאין מדובר, כמו במקרה בו עוסקת הפסיקה בדרך כלל, כמו גם בפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה, בדיון אודות קבילות תמלילי הקלטה או האזנת סתר שנעשתה על ידי חוקרי משטרה כאשר לא ניתן להגיש את ההקלטה עצמה (ראו למשל: ע"פ 869/81 בעניין **שניר**, שם; ע"פ 2608/04 בעניין **פלוני**, שם; ע"פ 2801/95 בעניין **קורקין**, שם; ע"פ 4178/10 **פרג' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.8.13)), אלא בקבילות סרטוני אבטחה שהורדו ממצלמות אבטחה "פרטיות". במקרים מעין אלה, בפסיקת בתי המשפט נדרשה הוכחה ממשית לכך שלא נעשה "שיבוש" ו"בישול" של הראיה (ראו גם: תפ"ח (מחוזי חי') 54624-10-12 **מדינת ישראל נ' גיבדנוב** (פורסם בנבו, 17.2.14)). בענייננו, הסרטונים הורדו על ידי גורם שאינו מוסמך ומיומן להורידם שהוא גם בעל עניין בתוצאות המשפט. הסרטונים התגלגלו מיד ליד עד שלבסוף הובאו לידי חוקרי המשטרה. המשטרה מצדה אספה את ה-D.V.R. הרלוונטי רק ממצלמות האבטחה של החנות הסמוכה לזירה וגם זאת אך בחלוף כשלושה שבועות (!) לאחר מועד הרצח. כל הסרטונים, גם אלה שבסופו של דבר הורדו על ידי המשטרה, הורדו כאמור לראשונה ללא נוכחות איש משטרה שיכל לאשר כי לא נעשה כל שינוי בקבצים או מחיקה בהם (השוו: תפ"ח (מחוזי חי') 54624-10-12 בעניין **גיבדנוב**, שם). גם לא נטען על ידי ב"כ המאשימה כי הסרטונים עצמם, חרף העובדה כי אין חולק שהורדו לראשונה על ידי צוותו של מוחמד דוויק, נבדקו ונמצא כי לא עברו עריכה (להבדיל מהטענה שאכן הושמעה כי ה-D.V.R. נבדק ונמצא תקין).

223. אם כן, בהתחשב באמור לעיל, לא ניתן לקבוע כי סרטוני האבטחה השנויים במחלוקת, אשר תוכנם הוכחש על ידי הנאשמים, הם קבילים כראיה. המדובר כאמור בסרטון החלפת המקומות (סרטון מספר 11 מתוך ת/47); ושני סרטוני ה"ירי" (סרטונים מספר 12 ו-13 מתוך ת/47). זאת גם בהתחשב במגמה הכללית בדיני הראיות של מעבר ממבחני קבילות למבחני משקל. בעניין זה אנו סבורים כי יש להבחין הבחנה ברורה בין אותם סרטונים אשר בהם זיהו הנאשמים את עצמם ואישורו כי דמותם מופיעה על המסך והאירועים שהתרחשו בסרטון אכן התקיימו במציאות לבין הסרטונים לגביהם הכחישו הנאשמים כל קשר להם, אותם לא ניתן לקבל כראיה אפילו אם נמתח את כללי הקבילות והמשקל עד למקסימום.

224. לשלמות התמונה יצוין במסגרת זו (לאחר שהנאשמים הודו כי הדמויות אשר נצפות במצלמות האבטחה של קסאס הן אכן הם), כי מתוך מצלמות האבטחה של קסאס נתקבל סרטון מיום רביעי (1.10.14), שעה 21:00 בערב (סרטון 218, מצלמה 07), שבו לפי עדותו של קסאס הוא נראה מגיע לחניה, ועולה לביתו. באותה מצלמה רואים בסרטון מאוחר יותר משעה 2:30 (סרטון 327, מצלמה 07 כאמור) את קסאס יורד מהבית לחניית ביתו כשהוא לבוש בפיג'מה. כעבור רבע שעה (שעה 2:45), מאותה מצלמה נצפה קסאס שב לביתו. בסרטון ממצלמה אחרת (סרטון 735, מצלמה 03) משעה 00:30 נצפה רכב רנו בצבע לבן מגיע לחניית ביתו של קסאס, וכך גם בסרטון נוסף (סרטון 707, מצלמה 04) משעה 00:28 נראה רכב הרנו הלבן כשהוא מגיע לחניית ביתו של קסאס. בשעה 00:29 (סרטון 901 בסופו, מצלמה 03), נראה רכב מסוג גולף בצבע כסוף נכנס לחניה. ולגבי סרטון נוסף משעה 00:29 (סרטון 904, מצלמה 04), העיד נאשם 3 כי הוא נראה בו יורד מרכב הרנו, ואז מגיע רכב הגולף. גם סרטונים אלה תומכים אפוא בעדותו של ג'נידי, ואינם סותרים אף את גרסת הנאשמים המעודכנת, כפי שפורטה על דוכן העדים.

225. ובשולי הדברים נעיר כי נוכח כל האמור, משאישור הנאשמים לבסוף את תוכנם של סרטוני המסעדה וסרטוני האבטחה של קסאס, לא קיימת עוד נפקות לעדותה של השוטרת צפנת ברדה (עדת תביעה מס' 48), אשר העידה לגבי חוות הדעת שניתנה בעניין גוויי הצבעים שהתקבלו בסרטונים אלו (ת/44, ת/45).

נאשם 1

226. בהודעתו הראשונה של נאשם 1 מיום 19.10.14 (שעה 20:26) (ת/1), הוא הכחיש את ביצוע עבירת הרצח, כאשר לטענתו היה בשעת הרצח בבית אחותו בא-רם יחד עם אימו, אחיו ואחיותיו. אל בית אחותו הוא הגיע בסביבות השעה 21:00 - 21:30. שם נשאר עד השעה 00:30 לערך עד שהתקשר אליו נאשם 3 העובד אצלו כשכיר, שסיים אז את עבודתו בחלוקת בלוני גז. שיחה זו הייתה שיחת המשך לשיחה אחרת שהתקיימה בין השניים בשעה מוקדמת יותר, בין השעות 19:30 - 20:00. מוקדם יותר בסביבות השעה 14:00 לקח רכב מסוג ב.מ.וו. לבדיקת קנייה והגיע עם המוכר, תחילה לבית חנינא ולאחר מכן לעטרות, שם החנה את הרכב מסוג רנו שהיה בידיו ושהיה שייך לקסאס. משם נסע למגרש המכוניות של עדנאן חרש בגבעה הצרפתית, שם שהה, יחד עם קסאס במשך קרוב לשלוש שעות עד השעה 18:00 - 18:30. משם פנה לעבר משרדו בא-רם והוא ביקש מנאשם 3 שייקח את הרנו משם ושיחזיר אותו לקסאס. ברם, נאשם 3 התקשר אליו כאמור בשעה 00:30 ומסר לו כי פגע באישה בכניסה למחנה אלמער ליד רמאללה. הוא הורה לנאשם 3 להחנות את הרנו בביתו של קסאס שבכפר עקב, לשם הוא עצמו יגיע. לשם כך הוא הזמין מונית, ונהג המונית הגיע אליו עם רכב פרטי בצבע אפור. הנאשם נסע לבית קסאס ושם אסף את נאשם 3 והם נסעו יחדיו לביתה של אחותו של נאשם 1, כולם ברכב ("המונית") איתו הגיע לבית קסאס. לאחר מכן שלח הנאשם את נאשם 3 ברכבו של נאשם 1 מסוג פורד קונקט חזרה לביתו של קסאס כדי לאספו ולהביאו לבית אחותו של נאשם 1. שני הנאשמים, הוא ונאשם 3 לנו בבית האחות באותו לילה. נאשם 3 עזב את הבית בשעה 05:00 ואילו הוא קם רק בשעה 08:00. בהמשך חקירתו הוא הכחיש שראה את נאשם 2 באותו היום או הלילה.

227. הודעת נאשם 1 מיום 19.10.04 תומללה (ת/א1) והיא משתרעת על 37 עמודים. התוכן הרלוונטי של התמליל ושל ההודעה זהה, אם כי עולה מהתמליל כי הנאשם גם אישר כי פריד שוויקי עובד עבורו בחלוקת בלוני גז. הוא לא ידע לספר על הפרטים של אותו אדם שלקח אותו לביתו של קסאס ברכב האפור ("המונית").

228. הודעתו השנייה של נאשם 1 מיום 20.10.14 (שעה 17:54) (ת/2) היא באורך של כעמוד, בה הוא לא ענה לעניין והלכה למעשה סירב לענות על כל שאלות החוקרים. למרות הודעה קצרה זו, תמליל החקירה (ת/א2) הוא באורך של 61 עמודים. במסגרת החקירה, החוקרים ניסו בדרכים שונות לדרבן את הנאשם ולשכנעו לדבר ולשתף פעולה, אך הדבר לא עלה בידם. הנאשם חזר ואמר כי הוא כבר מסר את גרסתו בחקירתו הקודמת מיום האתמול ואינו מעוניין להוסיף עליה. במרבית החקירה שני השוטרים דיברו ביניהם והנאשם מיעט בדיבורים. כאשר הטיחו החוקרים כנגדו שהוא רצח את המנוח כנקמה על רציחת אביו, הוא הכחיש את הדבר.

229. גם הודעתו השלישית של נאשם 1 מיום 22.10.14 (שעה 12:45) (ת/3) היא קצרה ביותר, כעמוד וחצי ובה הנאשם מכחיש את עבירת הרצח המיוחסת לו. במסגרת החקירה הציגו לפניו החוקרים את הסרטון מהמסעדה מיום 1.10.14 שעה 23:20 בו רואים אותו במסעדה, כאשר לפי גרסתו הוא היה בבית אחותו באותה שעה. תשובתו הייתה שלא רואים טוב בסרט וכי השוטרים יכולים "לשחק בתמונות או בתאריך ולעשות פוטושופ" (שורה 37 להודעה). כאשר החוקרים הצביעו על נאשם 3 ועל העד ג'נידי הנצפים בסרט, הנאשם סירב להגיב על כך ולתת גרסה משלו.

230. למרות ההודעה הכתובה הקצרה, תמליל החקירה מאותו מועד (ת/א3) מחזיק 87 עמודים. במסגרת החקירה הארוכה שהתנהלה, הנאשם אכן הכחיש כל קשר לאירוע. עוד עולה מהתמליל כי לשאלה האם נפגש עם נאשם 2 או עם ג'נידי ביום הרצח, השיב כי אינו יודע (עמ' 8, שורה 12). הוא נשאל כמה כסף קיבל דודו כדמי כופר בגין רציחת אביו של הנאשם, ותשובתו הייתה, מאה אלף שקל והזהב של אחותו (עמ' 19, שורה 22 ושורה 39). כשנשאל מה "הם נתנו

עכשיו", הוא השיב "זהב ומאה אלף שקל" (עמ' 20, שורות 1-2). כספים אלו שולמו במסגרת "הסדר ביניים" ("עטווה") עד אשר יתברר מי אכן אשם ברצח. הנאשם עמד על כך שלא היה לו חלק בהסדר ("העטווה") וכי דודו הוא זה אשר ניהל את ההליך, אך שמו לא הוזכר בו (עמ' 20, שורה 24; עמ' 21, שורה 12). גם בחקירה זו ניסו השוטרים לדרבן את הנאשם להודות בביצוע הרצח, תוך ניהול שיחה ארוכה איתו על מגוון נושאים, לאו דווקא הקשורים לפרשה. כמו סוג הרכב שהוא נוהג בו, מדוע הוא אינו נשוי, איזה בית הוא בונה ועוד. הנאשם נשאל מה עשה לג'נדי שגרם לו לבכות במשך חקירתו, אך הוא הכחיש כל קשר איתו (עמ' 48, שורה 34). כן נשאל רבות על מספר הטלפונים הניידים שיש לו, כמו גם המספרים שלהם (החל מעמ' 50). כן נשאל שוב אודות זהות האנשים שצולמו במסעדה, אך הוא סירב לזהות את האנשים (החל מעמוד 58).

231. בהודעתו הרביעית של נאשם 1 מיום 23.10.14 (שעה 09:33) (ת/4), הוא נשאל על מספרי הטלפון, ביניהם מספר הטלפון 052-5470709 שמסר שמעון קדוש, אדם שלפי הודאת הנאשם עובד יחד עמו בחלוקת בלוני גז, שהוא מספר הטלפון של הנאשם. הנאשם עצמו לא הכחיש כי הטלפון שלו. כן נשאל על כך שאותו טלפון נמצא על ידי איכון שנעשה בו, ביום 1.10.14 בשכונת רמת אשכול, בית חנינא, והדוידקה. תשובתו הייתה כי לא ידע היכן היה הטלפון ואין לו מה לדבר על כך (שורות 28-29). כן נשאל אודות כך שאמו התקשרה למספר זה ולא הייתה לו על כך תשובה. באופן ספציפי יותר הוא נתבקש להגיב על כך שהטלפון הזה היה ביום הרצח בשעה 23:57, היינו בזמן הרצח בענאתא ומיד לאחר מכן בחיזמה ולאחר מכן באזור התעשייה בעטרות. לא ניתנו על ידו תשובות, או משום שלא השיב, או משום שטען שאינו יודע, או שאינו זוכר (שורות 49-56). כן נתבקש להסביר מדוע בליל הרצח התקשר לטלפון של קסאס בשעה 00:15 וכן בשעה 00:36 והשיב שאינו זוכר שהתקשר. באותו אופן טען שאינו יודע ואינו זוכר כי בליל הרצח בין השעות 00:37 עד 00:42 התקשר לאמו שעה שעל פי גרסתו בחקירתו הראשונה הוא היה באותה שעה יחד עם אמו בבית אחותו. בהמשך החקירה הוא נשאל אודות סרט הצילום של רכב הרנו שצולם בזירת הרצח ונאמר לו כי הוא רכב הרנו שקסאס מסר לו. תשובתו הייתה לעניין זה "אין לי מה לומר. אולי זה לא אותו הרכב" (שורה 87). הוא הכחיש כי הוא אותו אדם היורד מרכב הרנו לעבר רכב הפאסט בו נרצח המנוח. בהמשך החקירה הוצגו לפניו שני הסרטונים בהם נראים רכב הרנו ורכב מסוג גולף מגיעים למגרש של קסאס. הוא טען כי אינו מזהה את המקום או את האנשים הנצפים בסרט.

232. תמליל החקירה מיום 23.10.14 (ת/4א) מחזיק 84 עמודים. בתחילת החקירה לאחר דין ודברים אודות רכישת סיגריות בקנטינה ולאחר שהוזהר, אמר הנאשם כי אינו רוצה להגיד דבר. לאחר מכן הוא נשאל רבות על הטלפונים שלו. עיון בתמליל גם מגלה כי הלכה למעשה הנאשם הודה כי הטלפון שמספרו 052-5470709 הוא אכן שלו. הוא נשאל מפורשות אם טלפון זה שייך לעסקו בחיזמה ועל כך השיב "אוקי" (עמ' 14, שורה 20). כשנשאל שמא אחמד סלימאן העובד עם הנאשם לקח את הטלפון למקומות השונים, לא הכחיש שהטלפון הוא של עסקו, כי אם רק שאינו "יודע איפה היה הטלפון בכלל שכחתי" (עמ' 15, שורה 15). כשנשאל מדוע אמו תתקשר אל הטלפון המדובר חמש פעמים באמצע הלילה, אם אכן הטלפון הוחזק באותה תקופה אצל מישהו אחר, לא הייתה לו תשובה (עמ' 23, שורה 19). כאשר נשאל "ברחל בתך הקטנה" מי עוד מחזיק בטלפון מלבדו, שתק (עמ' 26, שורות 9-19). גם לגבי איכון הטלפון בהמשך הלילה בחיזמה ואזור התעשייה עטרות, שמר על זכות השתיקה (עמ' 29, שורות 9-12). עוד עלה באופן ברור כי הנאשם לא הכחיש כי התקשר בשעה 00:36 לקסאס, אלא גרסתו הייתה כי "לא יודע לא זוכר מה רציתי" (עמ' 33, שורה 34). באשר לזיהוי רכב הרנו בזירת הרצח על פי הסרטון, השיב כי הוא אינו יודע אם זה אכן אותו רכב (עמ' 58, שורה 27). לשאלה האם זה נכון שרואים בסרט במגרש ליד ביתו של קסאס, שהוא ונאשם 2 ירדו מרכב הגולף והורידו פריטי לבוש אשר זרקו לפח אשפה, השיב אך "לא יודע", מבלי ששלל זאת לחלוטין (עמ' 82, שורה 35 - עמ' 83, שורה 3) וזאת לעומת שלילה מוחלטת לטענת החוקר שרצח את המנוח (עמ' 83, שורה 7).

233. הודעתו החמישית של נאשם 1 מיום 26.10.14 (שעה 12:47) (ת/5) הייתה קצרה ביותר והיא באורך של פחות מעמוד אחד. תחילה נשאל אודות חשבון בנק שהוא מנהל, ולאחר מכן ניתנה לו ההזדמנות להגיב על כך שקיימות ראיות המפלילות אותו בביצוע הרצח: שקיימת הודעה של אדם המזהה כי הוא זה שיצא מרכב הרנו וירה במנוח; שקיימת עדות שהרכב האמור היה אותו רכב רנו שהוא לקח מאת קסאס; וכי נאשם 3 זיהה אותו בסרטונים שנלקחו מהמסעדה ומחניון ביתו של קסאס. הנאשם הכחיש את כל המיוחס לו ולא היה מוכן להוסיף על דבריו. תמליל אותה החקירה (ת/5א) מחזיק 51 עמודים, וממנו עולה כי חרף ניסיונות החוקרים לדרבן את הנאשם להודות בביצוע עבירת הרצח המיוחסת לו, הוא עמד על שלו והכחיש כל מעורבות במעשה.

234. בהודעתו השישית והאחרונה של נאשם 1 מיום 27.10.14 (שעה 14:54) (ת/6) החוקרים הטיחו כלפיו כי ג'נידי הפליל אותו וטען כי הנאשם, נאשם 2 המכונה בחקירה זו בשם "בנץ", ג'נידי והאשם סלימן ישבו יחדיו במסעדה לפני הרצח. לאחר מכן, הם יצאו לזירת הרצח במכונית בה נהג נאשם 3, וג'נידי, נאשם 2 ושוויקי ישבו מאחור. נאשם 1 הוא זה שיצא מהרכב לעבר רכבו של המנוח ורצחו. הנאשם הכחיש טענות אלו וכינה את ג'נידי שקרן. בנוסף, הנאשם נתבקש להגיב לטענה כי על פי מחקרי תקשורת שנעשו על מכשיר הטלפון הנייד שלו הוא היה בקשר עם קסאס באמצעות טלפון מס' 052-5470709 ותגובתו הייתה כי אינו זוכר. כן נתבקש להגיב על כך שהוא נראה וזוהה על ידי מספר אנשים במסעדה, אך בעניין זה הוא מילא את פיו מים. כן נתבקש להגיב על מחקר התקשורת ממנו עלה כי קיים שיחה באמצעות הטלפון הנ"ל עם הישאם סלימאן בטלפון מס' 054-9832130 וגם כאן הוא מילא את פיו מים וסרב לענות לגופו של עניין. מתמליל החקירה (ת/6א) עולה כאמור, כי נעשו ניסיונות לעמתו עם הראיות המפלילות אותו, אך הוא המשיך להכחיש את המיוחס לו.

235. בעדותו בבית המשפט, הודה נאשם 1 כי בילה באותו ערב עם ג'נידי, שוויקי ונאשם 2 וכי בשלב מאוחר יותר הם פגשו את נאשם 3. הוא גם הודה כי הם נסעו כולם למגרשו של קסאס, על מנת להחזיר את הרנו. הוא הודה שהוא ביקש מקסאס שלא לקשור אותו אל הרכב, הודה שהוא שיקר במשטרה כאשר מסר שהוא בילה באותו ערב בבית אחותו ולא פגש את ג'נידי. הוא הודה ששיקר כאשר מסר שלא פגש את נאשם 2. עם זאת, הוא עמד על כך שלא היה מעורב ברצח. הוא טען כי מהמסעדה הם נסעו כולם לחנות בה הוא קנה משקה XL ועמד על כך שהנסיעה לקסאס וההחזרה המהירה של הרכב הייתה בעקבות תאונה בה היה מעורב נאשם 3.

236. בחקירה הראשית נשאל נאשם 1 וגם סיפר על פרנסת משפחתו ועל כך שכשאביו היה בחיים משפחתו התפרנסה מחברת גז שהייתה ברשותו, ועל שתי חנויות שהיו בבעלותו, בחיזמה ובא-רם, בהן עבדו גם הוא ואחיו טארק (עמ' 3043).

237. נאשם 1 הרחיב אודות סיפור הרצח של אביו זיאד והמגעים שהתנהלו בין המשפחות היריבות לאחר מכן. לגבי הרצח של אביו סיפר כי באותו יום הוא הגיע לביתו לאחר שהתקשרה אליו אחותו הקטנה, ושם ראה את מוחמד דוויק ואת אחיו. הוא הבחין באביו אשר פינה לרכב את אחיו טארק, אשר נפצע קודם לכן באופן אנוש. באותו שלב, אחי המנוח מהאדי יצא מחדר המדרגות וירה באביו (עמ' 3047-3045). הנאשם אישר שבמסגרת ה"עטווה" שהתקיימה עקב האירוע, משפחתו של מוחמד דוויק שילמה להם 20,000 דינר, וניתנה להם "עטווה" למשך שנה, כשבסופה הם היו צריכים לשלם 100,000 דינר נוספים. אך בחלוף שנה, כאשר הגיע יום 14.9.14, הסכום לא שולם על ידם (עמ' 3047). הנאשם הכחיש את הטענה כי רצח את המנוח כנקמה על רצח אביו משלא הגיע התשלום (עמ' 3048).

238. נאשם 1 העיד כי לא היה כל מתח בין המשפחות באותה תקופה (עמ' 3049) וגם הכחיש כי היו חילופי דברים בינו לבין המנוח בפייסבוק, אך לבסוף תיקן ואמר שהיו "קללות" ביניהם מכיוון שלדבריו משפחת המנוח ביקשו "לסגור את הסולחה" ללא תשלום והוא גם פחד מהם (עמ' 3058-3059). בשל חששם של נאשם 1 ומשפחתו מבני משפחת המנוח, הם עזבו את ביתם (שהיה באותו מבנה של משפחת המנוח), אך גם את ביתם החדש שרפו (עמ' 3060).

239. נאשם 1 העיד שלאחר רצח אביו הוא ניהל את העסק המשפחתי, ועובדים שונים עבדו אצלו, ביניהם שוויקי, נאשם 3 וגם ג'ינדי למשך תקופה קצרה שבמהלכה "ברח מהמטרה" ולא יכל לעבוד במוסך במודיעין (עמ' 3050, 3052). הוא הרחיב בדבר אותו אירוע בעקבותיו הגיע אליו ג'ינדי וסיפר לו כי ברח לחנות שלו מפני שהמטרה רדפה אחריו. לבסוף ג'ינדי עצר את הרכב וברח ממנו. הישאם סלימאן (אותה הדמות מהמסעדה) שהיה ברכב באותו זמן נשאר בו, וברכב נותרו גם שני מכשירי הטלפון הניידים של ג'ינדי (עמ' 3051). הנאשם אישר שהוא וג'ינדי היו בקשרים חבויים באותה תקופה (עמ' 3052).

240. הנאשם סיפר עוד כי נאשם 3 שהוא דודו (אח של אמו), עבד אצלו במשך שנים כנהג משאית שמחלק סחורה, גם כאשר אביו היה עוד בחיים (עמ' 3054). היו ביניהם גם קשרים חבויים, אך הוא היה ה"בוס" של נאשם 3, "כאילו אני הבעל הבית שלו" (עמ' 3054-3055). באשר לקשריו עם נאשם 2, סיפר כי הוא בן דודו, אמה שלו היא אחות של אביו וגם הוא היה איתו בקשרי חברות (עמ' 3055).

241. באשר להיכרותו עם קסאס, סיפר הנאשם כי הוא היה חבר של אביו, והוא גם היה איתו בקשרי עבודה כי יש לו תחנת דלק. הוא אישר את גרסתו של קסאס אשר רצה לקנות ממנו מכונית ב.מ.וו. שהייתה ברשותו ולכן סיכם איתו כחמישה ימים לפני החג שהוא יקבל את רכב הרנו כרכב חלופי (עמ' 3061-3062). תחילה טען כי סיכם עם קסאס שהרכב ישאר אצלו עד אחרי החג, אך אחר כך תיקן שהסיכום היה שהרכב ישאר אצלו עד שיקנה רכב חדש (עמ' 3062-3063). ביום שלפני אירוע הרצח, נאשם 1 מצא רכב לקניה אך מכיוון שהדואר היה סגור, העסקה לא הושלמה (עמ' 3063).

242. באשר ליום הרצח, הנאשם העיד כי בסביבות השעה 13:00-14:00 בצהריים נסע לכיוון בית חנינא, שם ישב עם אדם בשם איברהים אבו דיאב ועם אדם בשם נימר סליימה במגרש המכוניות של סליימה (עמ' 3064). לאחר מכן הוא נסע עם האדם שמכר לו את רכבו, והוא הוריד אותו בעטרות, שם חנה רכב הרנו של קסאס. הוא נכנס לדבר עם קסאס במשרדו וקסאס הציע לו שייסעו יחדיו לגבעה הצרפתית למגרש המכוניות של חרחש על מנת לראות שם כלי רכב (עמ' 3064-3065). במהלך שהותם שם, חרחש ביקש להשתמש ברכב הרנו של קסאס במהלך החג, אך קסאס הבהיר שהרכב כבר הושאל לנאשם (עמ' 3065-3067).

243. בהמשך היום הוא נסע מהגבעה הצרפתית בשעות אחר צהריים לחנות שלו בא-רם. בסביבות השעה 19:00 בערב, כאשר הגיע לא-רם, דיבר עם נאשם 3 באמצעות מכשיר ה"מירס" והורה לו לסיים את החלוקה שביצע באותו זמן ולאחר מכן להחזיר את רכב הרנו לקסאס (עמ' 3067-3068). הוא הסביר כי הורה לנאשם 3 לעשות כן בעקבות שיחת טלפון עם בעל הרכב אותו התכוון לקנות, ממנה הבין שלמחרת היום תתבצע העברת הבעלות ולכן לא היה לו עוד כל צורך ברכב הרנו. נוסף על כך, הוא גם רצה להקל על חרחש שביקש מצדו להשתמש כאמור ברכב הרנו (עמ' 3069).

244. כשסיים לעבוד בחנות בא-רם, הוא סגר אותה והשאיר את רכב הרנו בחניון הסמוך (עמ' 3071). באותו ערב

תכנן להגיע לבית אחרון, שם נערכה "חפלה" לרגל לידת בתה, והוא גם קבע עם אמו שיפגוש אותה בבית אחרון (עמ' 3070). הוא נסע מא-רם לכיוון בית אחרון ברכב מסוג פורד קונקט בצבע לבן אשר שייך לעסק, והגיע לשם בסביבות השעה 21:00 (עמ' 3072).

245. הוא המשיך ופירט על דוכן העדים לראשונה את ההתרחשויות שאירעו לאחר מכן בענתא, סיפור דברים אשר הושמט כאמור מהגרסה שנמסרה על ידו במשטרה. כך, הסביר כי מאוחר יותר באותו ערב התקשר אליו נאשם 2 והציע לו לצאת לבלות (עמ' 3072). הם נסעו ברכב הפורד קונקט ואספו את ג'נידי מביתו וכולם נסעו לכיוון המסעדה בענתא, נסיעה שארכה לדבריו כ-12 דקות (עמ' 3073-3074). הוא אישר כי כפי שנראה בסרטון המסעדה, הם החנו את הרכב בחניה ושלושתם נכנסו למסעדה. תחילה אכלו שלושתם פיצה, ולפתע הגיע למקום הישארם סלימאן, שגר בקרבת מקום למסעדה. הם שהו במקום במשך כרבע שעה-עשרים דקות. הוא גם אישר, כפי שנראה בסרטון, כי הוא שילם את החשבון של כל הסועדים (עמ' 3074-3075). כשיצאו מהמסעדה ביקשו להסתובב בחנויות בענתא, עד שראו "פתאום" גם את פריד שוויקי שביקש להצטרף אליהם. שוויקי עלה איתם לרכב הפורד קונקט, בו נהג באותו זמן נאשם 2 (עמ' 3076-3077).

246. לאחר ששוויקי הצטרף לחבורה, נאשם 1 קיבל הודעה במכשיר ה"מירס" מנאשם 3, שהיה נשמע לחוץ ואמר שיש לו בעיה כי הוא פגע באישה עם רכב הרנו. נאשם 1 מצדו התפלא שעד לאותה שעה נאשם 3 טרם החזיר את רכב הרנו לקסאס. לפיכך, הוא הורה לנאשם 3, שהיה לדבריו ברמאללה באותה עת, להחזיר את רכב הרנו לקסאס באופן מיידי ולפגוש אותו אצל קסאס (עמ' 3077-3078).

247. לאחר שיחה זו, נאשם 1 החנה את רכב הפורד קונקט בענתא ודיבר עם אדם המבצע הסעות ותיאם איתו שיסיע אותם לכפר עקב (עמ' 3079). הוא הסביר שהנסיעה לכפר עקב אורכת כ-45 דקות ורכב הפורד קונקט אינו יכול לשמש לנסיעה ארוכה (עמ' 3080). בעל רכב ההסעות (נאשם 1 סרב לומר את שמו) הגיע זמן קצר לאחר מכן ברכב גולף בצבע כסף. ארבעתם עלו לרכב הגולף, והם נסעו יחדיו לביתו של קסאס בכפר עקב כדי לאסוף משם את נאשם 3 (עמ' 3080-3081). לשאלת ב"כ הנאשמים כיצד התכוון לאסוף את נאשם 3 כאשר הרכב היה כבר מלא בנוסעים, ענה שהוא חשב על זה בדרך אבל בגלל שידע כי אין מחסומים בדרך הצפויה להם חזרה מכפר עקב לא-רם הוא לא חשב מכך. לשאלה מדוע לא השאיר מי מהנוכחים בענתא אלא אסף את כולם איתו לכפר עקב, השיב שהיה לא מרוכז בגלל השיחה הלחוצה שקיים קודם לכן עם נאשם 3 (עמ' 3081). בדרך לכפר עקב הוא שוחח עם נאשם 3 באמצעות מכשיר ה"מירס", ועדכן אותו שהוא במרחק של 10 דקות נסיעה מכפר עקב (עמ' 3082). הוא המשיך וסיפר כי כשהגיע לביתו של קסאס בכפר עקב, הבחין כי נאשם 3 כבר הגיע לשם לפניו והוא ישב ברכב הרנו אותו החנה במגרש המכוניות של קסאס. הוא ניגש לנאשם 3, כעס עליו ונאשם 3 עלה לרכב הגולף והם נסעו משם (עמ' 3085).

248. בחקירתו על ידי ב"כ הנאשמים, עומת הנאשם עם העובדה שבמהלך חקירתו במשטרה עמד על כך שהיה אצל אחרון באותו ערב והשמיט את סיפור הדברים שהתרחש בענתא, כמו גם את העובדה שאכן נכח במסעדה יחד עם נאשם 2 וג'נידי ואת העובדה שהנסיעה לכפר עקב נעשתה על ידי נהג הסעות ברכב גולף. הסבריו של הנאשם לפערים בין גרסאותיו התמקדו בטענה כי בני החבורה, נאשם 2, ג'נידי ושוויקי, לא רצו שיספר כי הסתובב איתם באותו זמן (עמ' 3082). הוא הסביר כי אחרי הרצח מוחמד דוויק ומשפחתו העבירו את המסר שכל מי שהיה עמו קשור לרצח, אז השלושה, נאשם 2, שוויקי וג'נידי, ביקשו ממנו שלא יספר שהוא היה איתם במסעדה. לו היה מספר שהם היו איתו, היו דורשים מהמשפחות שלהם לשלם כסף והוא זה שהיה צריך לשלם את הכסף בעבורם. גם ג'נידי עצמו ידע שהוא לא אמור לספר שהם היו ביחד במסעדה באותו ערב (עמ' 3083).

249. כשנשאל על ידי ב"כ הנאשמים מה אירע במהלך עשרים הימים שאחרי הרצח ועד שנעצר, אמר ששמע כי בפייסבוק נכתב שהוא זה שרצח את המנוח וגם נעשתה פניה לדוד שלו למחרת הרצח בדרך של איום, שיחזיר את 20,000 הדינר ששולמו למשפחתו זה מכבר במסגרת ה"עטווה" סביב הירצחו של זיאד. הכסף אכן הוחזר כעבור כמה ימים במסגרת ה"עטווה" במהלכה סוכם כי הכסף יוחזר עד אשר יתברר אם אכן יש להחזירו (עמ' 3085-3084). הוא עצמו התחבא באותם ימים בבית מרוב פחד (עמ' 3085).

250. בפני הנאשם הוקרן סרטון מספר 14 (מדקה 27:51) ממצלמת האבטחה במגרש ביתו של קסאס והוא אישר כי אכן בשלב זה רק הנהג, נאשם 3, נמצא ברכב (עמ' 3089). לנאשם 1 הוקרן גם סרטון מספר 18 (ת/47) בו נצפה רכב הגולף נוסע ועוצר ליד מגרש ביתו של קסאס. הנאשם נשאל על כך שניתן לראות בסרטון כי הוא ונאשם 2 יצאו מרכב הגולף והשליכו את בגדיהם, נאשם 1 את הקפוצ'ון שלבש ונאשם 2 את הז'קט השחור לתוך פח האשפה שהיה שם, והוא הכחיש זאת. הוא טען כי הוריד את הקפוצ'ון שלבש בזמן שנסע ברכב הגולף, מכיוון שהיה לו חם. לדבריו, עד היום הקפוצ'ון נמצא בבית וחוקרי המשטרה לא שאלו אותו היכן הוא וגם לא חיפשו אותו (עמ' 3095).

251. נאשם 1 סיפק תשובות משתנות לשאלה האם הוא זוכר שרכב הגולף נעצר כדי להורידו לפני הכניסה למגרש של קסאס, ומדוע עשה כך. פעם טען שאינו זוכר שהרכב נעצר, פעם טען שהרכב נעצר ושיער שהטיל את מימיו אך לא זכר אם עשה כן ופעם טען שאכן עשה כן (עמ' 3092-3090).

252. באשר לשאלה מדוע נאשם 2 ירד מהרכב, ענה שאינו זוכר (עמ' 3087). כשנשאל על גרסתו של ג'נידי לפיה כאשר הגיעו כולם לכפר עקב עם רכב הרנו יצאו מהרכב ועברו לרכב הגולף, למעט נאשם 3 שהחנה את הרכב במגרשו של קסאס, אמר שתיאור זה אינו נכון. מה גם, לפי הסיפור של ג'נידי לא מובן מה המטרה שבשלה עברו לרכב הגולף (עמ' 3095).

253. הנאשם המשיך וסיפר כי כל החבורה יחד איתו נכנסו לרכב הגולף ונסעו כל אחד לביתו כאשר נאשם 3 נסע איתו לביתו שלו (עמ' 3096). הוא תיאר את נאשם 3 כאדם "מסכן" שמצבו הכלכלי רע, הוא חסר בית ומתפרנס מעבודה יומית בעסק של נאשם 1. הוא נודד מבית לבית, לן לעתים בבית אחותו של נאשם 1 ולעתים אצל אמו (שהיא כאמור אחותו של נאשם 2) (עמ' 3099-3098). נאשם 3 ביקש ממנו כי ידבר עם קסאס על התאונה כי הוא פחד. נאשם 1 גם היה מודאג שהנפגעים בתאונה יגיעו לקסאס ולבסוף גם יגיעו אליו. לכן הסכים לבקשת נאשם 3 לדבר עם קסאס ולהורות לו שיספר שהרכב לא היה אצלו באותו ערב אבל זאת רק במידה ונאשם 3 יביא את קסאס עד אליו (עמ' 3101-3099). לשאלה מדוע לא הסכים להתקשר לקסאס או להגיע אליו בעצמו, אמר שזו לא הייתה "הבעיה שלו" ולא הוא זה שגרם לה. הוא הוסיף ואמר שהשעה הייתה מאוחרת ולא היה לו נעים מכך (עמ' 3102-3101). לכן נאשם 3 יצא עם רכב קונקט בצבע כסף מבית אחותו של נאשם 1 לכיוון ביתו של קסאס בכפר עקב והביא אתו את קסאס לבית האחיות (עמ' 3102-3101). באשר לשיחה שהתקיימה בינו לבין קסאס, הנאשם תיאר כי סיפר לקסאס שיש בעיה עם רכב הרנו, אך הוא לא פירט לו מה בדיוק הבעיה, והנחה אותו לספר שהרכב לא היה אצלו. הוא לא הסביר לו מדוע לומר כך. הוא הכחיש את הסיפור שסופר על ידי קסאס, לפיו אמר לקסאס שיגיש תלונה במשטרה למחרת בבוקר שהרכב נגנב. הוא טען שיתכן שקסאס הבין משהו אחר, ועמד על כך שאמר לו אך להגיד שהרכב לא היה אצלו. הוא אישר כי אכן היה לחוץ באותם רגעים, אך לא אישר כי "רעד" כפי שסיפר קסאס בעדותו (עמ' 3104-3103).

254. לאחר המפגש של הנאשם עם קסאס, הוא עלה לבית אחותו והלך לישון (עמ' 3105). למחרת בבוקר הוא נסע לכפר עקב להפגש עם קסאס, מכיוון שבבית קסאס לא החזיר לו תשובה האם הוא אכן מתכוון לספר את אשר ביקש ממנו (עמ' 3106). כשנשאל מדוע לא התקשר אליו ושוחח על כך באמצעות הטלפון, ענה שעל דברים מסוג זה לא מדברים באמצעות מכשיר טלפון (עמ' 3106). הוא לא זכר אם היה לבדו או עם אנשים נוספים בזמן הפגישה עם קסאס. במהלך הפגישה, קסאס סירב להיענות לבקשה והבהיר כי יספר את האמת אם יישאל על כך. בתגובה אמר לו הנאשם "אין בעיה", "תעשה מה שאתה רוצה" (עמ' 3018-3107).

255. כשנשאל אודות הקשרים שהיו לו עם הנאשמים ועם ג'נידי לאחר הרצח, ענה שפגש אותם רק כיומיים-שלושה לאחר מכן, והם אמרו לו להגיד שלא היו עמו במסעדה (עמ' 3108). אחיו טארק שהיה באותו זמן במעצר-בית בישוב אדם ואמו הייתה בבית אחותו (עמ' 3108-3109). לטענתו "כל העולם ידע" לאחר הרצח על הסרטונים ועל רכב הרנו (עמ' 3109). לעומת זאת המשטרה לא חיפשה אחריו לאחר הרצח ונדע לו לראשונה על כך שהמשטרה מחפשת אותו באמצעות ב"כ הנאשמים, שאמר לו שעליו לגשת למשטרה והוא אכן ניגש למשטרה חצי שעה לאחר מכן (עמ' 3110).

256. בחקירתו הנגדית, ובהתאם לגרסה שמסר במהלך חקירתו הראשית, אישר הנאשם כי חרף העובדה שבתשובתו לאישום כפר בכך וגם במהלך חקירותיו במשטרה לא סיפר על כך, האמת היא כפי שסופר בכתב האישום, לפיו ביום 1.10.14 סמוך לשעה 21:00 בערב, ביחד עם נאשם 2 הוא אסף את ג'נידי מביתו בא-רם (עמ' 3117). הנאשם הכחיש שאמר לג'נידי שהם יוצאים להסתובב בענאתא ועמד על כך שהם, ג'נידי או נאשם 2 היו אלו שהתקשרו אליו והציעו לו לצאת (עמ' 3117-3118). הוא גם אישר, כפי שמפורט גם בכתב האישום והוכחש על ידו עד למועד בו עלה על דוכן העדים, כי סמוך לשעה 23:00, נסע יחד עם נאשם 2 ועם ג'נידי ברכב הפורד קונקט למסעדה והם סעדו במקום (עמ' 3118-3119).

257. הנאשם הכחיש פרטים אחרים שתוארו בכתב האישום וזאת לגבי המשך סיפור השתלשלות העניינים בענאתא. כך, הכחיש את הטענה כי הם החנו את רכב הפורד קונקט ליד בית הוריו של ג'נידי בענאתא. כך טען בניגוד למסופר בכתב האישום, ששוויקי לא הגיע לענאתא ברכב יחד עם נאשם 3, אלא הוא הסתובב בענאתא והם פגשו אותו שם (עמ' 3120). אם כי הוא אישר שסדר הישיבה ברכב הרנו כאשר יצאו מהמסעדה, היה כפי שפורט בכתב האישום, היינו שנאשם 3 נהג ברכב, נאשם 2 ישב לידו, בעוד שהוא, ג'נידי ושוויקי ישבו מאחורה (עמ' 3121).

258. נאשם 1 נשאל אם ידע, כפי שמפורט בכתב האישום, כי בסביבות השעה 23:50 הגיעו המנוח ומוחמד עבידו לחנות הנעליים בענאתא. הוא ענה שכעת הוא יודע על כך, כי "כל העולם" יודע זאת, אבל אז הוא לא היה שם כדי שידע זאת בזמן אמת (עמ' 3121). אחר כך ענה "אם היה מספר את האמת אתם יודעים", "אבל הוא לא מספר את האמת" (עמ' 3121, שורות 12-13). כשנשאל על מי מדובר, ענה שהתכוון לג'נידי. אחר כך הסביר שהתכוון שאם ג'נידי היה מספר אמת, הוא היה מספר את מה שהתרחש באמת ולא ממציא סיפור (עמ' 3121-3122).

259. הנאשם גם נשאל היכן היה בסביבות השעה 24:00, אחרי שיצאו מהמסעדה, כאשר במשטרה טען שהיה אז בביתו בא-רם ורק במהלך חקירתו הראשית סיפר לראשונה כי נשארו בענאתא. הוא ענה, כפי שענה בחקירתו הראשית, כי הם יצאו להסתובב בחנויות בענאתא (עמ' 3122). הוא פירט כי תחילה נכנס לסופרמרקט "אל חטיב" וקנה לכולם משקה XL. בזמן שרכש את המשקה בחנות, שאר החבורה המתינה לו ברכב הקונקט הלבנה ליד הסופרמרקט (עמ' 3123, 3125-3126). אחרי שיצא מהסופרמרקט, הם התקדמו קצת "קדימה" ואז פגשו בשוויקי שאמר להם שהוא

רוצה להסתובב איתם. בתחילה נאשם 1 התנגד לכך, אבל ג'נידי אמר לו להזמין אותו והוא אכן הצטרף אליהם. זמן קצר לאחר מכן נאשם 3 יצר איתו קשר באמצעות מכשיר ה"מירס" וסיפר לו כי דרס מישהי עם רכב הרנו. הוא כעס עליו ואמר לו שהיה צריך להחזיר את הרכב לקסאס מזמן וביקש שיחזיר את הרכב לקסאס מיידית. אחר כך יצר קשר עם "מישהו" על מנת שייקח אותם (עמ' 3123).

260. הנאשם נשאל אם אכן, כפי שמפורט בכתב האישום, כל החמישה נסעו ברכב לכיוון חנות הנעליים, והוא הכחיש זאת (עמ' 3124). הוא הכחיש גם את ההתרחשות בסמוך לחנות הנעליים, לרבות כל מעורבות ברצח עצמו (עמ' 3124). הוא הכחיש את הטענה כי הנאשמים קראו לדקידק על מנת שישע אותם ברכבו מסוג גולף. הוא עמד על כך שאינו רוצה להגיד את שמו של האדם שהסיע אותם עם רכב הגולף למגרשו של קסאס כי הוא חושש שאחר כך "אנשים" יטענו נגדו שהוא גרם להם נזק ועוול (עמ' 3126-3127). כשנשאל אם אותו אדם שהסיע אותם היה דקידק, חזר על כך שאינו רוצה להגיד מי היה אותו נהג (עמ' 3128). הוא הסכים רק לספר כי אותו נהג אסף אותם מחניית הסופרמרקט בה החנו את הרכב (עמ' 3128).

261. הנאשם הכחיש כי סמוך לשעה 00:30 בלילה בסמוך לאחת מהכניסות למגרש של קסאס הם השליכו פריטי לבוש לפח האשפה, ואמר שכפי שסיפר, ייתכן שהלך להטיל שם את מימיו. הוא אישר שאכן כפי שמסופר, נאשם 3 השאיר את רכב הרנו במגרשו של קסאס (עמ' 3129).

262. הנאשם גם נשאל בחקירתו הנגדית מדוע סיפר על דוכן העדים בבית המשפט גרסה שונה מזו שמסר במשטרה. הוא ענה שמכיוון שהוא מעיד בבית המשפט, הוא הבין שאם הוא ישקר זה לא יהיה לטובתו ולכן רצה לספר את האמת. הוא גם הבהיר כי נאשם 2 ושוויקי ביקשו ממנו שלא יספר שהיה עמם באותו הלילה כי מוחמד דוויק הזהיר שכל מי שהיה איתו באותו הלילה "או שימות או שישלם" (עמ' 3173). כשנשאל מדוע בכל זאת לא סיפר כי היה במסעדה בענאתא, גם מבלי להסגיר את נוכחותם של שאר האנשים שהיו איתו, ענה שאם היה מספר שהיה באותו זמן במסעדה, ניתן היה לראות במצלמות המסעדה שהוא לא היה שם לבדו (עמ' 3173-3174). כשנשאל, לאור תשובתו זו, האם ידע כי היו מצלמות במסעדה או האם ראה את סרטוני המסעדה עוד טרם שהגיע לחקירה במשטרה, השיב בשלילה (עמ' 3174). כשנשאל מדוע אחרי שכבר התברר שג'נידי עצמו סיפר שהיה אתו בענאתא, ולמרות ההזדמנויות הרבות שהיו לו לספר על כך שהיה עם ג'נידי בענאתא, בין אם בתשובתו לאישום ובין אם במהלך הדיונים בבית המשפט, הוא עדיין התעקש להסתיר את העובדה שהיה במסעדה בענאתא ביחד עם ג'נידי, ענה בסתמיות "היום אני מספר לכם" (עמ' 3183).

263. כשנשאל הנאשם אודות השיחה במהלכה סיכם עם ג'נידי כי איש לא יספר על כך ששהו ביחד באותו ערב, הסביר כי מדובר היה כיומיים-שלושה לאחר הרצח, עת עבר ג'נידי ליד החנות בא-רם ונכנס אליו הביתה (עמ' 3183-3184). כשנשאל מדוע שג'נידי יספר שהיה אתו ברכב בעת הרצח, ענה שמוחמד דוויק המציא את הסיפור (עמ' 3186). הנאשם נשאל אם הוא כעס על ג'נידי וענה בכלליות ש"כל בן אדם" כועס אם מעלילים עליו (עמ' 3188).

264. הנאשם נשאל גם על רכישת רכבו על ידי ג'נידי. הוא אישר כי השיק הראשון חזר רק כאשר ג'נידי נעצר, ואחרי שהוא השתחרר ממעצר הוא "שלח אליו אנשים" שיגבו ממנו את התשלומים והוא אכן השלים את התשלום כעבור תקופה מסוימת (עמ' 3199, 3202). כשנשאל כיצד ג'נידי שיקר והפליל אותו ברצח, אך המשיך לשלם עבור הרכב שקנה ממנו, ענה "מה הקשר?" (עמ' 3202). הוא גם עמד על כך שאין כל סכסוך בינו לבין ג'נידי וטען שאינו יודע אם ג'נידי מסוכסך עם מי מהנאשמים האחרים (עמ' 3202-3203).

265. לשאלת ב"כ המאשימה מדוע הוא מתעקש שלא לספר את האמת כולה, וגם כעת הוא מסתיר את שמו של האדם שנטען כי הסיע אותו ברכב הגולף אל ביתו של קסאס, ענה שמדובר באדם שאינו מוכר לאיש והוא לא רוצה "להפיל" עליו בעיות (עמ' 3130). חרף זאת, הוא אישר כי הוא מכיר את דקידק, בנה של אחות אביו וזה גם עבד אצלו בעבר, והוא אינו מסוכסך עמו. הוא גם אישר כי דקידק ניסה לעזור לו במהלך משפט זה (עמ' 3203). כשנשאל על כך שדקידק במהלך הודעתו השנייה במשטרה סיפר כי הוא התקשר אליו בליל הרצח אחרי חצות הלילה וביקש ממנו לאסוף אותו ברכב הגולף, ענה שהוא יודע על כך שזו הגרסה שדקידק מסר. כשנשאל אם כן, האם דקידק היה הנהג שאסף אותם ברכב הגולף לכפר עקב, הוא עמד על סירובו למסור את שם הנהג (עמ' 3204). הנאשם נשאל על כך שגם ג'נידי סיפר כי הוא התקשר לדקידק והאם הוא שיקר כשסיפר זאת, והוא השיב כי ג'נידי יכול לספר "מה שבא לו" לספר (עמ' 3205). הנאשם אישר כי אחד ממספרי הטלפון הניידים שבבעלותו הוא 052-5470709, אך בדרך כלל טלפון זה "היה עם הפועלים" ולפעמים הוא עונה למספר הזה בחיזמה. כשנשאל על כך שבשעה 00:16 בלילה נרשמה שיחה יוצאת ממספר זה למספר הטלפון הנייד של דקידק ענה שאינו יודע (עמ' 3205-3207). הנאשם גם נשאל על אחת הגרסאות שמסר דקידק במשטרה לפיה אסף את הנאשם ושאר הנוכחים בסמיכות לביתו של קסאס ולא מענאתא, אך הוא חזר על כך שלא אמר שדקידק הוא אכן הנהג שבא לאסוף אותם (עמ' 3207-3209). כשנשאל על כך שגם ג'נידי סיפר כי דקידק בא לאסוף אותם מאותה נקודה שתיאר דקידק, חזר על כך שג'נידי המציא סיפור משלו (עמ' 3209). הנאשם גם הכחיש את הטענה שהם ירדו מרכב הרנו בסמיכות לביתו של קסאס ועברו לרכב הגולף של דקידק על מנת שלא יראו אותם בסרטונים כשהם מגיעים עם רכב הרנו (עמ' 3210).

266. הנאשם אישר כי כאשר התקשר וביקש מאותו אדם שיבוא להסיע אותו לביתו של קסאס הוא היה עדיין בענאתא, ולשם כך גם ביקש מאותו אדם שיבוא להסיע אותו, וזאת בניגוד לגרסה שמסר במשטרה בחקירתו הראשונה ביום 19.10.14, לפיה התקשר וביקש כי אותו אדם יבוא להסיעו מא-רם לביתו של קסאס (עמ' 3136-3135). הוא גם אישר ששיקר כאשר סיפר במשטרה כי נסע מא-רם לכפר עקב לביתו של קסאס (עמ' 3137).

267. הנאשם נשאל גם על כך שבמשטרה סיפר כי הוא זה שביקש מנאשם 3 להביא אליו את קסאס באותו לילה, בניגוד לגרסתו שמסר על דוכן העדים לפיה אמר לנאשם 3 שהוא לא ידבר עם קסאס אלא אם נאשם 3 יביא אותו אליו (עמ' 3140). הוא אמר כי אינו זוכר כי אמר כן במשטרה. כשעומת עם העובדה כי גם נאשם 3 מסר במשטרה גרסה דומה לזו שהוא מסר, הכחיש את הטענה כי תיאם את הגרסה שמסר במשטרה עם נאשם 3 ולא ידע להסביר כיצד שניהם מסרו אותה גרסה, אשר גם לדבריו הינה כיום גרסה שקרית (עמ' 3141).

268. כשנשאל מדוע לא החזיר את מפתחות רכב הרנו לקסאס כשהגיעו לכפר עקב לראשונה, ענה שלא רצה לדפוק על דלת ביתו ולהעיר אותו (עמ' 3241). כשנשאל כיצד אם כן מאוחר יותר בלילה לא היסס להעיר את קסאס ואף להוציא אותו מביתו כדי לדבר אתו, הסביר שעשה כן מכיוון שנאשם 3 ביקש ממנו לעשות זאת (עמ' 3241). כשנשאל מה הטעם להחזיר את רכב הרנו לקסאס, ומה הייתה הבהילות לעשות זאת, כאשר מפתחות הרכב ממילא לא הועברו לידי, ענה שבאותה סיטואציה לא חשב על הדברים (עמ' 3242).

269. הנאשם גם נשאל לגבי פרטים נוספים הנוגעים לתאונה שלדבריו אירעה לנאשם 3 עם רכב הרנו. הוא נשאל אם התעניין אצל נאשם 3, כששמע לראשונה על התאונה, מה קרה לאישה שאותה הוא טען שדרס, והוא השיב שלא שאל את נאשם 3 על כך (עמ' 3144). הוא גם טען שלא התעניין אם במהלך התאונה קרה משהו לרכב הרנו (עמ' 3144). כשנשאל אם כן, מדוע כה מיהר לפגוש את נאשם 3 ונסע בבהלה ובלחץ אל המגרש של קסאס, השיב שהוא רצה לבדוק מה קרה בדיוק, אך הודה שכאשר פגש את נאשם 3 לא שאל אותו אודות עוצמת הפגיעה שנפגעה ממנה

האישה במהלך התאונה כאמור (עמ' 3146).

270. לשאלה מדוע לא סיפר במשטרה על השיחה שהתקיימה בינו לבין נאשם 3 על התאונה, השיב שאינו זוכר (עמ' 3147). כשנשאל מדוע כשנאשם 3 הביא את קסאס לבית אחותו, הוא זה שדיבר עם קסאס ולא נאשם 3, ענה שעשה כן משום שהוא זה שלקח את הרכב מקסאס. כן סיפר כי אמר לקסאס ש"יש בעיה עם הרכב", אך לא ידע להסביר מדוע לא פירט מהי אותה הבעיה ("ככה לא אמרתי"). אחר כך הסביר שאם היה מספר לקסאס שארעה תאונה עם הרכב, היה זה כועס עליו (עמ' 3147).

271. הנאשם גם לא ידע להסביר מדוע בקשתו מקסאס לספר שהרכב לא היה אצלו באותו ערב פתרה את ה"בעיה" אליה נקלע. כשנשאל כיצד הדבר היה מסייע לו, שהרי אם היו מחפשים אחרי מי שהיה ברכב היו מגיעים גם כן לקסאס ואז ממילא גם קסאס היה מצוי באותה "בעיה", ענה "מאיפה אני יודע?" (עמ' 3148). הנאשם עמד על כך שקסאס שיקר כשסיפר שאמר לו להגיש תלונה שהרכב נגנב (עמ' 3148), חרף העובדה שכלל סיפור הדברים של קסאס עולה בקנה אחד בדיוק עם סיפור הדברים שלו כמו גם עם הסרטונים שצולמו במצלמות האבטחה שלו. מה גם, לקסאס לא הייתה כל סיבה לשקר בעניין זה. כשנשאל על כך שקסאס תיאר אותו באותה שיחה כ"רועד" ו"לחוץ", ענה שהיה לחוץ אך לא רעד ובמהלך פגישתם למחרת היום, בשעות הבוקר אף היה "רגיל" לחלוטין (עמ' 3148-3149). גם כשהגיע לקסאס בבוקר לא סיפר לו את אשר אירע עם רכב הרנו, אם כי הסכים כי "יותר הגיוני" היה לספר לו על כך (עמ' 3149). לשאלה מדוע התקשר לקסאס מספר פעמים לאחר מכן ענה שאינו זוכר (עמ' 3150).

272. כשנשאל כיצד בחקירתו הראשית על ידי ב"כ הנאשמים הסביר שלא יכל לנסוע לכפר עקב מענאתא עם רכב הפורד קונקט משום שהוא לא התאים לשמש לנסיעות ארוכות (עמ' 3080), בעוד שהוא עצמו אישר כי נאשם 3 היה נוסע עם אותו רכב לביצוע עבודות שירות בחוות מאיר (וגם נאשם 3 אישר כן) (עמ' 3161), הסביר שרכב הקונקט לא היה נוח לנסיעה משום שהוצאו ממנו מושבי נסיעה ובמושב האחורי נותרו רק שני מושבים וגם שבדרך כלל לא היה נוסע ברכב זה למקומות רחוקים (עמ' 3163). אחר כך גם טען כי נאשם 3 היה נוסע לבצע עבודות שירות בחוות מאיר עם רכב פורד קונקט אחר, בצבע כסוף. הנאשם נשאל שוב, מדוע היה צריך להזמין נהג שייקח את כל החבורה מענאתא לכפר עקב, כאשר הם נסעו ברכב הקונקט הלבן שהיו בו רק ארבעה מקומות ישיבה, ולכן הזמינו מונית אחרת שבה חמישה מקומות ישיבה, אך הם ממילא מילאו את חמשת המושבים של הרכב עוד לפני שעלה נאשם 3 לרכב. הוא השיב שוב שפחד שלא יוכל להשלים את הנסיעה בתוך רכב הקונקט כי הרכב הזה "ממש לא מסוגל" (עמ' 3166). הנאשם נשאל אם הוא מכיר את רכב הגולף שאיתו הגיע האיש שהסיע אותם לכפר עקב וענה שאינו מכיר את רכב הגולף אלא רק את האיש שהסיע אותם אשר עובד עם רכב זה וגם נסע עם הרכב הזה בעבר. הוא גם אישר שידע שמדובר ברכב עם חמישה מקומות ישיבה (עמ' 3166-3167).

273. באשר לאירועי הרצח של זיאד, הנאשם אישר שמשפחת המנוח לא שילמו את סכום הפיצוי שנקבע בגין רצח זיאד במסגרת אותה "עטווה" שעמד על סך של כ- 500,000 ₪, אלא סכום של 20,000 דיןר בגין "הוצאות" בלבד (עמ' 3218). הוא גם אישר שמשפחתו של המנוח לא עזבו את ענאתא וגם לא הקשיבו להוראות המכובדים שניתנו להם בעקבות הרצח (עמ' 3220). כשנשאל מה תכנן לעשות עם המצב הזה, ענה שלא תכנן לעשות דבר מפני שהיה עסוק בפרנסת משפחתו ואמו (עמ' 3220-3221).

274. הנאשם אישר כי מספר סלולרי 052-5470709 רשום על שמו ונמצא בשימוש הפועלים שלו ורוב הזמן נמצא

בחזמה. כשנשאל מי החזיק במספר הטלפון הנייד הזה בליל 1.10.14 ענה שאינו זוכר (עמ' 3153-3154). הנאשם עמד על כך שלא התקשר לאיש במהלך אותו ערב, גם כאשר הוטח בפניו כי לפי פלט השיחות ממכשיר טלפון נייד זה (ת/46) הוא התקשר אחרי חצות הלילה לקסאס שלוש פעמים (למספר 050-2228446) ולאחר מכן לדקידק (למספר 050-3780109). הוא הבהיר כי מכשיר הטלפון הנייד הזה לא היה איתו באותו זמן (עמ' 3257-3258). הוא גם זיהה את מספר הטלפון הנייד של אמו (054-5386751), אליו בוצעו 4 שיחות מהמכשיר האמור בסביבות השעה 00:30 בלילה, אך חזר על כך שמכשיר הטלפון הנייד לא היה אצלו (עמ' 3260). כשנשאל מי עוד מה"פועלים" יכול להתקשר לאמו באמצע הלילה, שכן לפי לטענתו מדובר בטלפון נייד ששימש את הפועלים שלו, העלה את האפשרות כי המכשיר היה אצל הישאם סלימאן (בן אחות אמו). כשהובאה בפניו גרסת סלימאן לפיה מכשיר זה אבד לו כשבוע לפני הרצח, ענה שלא ידע על כך (עמ' 3261). כשנשאל אם הוא יודע מי חייג מהמספר הזה לקסאס בשעה 00:15 בלילה, כרבע שעה לפני שהגיעו לחניית ביתו של קסאס, ענה שאינו יודע והוא גם לא ראה מישהו שהתקשר בשעה זו לקסאס (עמ' 3154).

נאשם 2

275. הודעתו הראשונה של נאשם 2 ניתנה ביום 18.10.14 (שעה 22:07) (ת/7). בראשית החקירה התאפשר לנאשם לשוחח עם עו"ד קמר, בא-כוחו דהיום, וזה מסר לו לשמור על זכות השתיקה. עם זאת, הנאשם בחר לענות על מספר שאלות ואילו על שאלות נוספות סירב. למשל, מה עשה ביום הרצח. בשעה 22:46 הוצא הנאשם מחדר החקירות כדי לשוחח עם עו"ד קמר אשר הגיע לתחנת המשטרה. לאחר המפגש, החקירה נמשכה, והוא נשאל מה עשה בליל הרצח. תשובתו הייתה כי אינו זוכר. כן סירב לענות על השאלות שהוא נשאל לפני המפגש שלו עם עורך דינו. כך סירב להשיב אם יש לו היכרות עם נאשם 1 או עם טארק זיאד דוויק, מחמד דוויק, וג'נידי. הוא אישר כי לעתים מכנים אותו "בנז" ("לפעמים קוראים לי בנז ולפעמים אחמד", עמ' 4, שורה 85). בשולי חקירתו הוא סירב לחתום על הודעתו.

276. מתמליל אותה החקירה (ת/7א) עולה כי הוא אכן השיב לשאלה היכן שהה בליל הרצח, וענה שהיה בבית חנינא לבדו (עמ' 2, שורה 27; עמ' 3, שורה 35), זאת בניגוד לאמור בהודעה כי סרב בתחילה לענות לשאלות. בהמשך אותו תמליל אמר כי לפני ששהה בבית חנינא היה בא-רם, שם שיחק ביליארד אצל אדם בשם דאהוד. לגופו של עניין, הוא טען כי אין לו קשר לרצח. רק בעמוד 17 לתמליל מתקיימת השיחה עם בא כוחו (עו"ד קמר). בעמוד 19 הבהיר החוקר על מה יחקר הנאשם והנאשם משיב כי "אינו יכול לדבר אלא לאחר שאני אראה את עורך הדין שלי" (עמ' 20, שורה 15), אך כאשר יראה את עורך דינו הוא "יכול לספר הכל" (עמ' 20, שורה 18). חרף זאת ולמרות שעוד באותו לילה באמצע חקירתו, כאמור, התייצב עו"ד קמר בתחנת המשטרה והתאפשר לנאשם להיפגש עימו, הנאשם לא שיתף פעולה בחקירה כאשר נשאל אודות קשריו עם הנרצח, עם ג'נידי (עמ' 35, שורה 6) או עם נאשם 1 (עמ' 36, שורה 8).

277. גם בהודעתו השנייה של נאשם 2 מיום 20.10.14 (בשעה 12:28) (ת/8), אמר כי הוא שומר על זכות השתיקה. עם זאת, הוא אישר כי היו למנוח "סכסוכים" עם נאשם 1 ואחיו על רקע רציחת אביו של נאשם 1. כן אישר כי אם המנוח אמרה לאמו שהיא תגרום למעצרו מפני שהוא חברו של נאשם 1 (עמ' 2, שורה 33). אם כי, טען כי אינו יודע היכן נאשם 1 גר וכי לא היה בביתו מעולם (עמ' 5, שורות 127-130). הוא אישר כי יש לו חשש שאם יהיה מעורב או יספר אודות הרצח, הדבר יכול לגרום לו לצרות עם המשפחה ולכן הוא מעדיף להיות "צופה" ולא להיות מעורב. באשר לליל הרצח, הוא סיפר כי היה בבית חנינא ושמע אודות הרצח יום לפני חג עיד אל-אדחא, שהיה ליל הרצח, והייתה זו אימו שסיפרה לו על כך כשקם בבוקר. כשנשאל אם בליל הרצח פגש בנאשם 1, השיב "לא זוכר" (עמ' 3, שורה 64), וכך השיב "לא זוכר" לשאלה מה עשה ביום 1.10.14 (עמ' 3, שורה 75). לשאלה מתי פגש בפעם האחרונה את נאשם 1, השיב "בחג שלנו" ולשאלה מתי פגש לאחרונה את ג'נידי, השיב "מזמן מלפני חודש" (עמ' 4, שורה 89). לעומת זאת,

כאשר נשאל האם ביום 1.10.14 הוא נפגש עם נאשם 1 וג'נידי יחדיו, השיב "לא זוכר" (עמ' 4, שורה 97), תשובה שאינה מתיישבת עם התשובה הקודמת לפיה היה ברור לו כי נפגש עם ג'נידי לפני לא מעט זמן. הוא אישר כי מכיר את נאשם 3, אך לא הכיר אותו בכינוי "הג'ינג'י", ושלל כי היה מפגש משותף אי פעם בינו לבין נאשמים 1 ו-3 וג'נידי. הוא סירב לצפות בסרטים המפלילים אותו ותרץ את זכרונו החלש מכיוון שהוא "אדם שמעשן סמים, משתכר, הולך עם בנות" (עמ' 6, שורה 162). גם על הודעה זו סירב לחתום.

278. תמליל החקירה מיום 20.10.14 (ת/8א) מחזיק 83 עמודים. הוא הכחיש במשך כל החקירה כל מעורבות ברצח וטען כי אינו יכול לספר על האירוע דבר מפני שידעותיו הן על פי מה ששמע בלבד. הוא אישר כי הוא מכיר את ג'נידי והוא חברו (עמ' 10, שורה 25). לטענתו "אני נקי וג'נידי נקי" (עמ' 12, שורה 7). הוא לא זכר אם דיבר עם נאשם 1 בטלפון בליל הרצח (עמ' 69, שורה 1). לשאלה אם ישנן פגישות משותפות בינו לבין נאשם 1 וג'נידי, השיב כי אין כאלו (עמ' 71, שורה 12), אך הוא טען כי לא זוכר אם היה אכן פעם שנפגשו השלושה יחדיו (עמ' 71, שורה 24). הוא הכחיש כי בליל הרצח ירה בכלי נשק (עמ' 77, שורה 11). לעומת מה שכתוב בהודעה לפיה לא רצה לראות את הסרטים, מהתמליל עולה כי דווקא השיב בחיוב לשאלת החוקר אם הוא מעוניין לצפות בהם (עמ' 77, שורות 17, 21, 24, 26, 36; עמ' 78, שורות 4, 9).

279. בהודעתו הנוספת של הנאשם מיום 23.10.14 (שעה 18:34) (ת/9) הוא שמר על זכות השתיקה לאורך כל החקירה, זאת חרף העובדה שניתנה לו הזכות להגיב על מספר רב של שאלות המצויות בליבת העניין. השאלות שהוא נשאל אודותיהן היו: מתי נפגש עם נאשם 1 לאחרונה; האם היה במסעדה בענאתא כחצי שעה לפני הרצח; התייחסותו לסרטון בו הוא נצפה יחד עם נאשם 1 וג'נידי; התייחסותו לעדויותיהם של ג'נידי, נאשם 1, קסאס, אימו של נאשם 1, ועוד אחרים שזיהו אותו וחבריו במסעדה; והתייחסותו לסרטונים אודות רכב הרנו והרצח עצמו. אם כי, חרף אי מתן תשובות לכל השאלות, הוא התייחס לסרטון במסעדה כ"פוטושופ". הוא סירב גם לחתום על הודעה זו. תמליל החקירה של אותו יום (ת/9א) מחזיק 25 עמודים ותוכנו הרלוונטי זהה להודעה למעט העובדה שהנאשם מכנה את השינויים שנעשו לטענתו בסרטים כ"דיבוב".

280. גם בהודעת נאשם 2 מיום 27.10.14 (שעה 19:54) (ת/10) הוא שמר על זכות השתיקה. הוא לא השיב על הטענה שהוא נפגש עם נאשם 1, מוחמד ג'נידי והישאם סאלימן במסעדה חצי שעה לפני הרצח. כך הכחיש את עדותה של לינדה סלימאן, דודתו של נאשם 1 שראתה אותו במסעדה. הוא נימק את שתיקתו בכך שהאירוע קשור לבני הדודים שלו ולכן אינו יכול לדבר (עמ' 2, שורה 7). הוא טען כי אינו מכיר את מס' הטלפון: 054-9832130 והכחיש כל קשר לג'נידי ואת טענתו של ג'נידי שנאשם 1 רצח את המנוח או כי ישב ברכב וירה ממנו מספר יריות, או כי לפני הרצח שלושת הנאשמים כיסו את פניהם. גם על הודעה זו הוא סירב לחתום. תמליל החקירה מאותו יום (ת/10א) מחזיק 23 עמודים ואין בו שינויים מההודעה הכתובה. אם כי מהתמליל עולה כי הנאשם הסביר את שתיקתו בכך שהוא "מגן על עצמו" (עמ' 3, שורה 13).

281. על דוכן העדים פרט הנאשם את קשריו המשפחתיים. נאשם 1 הוא בן דודו (בן אחיה של אמו) וגם חברו, "וכל הזמן ביחד אני והוא" ומשפחתו של המנוח הם בני דודתו (בני אחותה של אמו) (עמ' 3311). באשר לסיפור הרצח הקודם, הרצח של זיאד, סיפר כי היה עד לסופו של האירוע. הוא העיד כי נשאר בקשר עם שתי המשפחות, אך מאז הרצח הוא התרחק ממשפחת המנוח והתקרב יותר לנאשם 1. גם כשמשפחת המנוח הפעילה עליו לחצים שלא יעמוד לצדו של נאשם 1, הוא בחר לדבוק ב"אמת" (עמ' 3312-3313). למרות שטען במשטרה כי לא היו לו עימותים עם משפחת המנוח (ת/7א עמ' 35), הוא העיד כי כל פעם שאמו של מוחמד דוויק הייתה פוגשת באמו, היא הייתה אומרת

לה: "אני אכניס את הבן שלך לכלא" (עמ' 3335). הוא הסביר את הגרסה שמסר במשטרה בכך שידע שהוא הולך "להשתחרר". כשנשאל מדוע במהלך חקירתו במשטרה סירב לספר אודות דוויק, הסביר ביתר פירוט שידע שהוא הולך "להשתחרר" מהחקירה ולא רצה להתערב בסיפור באופן שבו יידרש להעיד כעד תביעה (עמ' 3340).

282. הנאשם פירט את קורותיו ביום הרצח. באותו היום, לאחר שסיים לעבוד בסביבות השעה 20:00-20:30 בערב בא-רם, התקשר לנאשם 1 והציע לו ללכת "לסיבוב" לקניית בגדים לכבוד החג. הם סיכמו כי הוא יגיע אל החנות של נאשם 1 בא-רם, הנמצאת במרחק של כ-5 דקות נסיעה ממקום עבודתו (עמ' 3315). הוא הגיע לחנות והם הלכו להביא את ג'נידי מביתו עם רכב הקונקט הלבן. הוא מכיר את ג'נידי דרך נאשם 1, פגש בו מספר פעמים אך לא היה ביניהם קשר אישי למעט המקרים שהיו נפגשים יחד עם נאשם 1 (עמ' 3315-3316). אחר כך הם הגיעו לענאתא, הסתובבו שם ברכב והלכו לאכול במסעדה. בשלב מסוים נכנס קרוב של נאשם 1 והצטרף אליהם. הוא גם אישר כי בסרטוני המסעדה אכן נראים אותם האנשים שהיו שם באותו זמן: נאשם 1, ג'נידי והקרוב שהצטרף וכי המצלמה אכן תיעדה את אשר אירע במסעדה (עמ' 3318, 3350). אחרי שסיימו לאכול, הם עישנו סיגריה בכניסה למסעדה והמשיכו להסתובב בענאתא. תחילה ציין כי הלכו בענאתא "על הרגליים", "לא ברכב" ומיד אחר כך הבהיר כי נשארו ברכב (עמ' 3318).

283. הנאשם הכחיש את הטענה כי הם החליפו מקומות במהלך הנסיעה בענאתא. גם הכחיש את הטענה כי הוא הדמות המופיעה בסרטון המתעד את החלפת המקומות הנטענת וגם טען כי לא לבש את הבגדים שלבשה הדמות אשר נראית בסרטון כיוצאת מדלת המושב הקדמי (עמ' 3329, 3350-3351). הוא הבהיר כי לא שהה ברכב בזמן שיצא ממנו מישו וירה, כפי שג'נידי העיד, ולכן גם לא מסר כל גרסה הנוגעת לחבישת כיסוי פנים בזמן הרצח (עמ' 3329).

284. הנאשם סיפר כי נתקלו בשוויקי כשעצרו ליד חנות במטרה לקנות משקה XL. שוויקי ביקש מהם להצטרף ונאשם 1 הזמין אותו לעשות כן. הוא הכיר את שוויקי רק משום שהיה עובד אצל נאשם 1 אך לטענתו לא היה לו כל קשר איתו (עמ' 3318-3319). הם המשיכו ב"סיבוב" כאשר נאשם 1 קיבל שיחה במכשיר ה"מירס" והתחיל לכעוס ולהתרגז. כששאל את נאשם 1 מה קרה, ענה לו שנאשם 3 היה צריך להחזיר את רכב הרנו לקסאס ובמקום זאת הוא נסע עם הרכב לרמאללה ו"עשה בעיה" עם הרכב (עמ' 3319-3320). נאשם 1 אמר לו שהם ילכו לראות מה עשה נאשם 3, והוא הסכים. הם החנו את רכב הפורד קונקט בענאתא "למטה" ונאשם 1 קרא לנהג שמסיע "כמו מונית". אותו אדם הגיע עם רכב גולף ולקח אותם לעבר מגרשו של קסאס (עמ' 3320). כשנשאל אם הוא הכיר את אותו אדם שהסיעם השיב בשלילה ומיד אחר כך תיקן שאינו רוצה להגיד את שמו (עמ' 3347-3348).

285. הנאשם נשאל מדוע כל החבורה הצטרפה לנסיעה ברכב הגולף והוא הסביר כי הם היו ביחד קודם לכן והיה זה אך מתבקש שימשיכו בדרכם ביחד. גם הוא הסביר כי לא נסעו ברכב הקונקט הלבן כי הוא אינו יכול לנסוע למרחקים ארוכים מענאתא לכפר עקב (עמ' 3320). כשנשאל אם ידע מה הייתה מטרת הנסיעה, ענה שנאשם 1 אמר להם במהלך הנסיעה שהם הולכים לפגוש את נאשם 3 במגרש החניה של קסאס. הוא ציין כי הוא מכיר את קסאס, על אף שאינו מכיר את המגרש שלו (עמ' 3321). הוא נשאל לגבי גרסת ג'נידי, וטענת ב"כ המאשימה לפיהם הם נסעו עם רכב הרנו לביתו של קסאס וירדו ממנו רק בסמוך לביתו של קסאס, אז רק נאשם 3 נשאר ברכב והם עלו שם על רכב הגולף שבא לאסוף אותם, והוא הכחיש גרסה זו מכל וכל (עמ' 3323).

286. באשר לסרטון בו נראה כי הוא ונאשם 1 ירדו מרכב הגולף במגרש של קסאס, ענה כי הם היו צריכים להטיל

את מימיהם. הוא עמד על כך שהוא זוכר שהסיטואציה הנראית בסרטון אכן התרחשה (עמ' 3551). הוא הכחיש את הטענה כי הם ירדו שם כדי לזרוק את הבגדים שלבשו באותו זמן- את הקפוצ'ון והז'קט (עמ' 3324). כשנשאל מדוע ירדו מהרכב עם חולצה לבנה, בעוד שמהסרטונים שצולמו במסעדה עולה כי לבש ז'קט וכי נאשם 1 לבש קפוצ'ון, ענה שהיה להם חם במהלך הנסיעה לכפר עקב ולכן פשטו אותם מעליהם. פרטי הלבוש נותרו ברכב הגולף והם לקחו אותם עמם כאשר ירדו לבסוף מרכב הגולף (עמ' 3327-3328). הז'קט שלבש באותו לילה, ואשר לטענתו נשאר בביתו מאז ועד עתה אף הוגש כראיה מטעמו (סומן כמוצג נ/2).

287. באשר לקורותיו למחרת הרצח, סיפר הנאשם כי רק למחרת שמע על רצח המנוח (עמ' 3328). כאב לו לשמוע על כך וכשסיפרה לו זאת אמו הוא אמר "שאלוהים ירחם עליו" (עמ' 3331). באותו יום היה יום חג ולכן לא הלך לעבודה אלא חגג עם אחיו ובלילה הלך עם אחיו לנחם את משפחת המנוח (עמ' 3332).

288. הנאשם סיפר עוד כי השמועה נפוצה כי כל מי שהיה עם נאשם 1 באותו הלילה צריך לשלם כסף או שירצחו אותו. כעבור כעשרה ימים פנו לאביו ואמרו לו באופן ישיר כי בנו היה עם נאשם 1 בליל הרצח וגם הראו לו את הסרטונים במסעדה. אביו התבקש לשלם בפעם הראשונה שפנו אליו 5,000 דינרים, אך הם לא שילמו את הסכום שנדרשו לשלם (עמ' 3332-3335). כאשר נשאל אם לא פחד שאם אין "עטווה" אז יפגעו בו, ענה שלא עשה כלום ולכן לא היה לו על מה לפחד. הוא גם המשיך בשגרת חייו ואחרי שלושה ימי חופש בטבריה, חזר לעבודתו כרגיל (עמ' 3335). כשנשאל אם שוחח לאחר אותו ערב עם נאשם 1, ענה שהם דיברו ביניהם ונאשם 1 אמר שאין להם מה לפחד כי הם לא עשו דבר, אך טען כי לא שוחח עם נאשם 3, עם ג'נידי או עם שוויקי (עמ' 3345). הוא אישר כי שוחח עם ג'נידי לפני שנעצר, כאשר ג'נידי אמר לו שהוא בלחץ מכיוון שמשפחתו של מוחמד דוויק מפעילה עליו לחצים ומבקשים ממנו שישלם כסף (עמ' 3356-3357).

289. באשר לשינוי הגרסה מזו שמסר במשטרה, הנאשם הסביר כי במשטרה לא סיפר על כך שהיה באותו ערב עם ג'נידי, נאשם 1 ושוויקי כי חשש שמוחמד דוויק יגיע לכל מי שנטען כי היה איתם וידרוש תשלום או יאיימם עליו ברצח (עמ' 3343-3344). כשנשאל מדוע במהלך חקירותיו במשטרה הכחיש כי נפגש עם ג'נידי ועם נאשם 1 ביחד, אף כי לפי גרסתו מדובר היה בבילוי תמים, ענה שלא רצה להעלות את שמו של אף אדם שהיה שם (עמ' 3347). כשנשאל מדוע אם כן כאשר נשאל במהלך חקירתו במשטרה על דקידק, לא היסס לומר כי פגש אותו לפני החג או במהלך החג, ענה שלא חשש לאשר זאת כי החוקרים לא העלו את שמו בקשר לסיפור הרצח (עמ' 3347). כשנשאל מדוע במהלך חקירתו במשטרה הכחיש כי היה ליד ביתו של קסאס, ענה כי לא רצה שמשפחתו של מוחמד דוויק "יעשו בעיות" לנאשם 3 ואחר כך משפחתו של נאשם 3 תבוא בתלונות למשפחתו שלו (עמ' 33349).

290. הנאשם גם נימק את שתיקתו במהלך חקירתו במשטרה והסביר כי לא רצה לדבר במהלכה, גם אחרי שהתייעץ עם בא כוחו, מכיוון שלא היה לו דבר לספר עליו. תשובה דומה סיפק גם לשאלה מדוע לא הגיב על הסרטונים שהוצגו בפניו אותם ביקש לראות כדי להוכיח לכאורה שאינו משקר (עמ' 3350). הסבר אחר שנתן הנאשם לכך שלא הסכים לענות על השאלות ששאלו אותו היה שהרגיש כי המשטרה חפצה "לתפור לו תיק" (עמ' 3339). באשר לכך שאמר במהלך חקירתו האחרונה במשטרה מיום 27.10.14 (ת/א עמ' 3) כי בכך שאינו מדבר הוא "מגן על עצמו", הסביר כי התכוון שאם הוא ידבר על מישהו ובעקבות זאת אותו אדם יידרש לחקירה, הדבר יגרום לו ל"בעיות" והוא פחד שיגרמו בעיות למשפחתו (עמ' 3354).

291. בחקירתו הנגדית, הנאשם העיד שוב על סיפור הדברים כפי שהתרחש בליל הרצח וכפי שתיאר בחקירתו הראשית (עמ' 3361-3357). כמו בחקירתו הראשית, גם בחקירתו הנגדית סירב למסור את שמו של נהג רכב הגולף, אך ענה לשאלת ב"כ המאשימה כי זה לא היה דקידק שאין לו ולא היה לו אף פעם רכב גולף (עמ' 3396).

292. הנאשם אישר כי שיקר במשטרה כשסיפר שבאותו ערב היה בא-רם במשחק ביליארד ואחר כך היה לבדו בבית חנינא (עמ' 3361). הוא שיקר כשסיפר שאינו זוכר איפה היה בדיוק בבית חנינא וגם שיקר כשאמר שאינו זוכר מה עשה באותו ערב לאחר מכן. גם שיקר כשעמד על כך שלא נפגש מעולם עם נאשם 1 וג'נידי יחדיו (עמ' 3362). בחקירתו הנגדית הוא הסביר שקרים אלה בכך שראה שהמשטרה רוצה "לתפור לו תיק" ולכן לא סיפר את הסיפור כולו (עמ' 3363) ובכך ש"אין אמת אצל המשטרה" (עמ' 3377). כשנשאל מדוע לא סיפר כי היה בענאתא בעצמו, בלי שיספר על האחרים, אמר שלא יכל לספר על עצמו בלי להזכיר את שאר האנשים שנכחו במקום, מכיוון שזה היה חסר תועלת (עמ' 3377-3378). כשנשאל מדוע, גם כאשר פשטה השמועה אודות הרצח שמיוחס לנאשם 1 הוא לא הלך למשטרה מיוזמתו וסיפר כי היה עם נאשם 1 באותו ערב וראה כי לא היה מעורב ברצח, ענה שלא עשה כן מכיוון ש"אין צדק במשטרה" (עמ' 3382-3383). הוא אישר כי לאביו סיפר את האמת אודות מה שאירע, ואביו גם ניסה לשכנע את המכובדים כי גם אם בנו נראה בסרטון כשהוא סועד עם נאשם 1, אין בכך כדי להוכיח כי היה מעורב ברצח (עמ' 3383-3385). אחר כך גם אמר שכל הארבעה סיכמו יחדיו (ג'נידי, שוויקי ונאשם 3) כי לא יספרו שהיו ביחד עם נאשם 1 באותו ערב (עמ' 3388).

293. לנאשם הושמע אותו קטע של שיחה עליו דובר לעיל מתוך תרגיל חקירה במהלכו עומת עם ג'נידי (ת/48, שיחה 0006). כאמור, המדובר בשיחה בינו לבין ג'נידי, כאשר הוא מכונה בה "בנז". הנאשם זיהה כאמור את קולו בשיחה ואישר כי אכן מדובר בו (עמ' 3398). בנוסף לקטעים שצוטטו לעיל, במהלך השיחה נשמע ג'נידי כשהוא אומר (עמ' 1, שורה 23): "נראה לכם שאין כלום. סבכתם אותי", ונאשם 2 משיב לו בתגובה: "אין כלום ממה שאתה מדבר, לא סיבכתי ולא מכיר על אתה מדבר, יא גבר אל תדבר מה יש לך יא זלמה". נאשם 2 נשאל לפרש דברים אלו והשיב שהוא וג'נידי דיברו על כך שהיו ביחד עם נאשם 1 והם חוששים מבני משפחתו של מוחמד דוויק, שידעו כי הם היו ביחד עם נאשם 1 באותו ערב (עמ' 3400). בהמשך השיחה (ובנוסף למשפטים אשר צוטטו לעיל בפסקה 204) נשמע ג'נידי כשהוא אומר: "מה אל תדבר? הביא לי תמונות, את התמונות שלנו", ונאשם 2 עונה: "איזה תמונות? אלוהים ברא 40 אנשים דומים יא גבר". כאשר לכך, אמר ג'נידי: "אם ידעתי שהוא הולך להרוג ככה לא הייתי יורד", ובתגובה עונה נאשם 2: "טוב עכשיו, מה ירדתי ולא ירדתי, תבוא עכשיו אני אראה אותך". ובהמשך: "איפה שאתה הולך אל תגיד כלום, אל תיתן לאף אחד ממה שיש לך". נאשם 2 טען כי אינו יודע למה התכוון ג'נידי כשאמר שאם היה יודע על הכוונה להרוג לא היה יורד, אך הוא אישר כי באותה שיחה אמר לג'נידי לא להגיד את מה שהוא יודע (עמ' 3404). עוד כאשר לג'נידי, הנאשם גם עמד על כך שלא היה לו כל סכסוך איתו והוא אף סיפר כי הוא חבר שלו (עמ' 3409).

נאשם 3

294. הודעתו הראשונה של נאשם 3 ניתנה ביום 21.10.14 (שעה 13:02) (ת/11). נאשם 3 שכינויו בפי כול "ג'ינג'י" (עמ' 2, שורה 36), עובד כשכיר אצל נאשם 1. הוא הכחיש כל מעורבות ברצח ובלשונו "אין לי מה לדבר ואני לא קשור לסיפור הזה" (עמ' 2, שורה 6). הרכב שבו הוא נהג דרך כלל הוא מסוג "פורד קונקט" השייך לנאשם 1. מספר הטלפון האישי שלו הוא 054-8000356 ואיש מלבדו אינו משתמש בטלפון זה. הוא טען כי אינו יודע דבר אודות הרצח, וכי נודע לו עליו רק למחרת בבוקר (עמ' 3, שורה 40). גם הוא ציין שאינו מסוכסך עם משפחת דוויק (עמ' 2, שורות 21-22). במסגרת חקירה זו הוא תיאר היכן היה החל מיום רביעי 1.10.14 בבוקר עד למחרת בבוקר, יום חמישי 2.10.14. לפיו, ביום רביעי החל מהשעה 08:00 בבוקר ועד השעה 15:30 אחרי הצהריים, היה בעבודה ב"חוות אמיר". בסיום העבודה

הלך לבית האחיינית שלו בשם פאדיה בא-רם. שם התקלח, החליף בגדים ואכל. בסביבות השעה 17:30 נסע עם המשאית של חברת הגז ליישוב מצפה יריחו כדי לחלק גז. במצפה יריחו נשאר עד השעה 20:30-21:00. משם נסע לחיזמה, למקום עסקו של נאשם 1. מחיזמה נסע לא-רם עם עובד נוסף בשם אחמד, הוריד את אחמד במחסום והמשיך לביתה של פאדיה אחותו בא-רם. שם התקלח פעם נוספת, התלבש ובסביבות השעה 23:30-00:00 נסע עם רכב הרנו שהיה במקום כדי להחזירו לקסאס בכפר עקב. בדרך לקסאס, נמלך בדעתו ונסע לרמאללה כדי לקנות בגדים לחג. לאחר ביצוע הקניות ובדרך חזרה, באזור מחנה "אל-אמער", פגע בהולכת רגל צעירה ונמלט מהמקום. אז התקשר לנאשם 1 וסיפר לו על מה שקרה וזה כעס עליו והורה לו מיידית לנסוע לקסאס ולהחזיר לו את רכב הרנו. הוא הגיע לביתו של קסאס בסביבות השעה 01:00-2:00. הוא החנה את רכב הרנו ליד ביתו של קסאס ולאחר מספר דקות הגיע נאשם 1 למקום במונית, אסף אותו וזאת מבלי שהוא החזיר לקסאס את מפתחות הרנו. הוא ונאשם 1 נסעו לבית אחותו של נאשם 1 בשם רואן בא-רם. נאשם 1 פנה אל עבר בית אחותו, שם הייתה "חפלה" בשל אירוע הולדת בן לאחותו ואילו הוא המשיך לעבר ביתו של נאשם 1, הנמצא באותו בניין. שם נאשם 3 לקח את רכב הפורד קונקט וחזר לביתו של קסאס כדי להחזיר לו את מפתחות רכב הרנו והביא את קסאס לביתו של נאשם 1 שביקש לדבר איתו. נאשם 3 הגיע לביתו של קסאס בסביבות השעה 02:00-2:30 ולקח את קסאס לבית אחותו של נאשם 1. לאחר שנאשם 1 שוחח עם קסאס ביחידות, הנאשם החזיר את קסאס לביתו והוא עצמו חזר לבית אחותו פאדיה ולא נכנס לביתה של אחותו של נאשם 1 (עמ' 3, שורה 69; עמ' 4, שורה 100; עמ' 5, שורה 133) (יצוין כי לפי עדותו של נאשם 1, נאשם 3 לן בבית אחותו של נאשם 1 באותו לילה ועזב אותו בסביבות השעה 05:00 בבוקר בניגוד לעדותו זו של נאשם 3 לפיה הוא לן באותו הלילה בביתה של אחותו שלו פאדיה). גם הוא העיד כי נאשם 1 התקשר אליו בסביבות השעה 19:00 וביקש ממנו להחזיר את רכב הרנו לקסאס. הוא הכחיש היכרות עם פריד שוויקי. כן טען כי מכיר את נאשם 2 כקרוב משפחה של נאשם 1, אך לא ידע כי כינויו "אל-בנז" ולא ראה אותו בליל הרצח. הוא אישר כי הוא מכיר באופן כללי את ג'נידי ולא נפגש איתו ככלל ובליל הרצח בפרט. הוא שלל כי הוא ושני הנאשמים האחרים וג'נידי נפגשו יחדיו. הוא גם הכחיש כי ישנן בעיות או סכסוכים בינו לבין ג'נידי, נאשם 2 או נאשם 1. תמליל החקירה מאותו יום (ת11א) מחזיק 56 עמודים ואין בו חידוש של ממש על פני ההודעה הכתובה.

295. בהודעתו השנייה של נאשם 3 מיום 22.10.14 (שעה 17:46) (ת12) הוא אישר כי יש לו טלפון פרטי שמספרו כאמור, 054-8000356 וזאת בנוסף לטלפון מסוג "מירס" שקיבל מהעבודה שמספרו 053-4310921 שנשאר אצלו גם לאחר שעות העבודה. הוא הכחיש בתוקף כי היה בענאתא בליל הרצח וזאת למרות שמחקרי התקשורת הצביעו על כך שטלפון המירס (מס' 053-4310921) היה באותו לילה בענאתא. גם לא היה לו הסבר כיצד התנהלו שיחות רבות בין שני הטלפונים שלו באותו לילה שעה ששניהם היו כביכול כל אותו הלילה ברשותו. בעניין זה הוא התפתל, ופעם טען בתשובה כי המירס לא היה אצלו, ופעם טען שכן היה וזאת למרות שלא היה באותו לילה בענאתא. הוא שלל את הטענה כי באותו לילה המירס היה אצל נאשם 1, טארק דוויק, אחותו, אחייניתו, נאשם 2, או אצל ג'נידי. הוא חזר על הכחשתו שנפגש עם ג'נידי בליל הרצח. כשהוצג לפניו הסרטון בו נצפה המגרש ליד ביתו של קסאס (סרטון מס' 14), הוא זיהה את המקום, את רכב הרנו שבו נהג ואת עצמו. טענתו הייתה כי נאשם 1 הגיע יחד עם נהג המונית בלבד ולא היה אדם אחר איתם במונית (עמ' 3, שורה 63). כן אישר כי בסרטון הנוסף (סרטון מס' 15), רואים אותו מגיע עם רכב הרנו למגרש ואת נאשם 1 מגיע אחריו עם רכב מסוג גולף כדי לקחתו מהמגרש. הוא עמד בעקשנות על כך שנאשם 1 הגיע, זולת נהג הרכב לבדו ולא יכול היה לתת הסבר מי הם האנשים האחרים שנראים בסרט (עמ' 4, שורה 93).

296. תמליל החקירה מאותו יום (ת12א) מחזיק לא פחות מ-205 עמודים. הסיבה שהתמליל כה ארוך נעוצה בעיקר בעובדה שהחוקרים לא הניחו לנאשם בעניין הקושי בגרסתו אודות מיקומם של שני הטלפונים שלו והעובדה שהנאשם לא ענה מיידית על השאלות שהוא נשאל, כי אם רק לאחר ניסיונות רבים של החוקרים ששיב כהלכה. למשל, פעם השיב כי טלפון המירס היה ברשותו בליל הרצח (למשל, עמ' 39, שורה 22, שורה 31 ("מאה אחוז"), עמ' 42,

שורה 21; עמ' 170, שורה 23; עמ' 199, שורה 10), ופעם שהטלפון לא היה ברשותו, כי אם למשל במשרד (למשל, עמ' 39, שורה 11; עמ' 178, שורה 22 ("כמובן שלא"); עמ' 197, שורה 26). פעם לא זכר (עמ' 178, שורה 34; עמ' 204, שורה 25), ופעם השיב לשאלה אם קיימת אפשרות שנאשם 1 לקח את הטלפון, כי אינו יודע (עמ' 165, שורה 31). והדוגמאות רבות. וכך למשל, חמישה עמודים תיעדו את השיחה שהתקיימה בעניין סוג היכרותו של הנאשם עם שמעון קדוש (אשר עובד בחלוקת גז עם נאשם 1) (עמ' 17-19; 45-47), שעה שיכל להסביר את מהות הקשר בשורה בודדת אחת. כך נשאל רבות אודות מה שהתרחש במגרש של קסאס ועל אודות מספר האנשים שנראו בתוך מכונית הגולף שהגיע למגרשו של קסאס, שעה שברור שהיו בו שלושה אנשים ולא שניים, כגרסתו (עמ' 60-82; 91-96).

297. בהודעת נאשם 3 מיום 26.10.14 (שעה 10:32) (ת/13) הוא חזר על גרסתו שלא היה בענאתא בליל הרצח ועל כך שהוא מזהה עצמו בסרטון במגרש ליד ביתו של קסאס. הוא לא אישר לחוקר כי נאשם 1 ביקש ממנו להצטרף אליו למסעדה וכי הוא סרב לכך, ולא זיהה איש בסרטון המסעדה. כן טען כי אינו מסוכסך עם נאשם 1, נאשם 2, ג'נידי, ושוויקי אשר אינו מכירו כלל. תמליל חקירה זו (ת/13א) מחזיק 44 עמודים ואין בו כל חידוש.

298. בעדותו בבית המשפט, נאשם 3 פירט אודות אופי העבודות שהיה מבצע כעובד שכיר בעסקו של נאשם 1, כמחלק בלוני גז (עמ' 3438-3441). באשר להיכרותו עם נאשם 2 הסביר כי הוא מכיר אותו מכיון שהוא קרוב של נאשם 1, בן דודתו, אך עמד על כך שלא היה ביניהם קשר והם לא היו מדברים ביניהם. אם כי לעתים היו מבלים ביחד עם נאשם 1 (עמ' 3442). את ג'נידי הכיר גם כן מכיון שהיה מגיע לנאשם 1 (עמ' 3442), אך לא היה ביניהם קשר טלפוני (עמ' 3449). הוא ציין כי בעבר ביקש את ידה של אחותו של ג'נידי, כחודש-חודשיים לפני מעצרו כאשר הוא וקרובי משפחתו (אחיו ואביו) הלכו לביתה ולבני משפחתה כדי לפגשה (עמ' 3443). הוא אישר כי לא פגש בה קודם לכן ולא הכיר אותה (עמ' 3443). אחרי שבוע בני משפחתה מסרו תשובה חיובית, אבל אחרי יומיים הנושא "לא הצליח" כי אחר כך נודע לו שיש "בעיה" וזה "לא עלה בגורל שלנו" (עמ' 3444-3448). לטענתו, משפחתו של ג'נידי "שנאו" אותו בגלל ביטול השידוך (עמ' 3448-3449). יתר על כן, אחרי שג'נידי העיד על כך בבית המשפט, משפחתו של ג'נידי גם דרשה ממשפחתו "עטווה" בגלל שעניינה של הבחורה נחשף לעיני כל בבית המשפט (עמ' 3449). נאשם 3 עצמו חשש לדבר על הנושא גם במהלך עדותו בפני בית המשפט בשל ההתרחשויות שאירעו לאחר שג'נידי העיד בבית המשפט על הנושא (עמ' 3444).

299. הנאשם העיד שלא היה מבלה עם נאשם 1 אלא רק היה מלווה אותו בתור נהג. העיד שלא נוצרו קשרים חברתיים בינו לבין חבריו של נאשם 1 (עמ' 3450). לשאלה היכן הוא מתגורר, השיב שבמהלך השנתיים האחרונות היה ישן בביתה של פאדיה סלימן שהיא בת אחותו הנשואה לטארק, אחיו של נאשם 1 (עמ' 3451-3452).

300. גם הוא סיפר את קורותיו ביום הרצח, ה-1.10.14. הוא יצא לבצע עבודות שירות שהושטו עליו בתיק פלילי אחר בשכונת רמות, שם שהה החל מהשעה 8:00 ועד השעה 15:00. לאחר מכן נסע לא-רם, ונסע משם לחלק בלוני גז במצפה יריחו. בסביבות השעה 19:00 התקשר אליו נאשם 1 באמצעות מכשיר ה"מירס" ואמר לו לקחת את רכב הרנו אל קסאס (עמ' 3452-3453). הוא סיים לעבוד בסביבות השעה 20:30-21:00, ויצא לכיוון חנות הגז בחיזמה. הוא הגיע לחיזמה בסביבות השעה 21:00-21:30 (עמ' 3454). הוא הכחיש מכל וכל את גרסת ג'נידי לפיה בסביבות אותה שעה הם פגשו אותו בענאתא כאשר הוא נסע ברכב הקונקט הלבן יחד עם שוויקי (עמ' 3454-3455). אחר כך הוא גם עמד על כך שנסע עם רכב הקונקט הלבן רק בתוך א-רם (עמ' 3459).

301. הוא המשיך ואישר את שסיפר במהלך חקירתו במשטרה כי בחיזמה העמיס בלונים ריקים, סגר את החנות ונסע לא-רם יחד עם אחמד סלימן, שהוא בן אחותו. בא-רם, ליד ביתו של נאשם 1, השאיר את המשאית עם הבלונים (עמ' 3456-3458). בסביבות השעה 22:30, אחרי שהחנה את המשאית, הוא אכל והתקלח ויצא כדי להחזיר את רכב הרנו לקסאס (עמ' 3458). הוא נשאל מדוע הסכים להחזיר את הרכב בשעה כה מאוחרת. תחילה השיב שנאשם 1 קנה רכב אחר ואחר כך הסביר שהוא עובד אצל נאשם 1 והוא הורה לו לעשות כן (עמ' 3461). מכל מקום, כשיצא להחזיר את הרכב לקסאס, החליט לנסוע קודם לכן לרמאללה לקנות בגדים. החנויות היו פתוחות בשעה מאוחרת בשל החג והוא אף נתקל בפקקי תנועה בדרך. בדרכו חזרה מרמאללה אל ביתו של קסאס, כאשר עבר במחנה הפליטים אל-עמארי, הוא פגע בהולכת רגל באמצעות מראת הרכב והיא נפלה על הכביש. הוא ירד לראות מה קרה לה ובינתיים הגיעו קרוביה והחלו לצעוק עליו (עמ' 3461-3462). הוא ברח מהמקום מהבהלה. כשנשאל מדוע פחד, השיב שלא ידע אם היה כיוון ביטוחי לרכב וגם פחד מכיוון שהתאספו אנשים רבים והוא חשש שהם יתקפו אותו. הוא המשיך בנסיעתו לכיוון ביתו של קסאס וכעבור כקילומטר עצר את הרכב ודיבר עם נאשם 1 באמצעות מכשיר ה"מירס". הוא סיפר לו שפגע בבחורה ונאשם 1 התחיל לצעוק עליו ולקלל אותו (עמ' 3463). כשנשאל מדוע בכלל סיפר על התאונה לנאשם 1, ענה שחשש שיחפשו את הבעלים של הרכב ו"יעשו מזה סיפור" (עמ' 3463).

302. נאשם 1 הורה לו להמשיך בנסיעה ולהגיע עם רכב הרנו לביתו של קסאס והוא עשה כמבוקשו. הוא הכחיש לחלוטין את הטענה כי נסע עם כל הרביעייה מענאתא (שכן כלל לא היה בענאתא) לביתו של קסאס והוריד אותם בסמוך לביתו של קסאס (עמ' 3464). בביתו של קסאס הוא פגש בנאשם 1 שהגיע עם רכב הגולף והיה "עצבני". לשאלה מי נהג ברכב הגולף השיב שאינו יכול לענות על שאלה זו. הוא גם אישר כי היו עוד אנשים ברכב הגולף אך הוא אינו יכול לספר אודותם מכיוון ש"תתרחש בעיה" אם יספר על נאשם 2 או על שוויקי או על מישהו אחר. גם ציין כי המשפחות שלהם "יעשו לו בעיות" וגם כי מוחמד דוויק אמר כי יבואו חשבון עם כל מי שהיה עם נאשם 1 באותו הלילה (עמ' 3465-3466).

303. לאחר מכן כל השישה נסעו ברכב הגולף, כאשר נאשם 2 ירד במחסום עטרו וכל השאר ירדו, כל אחד בביתו שלו (עמ' 3467). בהמשך אותו לילה, הוא ביקש מנאשם 1 שידבר עם קסאס (עמ' 3467). כשנשאל מדוע רצה שנאשם 1 ישוחח עם קסאס על כך, ענה שרצה שהם "יפתרו" את הבעיה שנוצרה בתאונה (עמ' 3466). נאשם 1 אמר לו שאם הוא רוצה שהוא יפתור לו את הבעיה, אז שיביא אליו את קסאס. כשנשאל מדוע נאשם 1 לא יכל לשוחח עם קסאס באמצעות הטלפון, ענה שאינו יודע (עמ' 3467). כשנשאל על כך שמפתחות רכב הרנו נותרו בידיו, על אף שהחזיר את הרכב לחניית ביתו של קסאס, ענה שהיה מוטרד באותה עת והדבר נשכח מלבו (עמ' 3468).

304. נאשם 3 המשיך ותיאר כי הגיע לביתו של קסאס ככל הנראה בסביבות השעה 2:00 בלילה. כשנשאל מדוע עשה כן והוציא את קסאס מביתו בשעה כה מאוחרת, ענה שמדובר בדבר "רגיל", וחזר על כך שרצה לעשות מה שניתן היה לעשות כדי לפתור את ה"בעיה". כשנשאל מדוע לא המתין לשעות הבוקר, ענה שבבוקר הוא מבצע עבודות שירות ולא היה יכול לעשות כן. גם כשהקשה עליו ב"כ הנאשמים כי ממילא השיחה התקיימה בין קסאס לנאשם 1, ולכן נוכחותו לא הייתה נצרכת כלל, ענה שעשה כן על מנת שנאשם 1 ידבר איתו באותו זמן. הוא עמד על כך שהייתה דחיפות בדבר בגלל העובדה שנדרסה בחורה באותה תאונה (עמ' 3469). כשנשאל כיצד קסאס יכול "לפתור את הבעיה" חזר על כך שאם המשטרה תגיע אליו, הוא זה שיוכל "לפתור את הבעיה" (עמ' 3469-3470).

305. אחרי כשבוע-שבוע וחצי הגיע מוחמד דוויק למשפחתו של הנאשם, וביקש "עטווה" (עמ' 3474-3475). הוא מצדו סיפר לדוויק היכן היה באותו ערב, אך דוויק החליט כי כל מי שהיה עם נאשם 1 באותו ערב ישלם "עטווה". הוא

הואשם במסגרת ה"עטווה" שנהג ברכב הרנו. הוא לא יודע כמה כסף התבקשה משפחתו לשלם, אך טען כי בסופו של דבר לא שולם דבר (עמ' 3475).

306. הוא נשאל אם לדעתו הייתה לג'נידי סיבה כלשהי להפליל אותו, והתקשה לעמוד על סיבה לכך (עמ' 3479). הוא רק חזר על כך שמוחמד דוויק אמר שכל מי שהיה עם נאשם 1 ישלם "עטווה" או שתהיה איתו "מלחמה", אך לא הצליח להסביר מה הקשר בין דברים אלה לבין הסיבה שבגינה רצה ג'נידי להפליל אותו (עמ' 3480).

307. בחקירתו הנגדית חזר על השתלשלות האירועים ביום הרצח, ה-1.10.14. כשנשאל אודות הבגדים שרכש ברמאללה, ענה כי קנה בגדים לחג ואחר כך פירט: "חולצות ומכנס" (עמ' 3489). אחר כך נסע לכפר עקב, ובדרך אירעה התאונה (עמ' 3489). הוא חזר על אשר סיפר בחקירתו הראשית, כי הוא פגע במישהי אשר נפלה וקמה. לדבריו, הנסיעה מרמאללה ועד למחנה הפליטים בו אירעה התאונה ארכה כ-7-8 דקות, וכך גם ארכה הנסיעה ממחנה הפליטים ועד לכפר עקב לביתו של קסאס (עמ' 3489-3490). הוא אישר כי נאשם 1 הגיע אף הוא לביתו של קסאס כעבור מספר דקות, אך סירב לספר מי עוד הגיע איתו מפני שלטענתו הוא יגרום לעצמו "בעיות" אם יספר על כך וגם המשפחות "ידרשו" ממנו "דברים" (עמ' 3491). עם זאת הוא הסכים לספר כי אחרי שהחנה את רכב הרנו במגרשו של קסאס, נכנסו לרכב הגולף שישה אנשים (עמ' 3498). הוא הודה ששיקר במשטרה, כאשר טען במסגרת ההודעה השנייה מיום 22.10.14 כי עלה לרכב הגולף כאשר היו בו עוד שני אנשים בלבד, הנהג ונאשם 1 (ת/א 12 עמ' 94 שורות 1-6) (עמ' 3498). הוא הסביר כי לא רצה לספר על האנשים הנוספים שנכחו ברכב, אותם אנשים שכעת הוא גם מסרב למסור את שמותיהם (עמ' 3501).

308. הנאשם אישר כי ביקש את עזרתו של נאשם 1 כי ידבר עם קסאס על התאונה (עמ' 3502). הוא נשאל על כך שבהודעותיו שמסר במשטרה מצטייר סיפור דברים שונה, לפיו נאשם 1 הוא זה שביקש שיביא את קסאס. כך, סיפר במשטרה כי נאשם 1 הוא זה שאמר שיפתור לו את הבעיה ושלם כך יביא את קסאס עם הרכב (ת/א 11 עמ' 28, שורה 18) וכאשר נשאל למה הביא את קסאס לנאשם 1 ענה שאינו יודע, והביא את קסאס משום שנאשם 1 אמר לו שהוא צריך אותו "בגלל הסיפור" (ת/א 11, עמ' 32 שורות 34-38) (עמ' 3502-3507). בפני הנאשם גם הוצגה העובדה שגם בהודעה שנמסרה במשטרה על ידי נאשם 1, ציין נאשם 1 כי הוא זה שיזם את הרעיון להביא את קסאס (ת/א 16 עמ' 16 שורה 2 "אמרתי לו תתניע את הרכב ותביא לי את זיאד קסאס") (עמ' 3510), וגם הוא מצדו שינה את גרסתו על דוכן העדים ותיאר כי אמר לנאשם 3 שאם הוא רוצה שידבר עם קסאס אז שיביא אותו (עמ' 3100, 3513). הנאשם לא ידע להסביר את הפערים בגרסאות בנוגע לשאלה מי יזם להביא את קסאס. הוא גם הכחיש כי תיאם עם נאשם 1 את שינוי הגרסאות האמור (עמ' 3516). רק בחקירה הנגדית, לאחר שגם הועבר המסר מנאשם 1 שישב באולם בית המשפט כי נאשם 3 יכול לספר אודות אותה שיחה, הסכים נאשם 3 לאשר כי שמע את נאשם 1 אומר לקסאס שיספר שהרכב לא היה אצלו (עמ' 3519) ואישר כי באותה שיחה נאשם 1 לא סיפר לקסאס על תאונת הדרכים (עמ' 3521). הוא גם אישר ששיקר כשאמר במשטרה שלא שמע את השיחה ביניהם (עמ' 3519).

309. באשר למה שאירע למחרת בבוקר, הנאשם אישר שלא ביקש מנאשם 1 לפנות אל קסאס פעם נוספת ואף לא ידע שהשניים נפגשו שוב. הוא לא ידע להסביר מדוע נאשם 1 לא סיפר לו אודות השיחה הנוספת שהתקיימה בין נאשם 1 לבין קסאס (עמ' 3519). הוא גם אישר כי לא שאל את נאשם 1 יותר מאוחר אם נפתרה הבעיה עם קסאס (עמ' 3518-3519). עוד סיפר כי לא פנו אליו אחר כך בנוגע לאותה תאונה (עמ' 3519), וגם אחרי שהתפרסם סיפור הרצח ודרשו ממנו "עטווה", הוא לא סיפר לקסאס על התאונה וגם לא ביקש מנאשם 1 שיספר לקסאס על כך (עמ' 3527-3530). כשנשאל מדוע גם אחרי שנודע על הרצח והתפשטה השמועה שרכב הרנו היה מעורב בסיפור, לא

הסביר לקסאס שהרכב היה מעורב "רק" בתאונת דרכים ולא ברצח, לא נתן תשובה (עמ' 3529-3530).

310. גם נאשם 3 נשאל אם היה סכסוך בינו לבין ג'נידי באותה תקופה, סביב הרצח, וענה שהייתה "שנאה" ביניהם בגלל הסיפור שקשור לכך שהוא הלך לבקש את ידה של אחותו. כשנשאל מדוע בהודעותיו במשטרה ענה שאין כל סכסוך בינו לבין ג'נידי ומדוע לא סיפר במשטרה על סיפור ביטול החתונה, השיב שלא יכל לספר על כך (עמ' 3533).
311. כשהוקרן באולם בית המשפט סרטון שצולם במצלמות האבטחה של קסאס, מדקה 29:25 עד דקה 29:37, הנאשם זיהה את עצמו בדקה 29:36. המדובר בדמות שיצאה מרכב הרנו שחנה בצד ימין של התמונה (עמ' 3539). אחר כך, בדקה 29:44 זיהה את עצמו עומד אך הוא סירב לתאר מי נראה עומד על ידו כשהוא לבוש חולצה שחורה (עמ' 3540). אחר כך תיאר כי נאשם 1 נראה על המסך, בהליכה מהירה-ריצה, אך סירב נחרצות לזהות את שאר הדמויות המופיעות במסך, דמות אחת שלבשה חולצה שחורה ודמות אחרת שלבשה חולצה לבנה (עמ' 3541-3543). כשנשאל מדוע הוא מוכן לזהות את נאשם 1 אך לא מוכן לזהות את שאר הנוכחים, השיב שאם הוא ידבר על נאשם 2 או על ג'נידי או על מישהו אחר, המשפחות שלהם אחר כך יבואו אליו בטענות (עמ' 3543-3545). כשנשאל אם כך מדוע אינו חושש מנאשם 1 באותו אופן, השיב כי את ג'נידי ואת נאשם 2 לא רואים טוב בסרטון (עמ' 3547). לבסוף הסביר שאינו חושש לערב את נאשם 1 בסיפור כי הוא זה ששלח אותו למסור את הרכב לקסאס (עמ' 3547). הוא גם הודה ששיקר במשטרה כשאמר שאינו מכיר את שוויקי (עמ' 3547).
312. לנאשם הובהר על ידי ב"כ המאשימה כי אם בית משפט יקבע כי הוא היה ברכב הרנו בזמן הרצח, משמעות הדבר שהוא לא מוסר גרסה לגבי מעורבותו ברצח (עמ' 3549), אך הוא חזר והכחיש באופן גורף כל מעורבות ברצח או אף כי היה נוכח בענאתא עם יתר הנאשמים בזמן הרצח (עמ' 3558-3559).
313. הנאשם נשאל אודות שיחות הטלפון שהתקיימו באותו יום, ה-14.10.11 בינו לבין נאשם 1 כפי שעולה מפלט השיחות של מכשיר הטלפון הנייד של נאשם 1 (ת/46). הוא אישר כי באמצעות מספר ה"מירס" שמסר במשטרה, 053-4310921, יצר קשר עם נאשם 1. הנאשם נשאל לגבי שיחות טלפון שנתקבלו ממספר "מירס" זה, במספר הטלפון הנייד שהיה ברשות נאשם 1, באותו יום, בשעה 16:27 וכן בשעה 17:02. הוא עמד על כך שאינו זוכר (עמ' 3552). הוא נשאל על כך שלא נרשמה שיחה בינו לבין נאשם 1 בשעה 19:00, כפי שנטען על ידו, אך הוא הבהיר כי באותה שעה שוחח עם נאשם 1 באמצעות תקתוק במכשיר ה"מירס" ולא בדרך של שיחה (עמ' 3556). הוא גם ציין זאת במהלך חקירתו במשטרה (ת/11א עמ' 13 שורה 38). הוא גם נשאל על כך שפלט השיחות אינו משקף את שיחת הטלפון שלכאורה בוצעה לאחר תאונת הדרכים. הוא ענה שגם אז שוחח עם נאשם 1 באמצעות תקתוק במכשיר המירס ולא בדרך של שיחה (עמ' 3557-3558).

שקרי הנאשמים

314. הלכה היא כי כאשר מדובר בשקרים מהותיים היוצרים לשורש העניין וכשלא ניתן להם הסבר סביר, ניתן לראות בשקרי נאשם ראיה עצמאית המהווה חיזוק ואף סיוע לראיות התביעה (ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.9.09)). ההנחה היא כי שקרי נאשם נובעים מתחושת אשם וניסיון להתנתק ממעשה העבירה (ע"פ 814/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 826 (1982)). אומנם, נאשם עשוי לשקר מתוך תחושה של מצוקה ובלבול או מטעמים אישיים אחרים ויש לנקוט זהירות בקביעת המשקל הראייתי המתאים לשקרי הנאשם במקרה הספציפי (ראו:

ע"פ 8002/99 בכר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 135 (2001); ע"פ 543/79 נגר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) (1980); ע"פ 8948/12 נמר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.2.16)). לשם כך נקבעו בפסיקה מספר מבחני עזר שיש בהם לסייע בשאלה אימתי ניתן לראות בשקרי נאשם סיוע להוכחת אשמתו: כאשר מדובר בשקר בעניין מהותי; כאשר השקר מכוון לסיכול החקירה ולהטעיית בית המשפט; כאשר השקר ברור וחד משמעי; כאשר מדובר בפרט שהוכח כשקרי בעדות חיצונית עצמאית; וכאשר עניינו של השקר בעבירה עליה נסב המשפט ולא נובע מעילה אחרת שאינה רלוונטית לצורך בחינת האשמה (ע"פ 557/06 עלאק נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.4.07); דנ"פ 4342/97 מדינת ישראל נ' אל עביד, פ"ד נא(1) 736 (1998)).

315. בניגוד לדעת ב"כ הנאשמים שהתייחס בשוויון נפש לשקרי שלושת הנאשמים, בענייננו המדובר בסוג המקרים המובהקים ביותר בהם שקרי נאשם הינם מהותיים ויורדים לשורש העניין ומהווים תוספת ראייתית משמעותית לראיות התביעה. נאשמים 1 ו-2 הודו בפה מלא ובאופן חד-משמעי כי גרסאותיהם כפי שנמסרו במהלך חקירתם במשטרה, הנוגעות למקום הימצאם בשעות הסמוכות למועד בו היה הרצח ובזמן הרצח עצמו, הינן כוזבות ומוטעות. חרף גרסתם אשר עליה עמדו בדווקנות במסגרת הודעותיהם במשטרה, ועד שעלו לעדות על דוכן העדים, לפיה לא שהו יחדיו זה עם זה ועם שוויקי וג'נידי במהלך ערב יום 1.10.14, בעוד שנאשם 1 עמד על כך כי שהה בא-רם בבית אחותו באותו ערב, ונאשם 2 התעקש כי שהה בא-רם ובבית חנינא, השניים אישרו כי בשעות הערב אכן נסעו יחדיו לענאתא ובילו שם יחד עם ג'נידי ועם שוויקי שהצטרף אליהם בהמשך. הלכה למעשה הם אישרו את מלוא גרסתו של ג'נידי מתחילתה ועד סופה למעט הרצח וההימלטות מזירת האירוע.

316. שקריהם גם הוכחו באמצעות ראיות חיצוניות, שכן סרטוני המסעדה בענאתא (לגביהם אישרו הנאשמים בעדותם על דוכן העדים, אחד אחד, כי משקפים הם סיטואציה אמיתית שהתרחשה) משקפים אל נכון את נוכחותם במקום בשעות הערב שקדמו לרצח. הכזבים קשורים באופן מהותי לעבירות עליהן נסוב הליך זה. כך, נאשמים 1 ו-2 גם הכחישו בזמן חקירתם במשטרה (וכן בתשובתם לכתב האישום) כי היו בחניית ביתו של קסאס באותו ערב, אך גם בנקודה זו חזרו בהם במהלך עדותם על דוכן העדים והודו כי לא דיברו אמת. גם שקרים אלה הוכחו, באמצעות ראיות חיצוניות, ודאי נוכח אישור הנאשמים בעדותם כי הסרטונים משקפים אל נכון את אשר התרחש בחניית ביתו של קסאס. גם שקר זה קשור באופן מהותי לשאלת מעורבות הנאשמים בביצוע העבירות נשוא כתב האישום.

317. גם נאשם 3 שיקר במשטרה, והודה כי עשה כן, כאשר טען כי לא פגש בליל הרצח בנאשמים 1 ו-2 ובג'נידי וכי עמד על כך שנסע ברכב הגולף עם נאשם 1 ועם נהג ללא איש נוסף מלבדם. נאשם 3 גם הוא הרחיק את עצמו מזירת האירוע וטען כי שהה ברמאללה ולא בענאתא בשעות הרלוונטיות וזאת אף על דוכן העדים, עת עמד על גרסתו שמסר במשטרה כאמור.

318. כאמור, ב"כ הנאשמים טען בסיכומיו כי אין לשקרים אלה כל תרומה להוכחת אשמתם של הנאשמים מכיוון שאין כל קשר בין השאלה מי נכח במסעדה ו/או בחניית ביתו של קסאס לבין השאלה מי ירה במנוח. אין לקבל טענה זו. העובדה שהנאשמים הכחישו את מרבית האירועים שהתרחשו באותו ערב, ואף בעלותם על דוכן העדים חזרו בהם ואישרו למעשה את מרבית התרחשויות האירועים שאירעו בליל הרצח, כפי שתוארו זה מכבר על ידי ג'נידי עוד במהלך חקירותיו במשטרה, מהווה תמיכה משמעותית לגרסתו של ג'נידי. יתר על כן, העובדה שהנאשמים כולם הרחיקו את עצמם מזירת האירוע (נאשמים 1 ו-2 עת עמדו על כך במהלך חקירתם במשטרה שלא שהו כלל בענאתא ונאשם 3 מצדו אשר גם על דוכן העדים עמד על גרסתו כי לא שהה בענאתא בשעות הרלוונטיות) ודאי שמהווה שקר מהותי ויסודי אשר רלוונטי ביותר להוכחת אשמתם.

319. גם את טענת ב"כ הנאשמים בסיכומיו כי לשקרים אלה אין לתת כל משקל ומשמעות בהתחשב בגרסתו ה"שקרית" לא פחות של ג'נידי, לא ניתן לקבל. גרסתו של ג'נידי במשטרה ועל דוכן העדים הייתה כאמור, עקבית וברורה. גם שינויים מסוימים בגרסתו, כמו גם העובדה שאישר כי חלק מהפרטים שתיאר במשטרה נוספו לאחר צפייה בסרטונים או כי סבר כך על דרך ההיגיון, אין בהם כדי להוות "שקרים". בכל המקרים מדובר בשינויים נקודתיים באשר להתרחשות כוללת שבסופו של דבר גם אומתה על ידי הנאשמים ברוב המוחלט של הדברים. ובוודאי שאין להשוות בין שינויים קלים בפרטים מסוימים שנמצאו בדבריו של ג'נידי, לבין הכחשתם הגורפת והבוטה של נאשמים 1 ו-2 לנוכחותם במספר אירועים מרכזיים שהתרחשו באותו ערב, ולשקריהם של נאשם 3 לפיו לא שהה כלל בענאתא. הנאשמים כולם גם הודו במפורש כי נמסרה על ידם במשטרה גרסה כוזבת ומטעה.

320. זאת ועוד, באשר לנאשמים 1 ו-2. הנאשמים לא סיפקו כל הסבר משכנע מדוע להם להכחיש כי נכחו במסעדה בענאתא, לו יצויר כי אכן מדובר היה בבילוי תמים המנותק מכל אירועי הרצח שהתרחש אך בסמוך לאחר מכן. נאשם 1 עמד על כך שג'נידי ושוויקי ביקשו ממנו כי לא יספר על הבילוי המשותף עמו באותו ערב, לאור המסר שהועבר ממשפחת מוחמד דוויק לפיה כל מי ששהה עמו באותו ערב, נתפס כמי שיש לו קשר לרצח. כן נימק כי אם היה נודע ברבים כי הם שהו יחדיו באותו ערב, אזי משפחתו של מוחמד דוויק הייתה מאיימת עליהם ועל בני משפחותיהם ומטילה עליהם מורא והם בסופו של יום גם היו באים אליו בטענות (עמ' 3082-3083). אך טענות אלו נדמות כבלתי הגיוניות וחסרות קשר למציאות. אף אם כטענת נאשם 1, ג'נידי הוא אכן זה שביקש ממנו כי לא יסגיר את העובדה כי בילו במשותף בענאתא, מש"הפר" ג'נידי את הסיכום לכאורה, לפיו לא יסופר דבר אודות אותו בילוי משותף במסעדה ואף הרחיק לכת למעלה מכך וסיפר סיפור דברים (המוכחש לחלוטין כמובן על ידי נאשם 1) לפיו נאשם 1 הוא זה שרצח את המנוח, אך מתבקש כי בהזדמנות הראשונה יסוג נאשם 1 מה"סיכום" שהיה לו עם ג'נידי וישטח בפרוטרוט את גרסתו לאירועי אותו ערב. אך לא כך היה. גם בתשובתו לאישום ועד אשר עלה על דוכן העדים, חודשים ארוכים אחרי שנתגלתה לו גרסתו של ג'נידי ו"בגידתו" של ג'נידי ב"סיכום" לכאורה שהיה ביניהם, עדיין עמד על סיפור הדברים לפיו ג'נידי לא שהה במחיצתו באותו ערב, כביכול בשל אותו נימוק לפיו רצה להרחיק את ג'נידי מכלל סכנה. זאת לא ניתן לקבל.

321. גם נאשם 2 נימק את גרסתו הכוזבת בכך שלא רצה לערב את שוויקי או את ג'נידי בסיפור הדברים, על מנת שלא להותיר אותם ואת בני משפחתם ללחצים ואיומים מצד מוחמד דוויק ומשפחתו, באופן שבו הוא עשוי להידרש לתת דין וחשבון על כך. גם נימוק זה אינו יכול לעמוד. משהוברר כאמור כי גרסתו המלאה של ג'נידי נגלתה לעיני כל, ואף כוללת היא את הפללתו שלו במעורבות ברצח, אין לטענה כי הוא חפץ למנוע את האפשרות כי תתגלה מעורבות כלשהי של מעורבים נוספים בבילוי תמים בענאתא, כיצד שתעמוד. נימוקים כלליים נוספים כדוגמת טענת הנאשם כי "אין אמת אצל המשטרה" (עמ' 3377) ו"אין צדק במשטרה" (עמ' 3383) ממילא לא מנפקים כל הסבר משכנע לשקרים מהותיים אלה.

322. למעשה, הטענה כי נאשמים 1 ו-2 לא רצו לספר על מעורבותו של ג'נידי בבילוי התמים בענאתא, לגרסתם, אך בשל החשש שהדבר יתגלה לדוויק, הינה סתומה מטעם נוסף. נאשם 1 ידע כי גרסתו המקורית אינה עולה בקנה אחד עם התמונה העולה מסרטוני המסעדה, אשר עשויים היו להגיע לידיהם של מוחמד דוויק ומשפחתו. הנאשם עצמו הודה שלא יכל לספר כי היה בענאתא לבדו משום שהמצלמות מעידות אחרת (בד בבד, ומבלי ליישב את הסתירה המובנית שבדברים, עמד על כך כי לא ידע על קיומן של מצלמות כאמור) (עמ' 3173-3174). היינו, נאשם 1 עצמו היה מודע לכך שהבילוי המשותף עם ג'נידי מתועד היטב במצלמות המסעדה ועשוי ממילא להגיע לידיהם של דוויק, אף אם ג'נידי לא היה מפרט מצדו את גרסתו. יתר על כן, נאשם 2 אף העיד כי כעשרה ימים לאחר הרצח, פנו אל אביו בטענות כי בנו

היה שותף במעשים, לאור צילומי המסעדה בענאתא ואף נתנו לו לצפות בהם (עמ' 3332-3335, 3384) (האב מצדו העיד כי סיפרו לו אודות אותם סרטונים גם אם לא ניתן לו לצפות בהם בפועל (עמ' 1359), ומכל מקום גם מגרסה זו עולה כי הסרטונים היו גם היו באותה עת בידי דוויק ומשפחת המנוח). כלומר, נאשם 2 היה מודע גם מודע, לכל הפחות בחלוף עשרה ימים בלבד לאחר הרצח, כי בידי בני משפחת דוויק נמצאים הסרטונים המעידים באופן חד-משמעי על הימצאותו של ג'נידי בקרבתם באותו ערב, בבילוי במסעדה בענאתא. על כן, טענתו כי רצה "להרחיק" את ג'נידי מכל חשש כי יתגלה ששהה איתם באותו זמן, אינה ניתנת להתקבל אף מטעם זה.

323. כאמור, כשעלה נאשם 1 על דוכן העדים הוא שינה לפתע את גרסתו והבהיר כי הבילוי במסעדה בענאתא אכן התרחש, כפי שתיארו ג'נידי. אלא שלטענתו לאחר אותו בילוי, ולאחר שנכנס לסופרמרקט, התקשר אליו נאשם 3 וסיפר לו אודות תאונה שאירעה לו ועל כן נדרש לנסוע באופן דחוף ובהול לכפר עקב. אלא שסיפור ה"תאונה" לוקה בחסר. נאשם 1 תיאר את הלחץ הרב בו היה נתון בשל אותה תאונה. כך למשל הסביר במהלך עדותו כי לקח עמו את כל החבורה לכפר עקב בשל חוסר הריכוז בו היה שרוי לאור בשורת התאונה. אלא שגרסתו זו של נאשם 1 לוקה בחוסר היגיון מובנה. אף אם נאשם 1 אסף את כל החבורה בשל החלטה שנבעה מחוסר ריכוז, הרי משהחלו בנסיעה שכל מטרתה הייתה לדבריו להגיע לנאשם 3 ולאסוף אותו, הרי שמיקומה של א-רם בין כפר ענאתא בדרום לבין כפר עקב בצפון אינו עולה בקנה אחד עם תיאור זה. מדוע בשעת לילה מאוחרת לא הוריד את נוסעי הרכב בא-רם השוכנת כאמור בין ענאתא לבין כפר עקב, אלא המשיך בנסיעה צפונה עם כל החבורה עד לכפר עקב על מנת לחזור ולשוב לא-רם וזאת ברכב אשר "עלה על גדותיו" ונאלץ לשאת בתוכו שישה אנשים.

324. זאת ועוד, אם אכן מקור הלחץ של נאשם 1 היה טמון בפגיעה האפשרית ברכב מהתאונה בה היה מעורב לכאורה נאשם 3, הרי שנאשם 1 לא טען וממילא לא כך משתקף מהסרטונים, כי בחן את הרכב בדקדקנות למצוא האם אירע בו דבר. אם אכן "נלחץ" מהטעם כי נפגעה אישה כתוצאה מאותו רכב, הרי שלא הובהר מדוע לא ביקש לברר עם נאשם 3 אודות מצבה המשוער של אותה אישה ואודות עוצמת הפגיעה בה. הדעת נותנה כי בשורת התאונה שהובילה לאותה נסיעה דחופה תניב גם התעניינות מרבית אודות מצבה של האישה שנפגעה ואודות מצב הרכב שאך הושאל מקסאס. חרף זאת, הנאשם לא התעניין כלל, לא בגורל האישה ולא במצב הרכב. מכאן כי הקריאה לקסאס במהלך השעות הקטנות של הלילה אינה ברורה כלל, על רקע אותה גרסה. הנאשם גם לא הבהיר מדוע ההוראה שנתן לקסאס כי יספר שלא הוא זה אשר נסע ברכב באותו לילה מסייעת לפיתרון ה"בעיה" הנוגעת להתרחשות אותה תאונה. מעל הכל, לא הבהיר נאשם 1 מדוע לא סיפר לקסאס אודות אותה תאונה אף בשעה שבה נפוצה השמועה כי הרכב היה מעורב באירוע רצח. לעומת זאת, נאשם 3, אשר לכאורה אמור היה להתעניין במפגשים עם קסאס ובתועלת שהניבו, העיד כי יום למחרת המשיך בעבודות השירות וכלל לא התעניין במפגשים בין נאשם 1 לקסאס.

325. בנוסף, הנאשם הודה, הן בחקירתו במשטרה והן על דוכן העדים כי מכשיר הטלפון הנייד שמספרו 052-5470709 הוא שלו ושייך לעסקו, אך טען כי אינו זוכר אצל מי היה באותו לילה (תמליל החקירה מיום 23.10.14, עמ' 14-15). כשהוטח בו כי ממספר טלפון זה בוצעו שיחות יוצאות באותו לילה, אחרי חצות, אל קסאס ואל דקידק ומאוחר יותר גם אל אמו, טען שהמכשיר לא היה איתו באותו זמן אך גם לא ידע להצביע על אדם אחר שאכן החזיק בו (עמ' 3205-3207, 3257-3260). מכל מקום, משהודה הנאשם בפה מלא כי המכשיר הינו בבעלותו ומפלט שיחות המכשיר (ת/46) גם נרשמו מספר שיחות יוצאות אל קסאס, דקידק ואמו, אין מקום לספק כי המכשיר היה בחזקתו באותו לילה. תימוכין לכך ניתן למצוא בפלט השיחות האמור, ממנו עולה כי כל השיחות היוצאות לקסאס באותו לילה לא נענו (למעט שיחה אחת שנענתה למשך שניה בלבד) באופן העולה בקנה אחד עם עדותו של קסאס לפיה כיבה את מכשיר הטלפון הנייד טרם עלה על משכבו. הוכחה נוספת שמכשיר טלפון זה היה בחזקתו של נאשם 1 בליל הרצח היא

העובדה שבשעות הקטנות של הלילה בוצעו ארבע שיחות טלפון ממספר זה אל אמו של נאשם 1 (כולן בסביבות השעה 00:40) ולא סביר כי מבין האנשים שעבדו בעסקו של הנאשם איש מלבדו יתקשר לאמו בשעה מאוחרת כזו בלילה. מכאן ברור כי היה זה הנאשם שהתקשר באמצעות טלפון זה אל דקידק בשעה 00:16, דבר העולה בקנה אחד עם עדותו של דקידק לפיה נקרא להסיעם בסביבות שעה זו, מכפר עקב לעבר ביתם ולא מענאתא לכפר עקב כגרסת הנאשמים. מכאן גם אין מקום לספק כי אותו אדם שנאשם 1 ביקש את שירותי ההסעה שלו, היה אכן דקידק, חרף סירובם של שלושת הנאשמים להצביע על דקידק כנהג הגולף.

326. עוד יצוין כי ב"כ הנאשמים טען באריכות למחדל חקירה הנוגע לכך שהמשטרה לא הגיעה לביתו של נאשם 1 ליטול את מצלמות ביתו (עמ' 3095-3096). אלא שצודקת ב"כ המאשימה שלו היה בסרטונים אלה כדי לסייע לנאשם, ניתן היה לצפות כי הוא זה שיציג אותם למשטרה. טענת ב"כ הנאשמים בהקשר זה, לפיה לו היה עושה כן היה ננזף על האופן בו הוציא את הראיה שלא על ידי המשטרה או על ידי איש מקצוע בתחום הטכנולוגי, נותרה תאורטית בלבד.

327. יתר על כן, גם נאשם 1 עצמו הודה בסופו של דבר כי לא ניתן היה ללמוד ממצלמות ביתו דבר בנוגע להתנהלותו בשעות הקריטיות שבהן בוצע הרצח. כך, כאשר נשאל באשר לטענתו שהעלה במהלך חקירותיו במשטרה שניתן לצפות במצלמות ביתו באופן שיוכיח את דבריו, מה ניתן היה להוכיח באמצעות הסרטונים כאמור, הוא ענה שממצלמות ביתו ניתן היה ללמוד על האירועים בתחילת הערב, כאשר חזר מהעבודה ונסע לאחותו אך לא ניתן היה ללמוד מצפייה בסרטוני אותן מצלמות על אשר נעשה בשעות הערב המאוחרות (עמ' 3235). זאת שעה שלפי כל אחת מהגרסאות שמסר הנאשם בסופו של דבר, ממילא לא שהה ליד ביתו בשעות הרלוונטיות.

328. אף נאשם 2 במהלך חקירתו במשטרה הרחיק עצמו מזירת האירוע ועמד על כך כי שהה במהלך אותו ערב בבית חנינא, לאחר שהיה בא-רם, ועמד על כך שלא נפגש עם נאשמים 1 ו-3 ועם ג'נידי. חלק ניכר מהזמן נאשם 2 שתק במהלך חקירתו. רק כשעלה על דוכן העדים אישר כי בילה במסעדה עם נאשם 1 ועם ג'נידי והעלה את הטענה כי נדרש לנסוע ביחד עם נאשם 1 לכפר עקב לאחר שנמסר לו על ידי נאשם 1 כי אירע דבר עם רכב הרנו בו נסע נאשם 3. סיפור הדברים הנטען על ידי נאשם 2 אודות אותה תאונה מעלה אותן שאלות כפי שפורט בעניינו של נאשם 1.

329. באשר לנאשם 3, הרי שזה היה היחיד שתיאר כי הגיע למגרשו של קסאס באותו לילה, והוא חזר על הגרסה שמסר במשטרה לפיה אירעה לו תאונת דרכים בדרכו מרמאללה לביתו של קסאס בכפר עקב. אלא שלראשונה על דוכן העדים סיפר כי ברכב הגולף היו אכן עוד אנשים, מלבד הנהג ונאשם 1, והודה כי שיקר כשטען במשטרה כי לא היו אנשים נוספים ברכב מלבדם, אף כי גם על דוכן העדים סירב למסור את שמותיהם. במהלך חקירתו במשטרה ציין כי קנה ברמאללה נעליים ובגדים (ת/א11, עמ' 14) בעוד שעל דוכן העדים פירט כי רכש שם חולצה ומכנס (עמ' 3489). עם זאת, חרף העובדה כי נאשם 3 סיפר גרסה עקבית באופן יחסי, הרי שאין בכך כדי להעיד על הגיונה הפנימי של אותה גרסה. העובדה שנאשם 3 אף לא נצפה במסגרת סרטוני המסעדה סיעה להרחיקו מזירת ההתרששות בענתא, אלא שסיפור התאונה שפורט על ידו מעורר סימני שאלה רבים מעלים תמיהות קשות, ביניהן השאלה כיצד הגיע באופן מתואם להפליא לכפר עקב בסמיכות זמנים למועד בו הגיע רכב הגולף וכיצד לא מצא לנכון להבהיר באופן חד-משמעי כי לא אירע כל נזק לרכב ולכל היותר מדובר בתאונה מינורית ביותר. מכאן כי גם יש לדחות את גרסתו, אותה העלה הן במשטרה והן על דוכן העדים, על מנת להרחיק את עצמו כאמור מזירת האירוע.

330. בשולי הדברים נציין כי ב"כ הנאשמים הלן בסיכומיו על כך שב"כ המאשימה מבקשת "לבוא חשבון" עם

הנאשמים גם על כך שבתשובתם לכתב האישום הכחישו אף את סיפור המעשה אשר סופר על ידם לבסוף על דוכן העדים באופן המבטא גם הוא "שקרי נאשם". ב"כ הנאשמים הרחיב וטען כי התשובה לכתב האישום נטענת על ידי סנגור, ולא על ידי הנאשמים עצמם. לטענתו, משמעות הכפירה איננה מסירת גרסה בפני עצמה, ואיננה מייצרת טענה עובדתית כלשהי, אלא משמעותה "מסירת הכדור" למאשימה לצורך הוכחת הדברים. אין צורך להידרש לטענות אלה, שעה ששקרי הנאשמים בענייננו, בהשוואה בין הדברים שעליהם העידו על דוכן העדים לבין גרסתם שנמסרה במשטרה, הינם ברורים וגלויים לעין, כאשר גם הנאשמים עצמם על דוכן העדים הודו בכך בפה מלא. נאמר רק שמשמעות התשובה הניתנת לאישום גם מפי סנגור, אינה דבר של מה בכך, כפי שגם עולה מהוראות סעיף 152 לחסד"פ.

ז. מעורבות הנאשמים באופן פרטני

נאשם 1

331. כאמור לעיל, הואיל וג'נידי לא עד מדינה, די בעדותו כדי להרשיע את נאשם 1 בכל העבירות המיוחסות לו, כולל נסיונו להדיח את ג'נידי מלהעיד עדות כנגדו. בנוסף, יש ראיות נוספות למכביר התומכות בגרסתו. נאשם 1 הרחיק את עצמו ממקום העבירה ולבסוף בדה גרסה בקשר למה שעשה בשעת הרצח עצמו שאינה מתיישבת כלל עם ההגיון, לפיה נאלץ לנסוע לכפר עקב עקב תאונה לכאורה שנאשם 3 היה מעורב בה עם רכב הרנו. ראיה נוספת לתמיכה בגרסתו של ג'נידי נמצאת כאמור גם בתרגיל החקירה בו נשמעת הקלטות השיחה שהתקיימה בין נאשם 2 לבין ג'נידי (ת/48 שיחה 0006). גם עדותו של דקידק תומכת היטב בגרסתו של ג'נידי, לפיה הוא הסיע מכפר עקב לאחר שנמלטו מזירת הרצח. גם עדותו של קסאס, אשר העיד כי נאשם 1 ביקש ממנו בשעות הלילה המאוחרות לאחר ליל הרצח כי ידווח על רכב הרנו שנגנב ויגיש על כך תלונה במשטרה מהווה התנהגות מפלילה מצדו של נאשם 1. יצוין כי אף לפי גרסתו של נאשם 1, לפיה ביקש מקסאס שיספר כי הרכב לא היה ברשותו (ולא כי הרכב נגנב) נאשם 1 פעל על מנת להרחיק את עצמו מכל קשר לרכב הרנו.

332. כאמור, על בסיס עדותו של ג'נידי אמרנו כי לא ניתן לקבוע האם נאשמים 1 ו-2 השליכו את בגדיהם לפח האשפה ליד מגרש ביתו של קסאס. עם זאת, יש לחדד כי כאשר נשאל נאשם 1 על כך במהלך חקירתו במשטרה, היינו, האם זה נכון שרואים בסרט במגרש ליד ביתו של קסאס, שהוא ונאשם 2 ירדו מרכב הגולף והורידו פרטי לבוש אשר זרקו לפח אשפה, השיב אך "לא יודע", מבלי ששלל זאת לחלוטין (עמ' 82, שורה 35 - עמ' 83, שורה 3 לתמליל החקירה מיום 23.10.14 (ת/4)). זאת למרות שעל דוכן העדים הכחיש לחלוטין כי הקפוצ'ון שלבש מזרק לפח האשפה והסביר כי הסיר אותו מעליו במהלך הנסיעה לכפר עקב מכיוון שהיה לו חם (עמ' 3095).

333. אכן ב"כ הנאשמים הרחיב וטען כי זיהוי של נאשם 1 כמי שירה במנוח אינו אפשרי לאור העובדה שדמות היורה נראית בסרטון מס' 12 כבעל "בלורית". אלא שבעניין זה ב"כ הנאשמים אוחז בחבל משני קצותיו, שכן לאורך כל ההליך טען טענות רבות ומלאות כרימון בדבר היעדר קבילות הסרטון כאמור, בה בשעה שביקש להסתמך על אותו סרטון לצורך הוכחת חפותו של נאשם 1. מכל מקום, והגם כי קבענו כאמור לעיל כי קבילות הסרטון לא הוכחה, הרי שגם לגופו של עניין יש להבהיר שלא ניתן לראות דבר בעניין זה בסרטון, ודאי לא "בלורית" שעשויה להעיד על זהות היורה, כמו גם להפריכה.

334. סופו של יום אפוא, באנו לכלל מסקנה שנאשם 1 ירה במנוח והרגו וירה בעבדו וגרם לו לחבלה חמורה.

335. ובאשר להוכחת יסודות עבירת הרצח. שלושה רכיבים מצטברים דרושים לצורך התגבשות היסוד הנפשי בעבירת הרצח המעוגנת בסעיף 300(א)(2) לחוק: החלטה להמית; הכנה; והיעדר קנטור. רק בהתקיים שלושת היסודות ניתן לומר כי התקיים היסוד הנפשי של "כוונה תחילה" (ע"פ 339/84 **רבינוביץ' נ' מדינת ישראל**, פ"ד לט(4) 253 (1985); ע"פ 2760/14 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.10.15); ע"פ 7707/11 **לחאם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.7.15)).

336. לשם הוכחת יסוד ההחלטה להמית, יש להוכיח כי הנאשם צפה את האפשרות כי תתרחש התוצאה הקטלנית, וכי הוא גם חפץ בהתקיימות אותה תוצאה (ע"פ 9308/12 **עיסא נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 30.7.15)). קיים אכן קושי להוכיח את מחשבתו הסובייקטיבית של אדם בראיות ישירות, ועל כן פותחה בפסיקה "חזקת הכוונה" לפיה חזקה על אדם כי הוא מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו (ע"פ 8667/10 **ניג'ם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.12.12)), וכפי שנקבע בפסיקה: "מי שגרם למותו של אחר על-ידי מעשה, המיועד לפי אופיו ולפי מהותו לגרום לתוצאה קטלנית, גם נשא בלבו את הכוונה להביא לתוצאה הטבעית של מעשהו" (ע"פ 686/80 סימן טוב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 253 (1982), פסקה 7). בענייננו, אין ספק כי אופן ביצוע העבירה, ירי של מספר כדורים מאקדח מטווח קצר לכיוון המנוח שישב ברכבו מלמד כי נאשם 1 התכוון להמית את המנוח.

337. באשר ליסוד ה"הכנה", הרי שזה פורש בפסיקה כיסוד פיסי שעניינו ביצוע הכנה למעשה ההמתה או הכנת הכלי ששימש לביצוע הרצח, כאשר יסוד ההכנה יכול לבוא בצמוד למעשה ההמתה, ואף להיבלע בתוכו (ראו למשל: ע"פ 3165/93 **סלימה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 15.5.94); ע"פ 10082/04 **אברמוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 25.10.06)), ואף ניתן להסתפק לצורך הוכחת יסוד זה בנטילת כלי הרצח או בשליפתו (ע"פ 553/77 **תומא נ' מדינת ישראל**, פ"ד לב(3) 141 (1978); ע"פ 2760/14 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.10.15)). בענייננו אפוא די בשליפת האקדח לצורך ביסוס יסוד זה. למעלה מן הצורך יצוין כי נאשם 1 גם הצטייד מראש באקדח ואף ארב למנוח טרם צאתו מהחנות באופן המגבש אף הוא ללא עוררין את יסוד ההכנה. עוד יצוין כי במסגרת יסוד "היעדר קנטור", יש להוכיח כי נאשם 1 גם לא קונטר על ידי קורבנו, או על ידי מאן דהוא אחר, עובר לביצוע המעשה. ובהקשר זה, לא הוכח, וגם לא נמצאה כל עדות או ראיה להתנהגות מקנטרת כלפי נאשם 1, בסמוך לאירוע מושא כתב האישום.

338. במסגרת זו יש גם לדחות את טענת ב"כ הנאשמים אותה העלה בסיכומיו לפיה העובדה שאף לשיטת ב"כ המאשימה מדובר במקרה זה ב"רצח נקמה" על הרצח הקודם, מוכיחה כי אין מדובר ברצח "בדם קר", כמו גם את טענת ב"כ הנאשמים כי לפי הפסיקה, רצח כתוצאה מתסיסה מתמשכת אף הוא עשוי לעמוד ביסודות חריג ה"קנטור" וההתגרות חרף העובדה שחלפה שנה מאז הרצח הקודם. טענה זו לא ניתנת לקבלה.

339. ראשית, משהוכחה בנחרצות על ידי נאשם 1 מעורבות כלשהי ברצח, לא בנקל ניתן לשעות לקו ההגנה החלופי לפיו נאשם 1 היה מעורב לכל היותר ברצח בו התקיים יסוד של "קנטור" או כי לא מדובר ברצח "בדם קר" אלא ברצח בעל אופי אחר, טענות אשר הופרחו באוויר וללא ביסוס. אך גם מבלי להידרש לשאלה האם ניתן לעלות במסגרת הליך הפלילי קו ההגנה החלופי (ראו: ע"פ 3372/11 **קצב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.11.11); ע"פ 4795/13 **בזינסקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.1.14)), אף לגופן יש לדחות את הטענות. אין כל יסוד לטענת "קנטור", כאשר אף לטענת ב"כ הנאשמים לא מדובר ב"התגרות בתכוף למעשה" (כלשון סעיף 301(א) לחוק). קל וחומר לא הובאה כל ראיה להוכחה שהרצח לא בוצע "בדם קר". גם דין טענת ב"כ הנאשמים, שנטענה בחצי פה בסיכומיו, כי לא מתקיימים תנאי סעיף 301(א) לחוק, שכן אין מדובר בנסיבות שבהן יכל הנאשם "לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו" - להידחות אף היא.

340. באשר לעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות המיוחסות לפציעתו של עבדו, גם היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה זו, היינו מודעות להתקיימות יסודות העבירה, הוכח. זאת בנסיבות בהן ישבו המנוח ועבדו זה לצד זה ברכב, כאשר היה קיים סיכוי משמעותי כי במהלך ירי לכיוון המנוח יפצע גם עבדו. היורה באדם מודע לכך שהיושב בקרבתו עלול להיפגע מכדור טועה (ראו למשל: ת"פ (מחוזי חי') 411/02 **מדינת ישראל נ' סאלם** (פורסם בנבו, 16.10.05)).

341. בשולי הדברים יש גם לומר כי גם מניע למעשה הרצח הוכח והובהר כמניע נקמה בגין רצח זיאת, אביו של נאשם 1. בעניין זה, העובדה כי הנאשמים מסרו גרסה מתעתעת, פעמים מסרו כי לא הייתה כל מחלוקת ועימות בין משפחת המנוח למשפחתו של נאשם 1, פעמים אישרו כי בין הצדדים אכן שררה מחלוקת, כמו גם גידופים הדדיים, אף מחזקת טענה זו.

342. עוד טען ב"כ הנאשמים והאריך בסיכומיו בדבר היעדר ההגנות וההפליה הנוגעת להליך הפלילי שהתנהל בעניין תיק הרצח של זיאת, בהשוואה להליך בתיק זה. המדובר בסוג של טענת "הגנה מן הצדק" לפיה, בנסיבות דומות, בחרה המאשימה לנהל הליך פלילי מתון, להאשים את רוצחי זיאת בהריגה בלבד ולבסוף גם הגיעה עם הרוצחים להסדר טיעון. אלא שאין לשעות לטענה כי לאור תוצאות ההליך בעניינו של זיאת, גם בהליך זה ראוי כי לא יורשעו הנאשמים בעבירות חמורות יותר, משמדובר במסכת אירועים שונה ונפרדת, חרף העובדה כי אותם אירועים עמדו ברקע לאירוע נשוא הליך זה. בשולי הדברים יצוין כי גם טענה זו לא ניתן לקבל בהתחשב בכך שהנאשמים מכחישים כל מעורבות ברצח או בהריגת המנוח. טענתם לפיה אין להם כל קשר לרצח המנוח בד בבד עם הטענה כי לכל היותר היה נכון להאשימם בהריגה, בדומה למסגרת ההליך שנוהל נגד רוצחי זיאת, לא ניתנת להתקבל.

343. הוכחו גם יסודות עבירת הדחה בחקירה. בעניין זה ניתן להסתמך על עדותו של קסאס לפיה ביקש ממנו נאשם 1 באותו לילה שלאחר הרצח כי ידווח למשטרה שהרכב נגנב, וניתן להתבסס גם על עדותו של נאשם 1 עצמו, אשר הודה בפה מלא כי ביקש מקסאס שיספר שהרכב לא היה אצלו בליל הרצח (הגם כי הכחיש כי ביקש שידווח על גניבה). כך ג'נידי אף הוא העיד כאמור כי נאשם 1 הורה לו שלא יאמר דבר על אשר אירע, כל זאת בנסיבות בהן היה ברור וידוע כי צפויה להתקיים חקירה בעניין האירוע (ראו גם: רע"פ 7153/99 **אלגד נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(5) 729 (2001); ע"פ 647/88 **מרטין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.2.89); יעקב קדמי **על הדין בפלילים - חוק העונשין** 1582-1583 (חלק שלישי, 2006)). בעניין זה יצוין כי ב"כ המאשימה בסיכומיה מיקדה טיעוניה בניסיונו של נאשם 1 להשפיע על עדים ולהניאם שלא למסור מידע שעלול לסבכו באירוע, ולא למהלכים אחרים שבוצעו לאחר הרצח, כמו החלפת המכוניות בכפר עקב, ולכן לא נידרש גם אנחנו למהלכים אלו.

נאשמים 2 ו-3

344. ובאשר לשאלת מעורבותם של נאשמים 2 ו-3. ככלל יש לומר, שלא נמצאו תימוכין בראיות ובעדותו של ג'נידי לכך שבוצעו מהלכים של תכנון והכנה משותפים בין שלושת הנאשמים טרם אירע הרצח. באופן עקבי, ג'נידי טען מצדו כי לא נעשה כל תכנון במסעדה או לאחר מכן ברכב באשר לאירוע שצפוי להתרחש. הוא גם לא היה עד לדיבורים שנדברו הנאשמים בינם לבין עצמם או בינם לבין אדם אחר. אכן, ג'נידי עצמו חרג חריגה קלה מגרסה זו במהלך חקירתו הראשית, עת העיד כי באותו ערב, בזמן שיצאו מהמסעדה, הוא נכנס לרכב והמתין שם, שעה שנאשם 1 ו-2 שוחחו בחוץ, ונאשם 1 התקשר לנאשם 3 ו"כאילו בדק איפה הוא נמצא" (עמ' 73). אך גם אין די בטענה בדבר דיבורים קלים (או אף שיחת טלפון בין נאשם 1 לנאשם 3) כדי לסבך את נאשמים 2 ו-3 ב"תכנון מוקדם". אלא שבראש ובראשונה

נוגעת מעורבותם של נאשמים 2 ו-3 לאירוע בכך שהיו נוכחים בזירת הרצח ברכב יחדיו עם נאשם 1, אם כי כאמור גם ג'נידי ושוויקי נכחו אף הם במקום וברכב. בקווים כלליים, וכפי שיפורט בהמשך בהרחבה, לנאשם 3 גם יוחסה העובדה כי הסיע את נאשם 1 למקום הרצח וממנו ולנאשם 2 יוחסה העובדה כי ירה באוויר לאחר הרצח.

ובאשר לנאשם 2 באופן פרטני.

345. כאמור, גם שקריו של נאשם 2, מהווים סיוע לגרסתו של ג'נידי. נדמה כי נאשם 2 בחר בטקטיקה לפיה עמד על זכות השתיקה בחקירותיו, באופן שיוכל להתאים את גרסתו בבית המשפט בהתאם לראיות האובייקטיביות שיוצגו בהליך. אם לא כן, לא הובהר כלל מדוע הכחיש כי נפגש עם נאשמים 2 ו-3 ועם ג'נידי במהלך אותו ערב, ועל דוכן העדים אישר את עדותו של ג'נידי בדבר קיומו של המפגש במסעדה, תוך כדי שהוא עומד על כך כי מדובר בבילוי "תמים". אף הסבריו, לפיהם סוכם שלא לספר על אותו מפגש במסעדה, מש"הופר" אותו "הסכם" כאמור על ידי ג'נידי, לא נמצאו משכנעים כלל.

346. כאמור, מספר מעשים יוחסו לנאשם 2 שיש בהם לכאורה כדי לסבכו בביצוע העבירות: החלפת המקומות עם נאשם 1 מספר דקות לפני ביצוע הירי; חבישת כובע גרב בסמוך לפני שבוצע הירי; הצטיידות באקדח וביצוע ירי באוויר לאחר הירי; וזריקת הבגדים לפח האשפה לאחר האירוע.

ברי כי לתשובה הניתנת לשאלה האם הצטייד נאשם 2 בכובע גרב וחבש אותו בזמן האירוע, קיימת השלכה משמעותית בעניין קביעת מידת מעורבותו באירוע. כך, אם נאשם 2 אכן חבש כובע לראשו (ומכאן כי גם הצטייד בו מבעוד מועד), הדבר מהווה אינדיקציה משמעותית לקביעת מעורבותו בביצוע העבירות.

347. ככלל, ג'נידי עמד על כך, באופן עקבי, כי לא ראה את נאשם 2 חובש כובע לראשו לפני שיצא נאשם 1 מהרכב לירות במנוח, אלא רק לאחר שהחל להישמע הירי מכיוונו (עמ' 363). כך הבהיר ג'נידי במהלך חקירתו הנגדית: "כשירד סאמר מהאוטו כשעשה את הירי, לעוידה לא היה את הכובע על הראש. כשחזר סאמר לאוטו והתחיל הירי מהצד שלי, איפה שהיה עוידה - שם את הכובע" (עמ' 363, שורות 5-3). ג'נידי גם נשאל "האם אתה ראתה מאיפה הוא מוציא את הכובע הזה?" וענה: "לא. אני רק ראיתי את הכובע על הפנים שלו" (עמ' 363, שורות 19-16). ג'נידי גם חזר בו מגרסתו שמסר במטרה לפיה נאשם 2 הוציא את הכובע מהכיס שלו, והבהיר כי אמר את הדברים רק כי הסיק זאת על דרך ההיגיון (עמ' 363-364). ב"כ הנאשמים גם הקריא מתוך הודעתו הראשונה של ג'נידי במטרה מיום 13.10.14, אשר אף ממנה עולה תמונה דומה. אומנם, תחילה ג'נידי סיפר כי "כולם" "כיסו את פניהם", אך מיד לאחר מכן הבהיר כי הבחין בכובע לראשו של נאשם 2 רק אחרי שנאשם 1 חזר לרכב הרנו (עמ' 361). מכאן, אף אם לא ניתן לקבוע כממצא עובדתי כי נאשם 2 חבש כובע לראשו לפני שהחל הירי במנוח, הרי שיש בגרסתו העקבית של ג'נידי בעניין כדי לקבוע כי נאשם 2 אכן חבש כובע לראשו בזמן שהחל הירי במנוח או מיד בסמוך לאחריו.

348. ב"כ הנאשמים ביקש לחדד בסיכומיו כי ג'נידי לא יכול היה לזהות איזה סוג כובע חבש נאשם 2 לראשו. כך הקריא ב"כ הנאשמים כי במהלך אחת מחקירתו במטרה, כאשר נשאל על ידי החוקר איגוס האם היו לכובע "חורים", ענה ג'נידי: "לא הסתכלתי" (עמ' 468, שורות 11-12). אלא שאין ליתן משקל לכך שג'נידי לא ידע לתאר איזה סוג כובע בדיוק חבש נאשם 2 לראשו. בלהט האירוע ששיאו התרחש למשך פרק זמן קצר מאוד, לא נמצא כי יש בכך שג'נידי לא ידע לתאר את סוג הכובע כדי להחליש את האפשרות לקבוע ממצא בהתבסס על עדותו בעניין חבישת הכובע על ידי

נאשם 2. גם אין צורך לקבוע את סוג הכובע המדויק שחבש הנאשם. די בקביעה כי לא היה מדובר בכובע מסוג קפוצ'ון, אשר לא דרש הצטיידות מיוחדת מבעוד מועד. ואכן, מהאופן בו מתאר ג'נידי את "הוצאת" הכובע וכיסוי הפנים על ידו, עולה כי אין המדובר בכובע קפוצ'ון המחובר לז'קט, כי אם בכובע שיועד לצורך כיסוי הפנים ואין מסקנה אחרת מסתברת מלבד המסקנה כי הכובע גם הוכן לצורך כך מבעוד מועד. מה גם, לפי עדותו של נאשם 2 הוא לא לבש קפוצ'ון כי אם ז'קט אותו הגיש כראיה לבית המשפט (נ/2) ולז'קט זה לא מחובר כל כובע. מכאן אפוא אנו קובעים כי נאשם 2 הצטייד בכובע גרב מראש, ואף חבש אותו לראשו במהלך האירוע.

349. למעלה מהצורך נוסף כי לפי גרסתם של נאשמים 1 ו-2 הם הורידו את הז'קטים במהלך נסיעתם ברכב הגולף שלא מתוך רצון לטשטש את מעורבותם ולהעלים ראיות, אלא מפני שהיה להם חם במהלך הנסיעה לכפר עקב. לפיכך ניתן אף להניח כי מזג האוויר בתחילת חודש אוקטובר היה נעים ואפילו חמים. אם כן, לא הייתה כל סיבה שנאשם 2 יצטייד בכובע גרב באותה תקופה כדי להתחמם אלא כדי להסתיר את זהותו בעת ביצוע הרצח.

350. כאמור, ג'נידי אישר במהלך חקירתו הנגדית שהוא לא ראה את נאשם 2 יורה באוויר. בעניין זה הרחבנו בפרק הנוגע למהימנותו של ג'נידי. רק נזכיר כי ג'נידי הוריד את ראשו למטה בזמן הירי (עמ' 381-380) והבהיר כי הוא שמע ריות מצד שמאל אך הבין שמדובר בירי מידי של נאשם 2 רק לאחר שצפה בסרטון (עמ' 381, 472). יצוין גם, כי הסרטונים הרלוונטיים מהם עולה לטענת ב"כ המאשימה כי ניתן להבחין בהבזק הירי באוויר (סרטון מספר 12 וסרטון מספר 13) לא נתקבלו כראיה. מכל מקום גם צפייה חוזרת ונשנית בסרטונים אלה על ידי בית המשפט העלתה כי לא ניתן לקבוע ממצא ברור אודות הירי שנטען כי התבצע בעת המנוסה, ודאי שלא ניתן לקבוע על בסיסם דבר לגבי זהות היריה.

351. אלא שלעניין זה כאמור, יש ליתן משקל וחשיבות גם לעובדה כי ברכב נמצא שריד ירי. אומנם, יש לנקוט זהירות בעניין קביעת ממצא על סמך שריד ירי בודד. אך בהתחשב בעובדה שהרכב כאמור נוקה לאחר הרצח וגם לפי גרסתו של ג'נידי עולה כי הירי במנוח לא בוצע מתוך הרכב עצמו, לעובדה כי נמצא שריד ירי ברכב ניתן לייחס משקל של ממש לתמיכה בגרסה לפיה נאשם 2 הוא זה שירה באוויר מתוך הרכב, בהצטרף העובדה כי ג'נידי שמע ירי מכיוון שמאל שם ישב נאשם 2. מה גם, שמעדותו של פקד אלעד יזרעאלי (עד תביעה מס' 47) עלה כי ניתן למצוא שרידי ירי גם בסביבת המקום בו היה הירי, אך זאת רק בטווח של מטרים ספורים סביב מקור הירי (עמ' 2284), כך שהסבירות כי שריד הירי נמצא ברכב בשל הירי במנוח שהיה רחוק יותר (ולא בשל הירי באוויר) הינה נמוכה הרבה יותר. לפיכך, משילוב עדותו של ג'נידי עם הימצאות שריד הירי ברכב, ניתן לקבוע ברמת הוודאות הנדרשת כי היה זה נאשם 2 אשר ירה באוויר עם הימלטות הרכב מהזירה.

352. בשולי עניין זה ולשלמות התמונה נציין כי בחקירתו הנגדית טען ג'נידי כי הוא לא שמע שנאשם 1 הורה לנאשם 2 לירות בכלי הנשק (עמ' 451-450). ברם, בשאלה שנשאלה מאוחר יותר, עומת ג'נידי עם חקירתו במשטרה מיום 19.10.14, שם מסתבר שהוא טען שנאשם 1 אמר לנאשם 2 "תירה, תירה" (עמ' 451). לא ברור מדוע נשאלה השאלה מקום בו הגרסה שנתן ג'נידי במהלך החקירה הנגדית אך הטיבה עם נאשם 2. אומנם בסיכומיו טען ב"כ הנאשמים כי מדובר בגרסה שמסר ג'נידי על מנת "ליישר קו" עם החוקרים, אך גם טענה זו לא הוכחה. מכל מקום משהוכחה לבסוף על ידי ג'נידי על דוכן העדים הטענה כי ניתנה לנאשם 2 הוראה לירות לאחר רצח המנוח, לא ניתן לקבוע כממצא עובדתי מוצק כי אכן ניתנה הוראה כאמור.

353. כאמור, לפי גרסת ג'נידי, מספר דקות לפי הירי במנוח, רכב הרנו עצר ונאשמים 2 ו-1 החליפו את מקום ישיבתם ברכב, כך שנאשם 1 התיישב במושב הקדמי ליד כיסא הנהג ונאשם 2 התיישב במושב האחורי. לטענת ב"כ המאשימה, יש לראות בהתנהלות זו של נאשם 2, בין היתר, הוכחה לכך כי נטל חלק בעבירה עובר לביצועה. בעניין זה סבורים אנו כי ניתן להסתמך על גרסתו של ג'נידי בעניין זה, אשר נמצאה עקבית וסדורה (וחרף העובדה כי לא נמצא לה חיזוק במסגרת סרטון מספר 11, אשר גם הוא לא נתקבל כראיה ומכל מקום קשה מאוד להבחין בזהות הדמויות המצולמות בו). טענתו של ב"כ הנאשמים בסיכומיו כי בעניין זה נמצאו סתירות בדבריו של ג'נידי, מפני שתחילה טען שבזמן החלפת המקומות לא חבש אף אחד מהנאשמים 1 ו-2 כובע לראשו, ולאחר מכן טען כי נאשם 1 אכן חבש את כובע הז'קט (הקפוצ'ון) באותו זמן (עמ' 350, 352), אינה מהווה סתירה של ממש שיש בה כדי לסדוק את גרסתו של ג'נידי בנקודה זו, אלא אך בלבול קל הנוגע לפרט שולי.

354. אכן, החלפת מקומות ברכב כשלעצמה מהווה מעשה תמים שאין לייחס לו ברגיל משמעות כלשהי. אלא שבמקרה זה, פשיטא שהחלפת המקומות בין נאשמים 1 ו-2 אפשרה לנאשם 1 שהתכוון בעצמו לירות במנוח חופש פעולה גדול יותר וקרבה רבה יותר למנוח מאשר ישיבה צפופה במושב האחורי של הרכב בצד הרחוק מהמדרכה. לכן, העובדה שנאשם 2 החליף מקומות עם נאשם 1 מספר דקות לפני הרצח, בהיעדר הסבר מצדו, מצביעה על מעורבותו במעשה עובר לביצוע.

355. בכתב האישום שהוגש נגד הנאשמים גם נטען כאמור כי נאשמים 1 ו-2 השליכו את פריטי הלבוש שלבשו לפח אשפה הסמוך לאחת הכניסות למגרש המכוניות של קסאס. אלא שנראה כי ב"כ המאשימה זנחה את הטענה כי אכן הושלכו הבגדים לפח האשפה, וגם בסיכומיה השמיטה את הטענה כי נאשמים 1 ו-2 עשו כן במסגרת סקירת העובדות הרלוונטיות למעשה הרצח. מכל מקום, כאמור, במהלך חקירתו הנגדית העיד ג'נידי כי כשתיאר במהלך חקירתו במשטרה את זריקת הבגדים לפח האשפה אחרי הרצח, הדבר נעשה בעקבות הצפייה בסרטונים והוא אישר כי לא ראה בעיניו את הנאשמים עושים זאת והוא גם סבר, טרם צפה בסרטונים כי הנאשמים השאירו את בגדיהם ברכב (עמ' 278, 353-354). מה גם שצפייה בסרטון (סרטון מס' 18) אינה מלמדת בהכרח שהנאשמים אכן זרקו את בגדיהם לפח האשפה. עם זאת, מצפייה בסרטון עולה כי חלפו שניות בודדות (כ-10 שניות) מהרגע שהגיעו הנאשמים לקצה המגרש ליד פח האשפה ועד לעזיבתם את אותו מקום בריצה, וספק ניכר אם בפרק זמן זה הספיקו שני הנאשמים להטיל את מימיהם כדבריהם. מה גם, ללא קביעת עמדה ברורה בנושא, תמוה בעינינו שהנאשמים בחרו להתפנות דווקא בנקודה הסמוכה לכביש הראשי ולא בפינה אחרת הסמויה מן העין, במגרש עצמו.

356. יצוין כי לגבי שאר העובדות שפורטו לעיל, הרי שלא נמסרה כל גרסה מצדו של נאשם 2 להשתלשלות האירועים, משהכחיש כאמור כי אכן היה נוכח בזמן הירי וכי החליף מקומות ברכב עם נאשם 1. בעניין זריקת הבגדים לפח האשפה, העיד נאשם 2 כי הוא אכן עצר במקום יחד עם נאשם 1 והם ירדו מרכב הגולף באותו מקום, אך הכחיש כי עשו כן על מנת לזרוק את הבגדים לפח האשפה (עמ' 3324) והוא עמד על כך כי הסיר את הז'קט במהלך הנסיעה ברכב משום שהיה לו חם והז'קט עדיין בביתו (עמ' 3327-3328). ואומנם, פשיטא כי אין לייחס משמעות לז'קט אשר נטען כי נלבש במהלך אותו אירוע (מוצג נ/2 כאמור), שכן לא הוכח כלל כי הז'קט שהוגש כראיה הוא אותו ז'קט שנאשם 2 לבש בליל האירוע, אלא אך הועלתה טענה מפיו של נאשם 2 שספק רב אם ניתן לייחס לה כל משקל. דבר הרי לא מנע מנאשם 2 להציג לפני בית המשפט ז'קט כלשהו ולטעון כי זהו אותו ז'קט שלבש בליל האירוע. מכל מקום, מהאמור עולה כי גם לא ניתן לקבוע כממצא כי אכן נאשם 2 זרק את הבגדים לפח האשפה לאחר הרצח.

357. לסיכום אפוא עולה כי נאשם 2 החליף מקום ברכב מתוך כוונה להקל על ביצוע הירי על ידי נאשם 1. הוא גם

הצטייד בכובע גרב וחבש אותו מיד בסמוך לירי המנוח. כן ניתן לקבוע כי נאשם 2 ירה באוויר לאחר הירי.

358. ובאשר למעורבות נאשם 3, לטענת ב"כ המאשימה, העובדות הרלוונטיות לעניין נאשם 3 בזמן ביצוע הרצח הן: הוא אסף את נאשמים 1 ו-2; נהג למקום הרצח; הסתובב באיזור; המתין לנאשם 1 בעת שבוצע הרצח ונמלט המקום תוך נהיגה מהירה. ואכן, ניתן לקבוע כי נאשם 3 הוא זה שאכן נהג ברכב, אסף את החבורה לרכבו, הסיעם למקום הרצח וממנו עד לכפר עקב בסמוך לביתו של קסאס. גרסתו זו של ג'נידי גם עולה בקנה אחד עם הנראה באחד מסרטוני האבטחה של קסאס (סרטון מספר 15), בו ניתן להבחין בנאשם 3 כשהוא מכניס את רכב הרנו לחניה לאחר שהוריד את יתר הנוסעים שעברו לרכב הגולף של דקידק.

359. בנוגע לטענה כי נאשם 3 הסיע את נאשם 1 למקום הרצח, ב"כ הנאשמים ביקש בסיכומיו להבהיר כי גם לפי גרסת ג'נידי, נאשם 1 יצא מרכב הרנו בעוד הרכב המשיך בנסיעה (כפי שאמר בחקירתו: "הדלת נפתחה והרכב שהוא נוסע" "כן, נפתח האוטו שהאוטו באמצע" (עמ' 471 לפרוטוקול, שורות 16,18)). אך קשה לראות כיצד דבר זה משפיע על חלקו של נאשם 3 באירוע. אדרבה, נאשם 3 לא היה במסעדה עם נאשמים 1 ו-2. גם לא קיימת ראיה מה נאמר לו ומדוע נקרא לבוא ולאסוף את נאשמים 1 ו-2 יחד עם ג'נידי מהמסעדה. גם לו נאשם 1 יצא מהרכב לאחר שנאשם 3 הביא את הרכב לעצירה מוחלטת, אין בכך לשנות במאומה את רמת מעורבותו ברצח, שכן לא קיימת כל ראיה שנאשם 3 עשה כן כחלק מתכנון מוקדם.

360. יצוין כי לא נטען בכתב האישום כי נאשם 3 חבש כובע גרב לראשו, מה גם שזו התמונה המצטיירת מעדותו של ג'נידי לפיה, למעט במקום אחד בו נטען באופן גורף כי כל הנאשמים חבשו כובע לראשם, ג'נידי תיאר באופן עקבי כי נאשם 3 לא חבש כובע לראשו, גם אם במהלך חקירתו הנגדית תיקן את דבריו במעט וטען כי אך "לא שם לב" לכך (עמ' 468-469).

361. מכאן יש לסווג את מעשיהם של נאשמים 2 ו-3, כאשר ב"כ המאשימה טענה כי היה במעשיהם בכדי להיות "מבצעים בצוותא" ואילו לטענת ב"כ הנאשמים, אם יוכח אשמתו של נאשם 1, נאשמים 2 ו-3 הינם לכל היותר בגדר מסייעים לו.

עבירת ביצוע בצוותא

362. בעניין סיווג מעשיהם של נאשמים 2 ו-3 כמבצעים בצוותא, ניתנה החלטת ביניים מיום 16.2.15, אשר דנה בטענותיו המקדמיות של ב"כ הנאשמים לפיהן נפלו פגמים בכתב האישום. בין היתר, נטען אז על ידי ב"כ הנאשמים כי אף אם יוכח כי העובדות המתוארת בכתב האישום נכונות, הרי שאין בכך כדי לייחס לנאשמים 2 ו-3 ביצוע עבירת רצח, משום שאף לפי המתואר אופן ישיבתם של נאשמים 2 ו-3 ברכב, כמו גם המתנתם לנאשם שעה שלא ידעו כלל על כוונת נאשם 1 לרצוח את המנוח, אינם מהווים ביצוע בצוותא כמו גם סיוע.

363. כאמור בהחלטה מיום 16.2.15, הבהרנו כי אומנם מבצע בצוותא הוא מי שיש לו חלק של ממש בתכנית העבריינית הן בדרישת היסוד העובדתי והן בדרישת היסוד הנפשי. לפיכך הואיל ולפי הנתען בכתב האישום, הנאשמים כולם פעלו לצורך תכנון וביצוע פעולות של הכנה לרצח, נדחתה הטענה המקדמית. אלא שכעת יש לדון האם אכן יש בחומר הראיות כדי לבסס את הרשעתם של נאשמים 2 ו-3 כ"מבצעים בצוותא", או שמא רק כמסייעים, לפני או אחרי

ביצוע המעשה על ידי נאשם 1.

364. ההוראות הקבועות בסימן ב' לפרק ה' לחוק מסדירות את מידת אחריותם של צדדים שונים לעבירה - מבצע, משדל ומסייע. ככלל, האחריות בפלילים אינה מצומצמת רק למי שנטל חלק ישיר בפועל בביצוע העבירה, כאשר השאלה האם תוטל אחריות על אדם בפלילים אשר נטל חלק מסוים בעבירה, ובאיזו מידה, נגזרת במידה רבה מזיקתו לעבירה ולמבצע העיקרי (ע"פ 4389/93 **מרדכי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(3) 239 (1996) (להלן: "עניין **מרדכי**"); ע"פ 2247/10 **ימיני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.1.11)). ההבחנה בין הצדדים לביצוע העבירה מבקשת לשקף את מידת הפגיעה בערכים מוגנים (ע"פ 8710/96 **מרקדו נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(5) 481 (1997); עניין **מרדכי**; ע"פ 2103/07 **הורוביץ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.12.08)).

365. לפי סעיף 29(ב) לחוק, "המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקא מינה אם כל המעשים נעשו יחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר". מבצע בצוותא הוא אפוא מי שנטל חלק ישיר בביצוע העיקרי של העבירה. המבצע בצוותא הוא מי שמעשיו מכניסים אותו "למעגל הפנימי של ביצוע העבירה", גם אם מעשיו לא מקיימים את הרכיב ההתנהגותי אשר מוגדר בעבירה (ע"פ 2652/95 **רז נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 21.2.96); עניין **מרדכי**; ע"פ 2796/95 **פלונים נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(3) 388 (1997)). היסוד הנפשי הנדרש ממבצע בצוותא הוא מודעות בנוגע לכל אחד מרכיבי העבירה וכן לעצם הביצוע בצוותא (ע"פ 2796/95 בעניין **פלונים**, שם). לעומת זאת, המסייע, לפי סעיף 31 לחוק, הוא "מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה". היסוד הנפשי הנדרש מן המסייע הוא מודעות לכל רכיבי היסוד העובדתי של הסיוע, וכן מטרה או תכלית לסייע לעבריין העיקרי (ע"פ 320/99 **פלונית נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(3) 22 (2001)).

366. לעתים, הסיווג המדויק של מעורב בתכנית עבריינית כ"מסייע" או כ"מבצע בצוותא" אינו פשוט כלל. כך, במצבים מסוימים עשויים המסייע והמבצע בצוותא להיות דומים מאוד בתרומתם לביצוע העבירה, זאת במיוחד שעה שהפסיקה הרחיבה את הגדרת המונח "מבצע" כך שהיא כוללת אף את מי שחלקו בביצוע המעשים היה מצומצם ביותר (ראו: ע"פ 8653/10 **פלונית נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.7.11); דנ"פ 1294/96 **משולם נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(5) 1 (1998) (להלן: "עניין **משולם**"); ע"פ 2625/96 בעניין **רז**, שם). במרוצת השנים, פותחו בפסיקת בתי המשפט מספר מבחני עזר שנועדו להקל על ההבחנה האמורה בין סיווג המעשה כ"מבצע בצוותא" לבין "סיוע". כך נקבע בפסיקה מבחן השליטה (ע"פ 2796/95 בעניין **פלונים**, שם; ע"פ 2247/10 בעניין **ימיני**, שם; עניין **מרדכי**; ע"פ 4186/13 **ע'נאים נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.4.15)), לפיו, מבצע בצוותא הוא מי שביכולתו לשלוט על הפעילות העבריינית, זאת לעומת המסייע אשר אינו שולט על ביצוע העבירה וביכולתו אך ליצור תנאים נוחים יותר למבצע העיקרי לביצוע העבירה. מבחן נוסף שאומץ בפסיקה הוא מבחן הקירבה, במסגרתו נבחנת מידת הקירבה של כל אחד מהמשתתפים לביצוע העבירה, כאשר נשאלת השאלה עד כמה מהווה אותו משתתף חלק מהמעגל הפנימי של המשימה העבריינית (ע"פ 875/12 **אבו טהה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.1.03); ע"פ 4428/13 **שיטריט נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 30.4.14)). מבחן נוסף הוא המבחן המשולב שעיקרו בחינה משולבת של היסוד ההתנהגותי והיסוד הנפשי (ע"פ 2103/07 בעניין **הורוביץ**, שם; ע"פ 8573/96 **מרקדו נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(5) 481 (1997) (להלן: "עניין **מרקדו**")), כאשר במסגרת הממד הפיסי, יש לבחון את איכות התרומה העובדתית-התנהגותית של הצד לעבירה, ובממד הנפשי, יש להתחקות אחר היחס החפצי של אותו צד לביצוע העבירה (ראו: עניין **משולם**), תוך ששני הממדים מאזנים זה את זה (ע"פ 4186/13 בעניין **ע'נאים**, שם).

367. בהקשר זה, בפסיקה באו לידי ביטוי עמדות שונות בעניין היקפה של התרומה הפיסית הנדרשת לשם סיווגו של אדם כ"מבצע בצוותא" (ע"פ 8653/10 בעניין **פלונת**, שם). אין חולק שלא נדרשת השלמת יסוד מיסודות העבירה כדי שאדם יסווג כ"מבצע", ודי אף בנטילת חלק קטן באופן יחסי בעשייה העבריינית (עניין **משולם**; ע"פ 2796/95 בעניין **פלונים**, שם; ע"פ 6157/03 **הוך נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.9.05)). בפסיקת בית המשפט העליון ניתן גם ביטוי לגישה לפיה אין לקבוע רף מינימלי לדרישת העשייה הפיסית, ויש לבחון את היקף התרומה של אותו צד ואת אופיה של התרומה מבחינה מהותית (השופטים ברק וחשין בעניין **משולם**, עמ' 50 ו-539; השופט פוגלמן בעניין **פלונת** (ע"פ 8653/10), עמ' 57).

368. על היסוד הנפשי ניתן להסיק במישור הראייתי מביטויים חיצוניים לו, הכרוכים גם ביסוד ההתנהגותי, ובפרט ממידת הקירבה של השותף למעגל המבצעים ומידת השפעתו על גורל הביצוע (עניין **משולם**; ע"פ 2103/07 בעניין **הורוביץ**, שם).

369. מכל מקום, השימוש במבחנים אלה ייגזר מנסיבות המקרה הספציפי, מאופי התרומה המהותית של אותו אדם למערך העשייה העבריינית ומן התכלית הרעיונית שביסוד ההבחנה, שבבסיסה "ההכרה שהאשמה המוסרית, והמסוכנות הסובייקטיבית והאובייקטיבית שבסיוע פחותות מאלה שבביצוע בצוותא" (השופט גולדברג בעניין **מרקדו**, בעמ' 545; עניין **משולם**; ראו גם עמדת השופט חשין (פסקה 17 לפסק דינו) בעניין **מרדכי** לפיה, לדעתו יש לבחור בסיווג המתאים לפי הסנקציה הפלילית ההולמת את המקרה).

370. מראש נקדים ונאמר כי גם אם לא הוכח כי נאשמים 2 ו-3 רקמו בצוותא מראש תכנית עבריינית משותפת לפגיעה במנוח, או כי לא קדמו למעשה דיון והחלטה משותפת, ואפילו אם ניתן לראות במעשיהם משום עשייה עבריינית ספונטנית, הרי שאין בכך כדי לשלול אפשרות קיומו של ביצוע בצוותא (ראו: ע"פ 2350/14 **ג'עברי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.1.15); ע"פ 4693/01 **מדינת ישראל נ' בביזאיב**, פ"ד נו(5) 580 (2002); ע"פ 259/97 **סובחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.4.98)). עם זאת ייאמר כי בענייננו, חרף העובדה שהנאשמים לא מסרו למעשה כל גרסה הנוגעת לנוכחותם בזירת הרצח, נראה כי לא ניתן לקבוע שנרקם קשר בין הנאשמים לצורך ביצוע הרצח. בהקשר זה, גם ניתן לקבל במידה מסוימת את טענת ב"כ הנאשמים כי היעדר ראיות אודות תכנון מקורי או קשירת קשר לביצוע בצוותא מחליש במידה מסוימת את הטענה שיש לראות את נאשמים 2 ו-3 כמבצעים בצוותא (ראו: ע"פ 3601/01 **זגורי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(4) 401 (2002); ע"פ 5279/01 **אלכסי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.7.02); ע"פ 2247/10 בעניין **ימיני**, שם).

371. ואומנם גם נוכחות כשלעצמה במקום העבירה עשויה לבטא במקרים המתאימים את הרכיב ההתנהגותי של מבצע בצוותא. וכבר נפסק בעבר כי ניסיון החיים מלמד שמבצע עבירה אינו מזמין "משקיפים" לארח לו חברה בעת ביצוע עבירה, בשל החשש שרשויות התביעה יוכלו להשתמש בהם כעדים פוטנציאליים, וכל עוד לא הוכח אחרת רשאי בית משפט לראות ב"נוכחות" כאמור בסיס לקביעת אחריות לביצוע העבירה (ע"פ 3006/96 **מטיאס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.9.99); ת"פ (מחוזי חי') 14220-03-12 **מדינת ישראל נ' עטאלה** (פורסם בנבו, 1.10.14)). אכן, בפסיקה הובהר כי במקרים בהם הנוכחות על פניה היא "סתמית ומקרית" על התביעה להביא ראיה המורה על שיתוף פעולה ממשי או על שיתוף מטרה ממשי בין הנאשם לבין מבצע העבירה. אך אם כעולה מהנסיבות האופפות את אותה "נוכחות", מדובר בנוכחות שאיננה מקרית, יש בנוכחות עצמה כדי להוות הוכחה לכאורה לשותפותו לעבירה. במקרה כזה מוטל על הנאשם הנטל לסתור את ההנחה לכאורה (ע"פ 6202/95 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד מט(6) 685 (1996); ע"פ 319/88 **אלמליח נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(1) 693 (1989)).

372. אין חולק בענייננו כי נאשמים 2 ו-3 לא נטלו חלק פיסי בירי במנוח או בעבדו. אלא שלפי הנסיבות האופפות את התנהלותו של נאשם 2, אנו קובעים כי נוכחותו ברכב בעת הירי במנוח לא הייתה אקראית ומקרית. זאת הן בשל חילופי המקומות בסמוך לביצוע הרצח, הן בשל העובדה שהוא חבש כובע לראשו, למצער מייד ובסמוך לביצוע הירי במנוח והן בשל העובדה שנשמע קול ירי מכיוונו לאחר ביצוע הרצח כאמור. נאשם 2 כאמור לא הציע הסבר כלשהו למעשיו ולהתנהלותו סביב שעת אירוע הרצח אלא הסתפק בהכחשה גורפת לפיה לא היה נוכח כלל ברצח. יש גם בעובדה שפעילותו של נאשם 2 נעשתה באופן מתואם עם מעשיו של נאשם 1 כדי להניח כי נאשם 2 אכן היה מודע למהלך הצפוי להתרחש (עוד על "תכנון" שבשתיקה, ראו: ע"פ 2103/07 בעניין **הורוביץ**, שם).

373. אלא שעל אף שנוכחותו של נאשם 2 ברכב לא הייתה כאמור מקרית בלבד, הרי שלא נמצא כי ניתן לסווגו כמי שעמד במסגרת הפנימית של העשייה העבריינית. הוא לא נטל כל חלק פיסי במעשה הרצח וגם לא נמצא כי היה בעל שליטה "רעיונית" בביצוע המעשה.

374. יתר על כן, יש גם צורך לבחון האם התקיימה כוונה לבצע בצוותא את העבירה במישור החפצי. בענייננו, לא ניתן לומר כי המאשימה הצליחה להוכיח כי נאשם 2 ביקש לגרום למותו של המנוח, וחפץ בהתממשותה של תוצאה זו (ראו גם: ע"פ 6157/03 בעניין **הור**, שם). אכן נראה כי קיימות ראיות הקושרות את נאשם 2 לביצוע המעשים. כאמור לעיל, הנאשם אכן היה מעורב בנעשה, אולם נראה כי הראיות אינן חוצות את רף ההוכחה הנדרש בפלילים, מעל לכל ספק סביר, להוכחת מעורבותו כ"מבצע בצוותא", אלא אך כמסייע כאשר בעניין זה מבחינת היסוד הנפשי, די בקיומה של מודעות לכך שההתנהגות מסייעת ותורמת למעשה עברייני ודי במודעות לכך שהמבצע העיקרי לו ניתן הסיוע, אכן מבצע עבירה או לפחות שהתעורר בו חשד סביר אך הוא נמנע לבררו (ע"פ 9826/05 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.7.08)). ויובהר, הסיוע צריך להיות למבצע העבירה אך לא נדרש כי יהיה חיוני או דרוש לביצוע העבירה (יעקב קדמי **על הדין בפלילים - חוק העונשין** 384-385, 390-391 (חלק ראשון, 2004) (להלן: "קדמי, החלק הראשון"), אף שבפסיקה התגבשה דרישה שהמסייע אכן ביקש לתרום תרומה למבצע העיקרי או לכל הפחות צפה ברמה קרובה של וודאות את האפשרות שההתנהגותו תסייע למבצע העיקרי כאמור (ע"פ 320/99 בעניין **פלונת**, שם).

375. ובעניין היסוד הנפשי של נאשם 2 כמסייע למעשיו של נאשם 1, יסוד זה נלמד לעתים מכלל הנסיבות החיצוניות (ראו גם: ת"פ (מחוזי חי') 12131-01-09 **מדינת ישראל נ' מגיס** (פורסם בנבו, 17.4.11)), וכך גם בענייננו. הוכח כאמור כי הנאשם חבש כובע גרב לראשו בזמן הירי. הוא ביצע פעולות שבשתיקה שנועדו להקל על נאשם 1 לבצע את מעשיו (החלפת המקומות ברכב) וגם "תיבל" את מעשיו של נאשם 1 באמצעות הירי באוויר. התנהגותו אינה מצביע על נוכחות מקרית כאמור. הוא גם לא מסר כל גרסה לגבי מעשיו באירוע הרצח, ולבסוף גם סייע לנאשם 1 בהסתרת מכלול האירועים, כאשר הורה לג'ינדי שלא יספר דבר (ת/48). מכאן ניתן להסיק בנקל אפוא, כי היה לנאשם 2 היסוד הנפשי הדרוש כדי להרשיעו בעבירה של סיוע לנאשם 1 כאמור.

376. ובאשר לנאשם 3. אף הוא בחר למסור גרסה שקרית ולהכחיש את נוכחותו בענאתא בזמן הרצח. קבענו כאמור כי נאשם 3 לא היה במסעדה. נאשם 1 התקשר אליו בשעת לילה מאוחרת וקרא לו במיוחד למקום לצורך הסעת החבורה לזירת הרצח. נאשם 3 הסיע את נאשם 1 יחד עם האחרים למקום הרצח. המתין במקום עד שהמנוח יצא מהחנות. התקדם בנסיעה לעבר החנות לאחר שהמנוח יצא ממנה. שהה במקום בזמן הרצח עצמו ולאחר מכן הסיע את נאשם 1 עם האחרים מזירת הרצח במהירות. בהתחשב במעשים אלו, יש לקבוע כי נוכחותו במקום לא הייתה מקרית. על כך נאמר "הילכו שניים יחדיו בלתי אם נועדו" (**עמוס**, ג 3). הנאשם גם בחר שלא למסור כל גרסה בנוגע למודעותו בזמן הרצח. בנסיבות אלו, קשה עד בלתי אפשרי לייחס לו חוסר מודעות באשר להתרחשות הרצח טרם

ביצועו. אילו אכן היה הנאשם חסר כל מודעות לאירוע הרצח אשר בסופו של יום התרחש לנגד עיניו, היה עליו למסור גרסה מפורטת ומתקבלת על הדעת באשר לאותן נסיבות, באופן שבו גם היה מבהיר מדוע אם כן הסיע את נאשם 1 למקום שבו שהה המנוח והאם אכן לא ידע על אשר צפוי היה להתרחש, כפי שעשה ג'נידי (ראו: ע"פ 6202/95 בעניין פלוני, שם; ע"פ 319/88 בעניין אלמליח, שם; ע"פ 9282/00 ירחי נ' מדינת ישראל, נה (5) 759 (2001); ע"פ 1345/08 איסטחרוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.5.09); ע"פ 557/06 בעניין עלאק, שם; והשוו: ת"פ (מחוזי ת"א) 40156/05 מדינת ישראל נ' מטרי (פורסם בנבו, 1.11.05)). בהתחשב בכל האמור לעיל, מעשי הנאשם מגבשים את יסודותיה של עבירת סיוע במסגרת סעיף 31 לחוק.

377. מכל האמור לעיל עולה אפוא כי יש לראות את נאשמים 2 ו-3 כמסייעים לרצח ולגרירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

באשר לעבירת הדחה בחקירה, יצוין כי מתקיימים יסודותיה של עבירה זו גם באשר לנאשם 2, וזאת בהתבסס על תרגיל החקירה במסגרתו הוקלטה שיחה בין נאשם 2 לבין ג'נידי (ת/48, שיחה 0006). בעניין זה יצוין כי בכתב האישום הנאשמים הואשמו בעבירת הדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק, ולא בעבירת שיבוש מהלכי משפט (סעיף 244 לחוק), וגם ב"כ המאשימה מיקדה טיעוניה בנשיונם של נאשמים 1 ו-2 להשפיע על עדים ולהניאם למסור מידע שעלול לסבכם באירוע, ולא למהלכים אחרים שבוצעו לאחר הרצח כמו גם החלפת המכוניות בכפר עקב. בסיכומיה הזכירה ב"כ המאשימה בחצי פה גם את העובדה כי שקרי הנאשמים בחקירה מגבשים אף הם יסודותיה של עבירת "שיבוש" לפי סעיף 244 לחוק, אך משכאמור נטענה טענה זו אך בחצי פה ושעה שהנאשמים גם לא הואשמו כלל בשיבוש מהלכי משפט (אלא בהדחה בחקירה), לא מצאנו לנכון להרחיב את הדיון בנקודה זו.

הרשעה בסיוע והוראות סעיף 184 לחסד"פ

378. חרף כל האמור, ב"כ הנאשמים טען בסיכומיו כי לא ניתן להרשיע את נאשמים 2 ו-3 בעבירת סיוע לרצח (או לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות), מכיוון שלא ניתנה לנאשמים הזדמנות סבירה להתגונן כמצוות סעיף 184 לחסד"פ, שכן בכתב האישום יוחסו לנאשמים 2 ו-3 עבירה של רצח וחבלה חמורה בנסיבות חמורות כמבצעים בצוותא בלבד. לטענתו, ב"כ מאשימה אף לא ביקשה בסיכומיה להרשיע את נאשמים 2 ו-3 בכל עבירה אחרת זולת אלו שפורטו בכתב האישום, ולו לחילופין. לטענתו, מתן אפשרות להתגונן פירושו גם מתן מענה לטענות המאשימה בסיכומים והואיל ולא נטען בעניין זה מאומה, אין אפשרות להרשיע את נאשמים 2 ו-3 בכל עבירה אחרת זולת אלו שיוחסו להם בכתב האישום. מנגד, טענה ב"כ המאשימה כי במקרה זה יכול בית המשפט להרשיע את נאשמים 2 ו-3 בעבירת סיוע ללא כל הזדקקות לסעיף 184 לחסד"פ, שכן סעיף זה דן בסיטואציה בה נתגלו לפני בית המשפט עובדות שלא נטענו בכתב האישום ואילו כאן העובדות נטענו וכי הרשעת נאשמים 2 ו-3 בעבירת סיוע אינה אלא פועל יוצא של הניתוח המשפטי של הרובד העובדתי שהוכח.

379. לפי סעיף 184 לחסד"פ, אם במהלך ניהול הליך פלילי מתגלה מתוך הראיות אליהן נחשף בית המשפט כי אשמתו של הנאשם בעבירה שונה מזו הקבועה בכתב האישום, אין צורך בתיקון כתב האישום ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות להתגונן בפני הרשעה זו. לפי הפסיקה, המבחן ל"הזדמנות סבירה" הוא מבחן מהותי ולא טכני-פורמלי. לכן, כאשר מתבקשת הרשעה על בסיס העובדות המופיעות בכתב האישום, אלא שהעבירה לגביה נשקלת ההרשעה שונה מזו המיוחסת לנאשם בכתב האישום, החשש לפגיעה בזכויותיו הדיוניות של הנאשם קל יותר מאשר במקרה בו גם העובדות עליהן נסמכת ההרשעה לא מופיעות בכתב האישום (ע"פ 766/07 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו,

19.11.07); ע"פ 807/99 **מדינת ישראל נ' עזיזיאן**, פ"ד נג(5) 747 (1999); ע"פ 2456/06 **בוכמן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.9.07). אף קיים ספק האם מקרה שבו לא נתגלו עובדות חדשות, נכנס בגדריו של סעיף 184 לחסד"פ (ע"פ 7725/11 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.1.13)). מכל מקום, כאשר הורשע אדם בעבירה שיסודותיה כלולים ממילא בעבירה המצוינת בכתב האישום, לא יוכל הנאשם לטעון כי הורשע מבלי שניתנה לו הזדמנות להדוף את ההאשמות שדבקו בו (ראו: ע"פ 6157/03 **בעניין הור, שם**; ע"פ 807/99 **בעניין עזיזיאן, שם**).

380. בפסיקה גם נקבע כי כאשר קו ההגנה שבו בחר נאשם, נוכח האישום שהופיע בכתב האישום כולל בחובו ממילא קו הגנה שגם היה מנחה אותו נוכח האישום בו הורשע בפועל, אין לומר כי הנאשם הופתע וכי לא ניתנה לו בנסיבות אלה הזדמנות סבירה להתגונן (ראו: ע"פ 63/79 **עוזר נ' מדינת ישראל**, פ"ד לג(3) 606 (1979)). מכל מקום, השאלה אם ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן תוכרע בכל מקרה לפי נסיבותיו ואין להשוות בין מקרה שבו נאשם הורשע לפי מערכת עובדות חדשות שזיקתה לגרסה העובדתית עליה מבוסס כתב האישום הינה רפה וקלושה, לבין תרחיש שבו קיים קשר ענייני, ממשי והדוק בין עובדות כתב האישום לבין העובדות החדשות שנתגלו במהלך המשפט שעליהן בפועל נסמכת הרשעתו (ע"פ 545/88 **בן עזרא נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(2) 316 (1989); ע"פ 6157/03 **בעניין הור, שם**).

381. בפסיקה גם נקבע כי בית המשפט רשאי לעשות שימוש בסעיף זה מיוזמתו גם מקום שהתביעה לא ביקשה זאת (על"ע 10982/04 **עו"ד רוני גורסקי נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב** (פורסם בנבו, 1.8.05); ע"פ 807/99 **בעניין עזיזיאן, שם**). לכן יש לדחות את טענת ב"כ הנאשמים לפיה לא ניתן לעשות שימוש בסעיף 184 לחסד"פ מקום הדבר לא התבקש על ידי ב"כ המאשימה בסיכומיה.

382. במקרה זה עולה כי הרשעת נאשמים 2 ו-3 בעבירת סיוע עומדת באופן ברור ופשוט גם במבחני סעיף 184 לחסד"פ. הרשעת הנאשמים מתבקשת בעבירה שיסודותיה כלולים ממילא בעבירה המצוינת בכתב האישום ומכאן כי הטענה שלא ניתנה לנאשמים הזדמנות להתגונן, אינה יכולה להתקבל.

383. יתר על כן, נאשמים 2 ו-3 בחרו בגרסה המכחישה כל קשר ומעורבות באירוע ירי כלשהו. נאשם 2 בחר להתגונן כנגד האישום בטענה כי לא היה נוכח בשום אירוע ירי. הוא הכחיש לחלוטין כל מעורבות באירוע ונצמד לגרסה (עליה עמד כאמור רק על דוכן העדים) לפיה כל החבורה נסעה יחדיו מענאתא לכפר עקב באמצעות רכב הסעה מסוג גולף, לאחר שנאשם 1 ביקש להגיע לשם ולפגוש שם את נאשם 3. גם נאשם 3 הכחיש כאמור כל נוכחות ומעורבות באירוע ירי, הוא אף הרחיק עצמו מענאתא ועמד על כך כי נסע ברכב הרנו מרמאללה לכפר עקב, אז אירעה לו תאונת דרכים.

384. כאשר בבסיס קו ההגנה שנבחר על ידי נאשמים עומדת הטענה כי לא היו נוכחים כלל במעשה העברייני, לא ניתן לטעון כי קופחה הגנתם אך בשל כך כי כתב האישום ייחס להם עבירה של ביצוע בצוותא. בחירה בקו הגנה כזה מלמדת על כך, כי גם אם היה כתב האישום מנוסח באופן המייחס להם עבירת סיוע למעשי נאשם 1, לא היו בוחרים הנאשמים בקו הגנה שונה (ראו גם: ע"פ 6157/03 **בעניין הור, שם**).

385. אך למעלה מכך, הנאשמים ידעו במה הם מואשמים ואף נטען על ידם לא פעם ואף במסגרת הטענות המקדמיות שהעלו כנגד כתב האישום, כי האמור בכתב האישום אינו מגלה עבירת ביצוע בצוותא, אלא לכל היותר

עבירת סיוע לאחר מעשה (עמ' 169-173). מכאן, הנאשמים מנועים מלטעון כיום כל טענה כנגד הרשעתם בעבירת סיוע, מקום בו כאמור ידעו היטב כי עליהם להתגונן כנגד עבירה זו והם בחרו במודע להתכונן באופן אחר ולהתעלם מהאפשרות שיורשעו בעבירת סיוע לאותן עבירות שפורטו בכתב האישום.

ח. מחדלי חקירה והתנהלות המשטרה

386. ב"כ הנאשמים טען למחדלי חקירה מהותיים שונים של המשטרה, והעיקריים שבהם הינם אי הגעת המשטרה לזירה לאחר הרצח כאשר מרבית מלאכת איתור הראיות בוצעה הלכה למעשה על ידי משפחת המנוח; אי זימון לחקירה ואיתורם של גורמים רלוונטיים, ביניהם זכריה אל ראיפאק - עמו שוחח ג'נידי בליל הרצח, כמו גם "מכובדים" שהשתתפו בפגישת ה"עטווה" בחברון, הישאים סלימאן שהיה עם הנאשמים במסעדה ופריד שוויקי שנסע עמם ברכב; האופן בו "ננעלו" חוקרי המשטרה על סיפור המעשה כרצח נקמה על רצח זיאד; ועוד.

387. בראש מחדלי החקירה, אכן עומדת העובדה שהמשטרה לא הגיעה לזירת הרצח אלא בחלוף ימים רבים ואף לאחר מספר שבועות, והטילה למעשה את מלאכת איסוף הראיות על מוכתר הכפר ועל משפחת המנוח ובראשם מוחמד דוויק. לטענת דוויק ו"שותפיו" ל"חקירה", חלק מפעולות ה"חקירה" שביצעו נעשו ביוזמת חוקרי המשטרה, או לכל הפחות בעידודם לעשות כן. אין חולק כי מוחמד דוויק ביצע למעשה פעולות "חקירה" קלאסיות מתבקשות שונות ומגוונות המוטלות על המשטרה: איסוף תרמילים מהזירה; "הורדת" סרטונים רלוונטיים מהחנויות שבאזור לאירוע; "חקירת" מי שהיה לכאורה עד לרצח (סלאמה); ואיתור רכב הרנו. ל"חקירתו" זו של מוחמד דוויק היו מספר שותפים, חלקם העידו במשפט כעדי תביעה וחלקם לא.

388. חוקרי המשטרה אישרו כי המידע הראשוני שהיה בידיהם הגיע ממוחמד דוויק, אשר "עזר" להם וביצע כמה "בדיקות" מיד לאחר הרצח (עמ' 1179-1180). דוויק מצדו, לדבריו, הגיע לזירה כבר בסביבות השעה 3:30-4:00 לפנות בוקר לאחר הרצח, בהוראת אבו עסב, מוכתר הכפר (עמ' 2947). אין חולק כי לראשונה הגיעו החוקרים לזירה רק בחלוף כשלושה שבועות ממועד הרצח, וזאת כאשר הגיעו לאסוף את סרטוני המסעדה והחנות הסמוכה למקום הרצח (כך גם אישר רפ"ק יגאל אלמליח, ראש צוות החקירה (עמ' 1097)).

389. איתור רכב הרנו נעשה למעשה על ידי דוויק וחבורתו. דוויק העיד כיצד הוא יצר קשר עם חוקרי משטרה לאחר שאיתר את הרכב במגרשו של קסאס. כן העיד כי חוקרי המשטרה מצדם אך ביקשו ממנו לצלם את הרכב ואת סביבתו ולשלוח אליהם את התמונה באמצעות תוכנת ה"ווטסאפ" (עמ' 552).

390. הסרטונים כאמור הורדו לראשונה על ידי מוחמד דוויק וחבורתו, אשר ביררו לאחר הרצח האם ניתן לקלוט במצלמות החנות הסמוכה לרצח את אשר נעשה בליל האירוע. כך העיד דוויק כיצד ניגש למחרת הרצח בשעות הבוקר לבעלי החנויות באיזור וביקש מהם לראות את הסרטונים שנקלטו במצלמות האבטחה שלהם (עמ' 618) ומאוחר יותר גם הוריד את הסרטונים הרלוונטיים באמצעות אדם אחר (עמ' 724). מר נדים שיחה, בעל החנות הסמוכה למקום הרצח העיד כי קרובי המנוח פנו אליו מספר פעמים למחרת הרצח בבקשה כי יאפשר להם להוריד את הסרטונים ממצלמות האבטחה של עסקו מהר ככל הניתן, גם לאחר שסירב לכך בתחילה (עמ' 2320-2327), וגם בעל המסעדה, נביל תועלאם, סיפר כי סרטוני מצלמות האבטחה שלו הורדו על ידי אנשים שהתעניינו בהם מספר ימים לפני שהגיעה המשטרה ביום 20.10.14, והוא לא שהה על ידם בזמן שהורדו הסרטונים, כאמור (עמ' 2602-2603).

391. גם את התרמילים סיפק דוויק למשטרה (עמ' 1098), כאשר אלה הועברו מיד ליד עד שהגיעו לידי המשטרה. חלק מהתרמילים אף אבדו ונעלמו בדרכם לתחנת המשטרה. כאשר נחקר דוויק בחקירתו הנגדית אודות מספר התרמילים המדויק שהועברו למשטרה הוא הסביר כי תרמיל אחד הניח בכיסו שהביא מאוחר יותר למשטרה ושלושה תרמילים אחרים נתן לאדם נוסף בשם ראזאווי שהעבירם לידי אבו עסב (עמ' 2951), שלדבריו העביר אותם בעצמו למשטרה (עמ' 774). מאוחר יותר הובהר שרק תרמיל אחד מהתרמילים שלטענת דוויק הועברו לאבו עסב הגיע לבסוף למשטרה, כך שלמעשה נמסרו למשטרה שני תרמילים: תרמיל אחד ממוחמד דוויק עצמו, ותרמיל אחד שהועבר מאבו עסב (עמ' 785). נתון זה גם עולה בקנה אחד עם טופס משלוח מוצגים למעבדת נשק מיום 6.10.14 החתום על ידי יהודה משרתי (ת/34) בו נאמר במפורש כי תרמיל אחד נתקבל במשטרה מדוויק והשני מאבו עסב. דוויק מצדו עמד על כך כי שני תרמילים נוספים הועברו גם הם למשטרה על ידי אבו עסב, אך לא ראה זאת במו עיניו (עמ' 794). אבו עסב עצמו העיד על כך שקיבל מראזאווי שקית ניילון בצבע אדום, ונאמר לו כי ישנם שלושה תרמילים בתוכה, על אף שהוא לא בדק כמה תרמילים אכן היו בשקית. אבו עסב לא ידע להסביר מדוע בסופו של דבר נמסר על ידו רק תרמיל אחד, אלא שיער כי יתכן ונפלו תרמילים מהשקית בזמן שהוא אחז בה או בזמן שהשקית הייתה אצל ראזאווי (עמ' 986-987).

392. בנוסף טען ב"כ הנאשמים כי החוקרים "ננעלו" מוקדם מהמתבקש על כיוון חקירה אחד, תוך כדי שהם זונחים כיווני חקירה אחרים. רפ"ק אלמליח (ראש צוות החקירה) אף אישר שכיוון החקירה המשמעותי היה שמדובר ברצח נקמה על הרצח הקודם של זיאד, והכיוון הזה הלך והתבסס (עמ' 1102-1103). גם החוקר אריסן אישר בעדותו כי זו הייתה הנחת העבודה המרכזית (עמ' 1501).

393. ב"כ הנאשמים טען עוד למחדל חקירה המתבטא בכך שלא זומנו לחקירה עדים שיכלו להוסיף מידע רלוונטי רב על מהימנות גרסתו של ג'נידי. כך, נטען כי על אף שלפי גרסת ג'נידי הוא שוחח בליל הרצח עם זכריה אל ראיפאק, חבר טוב של אחיו של ג'נידי, וסיפר לו את אשר אירע, גם אם "לא סיפר לו הכל" (עמ' 252), אל ראיפאק לא זומן לחקירה וגם לא נעשה כל נסיון או מאמץ לאתרו. כך גם העיד ג'נידי שחוקרי המשטרה לא ביקשו ממנו שינסה להשיג את אל ראיפאק או אף להעביר לו את המסר שהמשטרה מחפשת אותו (עמ' 258). אם כי חוסני, אחיו של ג'נידי העיד כי במהלך חקירתו במשטרה כן ביקשו ממנו החוקרים כי ישיג עבורם את מספר הטלפון של אל ראיפאק (עמ' 2229). ג'נידי עצמו טען על דוכן העדים שהוא יכול למסור את מספר הטלפון שלו, והוא אף ימסור אותו לבית משפט (על אף שלא עשה כן בסופו של יום) (עמ' 251-255, 368, 463). רפ"ק אלמליח גם אישר שהוא לא זוכר את שמו של אל ראיפאק ושלא נתן הנחייה לחוקרים לבדוק את גרסתו של זה (עמ' 1131). מנגד, החוקר איגוס העיד שלא הצליח לאתר את זכריה אל ראיפאק, לאחר שניסה לאתרו, בין היתר, באמצעות אביו של ג'נידי, ולא הצליח בכך (עמ' 1174).

394. מחדל נוסף לדעת ב"כ הנאשמים קשור לכך שלא נבדקה מעורבותו של שוויקי שאף לא נעצר עד היום ולכך שלא נבדקה עד תום מעורבותו של הישאם סלימאן אשר נראה במצלמות כשהוא יושב במסעדה עם החבורה, אך לא נצפה לאחר מכן. עוד הלין ב"כ הנאשמים על כך שלא נחקרו "מכובדים" שהשתתפו ב"עטווה" בחברון, וביניהם עבדאללה עלקם, כאשר לא נראה כי היה קיים קושי אמיתי לאתרו ולחקרו.

395. לטענת ב"כ הנאשמים, מחדל נוסף מתבטא בכך שבסופו של יום לא אותר מספר הטלפון של ג'נידי. החוקר איגוס אישר שהוציא מחברת התקשורת רשימה של מספרי טלפון שהיו על שמו של ג'נידי ושיכול להיות שאחד מהם היה המספר שלו (עמ' 1214), ושהוא לא זוכר אם שאל את אביו של ג'נידי מה היה המספר של ג'נידי (עמ' 1220). לשאלת ב"כ הנאשמים האם בדק את הבעלות או את הפלטים של אחד ממספרי הטלפון שברשימה הזו אשר מסתיים בספרה 9 (כאשר ג'נידי טען בחקירתו שלדעתו מספר הטלפון הנייד שלו הסתיים בספרה 9), ענה שלא עשה זאת. בהקשר זה,

ממילא גם לא הוצאו פלטי שיחות טלפונים ואיכון מכשיר הנייד של ג'נידי (כך גם אישרו: החוקר אריסן, עמ' 1518; החוקר איגוס, עמ' 1222).

396. עוד נטען שג'נידי לא נחקר די הצורך בנוגע לאירוע שקדם לרצח שבגינו לא יכל להיכנס לישראל. בתחילת חקירתו במשטרה ג'נידי תיאר כי לא יכל לשהות בישראל בתקופה שקדמה לרצח מכיוון שפוטר מהעבודה ולא היו לו רשיונות, מכיוון שהרשיון שלו הושאר ברכב. נושא זה לא נבדק לעומקו על ידי חוקרי המשטרה (כך גם אישר אריסן, עמ' 1560).

397. כך גם לא תועדו באופן מלא שני מפגשים שהתקיימו בין החוקר אריסן לבין ג'נידי. מפגש אחד מיום 21.10 לא תועד באופן חזותי, אלא באמצעות מזכר שנרשם על ידי החוקר אריסן; לגבי המפגש השני מיום 22.10 לא נפתח טופס גביית הודעה על אף שהמפגש הוקלט ובסופו של יום, לבקשת ב"כ הנאשמים, גם תומלל. לשאלת ב"כ הנאשמים מדוע לא תועדו באופן מלא שני מפגשים נוספים עם ג'נידי, שהתקיימו בין יום 20.10 לבין 28.10, ענה החוקר אריסן שלא היה צורך בכך (עמ' 1971). במפגש מיום 21.10 כתב החוקר שהוא ביקש לעשות עימות בין ג'נידי לבין נאשם 1, אך ג'נידי סירב לכך מכיוון שהוא חשש להיחשף. לטענת החוקר אריסן, לא היה צורך בתיעוד מכיוון שבסופו של יום העימות לא התקיים (עמ' 1971). לגבי המפגש מיום 22.10, ענה החוקר אריסן שלא העלה את המפגש על הכתב מכיוון ש"לא עלו דברים חדשים" (עמ' 1983). זאת על אף שהתברר כי "המפגש" התקיים במשך כשעתיים (עמ' 1986) ועלו בו לא מעט נושאים הקשורים לחקירה.

398. מחדל נוסף לדעת ב"כ הנאשמים נוגע לעובדה שג'נידי לא נשאל במהלך הודעתו הראשונה במשטרה (מיום 13.10.14) האם מוחמד דוויק הראה לו קודם לכן את הסרטונים בהם הוא עומד לצפות (עמ' 1530). החוקר אריסן אישר כי אכן ג'נידי לא נשאל על כך (עמ' 1530).

399. עוד הלין ב"כ הנאשמים על כך שבמסגרת חומרי החקירה שהועברו לידי לא הועברו אליו כל חומרי החקירה כנדרש, כך לא הגיעו לידי הקלטות של חקירות עדים אשר הועברו אליו אלא רק לאחר שעמד על חסרונם בתיק ולא הועברה "רשימת מ"ט" שהייתה אמורה לבאר אלו הקלטות בוצעו במסגרת חקירת התיק. ב"כ הנאשמים הרחיב בדבר כוונת המכוון שעמדה לטענתו מאחורי התנהלות זו ורצונם של גורמי המשטרה והתביעה "להעלים" ראיות בתיק באופן שנועד לטענתו לחזק את גרסת התביעה ושיש בו כדי לפגוע בנאשמים ובהגנתם.

400. שאלת הנפקות של מחדלי חקירה תוכרע בהתאם לנסיבות המקרה, תוך בחינת השאלה אם יש בתשתית הראייתית אשר הונחה לפתחו של בית המשפט כדי לבסס את הרשעת הנאשם בעבירה שיוחסה לו במידה הנדרשת בפלילים (ע"פ 5386/05 **אלחורטי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.5.06); רע"פ 8713/04 **רצהבי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.3.05)).

401. על החקירה המשטרתית מוטלת המשימה למצוא ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכויו של החשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו (ע"פ 721/80 **תורג'מן נ' מדינת ישראל**, פ"ד לה (2) 466, 472 (1981)). אולם, עובדת קיומו של מחדל חקירה אין בה, כשלעצמה, להביא לזיכויו הנאשם, ועל בית המשפט לתת דעתו לשאלה האם חרף קיומו של המחדל, הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת האשמה (ע"פ 1072/15 **שייניס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.11.15); ע"פ 10163/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.9.10); ע"פ

2404/09 אלחמידי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.9.09).

402. במקרה זה, מדובר בהצטרבות של מחדלי חקירה שונים, שיש בהם כדי לעורר אי נוחות רבה באשר לאופן התנהלותם של חוקרי המשטרה בכלל, ובחקירת תיק רצח משמעותי ומורכב מעין זה בפרט. זאת בכל הנוגע כאמור לאי הגעת החוקרים לזירה זמן סביר לאחר הרצח ואי ביצוע פעילות חקירה קריטיות בזמן הרלוונטי (חיפוש האקדח ותרמילי ירי בזירה, איתור עדים לאירוע בסמיכות לאחר האירוע, הורדת סרטוני האבטחה מהחנויות הסמוכות בסמיכות לאחר האירוע, איתור הרכב על ידי דוויק והבאתו להחזקת המשטרה ובדיקתו תוך הסתפקות בקבלת התמונות בווטסאפ וכיו"ב). למרבה הצער, לאי נקיטת פעולות חקירה משמעותיות על ידי חוקרי המשטרה לא ניתן הסבר הולם בבית המשפט. אדרבה, התנהלותם הבעייתית של חוקרי המשטרה אף הודגמה ביתר שאת על דוכן העדים, אשר במרבית המקרים עלו על דוכן העדים ללא הכנה מוקדמת ואף ללא שידעו על אלו הודעות שנגבו על ידם זומנו להעיד.

403. הארכנו בתיאור המעשה סביב התרמילים וההקלטות כדי להדגיש את הבעייתיות של המשטרה סביב איסוף ממצאים פורנזיים ואחרים כה חשובים מזירת פשע חמור שאי אפשר להפריז בחשיבותם. התנהלות מעין זו לא יכולה להתקבל על הדעת, ללא קשר לממצאים שהיו מתקבלים לו נאספו הראיות על ידי המשטרה כהלכה. הנימוק להתנהלות המשטרה שנמנע ממנה להיכנס למקום הזירה מסיבות ביטחוניות לא רק שלא הוכח, אלא שגם לא יכול לעמוד, שכן אין מקום בדיון להגמשת דיני הראיות בשל חוסר יכולת המשטרה לחקור ולהגיע לזירת אירוע ואין צורך לומר כי קשה מאוד לקבל את שיטת "מיקור החוץ" מעין זו שהנהיגה המשטרה שהסמיכה כביכול את דוויק ואבו עסב לאסוף ממצאים מזירת פשע חמור. גם הוכח שלא כל הממצאים הגיעו ליעדם, שכן רק שניים מתוך ארבעת התרמילים שנאספו מהזירה הגיעו כאמור לבסוף לידי המשטרה. העובדה שהושלכו אל עבר כוחות המשטרה אבנים כאשר לבסוף נכנסו לזירה, לא משנה לעניין זה, שכן לא זו בלבד שזריקת האבנים לא מנעה מהמשטרה להיכנס לזירה בחלוף כשלושה שבועות מהרצח ולכן גם לא הייתה צריכה למנוע את כניסתה בתכוף לאירוע, אלא שלמרבה הצער ידיעה שיפוטית היא כי זריקת אבנים בשכונות מזרח ירושלים הינה תופעה נפוצה ועל המשטרה להיערך לאפשרות זו.

404. אם חקירת מקרה רצח מעין זה לא הצדיקה ריכוז מאמץ מטעם המשטרה ותיאום ביטחוני מיידי עם כוחות הביטחון האחרים, קשה לשער (למעט אירועים ביטחוניים קיצוניים) נסיבות אחרות המצדיקות זאת. התמונה העגומה המצטיירת מהתנהלות המשטרה כאמור מצביעה על מציאות שבה "לית דין ולית דיין". מקרה זה הוא אף ביטוי מובהק לנאמר בפרקי אבות: "רבי חנינא סגן הכהנים אומר, הוי מתפלל בשלומה של מלכות, שאלמלא מוראה, איש את רעהו חיים בלעו" (משנה, אבות פרק ג' משנה ב').

405. חרף זאת, גם אם מקבלים אנו את טענת ב"כ הנאשמים כי במקרה זה נמצאו מחדלי חקירה, לא היה במחדלים שצוינו כדי לפגום במערך הראייתי השלם. אכן הדעת אינה נוחה כאמור מהתנהלות המשטרה בתיק זה. זירת הרצח הופקדה הלכה למעשה לידי מוכתר הכפר, מוחמד דוויק וחבריו. אך יש לזכור כי השאלה העומדת לדיון אינה הכישורים של חוקרי המשטרה, אלא משקלם של מחדלי החקירה במארג הראיות ומידת הפגיעה בהגנת הנאשמים (ראו גם: תפ"ח (מחוזי ת"א) 52781-02-12 מדינת ישראל נ' חדאד (פורסם בנבו, 27.11.13)). משקלו והשפעתו של המחדל החקירתי נבחנים לא רק בהתייחס למחדל החקירתי כשלעצמו, אלא תוך שקלול מכלול הראיות שהונחו בפני בית המשפט (ע"פ 5386/05 בעניין אלחורטי, שם). נעז ונאמר כי ישנן גם רגליים מוצקות לסברה כי אף לו היו חוקרי המשטרה עמלים על הרכבת הפאזל הראייתי בשלמותו, היינו, פועלים כיאות וכנדרש על מנת לאתר את התרמילים מזירת הפשע ובדיקת קיומן של טביעות אצבע בהם; מאתרים את רכב הרנו טרם שטיפתו תוך איתור ממצאים פורנזיים נוספים בו; מורידים את סרטוני האבטחה שלא התקבלו כראיה באופן שהיה מאפשר הסתמכות עליהם במסגרת הליך

זה; וגובים עדויות מעדים פוטנציאליים על אתר - אך הייתה מתחזקת ביתר שאת המסקנה בדבר מעורבותם של הנאשמים בביצוע העבירות. אומנם, לא נעלם מעינינו טענת ב"כ הנאשמים כי יתכן והיה באותם ממצאים שהיו מתגלים, לו אכן היו מתבצעות פעולות החקירה המתבקשות בתיק מורכב וחמור מעין זה, כדי לפעול לטובת הנאשמים, אך בהתחשב במכלול הראיות והעדויות אין זו המסקנה שניתן להסיק באופן סביר.

406. זאת ועוד, אין במחדלים הנתענים כדי ליצור ספק סביר באשר לאחריות הנאשמים בביצוע המעשים, אף אם נזקוף את אותם מחדלים לחובת התביעה ולטובת הנאשמים. ממכלול ראיות התביעה נמצא קשר ברור בין הנאשמים לביצוע העבירות הנתענות, ואף אם יכלה המשטרה בפעולותיה להוסיף ראיות נוספות על פני אלה שנמצאו, הרי שאין בהעדרן של הראיות הנוספות כדי להפיג או להחליש מתוקפן של הראיות הקיימות. מכאן, כי אף אם התקיימו מחדלי חקירה, אין בהם לעורר ספק סביר בנסיבות המקרה, לאור התשתית הראייתית שהוצגה והוכחה.

407. ובאשר ליתר מחדלי החקירה הנתענים. לא מצאנו ממש בטענת ב"כ הנאשמים לקיומם של מחדלי חקירה משמעותיים נוספים. גם אם לא מוצו כל פעולות החקירה האפשריות שניתן לבצע במסגרת חקירתו של ג'נידי, לא נמצא ממש בטענה כי נעשו מאמצים כבירים לכאורה שלא לפגוע במהימנותו של ג'נידי במהלך חקירתו ו"השטחת" חקירתו בכוונת מכוון. מה גם, כאמור לעיל, בתחילת החקירה המשטרתית ג'נידי אף הוחזק כחשוד עיקרי. גם הנתען אודות אי חקירת האירוע שקדם לרצח בגינו לא יכל ג'נידי להיכנס לישראל אינה מהווה מחדל, ודאי לא מחדל משמעותי. ממילא גם הנתען על ידי ב"כ הנאשמים אודות אותו אירוע לא הוכח וגם אין בו כל קשר לחקירת תיק זה. גם העובדה שלא תועדו כנדרש מספר חקירותיו של ג'נידי ראוייה לביקורת, אך אין בה כדי להצביע על מחדל חקירתי. מה גם שג'נידי נחקר ארוכות על ידי ב"כ הנאשמים על דוכן העדים וגם הוחזר לבקשת ב"כ הנאשמים בסוף פרשת התביעה לחקירה נגדית נוספת. כך גם באשר לטענה שג'נידי לא נשאל במהלך חקירתו במשטרה אם אכן צפה בסרטונים טרם חקירתו במשטרה. אף אם הצגת שאלה זו במהלך החקירה המשטרתית הייתה בגדר עניין מתבקש, משנחקר ג'נידי על דוכן העדים בנושא זה חקירת שתי וערב על ידי ב"כ הנאשמים וגם עמד על כך בעדותו שלא ראה את הסרטונים שהוצגו לפניו לפני שמסר את הודעתו במשטרה (עמ' 263-264), ממילא אין לה לטענה בדבר מחדל זה כיצד שתעמוד.

408. גם באשר לטענה כי לא נחקרו עדים משמעותיים, על אף ניסיונו של ב"כ הנאשמים לטעון כן, למעשה לא הוכח כי אי איתורם וחקירתם של אל-ראיפאק, עבדאללה עלקם או סלימאן נעשה בכוונת מכוון באופן שנועד לשמור על שלמות גרסתו של ג'נידי, על מנת שלא תפגע מהימנותו אם יתברר שמסר גרסה שונה לכל אחד מהם. זאת, בהתחשב בין היתר בכך שמדובר בעדים אשר לא נטען כי היו עדים לאירוע אלא תרומתם לסיפור הדברים הייתה לכל היותר נותרת בגדר עדות שמועה. גם באשר לאי חקירתו של שוויקי, אשר היה נוכח ברכב בזמן האירוע, יש רגליים לסברת ב"כ המאשימה בסיכומיה אשר ציינה כי ב"כ הנאשמים טען לא פעם במהלך הדיון ששוויקי מסתובב חופשי וניתן לאתר אותו בקלות, אך לא פעל לעשות כן בעצמו. אם אכן סבור היה ב"כ הנאשמים כי מדובר בעדות חיונית להגנת הנאשמים, דבר לא מנע מבעדו לזמן את שוויקי (כמו גם את מי מהמעורבים האחרים) למתן עדות הגנה. ב"כ הנאשמים אף לא טען כי לא עלה בידו לאתר את אותם עדים (אלא אף הבהיר פעמים רבות כי ניתן היה לאתרם בנקל) ועל כן לא ניתן לקבל את הטענה כי מדובר בעדויות חיוניות להגנת הנאשמים (ראו גם: ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.9.09)).

409. כן לא נמצא כל בסיס לטענה כי "הועלמו" חומרי חקירה בכוונת מכוון, ואף אם התגלה אי-סדר מסוים באופן בו הועברו ההקלטות לידי ב"כ הנאשם, לא נמצא כי מדובר במחדל חקירתי. ממילא גם לא נטען כי נותרו חומרי חקירה נוספים שלא הגיעו בסופו של יום ליעדם.

410. ובשולי שולי הדברים נעיר בהתייחס לטענתו של ב"כ הנאשמים לפיה קיימים פערם משמעותיים בין תמלילי החקירה של העדים לבין תיעוד חקירתם בהודעותיהם, כי בסופו של יום בית המשפט הסתמך על תוכנם של הדברים כפי שבאו לידי ביטוי במלוא גרסת העדים, כולל תמלול חקירותיהם ועדותם על דוכן העדים. שאלת הפער הקיים בין תמלול חקירתו של עד לבין הודעתו הכתובה, היא שאלה נכבדה שיש אכן מקום ליתן עליה את הדעת, ודאי כיום נוכח העובדה שחקירותיהם של חשודים ושל עדים חשופים מבוצעת במשטרה יחד עם תיעוד חזותי. ברם שאלה נכבדה זו ראוי לה שתידון במסגרת אחרת, שכן הדיון בה, נוכח האמור, אינו רלוונטי לעניין תיק זה.

בסופו של יום אפוא לא נמצא כי הוכחו מחדלי חקירה מהותיים שהיה בהם כדי להוביל למסקנה המזכה את הנאשמים או להטיל ספק סביר בהרשעת מי מהם באלו מהעבירות.

ט. תקציר הכרעת הדין

411. כתב אישום נשוא ההליך הוגש כנגד נאשמים 1-3 בגין ביצוע בצוותא חדא עבירת רצח ועבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות וכן בגין הדחה בחקירה. הנאשמים כולם כפרו בעבירות שיוחסו להם.

412. בכתב האישום סופר כי נאשמים 1 ו-2 יחד עם אדם בשם מוחמד ג'נידי הגיעו יחדיו לסעוד נפשם במסעדה בענאתא. לאחר מכן השלושה חברו לנאשם 3 ולאדם נוסף בשם פריד שוויקי, ונסעו ברכב מסוג רנו לכיוון חנות נעלי הספורט בענאתא, שם שהה המנוח באותה שעה. נאשם 3 נהג ברכב ובדרכם לחנות החליפו נאשמים 1 ו-2 את מקומותיהם, כך שנאשם 1 ישב במושב הקדמי ליד הנהג. הרכב התקדם לעבר פתח החנות עד שיצא המנוח ממנה. נאשם 1 יצא מרכב הרנו כשהוא חבוש כובע גרב לראשו והוא רעול פנים. הוא ניגש לרכבו של המנוח וירה במנוח מטווח קצר והרגו. כן פצע את האדם שישב לצדו. נאשם 1 חזר לרכב הרנו אשר נמלט מהזירה בנסיעה מהירה לעבר מגרשו של מר זיאד קסאס בכפר עקב. בעת ההימלטות, נאשם 2 כיסה את פניו עם כובע גרב וירה מספר יריות מבעד לחלון הרכב.

413. לאחר הרצח ביקש נאשם 1 מאדם בשם מועתז דקידק, שיבוא לאסוף את כל יושבי רכב הרנו עם רכב מסוג גולף מכפר עקב. בכפר עקב, בסמוך לביתו של קסאס, השליכו נאשמים 1 ו-2 את בגדיהם לפח האשפה.

414. בהמשך, ובשעת לילה מאוחרת, נקרא קסאס על ידי נאשם 3 להתייצב לפני נאשם 1, אשר הורה לו לדווח למשטרה שרכב הרנו נגנב ושלא יספר כי הרכב היה אצלו באותו הלילה. נאשמים 1 ו-2 גם הורו לג'נידי שלא יספר דבר על אשר אירע.

415. העד המרכזי, ג'נידי, נחקר בחקירה ראשית במסגרת מתן עדות מוקדמת. הוא נחקר בחקירה נגדית וגם הוחזר לבקשת ב"כ הנאשמים לדוכן העדים כדי להיחקר בחקירה נגדית פעם נוספת. טענות רבות נטענו על ידי ב"כ הנאשמים בעניין האופן בו נגבתה עדותו הראשית של ג'נידי במסגרת עדות מוקדמת. לא קיבלנו את הטענות שהושמעו כנגד הליך גביית העדות המוקדמת ולא ראינו כי היה באופן גביית העדות כדי לפגוע בהגנת הנאשמים ולהביא לפסילת ההליך כולו.

416. מצאנו שיש מקום לאמץ את גרסתו של ג'נידי. לא מצאנו כי לג'נידי עמדו אינטרסים חיצוניים להפליל את

הנאשמים ולא מצאנו שג'נידי מסר את עדותו כתוצאה מלחץ שהופעל עליו מטעם בני משפחת המנוח או בשל חששותיו מהם. גם לא מצאנו כי הטענות הרבות כנגד האופן שבו נחקר ג'נידי במשטרה העלו ממצא שהיה בו כדי להשפיע על קביעת מהימנותו.

417. לא נמצא ממש בטענה בדבר סתירות משמעותיות בגרסאותיו של ג'נידי שיש בהן כדי לפקפק במהימנות גרסתו. גם לא מצאנו כי היה בגרסתו של חוסני, אחיו של ג'נידי (אשר הוחזר גם הוא לחקירה נגדית פעם נוספת לבקשת ב"כ הנאשמים), שתיאר את סיפור הדברים ששמע מפי ג'נידי לגבי קורות אותו לילה, כדי לפגוע אף היא במהימנותו של ג'נידי.

418. נמצא כי על בסיס עדותו של ג'נידי ניתן לקבוע את מעורבותם של שלושת הנאשמים באירוע, כל אחד לפי חלקו. חרף טענות ב"כ הנאשמים, לא מצאנו כי ג'נידי היה "עד מדינה" (או אף "עד מדינה לשיטתו"), וגם לא נמצא כי היה שותף בביצוע העבירות, ועל כן גם לא נדרש סיוע או חיזוק לעדות, למרות שישנן ראיות נוספות, לא מעטות, המהוות גם חיזוק וגם סיוע לה.

419. ובאשר לגרסת הנאשמים. בתחילה התנהל ההליך כאשר היקף העובדות שלא היו שנויות במחלוקת היה מצומצם. הצדדים הסכימו אך על העובדות הבאות: המנוח נהרג והאדם אשר ישב לידו נפגע כתוצאה מירי; ביום הרצח, נאשם 1 שהיה יחד עם קסאס במגרשו של סוחר מכוניות, עדנאן חרחש בגבעה הצרפתית ורכב הרנו שבבעלות קסאס שהושאל לנאשם 1, נותר בחזקת נאשם 1 באותו הלילה.

420. גרסתו של ג'נידי הוכחשה על ידי הנאשמים כולם, ואף לא אחד מהם הודה כי פגש בו במהלך אותו הלילה. נאשמים 1 ו-2 גם הכחישו נחרצות כי הם אלה שדמותם נראית בסרטוני מצלמות האבטחה של המסעדה וטענו כי מדובר בעריכת "פוטושופ". שלושת הנאשמים הרחיקו עצמם מזירת האירוע וטענו כי לא שהו כלל בליל הרצח בענאתא. אך בעת שעלו על דוכן העדים שינו הנאשמים את גרסתם מקצה לקצה. נאשם 1 העיד כי בניגוד לגרסה שמסר במשטרה, לפיה שהה בבית אחותו כל אותו הלילה, הוא אכן הגיע לענאתא יחד עם נאשם 2 וג'נידי וסעד במסעדה. גם נאשם 2 הודה כי בילה יחד עם נאשם 1 וג'נידי במסעדה. לעומתם, נאשם 3 עמד איתן בגרסתו לפיה שהה ברמאללה ובדרכו לכפר עקב אירעה לו תאונה. אך גם הוא הודה כי במהלך חקירתו במשטרה כיזב כאשר טען כי פגש בכפר עקב את נאשם 1 ואדם נוסף שנסע עמו ברכב גולף וכי לא היה ברכב איש מלבדם.

421. המחלוקת בין הצדדים נותרה אפוא אך לגבי מעשי הנאשמים בשעת הרצח ממש. לטענת נאשמים 1 ו-2 הם שהו בסופרמרקט בענאתא ומשם נסעו לכפר עקב, ברכב הגולף בו נהג אדם שסירבו למסור את שמו; ולטענת נאשם 3 הוא נהג באותו זמן ברכב הרנו בדרכו מרמאללה לכפר עקב, אז אירעה לו תאונת דרכים במסגרתה פגע באישה אלמונית שזהותה עלומה. ג'נידי עמד מנגד על כך כי באותו זמן בוצע הרצח: נאשם 3 נהג ברכב הרנו; נאשמים 1 ו-2 החליפו מקומותיהם ברכב; נאשם 1 ירה במנוח לאחר שחבש כובע גרב לראשו; נאשם 2 ירה באוויר לאחר שחבש אף הוא כובע גרב לראשו; כולם נמלטו מהזירה ברכב הרנו ובכפר עקב בסמוך לביתו של קסאס עברו לרכב הגולף בו נהג דקידק.

422. גרסתם של הנאשמים אודות התאונה שארעה לנאשם 3 בדרכו מרמאללה לא נתקבלה על ידנו. נמצא כי הגרסה בעייתית, לקויה, סתומה במובנים רבים וגם נעדרת היגיון פנימי. גם לא נמצאו תשובות לסימני השאלה הרבים

שהתעוררו אגב העלאתה. העובדה שהנאשמים מסרו גרסה כוזבת במשטרה, אף היוותה בפני עצמה תוספת ראייתית כבדת משקל לגרסת ג'נידי.

423. מנגד כאמור, גרסתו של ג'נידי, אשר בסופו של יום אומתה אף על ידי נאשמים 1 ו-2 עצמם בנקודות רבות בהן היא הוכחה עד לרגע בו עלו על דוכן העדים, נתקבלה על דעתנו, ונמצא כי יש לקבלה אף בנקודות השנויות במחלוקת. כאמור, אף לא נדרשה תוספת ראייתית לעדות זו, אך גם נמצאו ראיות נוספות משמעותיות המחזקות אותה והמסייעות לה.

424. חלק נכבד מהדיון הוקדש לסוגיית קבילות סרטוני מצלמות האבטחה אשר תיעדו את הנאשמים במהלך אירועי ליל הרצח, אלא שלא ראינו כל טעם להרחיב את הדיון בקבילותם, שכן בסופו של יום הנאשמים זיהו את עצמם במרבית הסרטונים האמורים, ושלושת הסרטונים הבודדים שהיו שנויים במחלוקת לא נתקבלו כראיה. אלא שלא נמצא גם צורך בסרטונים אלו לצורך תמיכה בגרסתו של ג'נידי.

425. כך, גרסתו של ג'נידי לפיה הנהג שבא להסיעם עם רכב הגולף היה דקידק והוא הגיע בגפו לכפר עקב, בניגוד לגרסת נאשמים 1 ו-2 לפיה נהג רכב הגולף הסיעם מענאתא לכפר עקב, קיבלה תימוכין משמעותיים מגרסתו של דקידק עצמו כפי שנמסרה באחת משתי ההודעות שמסר במשטרה, אשר התקבלה כראיה. גרסתו של דקידק לפיה הוא זה שנהג ברכב הגולף גם נתמכה באופן משמעותי בפלט שיחות מכשיר טלפון הנייד של נאשם 1, ממנו גם עלה כי אכן בוצעה שיחה בליל הרצח בשעה מאוחרת ממכשיר זה אל מכשיר הטלפון הנייד של דקידק, כפי שסופר על ידי דקידק עצמו במשטרה.

426. ראיה משמעותית נוספת המשתלבת בתשבץ הראייתי, היה תרגיל חקירה במסגרתו הוקלטה שיחה שהתקיימה בין נאשם 2 לבין ג'נידי כאשר נאשם 2, כמו גם ג'נידי, זיהו את קולם שנשמע במסגרתה. במהלך שיחה זו, הטיח ג'נידי בנאשם 2 את העובדה שהסתבך באירוע שבו נ ג דם, ונאשם 2 ענה לו תשובות שונות, חלקן לא היו ממן העניין וחלקן הזהירו את ג'נידי לבל יאמר דבר. שיחה זו, במסגרתה מזכיר ג'נידי את העובדה כי נ ג דם כאמור באופן שלא עורר פליאה ותדהמה אצל נאשם 2, חיזקה באופן משמעותי את גרסתו של ג'נידי.

427. עוד נמצאו ראיות לביסוס הטענה כי רכב הרנו אכן היה בזירת הרצח. אמיר סלאמה שנהג ברכב שנסע מאחורי רכב הרנו בעת הרצח, העיד במשטרה כי היה נוכח בליל הרצח בזירה והבחין בחמש ספרות הרכב המופיעות על לוחית הרישוי של רכב הרנו, חזר בו מהודעתו על דוכן העדים, אך הודעתו במשטרה התקבלה כראיה. עם זאת, מצאנו שלא ניתן להסתמך על הודעתו במשטרה לפיה הבחין בחמש ספרות הרכב כאמור. חרף האמור, מעדותו על דוכן העדים גם עלה כי הוא אכן נכח בזירת הרצח ומצאנו כי ניתן לקבל את הודעתו במשטרה בכל הנוגע לכך כי הבחין ברוצח יוצא מרכב רנו.

428. שריד הירי שנמצא ברכב הרנו, על אף שהרכב נשטף לאחר הרצח, היווה אף הוא ראיה משמעותית נוספת להימצאות הרכב בזירה, כמו גם עדותו של קסאס אשר העיד שנאשם 1 ביקש ממנו שלא יגלה שהרכב היה אצלו בליל האירוע - עדות אשר אף קיבלה חיזוק מעדותו של נאשם 1 עצמו. צירוף הראיות לימד כי רכב הרנו של קסאס אכן היה בזירה ובמכלול הדברים מדובר בראיות עצמאיות מסבכות המהוות סיוע לגרסת ג'נידי.

429. בסופו של יום כאמור, מצאנו כי ניתן לקבוע את הממצאים הבאים:

1. ג'נידי היה עם נאשמים 1 ו-2 במסעדה ושלושתם חברו לאחר מכן לנאשם 3 ולשוויקי.
 2. כל החמישה נסעו ברכב הרנו לעבר החנות בה היה המנוח. נאשמים 1 ו-2 החליפו את מקומותיהם ברכב. נאשם 1 יצא מהרכב, ירה במנוח ורצחו נפש וחבל באדם שישב לצדו. נאשם 1 עטה מסכה על פניו.
 3. לאחר חזרתו של נאשם 1 לרכב, נאשם 2 חבש אף הוא כובע גרב לראשו ולאחר מכן ירה נאשם 2 יריות באוויר.
 4. החבורה כולה נמלטה מהזירה והגיעה למגרש ביתו של קסאס. בקרבת מקום פגשו החמישה בדקידק אשר הגיע למקום עם רכב גולף. רכב הרנו נותר במגרשו של קסאס ורכב הגולף הסייע מהמקום.
430. בהתבסס על עדותו של קסאס, נקבע כי התרחש גם האמור בשולי כתב האישום, לפיו נאשם 3 אסף אותו בשעת לילה מאוחרת לבית אחותו של נאשם 1 שם ביקש ממנו נאשם 1 לדווח למשטרה על גניבת רכב הרנו, וכי לא יספר כי הרכב היה אצלו באותו הלילה. גם עדותם של נאשמים 1 ו-3 עצמם אודות אירוע זה תאמה את סיפור הדברים של קסאס, אלא שלטענת נאשם 1 הוא לא ביקש מקסאס כי ידווח על גניבת הרכב, כי אם רק על כך שהרכב לא היה איתו בליל הרצח כאמור.
431. לבסוף, מצאנו כי התקיימו יסודות עבירת הרצח וגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בכל הנוגע למעשי נאשם 1, אשר נמצא כי ארב למנוח, ירה בפלג גופו העליון באמצעות אקדח, הביא למותו ולפציעת האדם שישב לצדו. גם יסודותיה של עבירת הדחה בחקירה הוכחה באשר לנאשם זה, אשר אין חולק כי ביקש להרחיק מעליו כל קשר לרכב הרנו באותו לילה. זאת הן בהתבסס על עדותו של קסאס כאמור, ואף בהתבסס על גרסתו של נאשם 1 עצמו לפיה אמר לקסאס כי לא יספר על כך שרכב הרנו היה אצלו בליל הרצח. נאשם 1 גם הורה לג'נידי, לפי עדותו של האחרון, כי לא יאמר דבר על אשר אירע.
432. בעניין מעורבותם של נאשמים 2 ו-3 ברצח, מצאנו כי לא ניתן להרשיעם כ"מבצעים בצוותא" בביצוע העבירות. מצאנו כי נאשם 2 ביצע מספר פעולות אשר מצביעות על כך שנוכחותו בזירת העבירה לא הייתה "מקרית" (החלפת המקומות עם נאשם 1; חבישת כובע גרב וביצוע ירי באוויר), אך פעילותו נעדרה היסודות הדרושים לצורך הוכחת ביצוע בצוותא. מעשיו עלו אפוא כדי סיוע לנאשם 1 בעבירת הרצח ובגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. גם נמצאו די ראיות לצורך הרשעתו בעבירת הדחה בחקירה. באשר לנאשם 3, נקבע כי היה מודע לרצח עובר לביצועו; הסיע את נאשם 1 לזירת הרצח; סייע לנאשם 1 להימלט מהזירה מיד לאחר הרצח; וביצע פעולות נוספות שנועדו להסתיר את השימוש שנעשה ברכב. בכך עלו מעשיו כדי סיוע לנאשם 1 בעבירת הרצח ובגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.
433. עוד הבהרנו כי הטענות אודות מחדלי החקירה לא הועילו לנאשמים. הגם כי מקובל עלינו שהמשטרה נמנעה מלבצע פעולות חקירה מרכזיות ומשמעותיות שהיה עליה לבצע, ועל אף שנמנעה מלהיכנס לזירת האירוע ללא שהתקבלו הסבריה הרפים בעניין זה, הלכה למעשה אי ביצוע פעולות חקירה שונות לא גרם לנאשמים עוול וגם לא מצאנו כי קופחה בכך הגנתם.

י. סיכום

נוכח כל האמור וכפי שנאמר בתחילת הכרעת הדין, החלטנו להרשיע את נאשם 1 בעבירת רצח, בעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובעבירת הדחה בחקירה; ולזכות את נאשם 2 מעבירת רצח ומעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, אך להרשיעו בעבירת סיוע לרצח ולעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות וכן להרשיעו בעבירת הדחה בחקירה; ולזכות את נאשם 3 מעבירת רצח ומעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות וכן מעבירת הדחה בחקירה, אך להרשיעו בעבירת סיוע לרצח ולעבירת גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

ניתנה היום, כ' אדר ב' תשע"ו, 30 מרץ 2016, במעמד המתייצבים.

עירית כהן, שופטת

כרמי מוסק, שופט

דוד מינץ, שופט, אב"ד

[1] תקציר הכרעת הדין מצוי החל מפסקה 411.